

حسابداران

چهل و چهارمین همایش انجمن حسابداران خبره ایران وبینار بزرگ بررسی چالش‌های حسابداری و حسابرسی در صنعت بیمه

در این شماره می‌خوانیم:

گزارش آزمون حسابدار مدیریت خبره مرداد ۱۴۰۱ | چالش‌های حسابرسی ارزهای رمزنگاری شده
| تأثیر انتصابات دستوری بر عملکرد شرکت‌ها | حسابداران دادگاهی و نقش آنها در تشخیص ورشکستگی
| خدمات اطمینان بخشی در عصر دیجیتال | تجزیه و تحلیل زیست محیطی، اجتماعی و نظارتی: ابزاری
برای حسابرسی هوش مصنوعی مبتنی بر اخلاق | نکات مهم حرفه‌ای | اخبار ایران و جهان

به نام خداوند جانک و خرد

انجمن

- ۵۶ گزارش چهل و چهارمین همایش انجمن حسابداران خبره ایران "وبینار بزرگ بررسی چالش‌های حسابداری و حسابرسی در صنعت بیمه"
- ۱۰۸ گزارش آزمون حسابدار مدیریت خبره مرداد ۱۴۰۱
- ۱۳۴ فهرست موسسات حسابرسی
- ۱۴۱ فهرست اعضای خبره‌ی انجمن
- ۱۴۵ اعضای جدید انجمن

مقالات و مطالب فنی

- ۲ چالش‌های حسابرسی ارزش‌های رمزنگاری شده
 دکتر محمد محمودی، شاهپور پرنیا
- ۱۴ تأثیر انتصابات دستوری بر عملکرد شرکت‌ها
 شاهین شایان‌آرانی
- ۱۶ حسابداران دادگاهی و نقش آنها در تشخیص ورشکستگی
 منیره شاهسوند
- ۲۲ خدمات اطمینان بخشی در عصر دیجیتال
 سمیرا سیف
- ۲۵ تجزیه و تحلیل زیست محیطی، اجتماعی و نظارتی: ابزاری برای حسابرسی هوش مصنوعی مبتنی بر اخلاق
 لیلا زمانیان فر، زهرا کهن دل، شهرزاد سراج
- ۱۱۴ نکات مهم حرفه‌ای
- ۱۳۰ اخبار ایران و جهان
 بنفشه صفری نژاد
- ۱۰۴ فعالیت اعضا
 فرهاد محمدباقر

مرداد و شهریور ۱۴۰۱
 سال ۳۵، شماره‌ی پیاپی ۳۴۴
 شاپا: ۵۳۰-۱۷۳۵ ISSN

صاحب امتیاز: انجمن حسابداران خبره‌ی ایران
مدیر مسئول: مهدی تقوی

سر دبیر و مدیر اجرایی: سیدمحمدباقرآبادی
طراح، صفحه‌آرا، و امور وبگاه: لیلا بیگلری
دبیر اخبار و امور آگهی‌ها: بنفشه صفری نژاد

مقاله‌ها و اظهارنظرهای مندرج در حسابدار بازتاب‌دهنده‌ی نظر رسمی انجمن حسابداران خبره‌ی ایران نیست؛ مگر در مواردی که تصریح شود.

مسئولیت مقاله‌ها و اظهارنظرهای مندرج در حسابدار در برابر ادعاهای اشخاص ثالث بر عهده‌ی تهیه‌کنندگان مطالب است.

حسابدار در ویرایش فنی و ادبی و یک‌دست کردن دستور خط فارسی مطالب آزاد است.

نشانی دفتر مجله: تهران، میدان آرژانتین، خیابان شهید راضل کوری (بیست و هفتم)، خیابان لوند، پلاک ۲۸، طبقه دوم
تلفن: ۸۸۶۵۹۹۸۵-۸۸۶۵۹۹۸۲
فکس: ۸۸۸۷۸۶۶۷

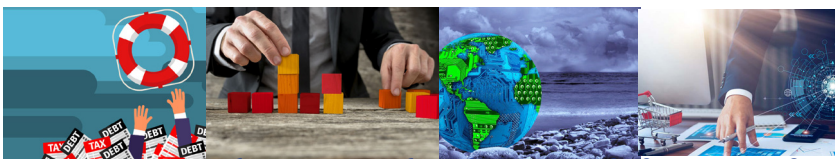
کد پستی: ۱۵۱۴۹۳۶۵۱۶

صندوق پستی: ۱۵۸۱۵/۳۶۹۱

وبگاه انجمن: iica.ir

وبگاه مجله: hesabdary.iica.ir

رایانامه مجله: hesabdary@iica.ir

www.hesabdary.iica.ir

آرشیو کامل شماره‌های پیشین حسابدار در وبگاه مجله به نشانی فوق در دسترس همه علاقه‌مندان است.

چالش‌های حسابرسی ارزش‌های رمزنگاری شده

۱- مقدمه

تحول در حوزه فناوری اطلاعات به میزانی خارق‌العاده و باور نکردنی است. نهادهایی همچون مؤسسه گارتنر، سالانه اقدام به بررسی و پیش‌بینی آینده فناوری‌های نوظهور و معرفی آنها می‌کند. یکی از این فناوری‌های نوین که در حوزه‌های گوناگون به‌صورت عام و در حوزه علوم مالی به‌صورت خاص نقش‌آفرینی دارد، فناوری «بلاک‌چین» است. این فناوری منجر به ظهور مقوله‌هایی همچون پول مجازی، سامانه‌های مبادلات سهام و سامانه‌های مبادلات دارایی‌های ثابت مشهود در بستر جدیدی شده است. عدم ارائه رهنمود رسمی از سوی نهادهای استانداردگذار که با مسائل

جدید و مرتبط با ارزش‌های رمزنگاری شده^۱ سر و کار دارند، برای حسابرسان چالش اساسی ایجاد کرده است. در واقع هیئت نظارت بر حسابداری شرکت‌های سهامی عام^۲ (PCAOB) دارایی‌های دیجیتال^۳ را به‌عنوان چالش اصلی در سال ۲۰۱۹ (PCAOB 2018) ذکر می‌کند و با توجه به سرعت پذیرش عمومی ارزش‌های رمزنگاری شده قصد دارد شناخت خود از سیاست‌های پذیرش صاحبکار^۴ جدید و تداوم همکاری با صاحبکاران قبلی، استقرار منابع و روش‌های برنامه‌ریزی حسابرسی^۵ در مورد ارزش‌های رمزنگاری شده را ارتقا دهد. مسائل و ریسک ارزش‌های رمزنگاری شده که حسابرسان نیاز دارند در هنگام

دکتر محمد محمودی
شاهپور پرنیا

www.Hesabdary.Com
@HesabdaryCom

ترجمه و تألیف:

شاهپور پرنیا

دکتر محمد محمودی

به استانداردها گذاران کمک کند تا در آینده نزدیک رهنمود رسمی و معتبری را در این زمینه تهیه کنند و ارائه دهند. بنابراین خوانندگان باید هنگام استفاده از این چهارچوب پیشرفت‌های نوظهور فناوری در زمینه حسابرسی ارزشهای رمزنگاری شده در آینده را در نظر بگیرند.^{۱۰}

برنامه یادگیری بلاک‌چین را ICPA راه‌اندازی کرده است تا متخصصین را به درک بهتر این فناوری و تعیین کاربردهای عملی و تجاری قادر سازد.

در مارس ۲۰۱۹، کمیته بین‌المللی تفسیر و به‌کارگیری گزارشگری مالی^{۱۱} (IFRIC) دارایی ارزشهای رمزنگاری شده را در دستور قرار داده است (IFRIC ۲۰۱۹)؛ به‌طوری که نحوه حسابداری و نگهداری ارزش رمزنگاری شده را مطابق با استاندارد بین‌المللی حسابداری^{۱۲} (IASB) با عنوان دارایی‌های نامشهود^{۱۳} (IASB ۲۰۰۴) منتشر کرده است. نه هیئت استانداردهای حسابداری مالی^{۱۴} (FASB)

و نه هیئت استانداردهای حسابرسی^{۱۵} (ASB) و نه PCAOB رهنمود رسمی برای حسابداری یا حسابرسی ارزشهای رمزنگاری شده، منتشر نکرده‌اند. در این خصوص برخی نهادهای حرفه‌ای رهنمودهایی را در باره نحوه پرداخت مالیات معاملات ارزشهای رمزنگاری شده در ایالات متحده آمریکا صادر کرده است (اطلاعیه ۲۰۱۴، ۲۱-۲۰۱۴ IRS). بنابراین، حرفه با توجه به بیانیه‌های مفهومی، به حسابداری مبتنی بر اصول و اطلاعات غیرمعتبر از قبیل مقالات سفید و سایر نشریات حسابداری و حسابرسی اتکا کرده است.^{۱۶}

۲- پذیرش و نگهداری صاحبکار (مشتری)

فناوری بلاک‌چین از طریق ایجاد زنجیره عطف مناسب و ساختاردهی مطلوب به ثبت داده‌ها در بلوک‌های خود موجب خواهند شد که بتوان به نوعی یک سامانه دفترداری مشترک برای طرفین معامله ایجاد کرد. داده‌های موجود در هر بلوک به دلیل احتمال تحریف بسیار پایین و همچنین اجماع مشارکت‌کنندگان درباره درستی آن تراکنش، عملاً حکم تأییدی تراکنش را دارد. بنابراین، حسابرسان می‌توانند با خیالی آسوده‌تر و با صرف هزینه و زمان کمتر در این موضوع به ارائه خدمات دارای ارزش افزوده بالاتر، از جمله، بررسی مبادلات دارای پیچیدگی زیاد و اثربخشی کنترل‌های داخلی بپردازند (دیلویت، ۲۰۱۶).

زنجیره عطف حسابرسی دقیق ممکن است به همراه بررسی موارد استثنا از کل رویدادها به جای نمونه و انجام حسابرسی‌ها به‌طور مداوم براساس داده‌های معتبر در دسترس باشد (کوکینا و دیگران، ۲۰۱۸). بنابراین، ممکن است دیگر عملیاتی مانند اصلاح و تأیید لازم نباشد. نکته مهمی که باید به آن توجه شود، قابل قبول بودن شواهد مبتنی بر بلاک‌چین در دادگاه‌هاست که می‌تواند تأثیر زیادی در کاهش هزینه‌های حسابرسی داشته باشد (Applebaum و Smith، ۲۰۱۸).

استانداردهای کنترل کیفیت حسابرسی PCAOB^{۱۷}، مؤسسات حسابرسی را ملزم می‌کند که هنگام پذیرش و تداوم همکاری با مشتری حسابرسی، به رویه‌های کنترل کیفیت توجه داشته باشند. به‌طور خاص، رویه‌های مؤسسه حسابرسی باید اطمینان منطقی از اینکه مؤسسه صلاحیت و شایستگی انجام و

پذیرش و حفظ^{۱۸} صاحبکار در نظر بگیرند و همچنین چهارچوب ارزش رمزنگاری شده برای برنامه‌ریزی‌های انجام حسابرسی و جمع‌آوری شواهد^{۱۹}، تأیید کننده ادعاهای مدیریت^{۲۰} در صورت‌های مالی می‌بایستی شناسایی و معرفی شوند.

همچنین ارزش رمزنگاری شده که در محدوده دارایی‌های ارزش رمزنگاری شده است، به‌عنوان وسیله مبادله بر مبنای بلاک‌چین^{۲۱} مورد استفاده قرار می‌گیرد. در این چهارچوب (جدول ۱) ادعاهای مدیریت، روش‌های جاری حسابرسی و ریسک‌ها و چالش‌های اضافی ذاتی ارزشهای رمزنگاری شده باید هنگام برنامه‌ریزی و اجرای حسابرسی مورد توجه قرار گیرند و به‌طور بالقوه می‌تواند

دهند (Sadu، ۲۰۱۸).

استانداردهای کنترل کیفیت، همچنین حسابرس را ملزم می‌کند که ریسک‌های مرتبط در همکاری (ارتباط با مشتریان ارزش رمزنگاری شده) را در نظر بگیرد. حسابرسان لازم است در نظر بگیرند که آیا معاملات ارزش رمزنگاری شده دارای هدف تجاری مرتبط با استراتژی کلی مشتری است یا اینکه ارزش رمزنگاری شده به منظور انگیزه‌های دیگری جهت کسب منافع ناشی از ناشناس بودن هویت مورد استفاده قرار می‌گیرند؟^{۲۱} به‌علاوه، حسابرسان باید این موارد را نیز در نظر بگیرند: کیفیت حسابداری و گزارشگری ارزش رمزنگاری شده مشتریان، مدیریت ریسک ارزش رمزنگاری شده و همچنین توانایی مشتری حسابرسی در ایجاد و حفظ کنترل‌های داخلی مناسب و کافی برای کاهش ریسک‌های شناسایی شده مرتبط با ارزش رمزنگاری شده و عدم صلاحیت (کفایت سیستم حسابداری و کنترل‌ها داخلی) صاحبکار در زمینه ارزش رمزنگاری شده، موجب تحمیل بار اضافی به مؤسسه در ارزیابی ریسک و جمع‌آوری شواهد حسابرسی می‌شود.

شکل ۱ به حسابرسان کمک می‌کند تا

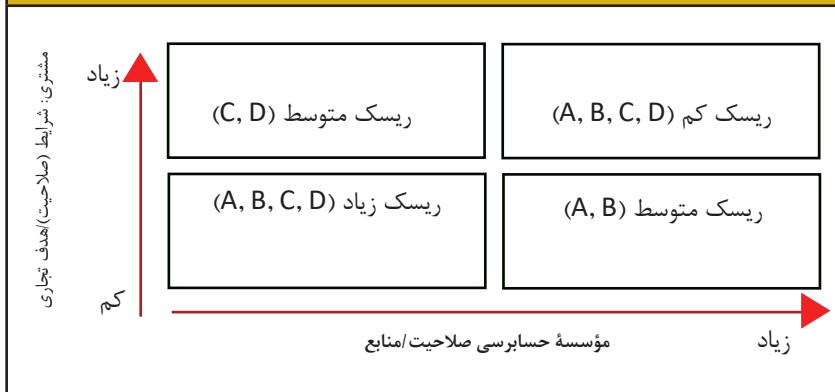

قبلی در زمینه داده‌های دیجیتال و عدم تجربه و تخصص فنی می‌تواند به‌طور قابل توجهی بر برآورد منابع مورد نیاز برای حسابرسی تأثیر بگذارد.

حسابرسان باید اطمینان حاصل کنند که مهارت‌های فنی مورد نیاز در بین کارکنان آنها به‌کار گرفته شده است. نکته آخر و نه مهم؛ حسابرسان باید از هوش مصنوعی و همچنین سایر فناوری‌های جدید استفاده کنند تا از ویژگی‌های جدید موجود در بلاک‌چین استفاده کنند و روند حسابرسی را کارآمدتر کنند و خدمات با کیفیتی به مشتریان خود ارائه

اجرای حسابرسی را دارد و ریسک‌های مربوطه را به‌طور مناسب در نظر بگیرد، فراهم کند (PCAOB ۲۰۰۳). بنابراین، مؤسسه حسابرسی هنگام بررسی پذیرش یا حفظ مشتری دارای ارزش رمزنگاری شده، باید بررسی کند که آیا صلاحیت و منابع (توانایی) لازم برای اجرا و تکمیل قرارداد (موضوع حسابرسی) را دارد یا خیر. عدم وجود رهنمودهای قانونی و نظارتی معتبر و سازگار در زمینه ارزش رمزنگاری شده، چالش اساسی در زمان تعیین صلاحیت مؤسسه حسابرسی است؛ به‌عنوان مثال، آیا کارکنان مؤسسه حسابرسی، دانش لازم برای شناسایی و اجتناب از خدشه‌دار شدن استقلال^{۱۸} را که ممکن است هنگام اجرای رویه‌های حسابرسی رخ دهند دارند؟^{۱۹} به‌علاوه، عدم تجربه قبلی می‌تواند مؤسسه حسابرسی را در تعیین منابع مورد نیاز کافی و مناسب برای انعقاد یک قرارداد در حوزه حسابرسی صاحبکاران ارزش رمزنگاری شده باز دارد؛ به‌ویژه، از آنجا که معاملات ارزش رمزنگاری شده، داده‌های دیجیتالی^{۲۰} ایجاد می‌کنند، عدم تجربه

شکل ۱ - ارزیابی سطح ریسک تصمیم به پذیرش و نگهداری مشتری (صاحبکار)

و حسابرسی، فقدان قوانین و مقررات یکنواخت، ماهیت ناشناس بودن طرفین معاملات ارز رمزنگاری شده و اهمیت حجم معاملات و مبالغ ارز رمزنگاری شده، ریسک تحریف‌های بااهمیت در مانده یک حساب را افزایش می‌دهد.

وجود

یکی از بزرگترین چالش‌ها در تعیین این که ارز رمزنگاری شده وجود دارد، تأیید^{۳۰} تعداد کیف پول‌های^{۳۱} رمزنگاری شده با حساب‌های دارایی دیجیتال یک مشتری در صرافی‌های مختلف است. از آنجا که ارز رمزنگاری شده یک دارایی دیجیتال است، روش‌های مورد استفاده برای بررسی موجودی و اضافات اموال، ممکن است کافی نباشد. از تأییدیه‌ها^{۳۲} نیز به‌طور سنتی برای تأیید وجود، استفاده می‌شود. برای مثال، یک نوع تأیید معمول وجه نقد، دریافت تأییدیه بانکی است. با این حال، از آنجا که ارزهای رمزنگاری شده بدون داشتن مرجع مرکزی^{۳۳}، در یک دفتر کل توزیع

می‌گیرند. در سطح حساب، ریسک‌های در نظر گرفته شده عبارتند از ادعاهای گزارشگری مالی مدیریت شامل: وجود^{۳۴} حقوق و تعهدات،^{۳۵} کامل بودن،^{۳۶} ارزشیابی و صحت،^{۳۷} مجوز،^{۳۸} انقطاع زمانی،^{۳۹} وقوع^{۴۰} و افشای کافی^{۴۱}. چهارچوب ریسک ارز رمزنگاری شده، ایجاد شده و بسط داده شده که شامل خلاصه‌ای از ادعاهای عمومی در صورت‌های مالی، روش‌های معمول حسابرسی، ملاحظات و ریسک‌های اضافی مربوط به ادعای مانده‌های حساب معاملات ارز رمزنگاری شده است در جدول شماره ۱ ببینید. حسابرس باید حجم یا ارزش دلاری (ریالی) معاملات ارز رمزنگاری شده و ارزشیابی آن را در حساب (ها) در نظر بگیرد. حساب‌هایی که حاوی دارایی‌های ارز رمزنگاری شده یا معاملاتی که منجر به افزایش مانده اختصاص یافته به آن نسبت به مانده کل، اهمیت داشته باشد؛ ریسک بیشتری خواهد داشت.

ماهیت تازگی و در حال ظهور ارز رمزنگاری شده، عدم وجود رهنمودهای رسمی برای حسابداری، گزارشگری، افشای اطلاعات

در تصمیم به پذیرش/حفظ، یک مشتری پرریسک را، تشخیص دهند. با مشخص کردن اینکه مؤسسه حسابرسی به چه میزان از صلاحیت و منابع لازم و مشتری با چه شرایطی و چه هدف تجاری ارز رمزنگاری را ایجاد کرده است، مؤسسه حسابرسی می‌تواند دسته‌بندی کند که تصمیم به پذیرش و حفظ مشتری، دارای ریسک بالا، متوسط یا کم است.

مؤسسه حسابرسی

A. صلاحیت لازم مؤسسه حسابرسی در ارز رمزنگاری شده برای شناسایی ریسک‌ها و طراحی روش‌های حسابرسی مناسب (زیاد/کم) است.

B. دسترسی مؤسسه حسابرسی به منابعی از جمله ترکیب مناسب پرسنل و فناوری (زیاد/کم) است.

شرکت صاحبکار (مشتری)

C. صلاحیت لازم مشتری در ارز رمزنگاری شده برای شناسایی و کاهش ریسک‌های مرتبط (زیاد/کم) است. D. هم‌سویی معاملات ارز رمزنگاری شده مشتری با هدف تجاری و استراتژی (زیاد/کم) است.

۳- چهارچوب ریسک ارز رمزنگاری شده

روش‌های حسابرسی برای جمع‌آوری شواهد حسابرسی به‌عنوان پشتوانهٔ ارائهٔ اظهارنظر در مورد این که آیا صورت‌های مالی به‌طور منصفانه‌ای مطابق با چهارچوب خاص حسابداری ارائه شده است، استفاده می‌شود. در هنگام طراحی روش‌های حسابرسی در مرحلهٔ برنامه‌ریزی، حسابرسان، اهداف، دامنه رسیدگی، رویکرد و ریسک‌های حسابرسی را در نظر

در اختیار مشتری است؟ آیا ارز رمزنگاری شده مشتری، توسط صرافی، به طور جدا از سایر دارایی‌های متعلق به صرافی نگهداری می‌شود؟ اگر ارز از وضعیت مبادله تجاری خارج شود یا دارایی ارز رمزنگاری شده از دست برود (گم شود) چه اتفاقی برای دارایی می‌افتد و چه کنترل‌های داخلی توسط صرافی برای محافظت از امنیت دارایی اعمال می‌شود؟ عدم اطمینان به گزارش شخص ثالث، دشواری ارزیابی ریسک‌های مرتبط با این موضوع را افزایش می‌دهد.

حسابرس همچنین باید کنترل‌های داخلی ارز رمزنگاری شده مشتری حسابرسی و همچنین مبادله آن را ارزیابی کند. کنترل‌های داخلی که دسترسی به کلیدهای خصوصی/عمومی سازماندهی شده را محدود می‌کنند و مفقودی و دزدیده شدن کلید(ها) را محافظت می‌کنند، باید ارزیابی شوند. دارندگان ارز رمزنگاری شده نسبتاً ناشناس هستند چون کلیدها به صورت دیجیتالی ایجاد می‌شوند و به راحتی با هویت مالک مرتبط نمی‌شوند. علاوه بر این، آدرس‌های جدید به راحتی ایجاد می‌شوند و به اطلاعات شخصی احتیاج ندارند. برخلاف حساب‌های سرمایه‌گذاری جدید که نیاز به شناسایی مالک دارند، حسابرس باید اطمینان حاصل کند که صاحب ارز رمزنگاری شده، مشتری حسابرسی است. با توجه به ماهیت دیجیتالی، ممکن است مؤسسات حسابرسی به تهیه نرم‌افزار اختصاصی برای شناسایی و اثبات حساب‌های ارز رمزنگاری شده متعلق به مشتریان خود یا استخدام متخصصانی با چنین تخصصی نیاز داشته باشند.^{۳۹}

اسناد مثبت یا قراردادهای پشتیبانی کننده دارایی است. برخلاف صنعت بانکداری تحت نظارت، مستندسازی بین دارنده دارایی (صرافی) و مشتری ممکن است حداقل باشد یا وجود نداشته باشد. حسابرسان همچنین در صورت تسویه و پرداخت یا فروش بعدی یک دارایی، از دریافت بعدی ارز فیات^{۳۷} (ارز بدون پشتوانه) استفاده می‌کنند تا شواهد حسابرسی وجود را به دست آورند. از آنجا که ممکن است چنین مستنداتی وجود نداشته باشد، حسابرس می‌خواهد آزمون کند که آیا کیف پول ارز رمزنگاری شده واقعاً حاوی مقدار مبلغ مشخصی است؟

حقوق و تعهدات

به طور سنتی، حسابرسان با بررسی مستنداتی از قبیل توافق‌نامه‌ها با اشخاص ثالث، تأییدیه‌ها و صورت‌جلسات هیئت مدیره^{۳۸} (BOD)، ادعای حقوق و تعهدات را ارزیابی می‌کنند. هنگام بررسی مستندات ارز رمزنگاری شده مشتری، حسابرسان می‌خواهند در نظر بگیرند: چه کسی مالک قانونی ارز رمزنگاری شده

شده^{۳۴} نگهداری می‌شوند، حسابرسان ممکن است نتوانند مانده ارز را با استفاده از نظر شخص ثالث تأیید کنند^{۳۵}. اگر ارز رمزنگاری شده از طریق صرافی (شخص ثالث) معامله شود، فقدان مکانیزم‌های گزارشگری مناسب و مطمئن کنترل‌های داخلی صرافی با استفاده از گزارش‌های کنترل سازمان خدمات^{۳۶} (SOC) ارزیابی، آتکا و تأیید ارزهای رمزنگاری شده را با اطمینان منطقی دشوار می‌کند.

به علاوه، مفقود شدن یا به سرقت رفتن کلیدهای رمز ارزنگاری می‌تواند دارایی را بی‌ارزش کند. بنابراین، وجود ارزهای رمزنگاری شده برای تأیید کنترل دسترسی و ذخیره کلیدهای خصوصی/عمومی، بار اضافی را بر همکاری و مشارکت تحمیل می‌کند. با توجه به حملات موفقیت‌آمیز به کیف پول‌ها که منجر به از دست رفتن کامل ارز رمزنگاری شده (Young ۲۰۱۹) می‌شود، حسابرسان می‌خواهند کنترل‌های داخلی پیرامون ایمنی کیف پول را بررسی کنند. روش دیگر برای تأیید وجود، بررسی

کامل بودن

ادعای کامل بودن مستلزم تأیید این موضوع است که آیا همه معاملات ارز رمزنگاری شده در بلاک چین ثبت شده است؟ عموماً، شواهد مربوط به کامل بودن با بررسی^{۴۰} اسناد مثبت^{۴۱} شماره گذاری شده (شماره سریال)، ردیابی^{۴۲} اسناد مثبت به دفاتر و شناخت و آزمون اثربخشی و کفایت کنترل های داخلی صاحبکار به دست می آید. حتی اگر معاملات ثبت شده در بلاک چین در طول زمان تغییرناپذیر باشند، از نظر تئوری، معاملات یتیمی^{۴۳} وجود دارد. بنابراین، کنترل های دسترسی مشتری یا صرفاً باید ارزیابی شود.

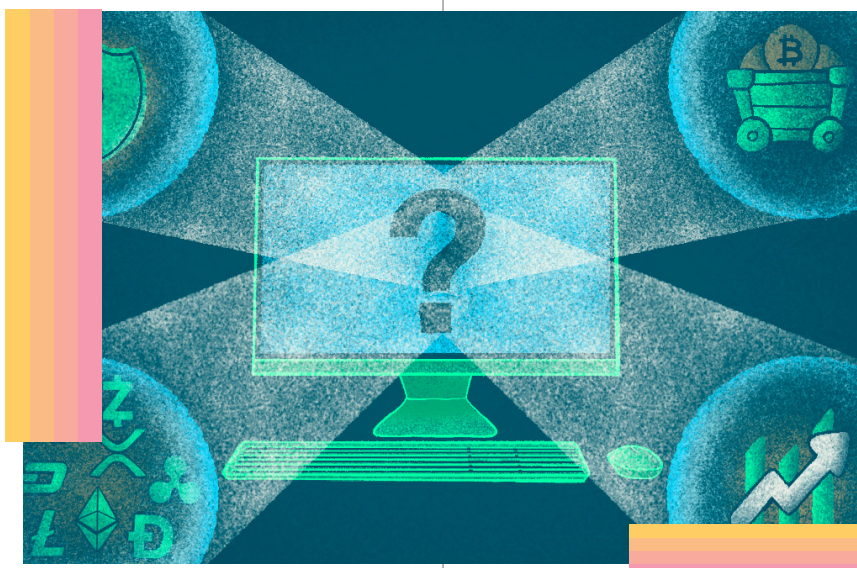
اگرچه در بلاک چین، جستجوگرهایی وجود دارند که می توانند برای ردیابی و جمع آوری و انباشت معاملات استفاده شوند ولی حسابرسان باید تلاش مضاعفی برای ردیابی مستندات، به منظور اطمینان منطقی از کامل بودن، داشته باشند. به منظور تعیین این که آیا معامله ای انجام شده است که هنوز به بلاک چین اضافه نشده است، باید تلفیق و ارتباط تنگاتنگ بین بلاک چین و سوابق حسابداری حفظ شود. در واقع، گاهی اوقات بین تاریخ انجام معامله و تاریخ درج معامله در بلاک چین به دلیل محدودیت های فناوری، کنترل ها و نوسانات ارزی موجود، تأخیری وجود دارد؛ به علاوه، حسابرسان باید بررسی کنند که حساب های کیف پول بدون فعالیت، غیرفعال یا حذف شده اند. علاوه بر این، شناسایی کیف پول های نامشخص و معاملات مربوط به آن گونه کیف پول ها دشوار است. از آنجا که هویت طرفین مبادله به صورت دیجیتالی پوشانده شده

است، تأیید رابطه یک یا چند طرف مبادله کنندگان با یکدیگر مشکل است. در آخر، حسابرسان باید در نظر داشته باشند که آیا شرکت صاحبکار با ضررهای احتمالی بالقوه و جرایم ناشی از نقض سهوی قانون و مقررات متناقض بین دولت ها (به عنوان مثال، ایالت، فدرال و کشور) در زمینه ارز رمزنگاری شده مواجه خواهد شد یا خیر؟

صحت و ارزشیابی

ارزیابی ادعای ارزشیابی و صحت در صورت های مالی، به منظور جمع آوری شواهد حسابرسی استفاده می شود که معاملات در صورت های مالی به مبلغ صحیح، طرف های واقعی مبادله، طبقه بندی و تخصیص صحیح، منعکس شده است. ارزشیابی ارز رمزنگاری شده، به دلیل عدم وجود معاملات قابل مقایسه، تفاوت در قیمت گذاری بین سفارشات خرید و فروش، روش های متفاوت گزارشگری قیمت گذاری ارز مبادله ای و تفاوت در قیمت گذاری یک ارز رمزنگاری شده خاص وابسته به ارز مورد

استفاده در مبادلات تجاری، چالش برانگیز است. در تعیین ارزش منصفانه دارایی های ارز رمزنگاری شده یا احتمال کاهش ارزش، واحد اندازه گیری برای ارزشیابی (هر واحد پول یا پرتفوی مشابه) مهم است. در بیشتر موارد، ارز رمزنگاری شده به عنوان واحد قابل ارزشیابی است. زیرا سکه ها از یکدیگر قابل تفکیک هستند (دارایی های نامشهود، سرقفلی و سایر موارد، ASC ۳۵۰). آزمون کاهش ارزش پول برای هر واحد حساب انجام و اجرا می شود. برای پیگیری و ردیابی مبنای بهای تمام شده ارز رمزنگاری شده برای آزمون کاهش ارزش، سوابق و مدارک حسابداری باید نگهداری شود. (FASB ۲۰۱۴) علاوه بر این، رویه های حسابداری مورد استفاده در ارزش ارز رمزنگاری شده باید مشابه ارزش بازار استفاده در ارزشیابی، شناسایی و افشا شود. آیا شواهدی از دستکاری در بازار وجود دارد و آیا بازار به میزان کافی برای ارزیابی مربوط بودن و قابلیت اتکای^{۴۴} اطلاعات قیمت گذاری را فراهم می کند؟ علاوه بر این، نوسانات^{۴۴} بازار دارایی و ثبات اندازه گیری نیز باید در

انقطاع زمانی (Cut off)

آزمون انقطاع زمانی، شواهد حسابرسی مبنی بر این که معاملات در دوره مناسب ثبت شده‌اند را فراهم می‌کند. فناوری‌های مختلف مبادله، نوسانات بازار، تنظیم پیوندها (روابط)، سازوکارهای اجماع بلاک‌چین و کنترل‌های داخلی صرافی ممکن است موجب تأخیر در پردازش معاملات شوند. معاملات ارز رمزنگاری شده همچنین باید به‌وسیله استخراج‌کنندگان (ماینها) ارز رمزنگاری شده قبل از انتقال دارای تأیید شود و برخی از مبادلات قبل از انتقال مانده‌ها

به تأییدیه‌های ترکیبی (متعدد) نیاز دارند. به‌علاوه، هنگامی که نوسان در بازار ارز رمزنگاری شده اتفاق می‌افتد یا حجم مبادلات افزایش می‌یابد، ممکن است تأخیر در فرایند ایجاد شود. بنابراین، حسابرسان مجبورند شواهد مربوط به مشتری را جمع‌آوری کنند و کنترل‌های داخلی مبادلات را به‌منظور اطمینان از صحت و دقت پردازش مبادله مورد بررسی قرار دهند تا اطمینان لازم را از ادعای انقطاع زمانی اطلاعات فراهم کنند.

وقوع

وقوع یک معامله یکی از ادعاهایی است که حسابرسان باید تأیید کنند. از این گذشته، حسابرسی به شواهدی نیاز دارد که باید مربوط، قابل اعتماد، عینی، دقیق و قابل تأیید باشد. اگرچه ممکن است وقوع یک معامله پس از پذیرش در شبکه بلاک‌چین تأیید شود اما هیچ مدرکی در مورد ماهیت چنین معامله‌ای در دسترس نیست. وقوع برای حساب‌های درآمد، شامل

و کنترل‌های ذخیره‌سازی مشتری را بررسی کند. به‌علاوه، حسابرسان باید وجود چنین کنترل‌هایی را در سطح شخص ثالث (ارائه‌دهندگان کیف پول/ صرافی‌ها) در نظر بگیرند تا قادر باشند نتیجه بگیرند که دقت منطقی و قابل اطمینان وجود دارد.

مجوز

بررسی و آزمون کنترل داخلی، آزمون مجدد (کنترل‌های داخلی) و بررسی اسناد مثبت به‌پشتوانه معاملات ثبت شده برای ارائه شواهد حسابرسی مبنی بر تشکیل صورت‌های مالی از معاملات مجاز، استفاده می‌شود. حسابرسان باید به دنبال شواهدی باشند که مشتری روش‌هایی را برای تأیید مجوز افتتاح کیف پول، ایجاد کلید خصوصی جدید و استفاده از مبادلات ایجاد کرده است. علاوه بر این، مشتریان باید تفکیک وظایف بین مجوز، حفاظت نگهداری و ثبت معاملات ارزهای رمزنگاری شده توسط مشتری و شخص ثالث را ایجاد کنند.

نظر گرفته شود.

به‌طور معمول، مروری بر کنترل‌های تطبیق،^{۴۵} محاسبات مجدد،^{۴۶} بررسی اسناد^{۴۷} و شناسایی و آزمون کنترل‌های داخلی،^{۴۸} شواهدی برای صحت فراهم می‌کنند. از آنجا که شناسایی معاملات ارز رمزنگاری شده با مراجعه و جستجوی آدرس‌های مبدأ و مقصد (فرستنده/گیرنده) مشکل است، ممکن است ریسک عدم شناسایی یک معامله مربوط به اشخاص وابسته یا توانایی اطمینان از ثبت صحیح اطلاعات انتقال گیرنده یا انتقال دهنده را افزایش دهد.

خطاهایی مانند ارسال ارز رمزنگاری شده به آدرس اشتباه یا خطاهای نوشتاری در معاملات ورودی که به‌علت دائمی (پایدار) بودن معاملات در بلاک‌چین، قابل لغو نیستند. از این رو، ممکن است مشتری، ارز رمزنگاری شده خود را از طریق خطاهای ناشی از ورود داده‌ها از دست بدهد و ریسک سوءاستفاده بااهمیت را افزایش دهد. حسابرس برای اطمینان از صحت معاملات ارز رمزنگاری شده، باید کنترل‌های یکپارچگی ورود اطلاعات، سطح دسترسی

به‌دست آوردن شواهد حسابرسی برای اطمینان از این است که معاملات منعکس شده در صورت‌های مالی معتبر هستند و صرفاً در زمان تحقق (وقوع)، درآمد کسب شده‌اند. ریسک‌ها شامل معاملات ساختگی^{۴۹} و شناسایی معاملات قبل از تحقق همه شرایط است. از روش‌های حسابرسی مانند تأییدیه، شناخت کنترل‌های داخلی، بررسی مستندات و مدارک و تطابق به‌منظور جمع‌آوری شواهد حسابرسی برای آزمون وقوع استفاده می‌شود. در حسابرسی معاملات ارزش‌های رمزنگاری شده، حسابرسان باید شواهدی را که مالکیت کلید خصوصی و شواهد شخص (طرف) مناسب را برای ثبت معاملات تأیید می‌کند، بررسی کنند. باید نمونه‌ای از معاملات در کیف پول، به اسناد پشتیبان آنها ردیابی شود. حسابرسان باید شناخت درستی از کنترل‌های داخلی پیرامونی مربوط به وقوع مبادله در سطح مشتری به‌دست آورند. تفکیک وظایف بین حفاظت و نگهداری، ثبت و مجوز معاملات ارزش‌های رمزنگاری شده باید بخشی از فرایندهای کنترل داخلی مشتریان حسابرسی باشد. علاوه بر این، کنترل‌های فیزیکی بر روی کلیدهای خصوصی و فناوری‌های اطلاعاتی مورد استفاده در معاملات باید بخشی از فعالیت‌های کنترل مربوط با ارزش‌های رمزنگاری شده باشد. همچنین باید کنترل در سطح صرافی یا شخص ثالث در نظر گرفته شود که به دلیل عدم گزارش اطمینان شخص ثالث، یک چالش خواهد بود. کنترل‌های برنامه کاربردی فناوری اطلاعات که از خطر شناسایی اشتباه طرف معامله جلوگیری می‌کند یا آن را به حداقل می‌رساند،

خطر ارسال نادرست به بلاک‌چین و از دست رفتن احتمالی دارایی را کاهش می‌دهد.

افشاء

اظهارنظر حسابرسان در مورد مطلوبیت صورت‌های مالی شامل ارزیابی ارائه آنها از جمله افشای اطلاعات است. به‌طور معمول، یک چک‌لیست از افشاء تکمیل می‌شود تا اثبات کند تمامی افشاهای الزام‌شده در چهارچوب گزارشگری مالی شامل یادداشت‌های صورت‌های مالی نیز خواهد بود. از آنجا که هیچ رهنمودی توسط مراجع استانداردگذار پیرامون افشای مناسب در مورد صورت‌های مالی حاوی معاملات ارز رمزنگاری شده وجود ندارد، حسابرس باید کفایت افشای مشتری را بر مبنای اصول حسابداری و منابع غیررسمی (مانند مقالات سفید) ارزیابی کند.

این رهنمودهای جایگزین، شفافیت بیشتری را هنگام ارزیابی افشای مربوط به ارز رمزنگاری شده، توصیه می‌کنند. حداقل افشاهای الزامی، شامل ماهیت دارایی، رویه‌های حسابداری، ارزش منصفانه، شرایط احتمالی، ریسک مرتبط با ارز رمزنگاری شده و ارزش‌گذاری که شامل یادداشت‌های همراه صورت‌های مالی نیز هست. علاوه بر این، ممکن است هدف تجاری معاملات ارز رمزنگاری شده، مبنای اندازه‌گیری و نوسان ارز نیز برای افشاء در نظر گرفته شود.

۴- نتیجه‌گیری

به احتمال زیاد حسابرسی صورت‌های مالی شامل معاملات مرتبط با ارز رمزنگاری شده است. عدم وجود رهنمود و مقررات، موجب می‌شود در زمان طراحی برنامه‌ها

و روش‌های حسابرسی برای ارائه اظهارنظر در مورد مانده حساب‌های مالی حاوی ارز رمزنگاری شده، ریسک تحریف یا افشای با اهمیت را افزایش دهد. در بررسی کنترل‌های داخلی در سطح واحد تجاری و مبادله، حسابرس باید در هر مرحله از معامله به مواردی که ممکن است، اشتباه رخ دهد^{۵۰} (WCGW) رسیدگی کند و کنترل‌های فناوری اطلاعات عمومی و کاربردی مرتبط با ارز رمزنگاری شده را به‌عنوان یک دارایی دیجیتال در نظر بگیرد. با به‌کارگیری فناوری بلاک‌چین سطح اعتماد عمومی به داده‌های مالی و حسابداری به میزانی باورنکردنی بالا خواهد رفت. همچنین، برخی از ادعاهای موجود در سطح صورت‌های مالی بدون نیاز به انجام خدمات اطمینان‌بخشی (حسابرسی) مورد پذیرش قرار خواهند گرفت. در مجموع، فناوری بلاک‌چین با برداشتن برخی از محدودیت‌های موجود در اصول و ضوابط حسابداری، حسابرسی و مالی، اعتبار این حرفه‌ها را نزد عموم جامعه ارتقاء خواهد داد. حتی اگر تأثیر بلاک‌چین در حسابرسی کم باشد، حسابرسان باید بفهمند که چگونه این فناوری بر تجارت مشتری تأثیر می‌گذارد.

اگر یک صاحبکار حسابرسی درگیر معاملات ارز رمزنگاری شده باشد، حسابرسان باید سطح صلاحیت رسیدگی و مهارت خود را در زمینه ارز رمزنگاری شده از طریق آموزش و تحصیل، استخدام متخصصان و کارشناسان در سیستم‌های حسابرسی و ایجاد فرهنگ آگاهی از رمزنگاری را در مؤسسه حسابرسی افزایش دهند. به‌علاوه، مؤسسات حسابرسی ممکن است سرمایه‌گذاری در زمینه تولید و توسعه نرم‌افزارهای اختصاصی را در نظر

بگیرند که به آنها برای رفع برخی از نگرانی‌های بحث شده در این مقاله کمک می‌کند. در طول برنامه‌ریزی حسابرسی، حساب‌سازان باید ارزیابی کنند و کنترل‌های جبرانی را با دقت در نظر داشته باشند.

اگر کنترل‌های داخلی مشتری قوی باشد، کنترل‌های موجود ممکن است به‌عنوان کنترل‌های جبرانی در معاملات ارزش‌گذاری شده، عمل کنند. با توجه به پیشرفت‌های سریع و ایجاد

ارزهای رمزنگاری شده جدید، روش‌های حسابرسی باید به‌طور مداوم بررسی و به‌روز شوند تا ریسک‌های اضافی کاهش نیافته، مدّ نظر قرار بگیرند. ■

جدول ۱			
ادعاها (اهداف) صورت‌های مالی	توضیحات	چهارچوب ریسک ارزش رمزنگاری شده روش‌های معمول حسابرسی استفاده شده برای آزمون سطح ادعا	ملاحظات اضافی برای حسابرسی ارزش رمزنگاری شده
وجود	آیا دارایی وجود خارجی دارد؟ هدف از این روش بررسی و تأیید وجود دارایی است.	دریافت تأییدیه از اشخاص ثالث بازدید از دارایی بررسی اسناد مثبت حاکمی از مالکیت بر دارایی پرس و جو از مدیریت تبدیل آتی دارایی به ارزش	چگونه می‌توان فهرستی از حساب‌های مختلف کیف پول دریافت کرد؟ چگونه می‌توان مانده هر کیف پول را تأیید کرد؟ چگونه تأیید می‌شود که کیف پول شکسته نشده است؟ چه ریسک‌هایی وجود دارد که شخص غیرمجاز به حساب دسترسی پیدا کرده و موجودی آن را تخلیه کند؟ چگونه وجود حساب‌های ارزی دیجیتال را با مبادلات (خرید و فروش) انبوه از جنبه‌های مختلف قضایی تأیید می‌کنید؟ چه منبع/اسناد قراردادی برای نشان دادن افتتاح کیف پول وجود دارد؟ چه کنترل‌هایی برای اطمینان از امنیت کلید خصوصی استفاده شده برای دسترسی به دارایی ارزش‌گذاری شده اجرا و اعمال شده است؟
حقوق و تعهدات	آیا مالک دارایی هستیم؟ این یک روش حسابرسی است که لازم است حساب‌ساز مالکیت بر دارایی را تأیید کند.	دریافت تأییدیه از اشخاص ثالث بررسی اسناد قانونی پرس و جو از مدیریت بررسی صورت جلسات هیئت مدیره	چگونه مالکیت کیف پول‌ها بدون مستندات پشتیبان آن تأیید می‌شود؟ چه شخصی (طرفی) ارزش رمزنگاری شده و حساب‌های نگهدارنده دارایی‌های دیجیتال (صرافی‌ها) را کنترل می‌کند؟ چگونه می‌توان کنترل‌های صرافی را ارزیابی کرد؟ چه کنترل‌هایی توسط مشتری حسابرسی برای حمایت از حقوق و تعهدات ارزش‌گذاری شده اجرا شده است؟ چه شخصی کیف پول‌ها را کنترل می‌کند و چه کنترل‌های دسترسی ایجاد شده است؟ آیا اثبات مالکیت بر ارزش رمزنگاری و کلید خصوصی وجود دارد؟
کامل بودن	آیا معاملات ثبت نشده وجود دارد؟ در اثبات کامل بودن، حساب‌ساز تلاش می‌کند تعیین نماید که همه معاملات در سیستم حساب‌داری ثبت شده‌اند یا خیر؟	ردیابی معاملات از اسناد مثبت به دفتر روزنامه یا دفتر کل عطف متقابل حساب‌داری مدارک مثبت پرس و جو از مدیریت بررسی مدارک و مستندات قانونی بررسی کفایت کنترل‌های داخلی صاحبکار	آیا می‌توان معامله‌ای انجام داد که هنوز به بلاک‌چین اضافه نشده‌اند؟ آیا کیف پول پنهانی وجود دارد؟ آیا حساب‌های کیف پول بدون فعالیت، حذف و غیر فعال می‌شوند؟ چه میزان حداقل کنترل‌های دسترسی در سطح صرافی یا شخص ثالث وجود دارد؟ چه ریسک‌هایی در معاملات ارزش‌گذاری شده به علت ناشناس بودن طرفین معامله وجود دارد؟ چه کنترل‌های داخلی از سوی مشتری (صاحبکار) برای اطمینان از کامل بودن اجرا شده است؟ با توجه به عدم یکنواختی و عدم انسجام سراسری در رویه‌های قضایی (قوانین و مقررات) ارزش‌گذاری شده، چه کنترل‌های داخلی برای اطمینان از انطباق با قوانین و مقررات ارزش‌گذاری شده اجرا شده است؟
ادعاها (اهداف) صورت‌های مالی	توضیحات	چهارچوب ریسک ارزش رمزنگاری شده روش‌های معمول حسابرسی استفاده شده برای آزمون سطح ادعا	ملاحظات اضافی برای حسابرسی ارزش رمزنگاری شده

<p>آیا ما می‌توانیم کل معاملات را به جای نمونه‌گیری آزمون کنیم؟ آیا ما می‌توانیم تأیید کنیم که ارزش از یک معامله تجاری عادی مشروع به‌دست آمده است؟ آیا ما می‌توانیم تعیین کنیم که پرداخت به فروشنده به‌طور صحیح ارسال شده است؟ اگر ارزش رمزنگاری شده از مبادله‌ای با نقدینگی کم و یا حجم معاملات کم که با قابلیت اتکای کمتری، ارزشیابی می‌شود، در معرض چه ریسکی قرار دارد؟ آیا ما می‌توانیم شناختی از نحوه گزارش قیمت ارزش رمزنگاری شده در صرافی‌های مختلف کسب کنیم؟ از چه واحدها اندازه‌گیری برای ارزش رمزنگاری شده استفاده می‌شود؟ با یک بار ورود و انجام معامله کیف پول دائمی است و نمی‌تواند تغییر یابد، آیا ما می‌توانیم با استفاده از اسناد مثبت تأیید کنیم که مبلغ صحیح و یا آدرس صحیح وارد شده است؟ چه کنترل‌های داخلی توسط صاحبکار برای اطمینان از صحت اطلاعات وارد شده در بلاک‌چین اعمال می‌شود؟ آیا می‌توانیم کنترل‌ها را در سطح صرافی یا شخص ثالث ارزیابی کنیم؟</p>	<p>نمونه‌ای از معاملات را انتخاب کرده و صحت و درستی آن را مجدداً محاسبه کنید. اسناد مثبت را برای تأیید اعتبار مبلغ و جزئیات مشتری/فروشنده ردیابی کنید. انتقال معاملات به حساب‌ها را ردیابی کنید. کنترل‌ها را آزمون کنید- فرایند و روند کار چگونه است؟ آیا کارمندان (پرسنل) سیاست‌های شرکت مانند دریافت و اعطای تخفیف‌ها را دنبال می‌کنند و یا مصوبات را به‌دست می‌آورند؟</p>	<p>آیا معاملات صحیح و دقیق هستند؟ در این جا حسابرس نیاز دارد تأیید کند که معاملات ثبت شده عاری از خطاست، به مبلغ صحیحی ثبت شده‌اند، به‌طور صحیح به حساب فروشنده/مشتری ارسال شده است و یا به دفتر کل، روزنامه و معین به شکل صحیح منتقل شده است.</p>	<p>صحت و ارزشیابی</p>
<p>آیا ما می‌توانیم تأیید کنیم که چه کسی یک معامله، ایجاد یک کیف پول یا افتتاح حساب در یک صرافی را مجاز کرده است؟ آیا ما می‌توانیم تأیید کنیم که ارزش رمزنگاری شده از یک معامله تجاری عادی مشروع به‌دست آمده است؟ آیا می‌توانیم کنترل‌ها را در سطح صرافی یا شخص ثالث ارزیابی کنیم؟</p>	<p>حسابرس لازم است فرایند تجاری را بفهمد و بداند در شرکت هر کسی چه کاری انجام می‌دهد. حسابرس نمونه معاملات را انتخاب کرده و بررسی می‌کند چه کسی اسناد مثبت را امضا کرده است مثل فاکتورها، صورت‌مخارج، رسید وصول‌های نقدی و چک‌ها را.</p>	<p>آیا معاملات مجاز بوده است؟ این یک آزمون برای اطمینان از اعتبار معاملات ثبت شده است که معتبر باشد و تقلبی نباشد.</p>	<p>مجوز</p>
<p>آیا می‌توانیم تأخیر در پردازش و تأیید معاملات ارزش رمزنگاری شده را بررسی و ارزیابی کنیم؟ آیا می‌توانیم فهرستی از معاملات کیف پول، صرافی یا رمزنگاری کننده را که تاریخ انقطاع زمانی مشخص را نشان دهد، به‌دست آوریم؟</p>	<p>حسابرس معاملات پایان ماه و ابتدای ماه و اسناد مثبت را بررسی می‌کند تا دوره صحیح معاملات را تعیین نماید.</p>	<p>آیا معاملات طی دوره مربوطه ثبت شده است؟ در این جا حسابرس بر معاملات طی پایان ماه دوره جاری و معاملات ماه بعدی تمرکز خواهد کرد تا تعیین کند معاملات به کدام دوره تعلق دارد؟</p>	<p>Cut off انقطاع زمانی</p>
<p>آیا می‌توانیم تأییدیه معاملات را به‌دست آوریم؟ چه اسناد مثبت‌های برای بررسی، موجود (در دسترس) است؟ آیا اسناد مثبت جدید ایجاد و برقراری روش‌های جدید مرتبط با ارزش رمزنگاری شده را توصیه کنیم؟ چه کنترل‌های داخلی توسط صاحبکار برای اطمینان از وقوع اجرا شده است؟ ریسک و تاثیر عدم کنترل‌ها در سطح صرافی یا شخص ثالث چیست؟</p>	<p>اسناد مثبت نمونه‌هایی از معاملات را انتخاب کرده و ثبت معاملات را ردیابی کنید. ثبت‌های دفتر روز نامه را مرور و موارد غیر معمول را بررسی کنید. از مدیریت پرس و جو کنید. اسناد پشتوانه معاملات را بررسی کنید.</p>	<p>آیا معامله واقعا اتفاق افتاده است؟ اگر یک مشتری ادعا می‌کند به فروشنده پرداختی داشته است، حسابرس لازم است، تأیید کند چک صادر شده است، پرداختی در حساب‌ها ثبت شده است و چک ارسال شده است؟ آیا درآمد قبل از کسب (وقوع) شناسایی شده است؟ آیا معاملات با اشخاص وابسته به‌طور مناسب و کافی شناسایی و افشا شده است؟</p>	<p>وقوع</p>
<p>ملاحظات اضافی برای حسابرسی ارزش رمزنگاری شده</p>	<p>چهارچوب ریسک ارزش رمزنگاری شده روش‌های معمول حسابرسی استفاده شده برای آزمون سطح ادعا</p>	<p>توضیحات</p>	<p>ادعاها (اهداف) صورت‌های مالی</p>
<p>آیا رویه‌های حسابداری مرتبط با ارزش رمزنگاری شده افشا شده است؟ آیا تمام موارد زبان‌های احتمالی مربوط به ارزش رمزنگاری شده افشا شده است؟ در صورت لزوم، آیا اطلاعات به ارزش منصفانه افشا شده است؟ آیا روش ارزش گذاری ارزش رمزنگاری شده به‌طور مناسب افشا شده است؟ تمامی حقوق و تعهدات ارزش رمزنگاری شده به‌اندازه کافی افشا شده است؟ آیا هدف تجاری برای نگهداری ارزش رمزنگاری شده افشا شده است؟ آیا ریسک‌های اضافی ناشی از نگهداری ارزش رمزنگاری شده به‌طور مناسب و کافی افشا شده است؟</p>	<p>چک لیست افشا را تکمیل کنید. از مدیریت پرس و جو کنید. تأییدیه حقوقی را از وکلای صاحبکار دریافت کنید. تأییدیه مدیریت را دریافت کنید. اسناد را بررسی کنید.</p>	<p>آیا افشای صورت گرفته تمامی موارد الزامی را شامل می‌شود؟</p>	<p>افشای کامل و کافی</p>

- 1- Cryptocurrencies
- 2- Public Company Accounting Oversight Board
- 3- Digital Assets
- 4- Client
- 5- Planned Audit Procedures
- 6- Retention
- 7- Evidence
- 8- Management Assertions
- 9- Blockchain
- ۱۰- با توجه به این که این یک صنعت به سرعت در حال تحول و تکامل است، یک نقطه شروع در چهارچوب این مقاله ارائه شده است. بنابراین، خوانندگان باید هنگام استفاده از این چهارچوب، پیشرفت‌های نوظهور فناوری در زمینه حسابرسی ارز رمزنگاری شده، در آینده را در نظر بگیرند.
- 11- International Financial Reporting Interpretations Committee
- 12- International Accounting Standards Board
- 13- Intangible Assets
- 14- Financial Accounting Standards Board
- 15- Auditing Standards Board
- ۱۶- مقالات سفید کاربرد توسط انجمن حسابداران رسمی کانادا در ماه مه ۲۰۱۸، منتشر شد. به CPA کانادا (۲۰۱۸، ۲۰۱۸، a) مراجعه کنید. (b)
- 17- Auditing Quality Control Standards
- 18- Independence
- ۱۹- ائتلاف حسابداری بلاک‌چین (Blockchain Accounting 2019) در مورد تهدید احتمالی استقلال حسابرس، در صورت دسترسی حسابرس به کلید خصوصی ارز رمزنگاری شده مشتری در طول مدت آزمون وجود دارایی، بحث کرده است.
- 20- Digital Data

۲۱- مالک (۲۰۱۸) اظهار نمود که اگرچه ارز رمزنگاری شده می‌تواند توانمندی مالی ایجاد و ریسک فساد را کاهش دهد ولی جنایتکاران و مجرمان نیز می‌توانند این فناوری‌ها را به نفع خود به‌کار گیرند.

- 22- Existence
- 23- Rights and Obligations
- 24- Completeness
- 25- Valuation and Accuracy
- 26- Authorization
- 27- Cut-Off
- 28- Occurrence
- 29- Adequate Disclosure
- 30- Verify
- 31- Crypto- Wallets
- 32- Confirmations
- 33- Distributed Ledger
- 34- Central Authority
- ۳۵- اطلاعات مربوط به وجود معاملات ارزهای رمزنگاری شده توسط خدمات درآمد داخلی ایالات متحده آمریکا به‌دست آمده تا مالیات بر سود پرداخت شده است را بررسی کند (۲۰۱۸، Aquilio).
- 36- Service Organization Control
- 37- Fiat Currency
- 38- Board of Directions
- ۳۹- در ژوئن ۲۰۱۹، PwC با انتشار اعلامیه‌ای در مطبوعات اعلام کرد که این شرکت نرم‌افزاری را طراحی کرده که قادر است کلید خصوصی/عمومی را جفت کرده که می‌تواند برای ایجاد مالکیت ارز رمزنگاری شده و همچنین کسب اطلاعات در مورد معاملات مشتری در بلاک‌چین استفاده شود (۲۰۱۹، PWC).
- 40- Examining
- 41- Tracing
- 42- Orphan Transactions:

معاملاتی هستند که منابع درآمدی والدین آنها در زمان پردازش مفقود شده است. این معاملات تا زمانی که همه

والدین مفقود شده آنها دریافت نشوند، در گره‌های دیگر پخش نمی‌شوند و در نتیجه تا زمانی که اخراج نشوند یا والدین آنها پیدا نشوند، در یک حفره محلی دچار مشکل می‌شوند (مترجمین).

- 43- Reliability and Relevance
- 44- Volatility
- 45- Reconciliation Controls
- 46- Re-computations
- 47- Inspection of Documents
- 48- Understanding and Testing of Internal Controls
- 49- Fictitious Transactions
- ۵۰- چه چیزی ممکن است، اشتباه شده باشد. WCGW: What Can Go Wrong

منابع:

- Nishani Edirisinghe Vincent and Anne M. Wilkins: (2020), "Challenges when Auditing Cryptocurrencies", CURRENT ISSUES IN AUDITING. American Accounting Association. Vol. 14, No. 1, DOI: 10.2308/ciia-52675, Spring 2020 pp. A46-A58.
- Derrick Bonyuet, "Overview and Impact of Blockchain on Auditing" The International Journal of Digital Accounting Research. Vol. 20, 2020 pp. 31- 43.
- ثقفی، علی و جمالیان‌پور، مظفر "بلاک‌چین و آینده حسابداری و حسابرسی"، حسابدار، شماره ۳۱۴، خرداد ۱۳۹۷،
- دکتر محمد محمودی: استادیار دانشگاه آزاد اسلامی، حسابدار رسمی و عضو انجمن حسابداران خبره، حسابدار مدیریت خبره شاهپور پرنیا: دانشجوی دکتری حسابداری، کارشناس رسمی دادگستری، عضو انجمن حسابداران خبره، عضو انجمن حسابداری ایران

انجمن حسابداران خبره ایران به عنوان قدیمی‌ترین انجمن حسابداری حرفه‌ای با عضویت در «فدراسیون بین‌المللی حسابداران (IFAC)» و با داشتن نزدیک به ۱۳۰۰۰ عضو از سراسر کشور به عنوان بزرگترین نهاد حسابداری ایران، آمادگی خود را به پذیرش همکاری و دریافت آگهی تبلیغاتی در وبگاه این انجمن (با دامنه <https://iica.ir>، که به استناد رتبه‌بندی الکسا و گوگل، در جایگاه پربازدیدترین وبگاه در بین وبگاه‌های نهادهای حسابداری ایران قرار دارد)، به ویژه در "کلیپهای آموزشی مربوط به حسابداری" که در صفحات اینستاگرام و کانال تلگرام انجمن منتشر می‌شوند، اعلام می‌دارد.

لذا خواهشمند است در صورت تمایل به درج سفارش آگهی تبلیغاتی مورد نظر یا ثبت هرگونه همکاری در هریک از بخش‌های مذکور نسبت به اعلام درخواست از طریق ایمیل bsafarynejad@yahoo.com یا تلگرام به شماره ۰۹۳۵۵۱۴۳۹۳۶ مبادرت فرمایید تا بلافاصله نسبت به پیگیری انجام سایر مراحل مربوطه اقدام شود.

با تشکر

صفری نژاد_سازمان آگهی‌های انجمن حسابداران خبره ایران

دات کام
حسابداری

www.Hesabdary.Com
[@HesabdaryCom](https://www.Hesabdary.Com)

همکاران
سیستم

شماران سیستم
shomaran system

تدبیر
شرکت پردازش مواردی سامان

عام یا پذیرفته شده در بورس را مرور می‌کنیم.

• نظریه نمایندگی Agency Theory

در شرکت‌هایی که سهام آنها تحت مالکیت شخصیت‌های حقوقی بوده است و شخصیت‌های حقیقی به‌عنوان نمایندگان در هیئت‌مدیره معرفی می‌شوند (یا تفکیک مالکیت از نظارت و مدیریت صورت می‌گیرد)، احتمال غالب شدن تمایلات و منافع اعتباری و مادی شخص نماینده بر منافع شخص معرفی‌کننده یا سهامدار می‌تواند باعث تصمیماتی شود که به نفع معرفی‌کننده یا سهامدار نباشد. این تناقض منافع احتمالی بین معرفی‌کننده (سهامدار) و معرفی‌شده (نماینده سهامدار یا هیئت‌مدیره) در اعمال وظیفه امانت‌داری یا "Fiduciary and Trustee Duty" به‌عنوان

مدیران بنگاه‌های اقتصادی باید برای محقق کردن اهداف تعریف شده در قالب استراتژی، برنامه و بودجه مصوب توسط مجمع، عمل کنند و نتایج حاصله را به‌صورت قانونی به ذینفعان مجموعه (شامل سهامداران، ناظرین قانونی و دولت) در جهت پاسخگویی در مقابل مسئولیت‌های محوله، ارائه دهند. اگر بنگاه اقتصادی به‌صورت شرکت سهامی عام یا سهام پذیرفته شده در بورس مدیریت شود، به‌دلیل مالکیت همگانی سهام توسط سهامداران خرد و غیر خرد، مسئولیت حرفه‌ای و پاسخگویی مدیران دو چندان بیشتر و رعایت اصول قانونی دقیق‌تری را در دستور کار خواهند داشت. برای درک بهتر مسئولیت‌های حرفه‌ای مدیران، خلاصه چند اصل بااهمیت برای مدیریت بنگاه‌های اقتصادی و به‌خصوص در قالب سهامی

دات کام
حسابداری
www.Hesabdary.Com
@HesabdaryCom

شاهین شایان آرانی

خطر اخلاقی یا "Moral Hazard" بسیار مهم است و باید کنترل و مهار شود.

• نظریه ذینفعان

Stakeholder Theory

در شرکت‌های بزرگ یا تأثیرگذار بر فضای بیرون از شرکت، مدیران و نمایندگان شرکت به غیر از حفظ حق و حقوق منافع سهامداران و رعایت اصل امانتداری باید گروه‌های دیگری را که دارای منافع متقابل هستند به‌عنوان دیگر ذینفعان در تعاملات و ارتباطات در نظر گرفته شوند و منافع آنها را هم در نظام‌های تصمیم‌سازی و تصمیم‌گیری رعایت کنند. در این فضا نقش نمایندگی و امانتداری به‌صورت هماهنگ کننده، ایجاد عدالت و هم‌افزایی در منافع ذینفعان متبلور می‌شود.

با توجه به این دو نظریه کلیدی و در جهت مدیریت ناکارایی‌های احتمالی به‌دلیل وجود خطرهای اخلاقی یا "Moral Hazards" و انتخاب‌های ناسازگار مدیران یا "Adverse Selection" کنترل‌ها و نظارت‌ها در قالب اصول راهبری شرکتی باید طراحی و توسط مجمع تصویب شود و به‌صورت صحیح در شرکت به اجرا در بیایند. سازمان همکاری و توسعه اقتصادی (OECD) اصول راهبری شرکتی را اینگونه تعریف کرده است:

«مجموعه‌ای از روابط تعریف و مصوب شده بین مدیریت (حوزه اجرا)، هیئت‌مدیره (حوزه نظارت)، سهامداران (حوزه مالکیت) و سایر ذینفعان سازمان را اصول حاکمیت یا راهبری شرکت گویند. این اصول، ساختاری را فراهم می‌آورد که از طریق آن اهداف سازمان تدوین و ابزارهای دستیابی به این اهداف و همچنین نحوه نظارت بر عملکرد مدیران روشن خواهد شد. حاکمیت یا

راهبری باید برای هیئت‌مدیره و مدیریت انگیزه مناسبی ایجاد کند تا اهدافی را که به نفع سازمان و کل ذینفعان است دنبال کنند و همچنین نظارت مؤثر، کارآمد توأم با صداقت، اخلاق و رفتار حرفه‌ای را تسهیل کند.»

باید دقت کرد که در شرکت‌های سهامی و به‌خصوص پذیرفته شده در بورس، هدف از دارا بودن اصول راهبری مبتنی بر رعایت نظریه‌های نمایندگی و ذینفعان، اجرای ختم‌شی‌ها و ساز و کارهایی است که رفتار منصفانه (Fair)، عادلانه (Equitable) و صادقانه (Honest) هیئت‌مدیره، مدیرعامل و دیگر مسئولین ارشد اجرایی را در قالب تصمیمات مستقل و غیرسیاسی (Independent & Non-political)، امانت‌دارانه (Trust Worthy)، تحلیل‌گرانه (Analytical)، اخلاقی و حرفه‌ای (Professional & Ethical) تضمین و حق و حقوق ذینفعان را به‌طور کلی در جهت هم‌افزایی، نیل به اهداف، برنامه‌ها و استراتژی‌های مصوب حفظ کند.

در اینجا می‌توان پاسخ داد که آیا انتصابات دستوری بر عملکرد شرکت‌ها تأثیرگذار خواهند بود یا خیر. انتصاب دستوری به معنی حضور اعضای هیئت‌مدیره، مدیرعامل یا مدیران ارشد اجرایی که توسط یک فرد (سهامدار عمده بخش خصوصی)، شرکت، نهاد یا سازمان خاصی (سهامدار عمده بخش غیرخصوصی، خصولتی یا دولتی) منتصب شده‌اند تا منافع و اهداف خاص آن فرد، شرکت، نهاد یا سازمان خاص را بدون توجه به منافع دیگر ذینفعان، محقق کند، تلقی می‌شود. با فرض موجه بودن تجربیات و تخصص فرد یا افراد منتصب، اینگونه انتصابات به دلیل نقض اصول راهبری شرکتی و عدم

رعایت نظریه مهم ذینفعان باعث ایجاد رفتار غیرمنصفانه (Unfair)، غیرعادلانه (Non-Equitable) و غیرصادقانه (Dishonest) هیئت‌مدیره، مدیرعامل و دیگر مسئولین ارشد اجرایی منتصب شده شود و استقلال تصمیم‌گیری را در شرکت کاهش دهد و چه بسا تصمیمات را سیاسی کند و رعایت اصول امانتداری، رعایت اخلاق حرفه‌ای، تضمین حق و حقوق کلیه ذینفعان را در جهت ایجاد هم‌افزایی و محقق کردن اهداف، برنامه‌ها و استراتژی‌های مصوب خدشه‌دار خواهد کرد. به‌عبارتی ساده‌تر باعث ایجاد انحراف جدی در محقق کردن اهداف، استفاده از ظرفیت‌های بالقوه و عملکردی عادلانه و حرفه‌ای خواهد شد.

با فرض عدم موجه بودن تجربیات، تخصص لازم و مرتبط فرد یا افراد منتصب (که در اکثر مواقع اینگونه است)، به غیر از انحرافات و زیان‌های حاصله نامبرده شده به دلیل انتصابات دستوری، ضرر و زیان‌های عملکردی مازاد، حاصل از ضعف توان افراد منتصب نیز به این معضل اضافه خواهد شد.

برای جلوگیری از تأثیرات بسیار منفی نامبرده شده به دلیل انتصابات دستوری در شرکت‌های سهامی، نهادهای ناظر (که طبیعتاً آنها هم باید مستقل عمل کنند) در کنار تأکید بر رعایت اصول اساسنامه، تصویب و رعایت اصول راهبری خوب را باید درخواست کنند و با جدیت از طریق بازرس و حسابرس قانونی و دیگر نهادهای ناظر، با انتصابات دستوری مقابله کنند. طبیعی است که نقش نظارتی سهامداران متضرر در مجمع این شرکت‌ها هم به‌عنوان تأثیرگذار مکتوم بسیار مؤثر خواهد بود. ■

شاهین شایان‌آرانی:

حسابداران دادگاهی و نقش آنها در تشخیص ورشکستگی

فعالیت‌های حسابداری، برای حل و فصل منازعات فعلی یا آتی است (کرمبلی و همکاران، ۲۰۱۱: ۱۴). حسابداران دادگاهی با استفاده از دانش تخصصی و

۱. تعریف حسابداری دادگاهی
حسابداری دادگاهی^۱ عمل شناسایی، ثبت، استخراج، طبقه‌بندی، گزارش و تأیید اطلاعات مالی گذشته یا دیگر

منیره شاهسونی

مهارت‌های تحقیقی به جمع‌آوری، تجزیه و تحلیل و ارزیابی مدارک و تفسیر و انتقال یافته‌ها به دادگاه، هیئت مدیره یا سایر سازمان‌های حقوقی یا اداری می‌پردازند (انجمن حسابداران رسمی آمریکا، ۲۰۱۱: ۱).

۲. اجزای حسابداری دادگاهی

حسابداری دادگاهی شامل دو جزء اصلی «خدمات پشتیبانی دادرسی (پشتیبانی

دعاوی قضایی)» و «خدمات تحقیق و تفحص» است.

الف) خدمات پشتیبانی دادرسی: طبق تعریف ارائه شده توسط انجمن حسابداران رسمی آمریکا (۲۰۰۳: ۱) خدمات پشتیبانی دادرسی، استفاده از مهارت‌های حسابداری و مشاوره^۲ توسط حسابدار رسمی، برای کمک به کارفرمایی^۴ است که درگیر یک رسیدگی رسمی بالقوه یا در جریان قانونی یا نظارتی است. این رسیدگی توسط یابنده حقیقت^۵ (مانند قاضی، هیئت منصفه، داور، میانجی) برای حل و فصل اختلاف بین دو یا چند طرف انجام می‌شود. خدمات پشتیبانی دادرسی شامل حقیقت‌یابی (از جمله کمک در کشف و تجزیه و تحلیل داده‌ها)، محاسبات تعیین خسارت، ارزشیابی کسب و کار، مدیریت اسناد، شهادت کارشناسان^۶ و سایر خدمات حرفه‌ای مورد نیاز کارفرما است.

ب) خدمات تحقیق و تفحص تقلب: با افزایش جرایم مالی تقاضا برای خدمات حسابداری دادگاهی نیز بیشتر شده است. اکثر شرکت‌هایی که ریسک حسابرسی بالایی دارند به تحقیق و بررسی دقیق نیاز دارند و هدف اصلی حسابداران دادگاهی، شناسایی، تبیین و برقراری ارتباط بین رویدادهای گزارش شده با واقعیت‌های اقتصادی پشت پرده این رویدادها است. از نظر گوتاچاک (۲۰۱۱: ۲۳) این جرایم، جرایم مالی هستند که در راستای منافع شخصی یا سازمانی و از طریق پنهان کاری یا فریب انجام می‌شود و اغلب توسط اشخاصی صورت می‌گیرد که به واسطه ثروت، تحصیلات عالی و ارتباطات اجتماعی خود در یک سازمان استخدام شده‌اند.

حسابداران دادگاهی در هر دو حوزه «پشتیبانی دادرسی» و «تحقیق و تفحص تقلب» به ارائه خدمات می‌پردازند و در ارائه این خدمات می‌توانند نقش‌های ذیل را ایفا کنند:

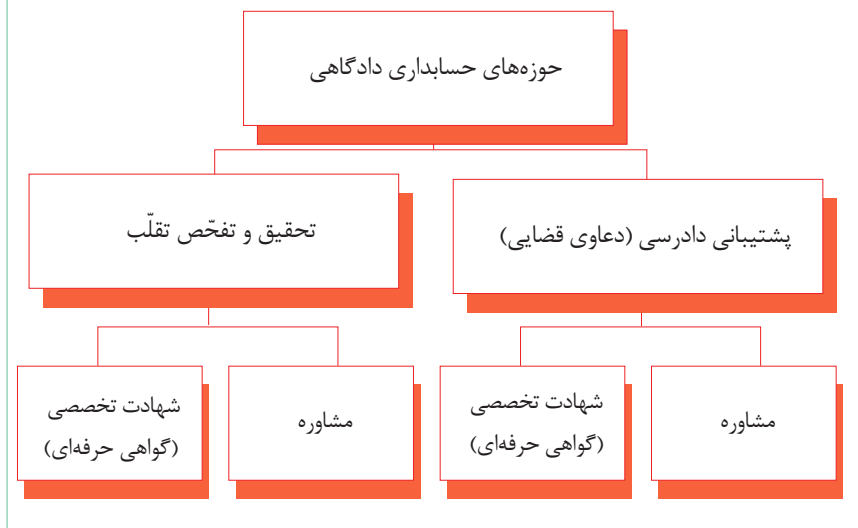
۱. **شاهد متخصص (گواه حرفه‌ای):** شخصی که برای ارائه یک نظر^۷ در نزد یابنده حقیقت (مانند قاضی یا هیئت منصفه) تعیین شده است. در واقع شاهد متخصص با ارائه نظر تخصصی درباره یک موضوع فنی و تخصصی، یابنده حقیقت را در اتخاذ تصمیم درست و عادلانه یاری می‌کند.

۲. **مشاور:** شخصی است که درباره حقایق، مسائل و استراتژی یک موضوع، مشورت می‌دهد. مشاور نزد یابنده حقیقت درباره یک نظر تخصصی، شهادت (گواهی) نمی‌دهد مگر اینکه نقش او بعداً به شاهد متخصص (گواه حرفه‌ای) تغییر کند.

۳. **سایر:** می‌تواند شخصی باشد که در چند نقش مختلف مانند داور و میانجی باشد (انجمن حسابداران رسمی آمریکا، ۲۰۰۳: ۱).

بنابراین حسابداران دادگاهی که در هر یک از حوزه‌های «پشتیبانی دادرسی» و «تحقیق و تفحص تقلب» فعالیت می‌کنند بسته به شرایط و نیاز کارفرما، می‌توانند نقش «شاهد متخصص (گواه حرفه‌ای)» یا «مشاور» را ایفا کنند. این مفاهیم به‌طور خلاصه در شکل ۱ نمایش داده شده است. در ایران کارشناسان رسمی دادگستری در رشته حسابداری و حسابرسی از نظر ماهیت، حسابداران دادگاهی هستند که در نقش «شاهد متخصص (گواه حرفه‌ای)» با ارائه نظر کارشناسی و تبیین ابعاد مختلف موضوع، قضات را در اتخاذ تصمیم صحیح

شکل ۱: خدمات مختلف حسابداری دادگاهی

ورشکستگی تاجری را که حین الفوت در حال توقف بوده است تا یک سال بعد از مرگ او نیز می‌توان صادر کرد». در ماده ۴۱۳ قانون تجارت تصریح شده است که «تاجر باید ظرف سه روز از تاریخ وقفه که در تأدیة قروض یا سایر تعهدات نقدی او حاصل شده است، توقف خود را به دفتر محکمة بدایت محل اقامت خود اظهار کند و صورت حساب دارایی و کلیة دفاتر تجارتي خود را به دفتر محکمة مزبوره تسلیم کند».

اعلام ورشکستگی مزایایی برای ورشکسته دارد از جمله اینکه مطابق رأی وحدت رویه شماره ۱۵۵ مورخ ۱۴/۱۲/۱۳۴۷ دیوان عالی کشور، شخص ورشکسته از پرداخت خسارت تأخیر تأدیه معاف می‌شود و از طرفی مطابق با مفاد قانون تجارت، تاجر با بستن قراردادهای ارفاقی با بستانکاران، دوباره می‌تواند به فعالیت‌های عادی خود برگردد و به تدریج بدهی‌های خود را پرداخت کند. با این کار تاجر این امکان را خواهد داشت که دوباره کسب و کار خود را رونق دهد و بستانکاران نیز پول خود را به تدریج دریافت کنند. آمارها نشان می‌دهد که طرح دعاوی ورشکستگی در دادگاه‌ها، برخلاف گذشته رو به افزایش است. در بسیاری از موارد بنا به دلایلی، از جمله استفاده شرکت بدهکار یا شخص تاجر از حمایت‌های قانونی و معافیت از پرداخت جرائم دیرکرد دیون ورشکسته، در تقاضای صدور حکم ورشکستگی اختلاف نظر وجود دارد (نجفی، ۱۳۹۳: ۱۴۱). برخی از تجار ممکن است به منظور استفاده از این حمایت‌ها و ایجاد وقفه در ایفای تعهدات خود، به طرق مختلف سعی در وانمود کردن به ورشکستگی کنند؛ از این‌رو از جمله موارد

مطابق ماده ۴۱۲ قانون تجارت، «ورشکستگی تاجر یا شرکت تجارتي در نتیجه توقف از تأدیه وجوهی که بر عهده او است حاصل می‌شود. حکم

و صدور آرای منصفانه یاری می‌کنند و قضات از نظرات کارشناسی آنها برای پشتیبانی دادرسی و تأیید یا رد یک ادعا استفاده می‌کنند.

۳. نقش حسابداران دادگاهی در تشخیص ورشکستگی

ورشکستگی^{۱۱} از موضوعاتی است که باید توسط دادگاه بررسی شود و در صورت تأیید دادگاه، حکم ورشکستگی تاجر صادر می‌شود. قبل از تأیید دادگاه اگرچه اوضاع مالی تاجر خوب نباشد او ورشکسته تلقی نمی‌شود و اثبات ورشکستگی تاجر، مستلزم طرح پرونده در دادگاه و طی شدن فرایند دادرسی و قانونی است. بعد از تأیید دادگاه و صدور حکم ورشکستگی، قوانین مربوط به تاجر ورشکسته بر وی حاکم خواهد بود که متفاوت از قوانین حاکم بر وی قبل از ورشکستگی است. بنابراین احراز ورشکستگی اهمیت زیادی دارد و اشخاص زیادی را در جامعه تحت تأثیر قرار می‌دهد.

جدول ۱: نقش حسابداران دادگاهی در تشخیص ورشکستگی

ورشکستگی موضوعی است که باید توسط دادگاه بررسی شود و در صورت تأیید دادگاه، حکم ورشکستگی تاجر صادر می‌شود.

پس از مطرح شدن موضوع ورشکستگی در دادگاه، به علت تخصصی بودن موضوع ورشکستگی، قاضی، موضوع را به کارشناس رسمی دادگستری در رشته حسابداری و حسابرسی ارجاع می‌دهد تا دفاتر مالی تاجری را که ادعای ورشکستگی دارد بررسی کند و ابعاد تخصصی موضوع را برای او روشن سازد. در موضوع ورشکستگی، مواردی که معمولاً قاضی برای تعیین آن از تخصص کارشناس حسابداری استفاده می‌کند عبارتند از:

- (الف) آیا توقف تاجر احراز شده است و تاجر ورشکسته محسوب می‌شود؟
- (ب) تاریخ توقف تاجر چه زمانی است؟
- (ج) دلیل ورشکستگی تاجر چیست؟

- اقدامات حسابداران دادگاهی در فرایند کارشناسی پرونده‌های ورشکستگی:
- (الف) احراز توقف تاجر
- (ب) تعیین تاریخ توقف تاجر
- (ج) تهیه اطلاعات مورد نیاز قضات برای تشخیص نوع ورشکستگی تاجر

و حسابرسی در فرایند صدور احکام ورشکستگی است. این فرایند در جدول ۱ تشریح شده است.

۴. کاربرد مهارت‌های حسابداری دادگاهی در تشخیص ورشکستگی

حسابداران دادگاهی باید دارای مهارت‌های حسابداری، حسابرسی، تحقیقی، دانش حقوقی، مهارت‌های ارتباطی و تحلیلی و توانایی انجام کار گروهی باشند و نتایج تحقیقات خود را در کمال صداقت و

حسابداری با ارائه نظریه کارشناسی به دادگاه، وقوع ورشکستگی، تاریخ توقف و اطلاعات مورد نیاز قضات برای تصمیم‌گیری درباره نوع ورشکستگی را گواهی می‌کند. نظریه یا گواهی کارشناس حسابداری به‌عنوان یک فرد متخصص، مبنای صدور احکامی است که دارای آثار حقوقی و جزایی متفاوتی است و افراد متعددی را در سطح جامعه تحت تأثیر قرار می‌دهد که نشان دهنده نقش مهم کارشناسان رسمی حسابداری

دیگری که برای دادگاه اهمیت بسیاری دارد تشخیص نوع ورشکستگی است. ورشکستگی طبق قانون تجارت سه نوع است: ورشکستگی عادی، ورشکستگی به تقصیر و ورشکستگی به تقلب.

پس از مطرح شدن دعوی ورشکستگی، دادگاه بنابر مواد ۲۵۷ و ۲۵۸ قانون آیین دادرسی مدنی (شمس، ۱۳۹۷: ۷۹) و به علت تخصصی بودن موضوع، قرار ارجاع امر به کارشناسان حسابداری و حسابرسی را صادر می‌کند و از نظر تخصصی کارشناسانی که دارای صلاحیت در این زمینه هستند برای بررسی موضوع و صدور حکم ورشکستگی استفاده می‌کند. حکم ورشکستگی صادره توسط دادگاه حاوی مندرجاتی است که آثار و تبعات حقوقی بسیاری دارد. این مندرجات عبارتند از:

- ۱- احراز شرایط توقف (مطابق ماده ۴۱۲ قانون تجارت)
 - ۲- تعیین تاریخ توقف (مطابق ماده ۴۱۶ قانون تجارت)
 - ۳- تعیین مسئولان تصفیه (مطابق ماده ۴۴۰ قانون تجارت)
 - ۴- تعیین اقدامات احتیاطی برای حفظ منافع طلبکاران (مطابق مواد ۴۳۳ و ۴۳۵ قانون تجارت)
 - ۵- تعیین نوع ورشکستگی از حیث عادی، به تقصیر و به تقلب (مطابق مواد ۴۱۲، ۴۱۳، ۵۴۱، ۵۴۲ و ۵۴۹ قانون تجارت)
 - ۶- تعیین مواعد اعتراض به حکم ورشکستگی (مطابق مواد ۵۳۶ و ۵۳۷ قانون تجارت و ۳۰۶ و ۳۳۶ قانون آیین دادرسی مدنی)
- دادگاه از نظر تخصصی کارشناسان برای احراز شرایط توقف، تعیین تاریخ توقف و کسب اطلاعات لازم برای تشخیص نوع ورشکستگی استفاده می‌کند. کارشناس

جدول ۲: مهارت‌های مورد استفاده‌ی حسابداران دادگاهی برای تشخیص ورشکستگی

مهارت	شرح
استفاده از مهارت‌های حسابداری	جمع‌آوری و تجزیه و تحلیل اطلاعات مالی مورد نیاز برای تشخیص ورشکستگی تاجر از جمله اطلاعات مربوط به میزان دارایی‌ها و بدهی‌های تاجر و اصول و استانداردهای حسابداری به کار رفته در دفاتر تجاری تاجر
استفاده از مهارت‌های حسابرسی	آشنایی با سیستم کنترل‌های داخلی، روش‌های تأیید اطلاعات، روش‌های کشف تقلب، مفهوم ریسک، طرح‌های رایج تقلب در ورشکستگی (مانند پنهان کردن دارایی‌ها، انتقال صوری دارایی‌ها به اعضای خانواده و دوستان و بدهکار قلمداد کردن خود) و روش‌های پیاده‌سازی طرح‌های تقلب در ورشکستگی
استفاده از مهارت‌های تحقیقی	دارا بودن دانش فناوری اطلاعات و آشنایی با قابلیت ریزرایانه‌ها و نرم‌افزارهای مالی و آماری برای گردآوری و یکپارچه‌سازی حجم زیادی از اطلاعات
دارا بودن دانش حقوقی	<ul style="list-style-type: none"> تسلط بر مواد قانونی مرتبط با حقوق ورشکستگی در قانون تجارت از جمله مفهوم توقف، انواع ورشکستگی و مصادیق آن آشنایی با رویه قضایی که قضات در دادگاه‌ها به کار می‌گیرند درک مفاهیم حقوقی شواهد به‌دست آمده در فرایند کارشناسی
استفاده از مهارت‌های ارتباطی	<ul style="list-style-type: none"> آشنایی با روش‌های مختلف انجام مصاحبه با تاجر، مدیران و سایر افراد درگیر در موضوع ورشکستگی ایجاد ارتباط مؤثر با قاضی پرونده برای درک و بیان انتظارات قاضی و کارشناس از یکدیگر به‌منظور ایفای درست وظایف کارشناسی
استفاده از مهارت‌های تحلیلی	توانایی تجزیه و تحلیل معاملات مالی برای شناسایی فعالیت‌های متقلبانه در راستای پنهان کردن دارایی‌ها، انتقال صوری دارایی‌ها به دیگران و بیش‌نمایی بدهی‌ها
انتقال صادقانه نتایج به قاضی پرونده	واقف بودن به آثار حقوقی نظرات ذکر شده در گزارش کارشناسی ورشکستگی و انتقال صحیح نتایج به‌دست آمده درباره توقف، تاریخ توقف و مصادیق مؤثر در تشخیص علت واقعی ورشکستگی به قاضی

راستی به قضات منتقل کنند (اوبدکون، ۲۰۱۳: ۴-۵، ایزی و آگابیز، ۲۰۱۴: ۴۱۲-۴۱۱، لس و همکاران، ۲۰۰۶: ۲).

استفاده از این مهارت‌ها توسط حسابداران دادگاهی و در نتیجه ارائه نظر کارشناسی دقیق و باکیفیت می‌تواند به قضات در اتخاذ تصمیم درست کمک کند و منجر به صدور آرای منصفانه در زمینه ورشکستگی شود. در جدول ذیل کاربرد مهارت‌های حسابداری دادگاهی در پرونده‌های ورشکستگی به‌طور خلاصه ذکر شده است.

۵. نتیجه‌گیری

طبق آمار، طرح دعاوی ورشکستگی در دادگاه‌ها در حال افزایش است؛ میانگین تعداد دعاوی ورشکستگی مطرح شده در دادگستری تهران از ۲ یا ۳ مورد در سال ۱۳۸۸ به بیش از ۱۲۰ تا ۱۳۰ پرونده ورشکستگی در سال ۱۳۹۳ افزایش یافته است و طبیعتاً باز هم در حال افزایش است و انتظار می‌رود در آینده نزدیک بسیاری از شرکت‌ها با هدف عدم ایفای تعهدات خود و استفاده از حمایت‌های قانونی، اعلام ورشکستگی صوری کنند (نجفی، ۱۳۹۳: ۱۴۱). این موضوع، افراد زیادی از جامعه را اعم از بستانکاران، سرمایه‌گذاران، کارکنان دولت و ... تحت تأثیر قرار خواهد داد. کارشناسان رسمی دادگستری، در فرایند اثبات ورشکستگی و در نتیجه صدور حکم ورشکستگی نقش محوری دارند و قضات با اتکا به گزارش کارشناسان، حکم ورشکستگی را صادر می‌کنند. کیفیت گزارش کارشناسان حسابداری و حسابرسی، نقش با اهمیتی در تصمیم‌گیری قضات درباره ورشکستگی دارد و همین موضوع، مسئولیت حرفه‌ای

consulting services special report, 03-1, AICPA historical collection, university of Mississippi.

- 5- AICPA, (2011), The 2011 forensic and valuation services (FVS) trend survey, American Institute of Certified Public Accountants (AICPA), available at: <https://www.aicpa.org/InterestAreas/ForensicAndValuation/Resources/PractAidsGuidance/Downloadable Documents/2011%20FVS%20Trend%20Survey.pdf> (accessed 6 March 2017).
- 6- Crumbley, D.L, Heitger, L and Stevenson, S, (2011). Forensic and Investigative Accounting, Fifth Edition, Published by Cch Inc.
- 7- Eyisi, A.S, Agbaeze, E.K, (2014), The impact of forensic auditors in corporate governance, international Journal of development and sustainability, volume 3, number 2, 404-417.
- 8- Gottschalk. P, (2011), Prevention of white-collar crime: the role of accounting, Journal of Forensic and Investigative Accounting, Vol. 3 No. 1, pp. 23-48.
- 9- Les, N, Brain L, M, (2006), forensic accountants: financial investigators, Journal of business and economics research, Vol:4, N:2, February 2006.
- 10- Oyedokun, G. E, (2013), Audit, investigation and forensic accounting: Similarities and differences. Being a lecture delivered at the Institute of Chartered Accountants of Nigeria's forensic accounting certification programme (accessed 20 January 2022).

منیره شاهسونند: دانشجوی دکترای حسابداری، دانشکده علوم اجتماعی، دانشگاه بین‌المللی امام خمینی (ره)، قزوین.

- 5- Trier of fact
- 6- Expert testimony
- 7- Fraud Investigation services
- 8- Expert Witness
- 9- Opinion
- 10- Consultant
- 11- Bankruptcy

منابع:

- ۱- شمس، عبدالله (۱۳۹۷)، قانون آیین دادرسی مدنی، قانون تشکیل دادگاه‌های عمومی و انقلاب و آیین‌نامه آن، تهران: نشر دراک.
- ۲- قائم مقام فراهانی، محمدحسین (۱۳۷۵)، حقوق تجارت «ورشکستگی و تصفیه»، تهران: نشر دادگستر.
- ۳- نجفی، حمیدرضا (۱۳۹۳)، گزارش نشست نقد رأی: طرف دعوای ورشکستگی (نقد رویه قضایی دادگاه‌های تجدیدنظر استان تهران)، فصلنامه رأی، مطالعات آرای قضایی، شماره ۹، زمستان ۱۳۹۳.
- 4- AICPA, (2003), litigation services and applicable professional standards;

و اخلاقی کارشناسان را افزایش می‌دهد. کیفیت نظر کارشناسی علاوه بر تسلط کارشناس به دانش حسابداری و حسابرسی، مستلزم آشنایی آنان با مفاهیم حقوقی در زمینه ورشکستگی، به‌روز بودن کارشناسان در زمینه فناوری اطلاعات و توانایی آنها در استفاده از نرم‌افزارهای مختلف، تقویت مهارت‌های بین فردی برای انجام مصاحبه با افراد درگیر در پرونده و توانایی انتقال نتایج حاصل از انجام فرایند کارشناسی به قضات است. بنابراین برنامه‌ریزی قانون کارشناسان رسمی دادگستری و مرکز کارشناسان رسمی قوه قضاییه برای آموزش مستمر مهارت‌های حسابداری دادگاهی به کارشناسان، می‌تواند موجب عملکرد بهتر آنان و در نتیجه صدور آرای منصفانه توسط قضات شود. ■

پی‌نوشت‌ها:

- 1- Forensic accounting
- 2- Litigation services
- 3- consulting
- 4- client

خدمات اطمینان بخشی در عصر دیجیتال

نسل جدیدی از متخصصان به این حرفه اصیل است.

از برخی جهات، دنیای حسابداری و حسابرسی در حال رسیدن به تحوّل دیجیتالی است که بسیاری از صنایع قبلاً تجربه کرده‌اند. خرده‌فروشی، خدماتی، حمل و نقل، سرگرمی، انرژی و بسیاری از موارد دیگر که در دوره کرونا دچار اختلال شده‌اند و عملاً تجربه مشتریان را کاملاً بهبود بخشیده‌اند. در واقع، فکر کردن به صنعتی که توسط فناوری مختل نشده است، سخت‌تر از صنعتی است که دچار اختلال شده است. اگر هنوز یک صنعت مختل نشده است، فقط مسئله زمان است.

در حال حاضر پس از ظهور کرونا ما در جهانی زندگی و کار می‌کنیم که انقلاب صنعتی چهارم، تغییرات شگرفی را در جهان به وجود آورده است. این انقلاب فرصت‌های قابل توجهی را برای ارائه خدمات حسابرسی و اطمینان بخشی به همراه داشته است. دسترسی روزافزون به داده‌ها همراه با فناوری‌های نوظهور، راه کارهای جدیدی را برای متخصصان، خدمات اطمینان بخشی ارائه می‌کند تا اعتماد و اطمینان را در کار خود افزایش دهند.

برای توسعه حرفه حسابرسی و اطمینان بخشی، ظهور ابزارهای دیجیتال جدید بیانگر یک فرصت واقعی برای جذب

نویسندگان:
تام سیدنستین، دانیل دیویس
مترجم:

سمیرا سیف

در هیئت استانداردهای بین‌المللی حسابرسی (IAASB)، ما مصمم هستیم که اطمینان حاصل کنیم که تنظیم استانداردهای ما همگام و آمادگی روبروئی با فناوری‌های مخرب را دارا هستند. ما این کار را بدون از دست دادن تمرکز خود بر تنظیم استانداردهای با کیفیت بالا انجام می‌دهیم که اعتماد عمومی به حسابرسی و اطمینان‌بخشی را تقویت می‌کند. فناوری یکی از مرتبط‌ترین محرک‌های استراتژیک IAASB است که بر استانداردها و فعالیت‌های آینده ما تأثیر می‌گذارد. ابتکار فناوری ما سه هدف دارد:

- ایجاد فرایندها و ساختارهایی برای حمایت از ابتکار اختلال IAASB؛
- حفظ و بهبود دانش IAASB در مورد روندهای اختلال و پیامدهای آن برای تنظیم استاندارد و منافع عمومی - به اشتراک گذاشتن دانش و دستور کار با سهامداران در جامعه گزارشگر برای بهبود کیفیت حسابرسی و اطمینان‌بخشی و در نتیجه بهبود کیفیت گزارشگری.

یکی از مهمترین اهداف کلیدی نزدیک شدن به پیشرفت‌های جدید فناوری برای درک آنچه در راه است و «آنچه قرار است رخ دهد» است. ما در سال ۲۰۲۰ یک مطالعه تحقیقاتی را با پشتیبانی Founders Intelligence، یک شرکت مشاوره فناوری پیشرو، انجام دادیم تا فناوری‌های مخرب پیشرو را که می‌توانند بر حسابرسی و اطمینان‌بخشی تأثیر بگذارند، شناسایی کنیم.

این تحقیق شامل بررسی بیش از ۱۰۰ شرکت مبتکر فناوری و مصاحبه با بیش از ۲۰ سازمان در سراسر صنعت از جمله متخصصان حرفه حسابرسی و اطمینان‌بخشی، تنظیم‌کنندگان استاندارد ملی، تنظیم‌کننده‌ها و سازمان‌های حسابداری حرفه‌ای و همچنین بنیان‌گذاران

و مدیریت استارت‌آپ‌های فناوری بود. ما به دنبال این بودیم که فناوری‌های مختلفی را که شناسایی کرده‌ایم، به دسته‌بندی‌هایی که بر نحوه دسترسی، تأیید و حفاظت اطلاعات و همچنین فناوری‌هایی که بر رویه‌های مربوط به ارزیابی کنترل‌های داخلی تأثیر می‌گذارند، تقسیم کنیم. ما بینش‌هایی در مورد زمان‌بندی مورد انتظار پذیرش گسترده این فناوری‌ها در حسابرسی و اطمینان‌بخشی و همچنین به دست آوردن درک درستی از تأثیر بالقوه آنها بر این حرفه به دست آوردیم.

براساس این تحقیقات انجام شده، ما چهار موضوع مشترک را در مورد اینکه چگونه فناوری، باعث اختلال در حرفه حسابرسی و اطمینان‌بخشی می‌شود، شناسایی کردیم:

۱. رویه‌های اطمینان‌بخشی و حسابرسی به صورت مستمر و براساس زمان واقعی انجام می‌شود.

۲. تعامل حسابرسی یا اطمینان‌بخشی به طور فزاینده‌ای مبتنی بر تجزیه و تحلیل است و شامل به کارگیری هوش مصنوعی و یادگیری ماشین در انجام تجزیه و تحلیل است.

۳. تعامل حسابرسی و اطمینان‌بخشی به طور فزاینده‌ای از طریق دور کاری انجام می‌شود.

۴. حسابرسی و اطمینان‌بخشی به حرفه‌ای

با فناوری بیشتر تبدیل شده است که در آن متخصصان بیشتری می‌توانند پیشرفت‌های فناوری را در کارهای روزمره خود درک و استفاده کنند.

IAASB یافته‌های حاصل از این تحقیق را در ژانویه ۲۰۲۱ مورد بحث قرار داد. ما دو میزگرد در نوامبر ۲۰۲۰ و فوریه ۲۰۲۲ برگزار کردیم که در آن از نوآوران فناوری‌های منتخب دعوت شد تا اطلاعات بیشتری در مورد فناوری به اشتراک بگذارند و به سؤالات شرکت‌کنندگانی که نماینده حرفه حسابرسی جهانی و اکوسیستم اطمینان‌بخشی بودند پاسخ دهند.

تمرکز ما به همین جا ختم نشد؛ ما متعهدیم به تخصیص منابع اختصاصی برای ادامه این تحقیق و حفظ افق برای فناوری‌های مخرب که ممکن است بر حسابرسی و اطمینان تأثیر بگذارد، ادامه می‌دهیم.

ما در حال ارتقای مهارت‌های اعضا و کارکنان IAASB هستیم تا اطمینان حاصل کنیم که درک خوبی از فناوری‌هایی که پتانسیل ایجاد اختلال در حسابرسی و اطمینان‌بخشی را دارند به دست آورده‌ایم و می‌توانند این ملاحظات را در فعالیت‌های برنامه کاری فعلی و آتی ما لحاظ کنند.

است. همه‌ی بازیگران این صنعت، مسئولیت دارند تا مهارت خود را ارتقاء دهند، در گفتگوهای مربوط به اختلالات فناوری شرکت کنند و تجربیات خود و همچنین چالش‌هایی را که با آن مواجه می‌شوند به اشتراک بگذارند. تنها از طریق تعهد جمعی ما به تحوّل دیجیتال است که می‌توانیم به‌عنوان یک حرفه به جلو برویم و به ایفای نقش ارزشمند اجتماعی که هدف ما است و همچنین ایجاد آینده‌ای هیجان‌انگیز برای متخصصان خود ادامه دهیم. ■

منبع:

این مقاله در تاریخ یکم جولای ۲۰۲۲ در تارنمای فدراسیون بین‌المللی حسابداران جهان «IFAC» منتشر شده است.

تام سیدنستین: رئیس هیئت استانداردهای بین‌المللی حسابداری دانیل دیویس: از کارکنان ارشد همین هیئت هستند.

سمیرا سیف: استادیار گروه حسابداری، دانشگاه پیام نور، واحد ناهوند.

آمده از این گروه برای به‌روزرسانی تحقیقات IAASB تا به امروز و تمرکز سایر فعالیت‌های جمع‌آوری اطلاعات استفاده خواهد شد.

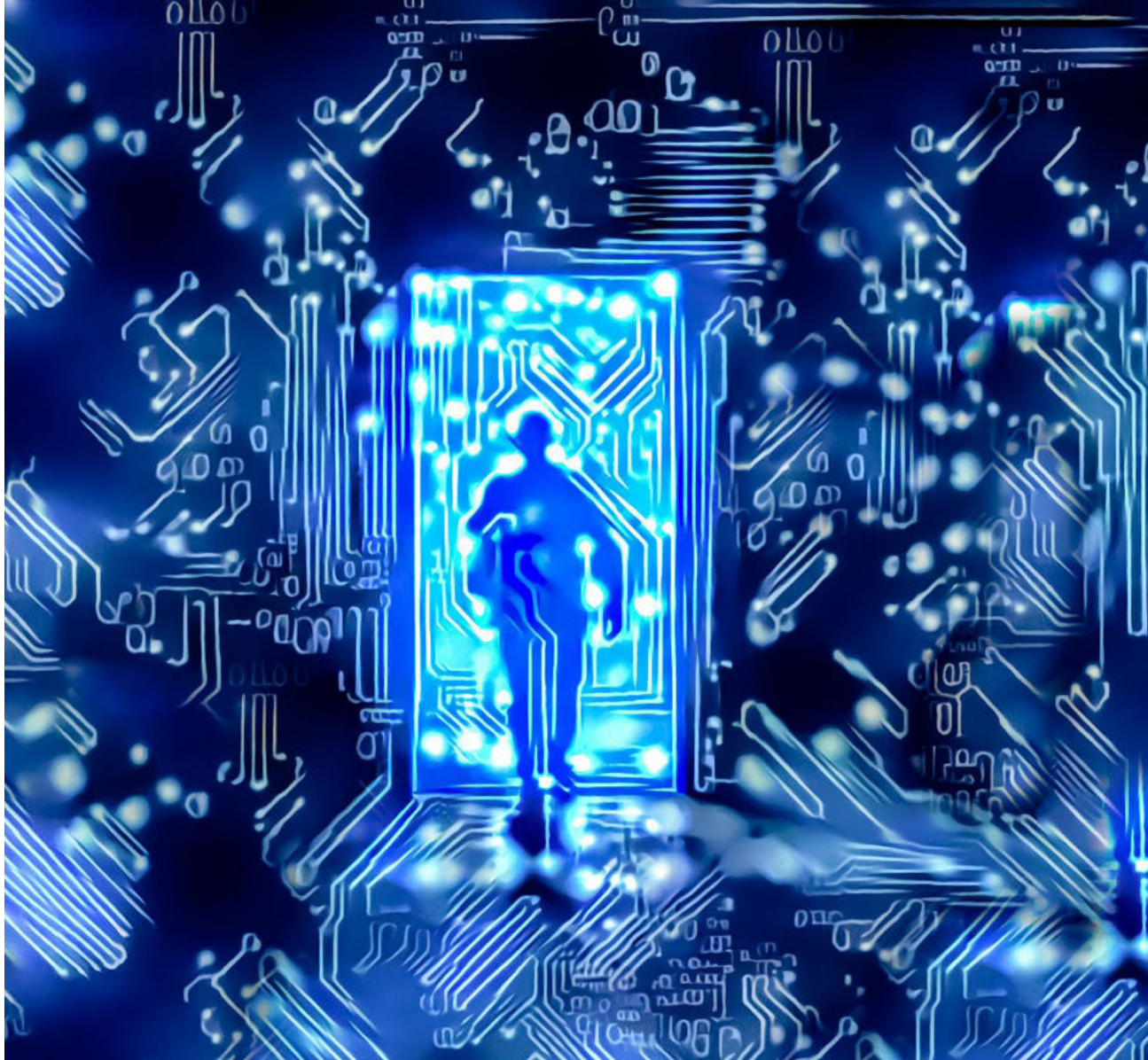
در طی سال‌های آینده، ما این درس‌ها را به عنوان ورودی‌های تنظیم استاندارد واقعی ترجمه خواهیم کرد. در کار مستمر ما روی شواهد حسابرسی، تقلب و تداوم فعالیت، IAASB تأثیر فناوری‌های جدید را بررسی خواهد کرد. در آینده، ما باید به این فکر کنیم که آیا استفاده از فناوری در برآورده کردن الزامات حسابرسی و اطمینان‌بخشی تبدیل به یک هنجار می‌شود یا خیر و این که چگونه بر تفکر ما روی مقیاس‌پذیری استانداردهای ما تأثیر می‌گذارد.

ما طی فعالیت‌های فراگیر خود می‌دانیم که بسیاری از تنظیم‌کنندگان استاندارد ملی، قانون‌گذارها، مؤسسات حسابرسی و سازمان‌های حسابداری حرفه‌ای به‌طور مشابه متعهدند به تخصیص منابع و انجام تلاش‌هایی برای تعیین آنچه که تأثیر فناوری بر استانداردهای حسابرسی و حرفه ما می‌گذارد که این دلگرم‌کننده و حیاتی

نشریه اسکن بازار دو ماهه ما، بر روی یک فناوری متفاوت تمرکز دارد و درک سطح بالا و همچنین روندهای فناوری، نوآوری مبتنی بر صنعت و راه‌اندازی در حسابرسی و اطمینان‌بخشی و آنچه را ممکن است برای IAASB معنی‌دار باشد، ارائه می‌دهد.

ما متعهد به ساختن فرایندها و ساختارهایی هستیم تا از فناوری و اختلالات احتمالی مطلع شویم. برای این منظور، ما یک گروه مشاوره دیجیتال متشکل از تعداد کمی از مبتکران و رهبران کسب‌وکار را راه‌اندازی کرده‌ایم تا به تأثیرگذاری بر تفکر IAASB در مورد محیط فناوری، فناوری‌های مختلف و اینکه چگونه این فناوری‌ها ممکن است به تنظیم‌کنندگان استاندارد، از جمله IAASB، نیاز داشته باشند، کمک کنند.

از این گروه که اکثراً متشکل از کارشناسان خارج از حرفه حسابرسی و اطمینان‌بخشی هستند، خواسته می‌شود تا در مورد موضوعات فناوری و نوآوری مرتبط با اطمینان‌بخشی اظهار نظر کنند و دیدگاه‌های ارزشمندی را ارائه دهند که ممکن است با اطلاع‌رسانی معمول ذینفعان IAASB متفاوت باشد. اطلاعات به‌دست

تجزیه و تحلیل زیست محیطی، اجتماعی و نظارتی:

ابزاری برای حسابرسی هوش مصنوعی مبتنی بر اخلاق

دانش کام
حسابداری

www.Hesabdary.Com
@HesabdaryCom

مقدمه

ریاضی و مهندسی اشاره کرد (توربان و همکاران، ۲۰۱۱). همان‌طور که استفاده از هوش مصنوعی در صنایع و جوامع گسترش می‌یابد، آشکار شده است که سیستم‌های مبتنی بر هوش مصنوعی باید به‌طور مؤثر مدیریت شوند تا از خطرات و آسیب‌های احتمالی اجتناب شود یا حداقل کاهش

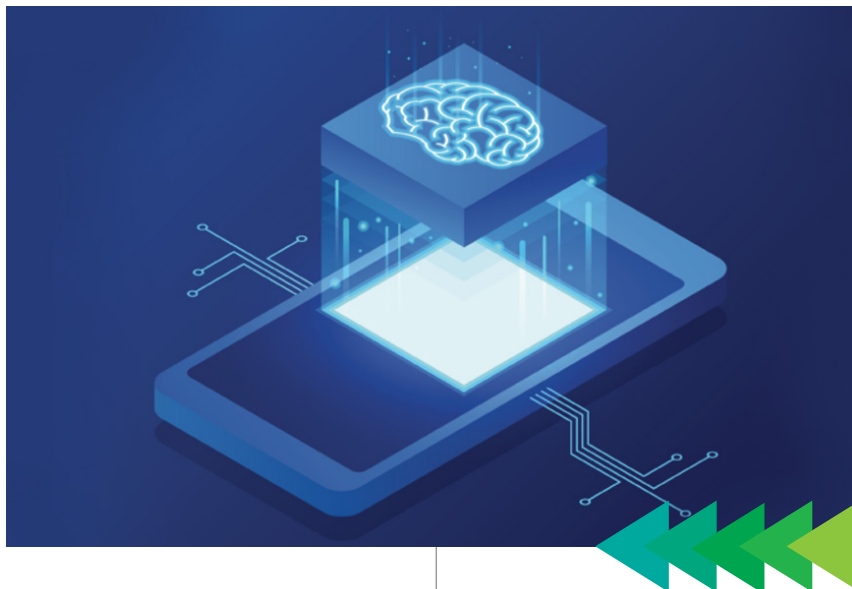
امروزه به‌دلیل گسترش دانش و پیچیده‌تر شدن فرایندها، استفاده از سیستم‌های هوش مصنوعی^۱، اهمیت بیشتری پیدا کرده است. هوش مصنوعی رابطه بسیار نزدیکی با علوم مختلف دارد که از مهم‌ترین آنها می‌توان به منطق

لیلا زمانیان فر زهرا کهن دل شهرزاد سراج

کار مدرن مورد توجه هستند (پیرایش و حیدری، ۱۳۹۵). در واقع، در دنیای امروز، فناوری اطلاعات و سیستم‌های اطلاعاتی، دیگر تنها یک ابزار کار یا منبعی از منابع تولید نیستند بلکه فناوری اطلاعات، بستر مناسب را برای به‌کارگیری سیستم‌های اطلاعاتی فراهم می‌کند و سیستم‌های اطلاعاتی فرایندی است که از طریق فناوری اطلاعات اجرا می‌شود. توسعه فناوری اطلاعات و ارتباطات، زندگی بشر امروز و عملیات سازمان‌ها را همراه با هم تحت تأثیر قرار داده است اما در سازمان‌های امروز شاید کمتر فعالیت‌هایی به اندازه کاری که حسابداران و سیستم اطلاعاتی حسابداری انجام می‌دهند از آثار و تبعات این جهش‌های علمی و فنی تأثیر پذیرفته باشد (مریداحمدی بزدی و حاجیه‌ها، ۱۴۰۰).

از سویی، پیشرفت و کاربرد فناوری‌های هوش مصنوعی در حال متحول کردن زندگی سنتی و الگوهای کاری است که منجر به ایجاد تغییرات چشمگیر در محیط اجتماعی شده است. برای تطابق بهتر با جامعه کنونی که اطلاعات و آگاهی به سرعت در حال رشد هستند، همه رشته‌ها و حرفه‌ها در حال تجدید ساختار یا بهبود سازوکارها، سازمان‌ها، محصولات و رویه‌های خود هستند. حوزه حسابداری نیز از این قاعده مستثنی نیست؛ به‌طوری که در حال حاضر می‌توان حسابداری الکترونیکی، داده‌کاوی و تجزیه و تحلیل داده‌های چند بعدی را به‌کار برد. با این حال، فناوری‌ها و رویه‌های حسابداری صرفاً بخشی فرعی از تغییرات ناشی از هوش مصنوعی هستند. این فناوری‌ها می‌توانند بر اهداف حسابداری، به‌ویژه در مورد اهداف حسابرسان هنگام استفاده از صورت‌های مالی و روش‌های حسابداری، تأثیر چشمگیری بگذارند

شاغلان در این زمینه پایین تلقی می‌شود. ابزار فناوری اطلاعات و ارتباطات به‌طور معمول در طیف وسیعی از وظایف ساده مثل محاسبات ریاضی تا وظایف پیچیده‌ای مثل تجزیه و تحلیل آماری و کردار، استفاده می‌شود. به‌علت پیشرفت مداوم در زمینه فناوری کامپیوتری، اغلب مؤسسه‌های بزرگ حسابداری، استفاده از هوش مصنوعی را در زمینه قضاوت‌های حسابداری به‌عنوان بخشی از سیستم‌های یکپارچه اتوماسیون حسابداری خود در نظر گرفته‌اند. به‌رغم تغییر شکلی که حرفه حسابداری در یک قرن و نیم اخیر تجربه کرده است، هدف اصلی حسابداری همچنان به‌صورت ارائه نظری مستقل برای اشخاص ثالث در مورد حقیقت و درستی اطلاعات صورت‌های مالی ارائه شده توسط مدیریت و تطبیق این اطلاعات با معیارهای قابل اجرای حسابداری و مقررات مربوط، باقی مانده است. از آنجایی که سیستم‌های کمک به تصمیم‌گیری مبتنی بر فناوری اطلاعات و ارتباطات، هم‌زمان با فشار افزایش یافته بر حسابرسان برای ایفای نقشی مؤثرتر در کنترل و نظارت بر شرکت‌ها، همچنان در دنیای کسب و

یابند (گیسر و آلمدیا، ۲۰۱۷؛ بوچر و بریدز، ۲۰۱۹). حاکمیت هوش مصنوعی نه تنها به اصول و دستورالعمل‌های اخلاقی، بلکه به ابزارها و سازوکارهای قابل اجرا نیز نیاز دارد (براندی و همکاران، ۲۰۲۰؛ شندرمن، ۲۰۲۰؛ منتیمیک و همکاران، ۲۰۲۲). پژوهشگران بسیاری نشان داده‌اند، چالش‌های حیات‌حیاتی که مانع اتخاذ گسترده و استفاده مفید از هوش مصنوعی می‌شود، انتقال از اصول انتزاعی به ابزارهای عملی برای توسعه و مدیریت هوش مصنوعی است (مورلی و همکاران، ۲۰۲۲؛ سپالا و همکاران، ۲۰۲۲؛ منتیمیک و همکاران، ۲۰۲۲؛ کولز و همکاران، ۲۰۲۱).

حسابداری تقریباً اولین حوزه از تجارت است که ابزار و روش‌های فناوری اطلاعات و ارتباطات در آن به‌کار گرفته شده‌اند. اگرچه فناوری اطلاعات و ارتباطات در ابتدا در سیستم‌های حسابداری پایه به‌کار گرفته شدند، طولی نکشید که ثابت شد که بسته‌های الگوسازی مالی در جنبه‌های تحلیلی حسابداری بسیار سودمند هستند. پژوهشگران بر این عقیده بودند که سرعت وارد شدن فناوری اطلاعات و ارتباطات در حسابداری به‌صورت یک حرفه، به‌علت رویکرد محافظه‌کارانه

منتیمیک و همکاران، ۲۰۲۲). به‌منظور پرداختن به این موضوع، حسابرسی هوش مصنوعی، که به آن حسابرسی الگوریتمی نیز اطلاق می‌شود (راجی و همکاران، ۲۰۲۰)، به‌عنوان ابزاری به‌منظور عملیاتی کردن و ارزیابی نظارت هوش مصنوعی پیشنهاد شده است (سندیگ و همکاران، ۲۰۱۴؛ کاشیاما و همکاران، ۲۰۲۱). با این وجود، شیوه‌های حسابرسی هوش مصنوعی هنوز در حال ظهور هستند و حسابرسی هوش مصنوعی از کاستی‌های اساسی، مانند تعاریف ضعیف (فرهامینیتی، ۲۰۲۱)، دامنه محدود (کت، ۲۰۱۸؛ کرول، ۲۰۱۸)، دشواری در تعیین کمیت عوامل خارجی (راهمن، ۲۰۱۸) و کمبود اطلاعات مورد نیاز برای ارزیابی سیستم‌های هوش مصنوعی رنج می‌برد (ماکاندر و فلوریدی، ۲۰۲۱). مجموعه‌های متعددی از اصول اخلاقی هوش مصنوعی وجود دارد (جویین و همکاران، ۲۰۱۹؛ شیف و همکاران، ۲۰۲۰) و در مورد اصول کلیدی مانند شفافیت، عدالت، عدم سوءاستفاده، مسئولیت و حریم خصوصی تقریباً اجماع وجود دارد (جویین و همکاران، ۲۰۱۹؛ دیگنوم، ۲۰۲۰). با این وجود، حسابرسی هوش مصنوعی به‌دلیل فقدان معیارهای استاندارد شده برای تعیین سطوح عدالت، شفافیت و سایر ویژگی‌های سیستم مطلوب، با موانعی روبه‌روست. این بدان مفهوم است که حسابرسی هوش مصنوعی به‌دلیل ابهام خود و همچنین استفاده بی‌رویه و بی‌قاعده از اصطلاح «حسابرسی» توسط مشاوران هوش مصنوعی با انتقاداتی مواجه است (فرهامینیتی، ۲۰۲۱).

این انتظار وجود دارد قوانین، به‌ویژه قانون هوش مصنوعی اتحادیه اروپا، چشم‌انداز جدیدی برای حسابرسی هوش مصنوعی به ارمغان آورد. بررسی‌ها نشان می‌دهد که قوانین مرتبط با حسابرسی هوش مصنوعی

همچنان در حال توسعه است. موضوع مهم‌تر آن است که، قوانین الزام‌آور فقط حداقل الزامات را فراهم می‌کند و احتمالاً فقط سیستم‌های هوش مصنوعی پرخطر را پوشش می‌دهد. این امر فضای قابل توجهی را برای حاکمیت و نظارت هوش مصنوعی فراتر از سطح حداقل قابل قبول باقی می‌گذارد. سازمان‌هایی که قصد دارند از حداقل انطباق قانونی فراتر بروند، باید توجه خاصی به حاکمیت شرکتی و مسئولیت اجتماعی شرکت و همچنین فشار ذینفعان ناشی از سرمایه‌گذاران، در میان گروه‌های دیگر، داشته باشند. در طول دهه گذشته، استفاده از معیارهای زیست محیطی، اجتماعی و نظارتی در میان سرمایه‌گذاران تا حدی به‌عنوان نتیجه مسئولیت اجتماعی شرکت و اخیراً بحث‌های پایداری شرکت افزایش یافته است (بافو و پاتالانو، ۲۰۲۰). بنابراین، معیارهای زیست محیطی،

اجتماعی و نظارتی، معیاری برای ارزیابی عملکرد شرکت است و غربالگری سرمایه‌گذاری‌های بالقوه را نشان می‌دهند. شاید بهترین موضوع شناخته شده در میان حوزه‌های زیست محیطی، اجتماعی و نظارتی، پایداری محیطی باشد، که به‌موجب آن، معیارهای زیست محیطی، اجتماعی و نظارتی، به‌عنوان نمونه، تأثیرات تغییرات آب و هوایی ناشی از عملیات شرکت بررسی می‌شود. از آنجایی که نظارت هوش مصنوعی همچنین به دنبال کاهش آسیب‌های احتمالی گسترده است، این پرسش که چگونه تأثیرات هوش مصنوعی و حاکمیت هوش مصنوعی می‌تواند در ارزیابی‌های زیست محیطی، اجتماعی و نظارتی گنجانده شود، ضروری به نظر می‌رسد. در بحث‌های جاری در مورد خطرات هوش مصنوعی (به‌عنوان نمونه، فلوریدی و همکاران، ۲۰۱۸؛ دیگنوم، ۲۰۲۰)، ابعاد زیست محیطی، اجتماعی و نظارتی برجسته‌ترین هستند. ادبیات فعلی نظارت

و حسابرسی هوش مصنوعی عمدتاً در مورد نقش سرمایه‌گذاران به‌عنوان سهامداران در چشم‌انداز نظارت هوش مصنوعی بدون توجه باقی مانده است و سرمایه‌گذاران باید در مسائل مربوط به هوش مصنوعی دخالت داده شوند زیرا از قدرت مالی قابل توجهی برای تأثیرگذاری بر عملیات و شیوه‌های نظارت شرکتها برخوردارند.

حسابرسی هوش مصنوعی و اصول هوش مصنوعی

به گفته کارلسون (۱۹۸۳) همان‌طور که عبدالمحمدی (۱۹۸۷) نیز به آن اشاره کرده است، یک فرایند تصمیم‌گیری معمولی باید لزوماً شامل سه مرحله تکراری اساسی باشد. این مراحل عبارتند از: هوش (که شامل جمع‌آوری داده‌ها، شناسایی اهداف، تشخیص مشکلات، اعتبارسنجی داده‌ها و ساختار مشکلات، طراحی (شامل دستکاری داده‌ها، تعیین کمیت اهداف، ایجاد راه‌حل‌ها و تخصیص ریسک یا ارزش

به گزینه‌ها) و انتخاب (که شامل آمار و ارقام در مورد راه‌حل‌ها، شبیه‌سازی نتایج، راه‌حل‌ها، توضیح گزینه‌ها، انتخاب از بین گزینه‌ها و توضیح انتخاب). بنابراین، هوش مصنوعی بخشی جدایی‌ناپذیر از گروه پشتیبان‌های تصمیم‌گیری است که همچنان در عملیات فنی و مدیریتی مشاغل و حرفه‌های مدرن از جمله حسابرسی، توسعه و اتخاذ می‌شود. دلالت (۱۹۹۹) بیان کرده است که با افزایش جمعیت جهان به سطوح غیرقابل تصور و به دلیل پیچیدگی ماهیت معاملات، اعمال روش‌های حسابرسی به‌طور فزاینده‌ای به نرم‌افزار وابسته خواهد شد. بنابراین، هوش مصنوعی و سیستم‌های خبره در انجام حسابرسی امروزی مفید و شاید اجتناب‌ناپذیر هستند.

برای تأیید مشاهدات دلالت (۱۹۹۹)، طی دو دهه گذشته، تلاش‌های مستمری در توسعه سیستم‌های مبتنی بر هوش مصنوعی بسیار پیچیده (در قالب‌های

سیستم‌های خبره و شبکه‌های عصبی) برای کمک به حسابرسان در قضاوت صورت گرفته است (عبدالمحمدی و اوسف، ۲۰۰۱). هدف این سیستم‌ها کمک به حسابرسان برای تصمیم‌گیری بهتر با مراقبت از سوگیری‌ها و حذف احتمالات است که معمولاً در فرایندهای تصمیم‌گیری صرفاً دستی رخ می‌دهد. در حالی که به‌طور گسترده اعتقاد بر این است که این سیستم‌ها باید صرفاً به‌عنوان پشتیبان یا ورودی در تعیین نهایی حسابرس از نتایج حسابرسی به‌دلیل درجه تطبیق‌پذیری و حساسیت مورد نیاز این قضاوت‌ها استفاده شوند (عبدالمحمدی و اوسف، ۲۰۰۱؛ ایوت و ژاکوبسن، ۱۹۸۷؛ منسن و همکاران، ۱۹۷۷). برخی از نتایج تجربی نشان می‌دهد که حسابرسان گاهی اوقات بیش از حد بر خروجی این سیستم‌ها تکیه می‌کنند (گلور و همکاران، ۱۹۹۶؛ سوئینی، ۱۹۹۹). با این وجود، صرف نظر از ماهیت ابزارها و روش‌هایی که حسابرس قبل از رسیدن به یک تصمیم خاص (نظر) استفاده می‌کند، در نهایت مسئولیت قضاوت بر عهده اوست (اوستو، ۲۰۱۲).

در حالی که هوش مصنوعی، نویدبخش افزایش بهره‌وری و مزایای سازمانی و اجتماعی متعدّد است، شفاف نبودن سیستم‌های الگوریتمی و خطر عواقب ناخواسته، همچنان چالش‌های کلیدی محسوب می‌شوند (دیگنوم، ۲۰۲۰). حسابرسی هوش مصنوعی، که به آن حسابرسی الگوریتمی نیز اطلاق می‌شود، به‌عنوان ابزاری برای ارزیابی و نظارت الگوریتم‌های غیرقابل درک پیشنهاد شده است (ساندویگ و همکاران، ۲۰۱۴؛ راجی و همکاران، ۲۰۲۰؛ کوشیاما و همکاران، ۲۰۲۱). حسابرسی هوش مصنوعی روش‌هایی برای ارزیابی ادعاهای مربوط به سیستم‌های الگوریتمی ارائه می‌کند. به‌عنوان نمونه، (با

«مشکل ترجمه و تفسیر» را تشدید کرده است، به این مفهوم که چگونه می‌توان این اصول سطح بالا را به‌طور عملی در فرایندهای توسعه هوش مصنوعی و عملیات روزانه سازمان‌ها پیاده‌سازی کرد (مورلی و همکاران، ۲۰۲۰). قوانین الزام‌آور سازوکار کلیدی برای اجرای اصول اخلاقی است. در این حوزه، قانون پیشنهادی هوش مصنوعی اتحادیه اروپا (کمیسون اروپا^{۱۱}) سیستمی از فعالان، مانند مقامات نظارتی ملی و نهادهای مطلع درگیر در تأیید انطباق سیستم‌های هوش مصنوعی پرخطر با مقررات جدید را پیش‌بینی کرده است (استیکس، ۲۰۲۲). در حالی که مدل انطباق قانونی، انگیزه‌های قوی برای سازمان‌ها از طریق قوانین الزام‌آور به ارمغان می‌آورد، الزامات نظارتی نمی‌تواند تمام جنبه‌های مسئولیت سیستم‌های الگوریتمی را پوشش دهد. این امر به‌ویژه برای مجموعه بزرگی از سیستم‌هایی صادق است که در طرح اتحادیه اروپا به‌عنوان پرخطر طبقه بندی نمی‌شوند و بنابراین به‌طور جامع تنظیم نمی‌شوند (میکینن و همکاران، ۲۰۲۲). از آنجایی که مقررات نمی‌تواند همه چیز را پوشش دهد، نظارت مؤثر هوش مصنوعی تنها مربوط به انطباق قانونی نیست. سازمان‌ها همچنین باید در توسعه

استانداردها و همچنین سازوکارهایی برای تشویق سازمان‌ها برای اتخاذ شیوه‌های حسابرسی هوش مصنوعی قوی هستند (فلوری و همکاران، ۲۰۱۸). نقطه شروع، برای این معیارها توسط مجموعه‌های متعددی از اصول هوش مصنوعی فراهم شده است که در سال‌های اخیر منتشر شده‌اند. در زمان نگارش مطالعه حاضر، حداقل ۱۷۳ دستورالعمل اخلاقی هوش مصنوعی و همچنین چندین مرور کلی منتشر شده در فراسطح اصول هوش مصنوعی اخلاقی وجود دارد (کلارک^۴، ۲۰۱۹؛ جوبین و همکاران، ۲۰۱۹؛ شیف و همکاران، ۲۰۲۰؛ هاگندورف، ۲۰۲۰). مرور کلی دستورالعمل‌های اخلاق هوش مصنوعی همگرایی جهانی را بر روی پنج اصل اخلاقی نشان می‌دهد: شفافیت^۵، عدالت و انصاف^۶، عدم سوءاستفاده، مسئولیت^۷ و حریم خصوصی^۸ (جوبین و همکاران، ۲۰۱۹). این فهرست به‌خوبی منعکس‌کننده سایر فهرست‌های ترکیبی دیگری است، مانند بخش^۹، عدم سوءاستفاده، استقلال، عدالت و توضیح‌پذیری^{۱۰} (فلوری و همکاران، ۲۰۱۸) و همچنین پاسخگویی، مسئولیت‌پذیری و شفافیت (دیگنوم، ۲۰۲۰). از سوی دیگر، گسترش اصول اخلاقی انتزاعی هوش مصنوعی به‌اصطلاح

توجه به عدالت و قانونمندی) و بنابراین از هدف کلی برای فعال کردن قابلیت تأیید ادعاها در مورد توسعه و استفاده از هوش مصنوعی پشتیبانی می‌کند (براندیج و همکاران، ۲۰۲۰). بنابراین، حسابرسی هوش مصنوعی کنترل و نظارت بر سیستم‌های هوش مصنوعی را برای تقویت پاسخگویی آنها فراهم می‌کند. حسابرسی هوش مصنوعی علاوه بر مزایای آن برای سازمان‌های کاربر هوش مصنوعی، به‌عنوان صنعت در حال ظهور در نظر گرفته شده است (کوشیاما و همکاران، ۲۰۲۱)، که ممکن است فعالیت اقتصادی قابل توجهی را تشویق کند. در طیف گسترده حسابرسی هوش مصنوعی، که به‌عنوان نمونه، حسابرسی‌های فنی را در بر می‌گیرد (بروندیج و همکاران، ۲۰۲۰؛ کوشیاما و همکاران، ۲۰۲۱)، در این حوزه، حسابرسی مبتنی بر اخلاق از اهمیت برخوردار است. موکاندر و همکاران (۲۰۲۱) حسابرسی هوش مصنوعی مبتنی بر اخلاق را به‌عنوان «فرایندی ساختاریافته‌ای تعریف کرده‌اند که در آن رفتار فعلی یا گذشته واحد تجاری برای سازگاری با اصول یا هنجارهای مربوطه ارزیابی می‌شود». حسابرسی مبتنی بر اخلاق به‌منظور برانگیختن اندیشه‌های اخلاقی در میان توسعه‌دهندگان و مدیران و همچنین، شناسایی ارزش‌های تعبیه شده در یک سیستم شناخته شده است. به این ترتیب، به دنبال تدوین اصول اخلاقی یا ارائه حسابرسی قانونی نیست (موکاندر و همکاران، ۲۰۲۱).

برای حسابرسی هوش مصنوعی مبتنی بر اخلاق، چهارچوب‌ها و ابزارهای فنی متعددی توسعه یافته است (موکاندر و همکاران، ۲۰۲۱). با این وجود، صنعت حسابرسی هوش مصنوعی و جامعه متخصص در حال ظهور فاقد معیارها و

آن، در طول دهه گذشته، پژوهشگران و متخصصان توجه فزاینده‌ای به تجزیه و تحلیل‌های به‌اصطلاح زیست محیطی، اجتماعی و نظارتی معطوف کرده‌اند که موضوع بخش بعدی، به‌عنوان ابزاری برای ایجاد انگیزه و ترویج شیوه‌های مسئولانه شرکتی است (کورت و ایستی، ۲۰۲۰).

سرمایه‌گذاری زیست محیطی، اجتماعی و نظارتی

هم‌زمان با تأکید روزافزون جامعه بر پایداری، انتظار می‌رود شرکت‌ها به‌طور فزاینده‌ای در مورد عملکرد مرتبط با پایداری خود گزارش ارائه‌دهند (سیترا، ۲۰۲۱). سرمایه‌گذاران همچنین

ذینفع مختلف مانند مشتریان، کارکنان و جوامع ارزش ایجاد کنند، نه این که صرفاً سود سهامداران را به حداکثر برسانند. نظریه ذینفعان استدلال می‌کند که علاوه بر تغییر الزامات ذینفعان داخلی یک شرکت (مانند مالکان و کارکنان)، تغییرات بیرونی توسط فعالان در محیط پیرامون، شرکت‌ها را ملزم می‌کند تا عملیات خود را مجدداً تنظیم کنند تا بتوانند در زمینه ناشناخته و جدید به فعالیت خود ادامه دهند. (فریمن، ۲۰۱۰). به خصوص از زمان انتشار اهداف توسعه پایدار سازمان ملل در سال ۲۰۱۵، حوزه مسئولیت اجتماعی به سمت اقدامات و گزارش‌دهی پایداری شرکتی تغییر یافته است (واندر وال و تیجسنس، ۲۰۲۰؛ سیترا، ۲۰۲۱). به موازات

سیستم‌های هوش مصنوعی منصفانه، شفاف و پاسخگو از الزامات قانونی فراتر عمل کنند (دیگنوم، ۲۰۱۹؛ تروکین و همکاران، ۲۰۲۱). قوانین الزام‌آور حوزه‌ای را برای آنچه فلوریدی (۲۰۱۸) اخلاق نرم می‌نامد، باقی می‌گذارد، به این مفهوم که در نظر گرفتن «آن چه باید و نباید بیش از مقررات موجود انجام شود». در حوزه حاکمیت شرکتی، این تعهدات داوطلبانه از نظر مسئولیت اجتماعی شرکت به‌عنوان نمونه، (مون و همکاران، ۲۰۰۹) و پایداری شرکت (به‌عنوان نمونه، هان و همکاران، ۲۰۱۵؛ واندر وال و تیجسنس، ۲۰۲۰) مورد بحث قرار گرفته‌اند. این ادبیات ریشه در نظریه ذینفعان^{۱۳} دارد (فریمن، ۲۰۱۰)، که معتقد است شرکت‌ها باید برای گروه‌های

جدول ۱: ابعاد زیست محیطی، اجتماعی و نظارتی همراه با مسائل و موضوعات نمونه

ابعاد	مسائل و موضوعات نمونه
زیست محیطی	تغییر اقلیم زیست محیطی، زباله، آلودگی، تنوع زیستی
اجتماعی	حقوق بشر، برده‌داری مدرن، کار کودکان، مسئولیت محصول
نظارتی	فساد اداری، تنوع هیئت مدیره، جبران خسارت اجرایی، راهبرد مالیاتی

منبع (میکینن و همکاران، ۲۰۲۲)

به‌عنوان یکی از مسائل این زیرمجموعه، این روزها خیلی ملموس شده است. درباره این که تغییرات اقلیمی به یک واقعیت زندگی ما تبدیل شده، بحث علمی چندانی وجود ندارد و واضح است که دولت‌ها و شرکت‌ها به‌عنوان بخشی از جامعه باید به این مساله پردازند. به همین دلیل است که اصطلاح زیست محیطی، اجتماعی و نظارتی در ذهن همه وارد شده است و سرمایه‌گذاران هم برای اطمینان از این که شرکت‌هایی که می‌خواهند در آنها سرمایه‌گذاری کنند آینده‌پایداری

اعمال شود (میکینن و همکاران، ۲۰۲۲). به‌طور کلی، اصطلاح زیست محیطی، اجتماعی و نظارتی، یک اصطلاح جهانی تقریباً جدید است که بر مسائل زیست محیطی، اجتماعی و نظارتی تأثیرگذار بر ذینفعان مختلف در یک جامعه متمرکز است. این اصطلاح اغلب از پایداری متمایز می‌شود و هم‌زمان گاهی هم به‌عنوان مترادف آن مورد استفاده قرار می‌گیرد. بنابراین، زیرنظر گرفتن شرکت‌ها و این که چگونه به این مسائل می‌پردازند، در دستور کار است. به‌عنوان نمونه، تغییرات اقلیمی

به معیارهای پایداری و سبک‌های سرمایه‌گذاری مانند سرمایه‌گذاری پایدار روی آورده‌اند (مرور سرمایه‌گذاری پایدار جهانی^{۱۳}، ۲۰۱۸). سرمایه‌گذاری زیست محیطی، اجتماعی و نظارتی، موضوع مقاله حاضر، می‌تواند از جنبش پایداری گسترده‌تر با تمرکز قوی‌تر آن بر کاهش ریسک برای تضمین بازده مالی متمایز شود (بوفو و پاتالانو، ۲۰۲۰). همان‌طور که توجه به موضوعات مربوط به زیست محیطی، اجتماعی و نظارتی، به‌ویژه در دهه گذشته محبوبیت پیدا کرده است، مجموعه گسترده‌ای از اصطلاحات پدیدار شده است (کورت و ایستی، ۲۰۲۰). این بخش، جنبه‌های اصلی سرمایه‌گذاری زیست محیطی، اجتماعی و نظارتی را معرفی می‌کند و سپس بررسی می‌کند که چرا موضوعات زیست محیطی، اجتماعی و نظارتی به‌طور فزاینده‌ای توسط گروه‌های مختلف سرمایه‌گذار مورد توجه قرار گرفته‌اند. سرمایه‌گذاری زیست محیطی، اجتماعی و نظارتی با تمرکز بر فرایندهای سطح شرکت که سیستم‌های الگوریتمی را کاهش می‌دهند، رویکردهای فعلی حسابرسی هوش مصنوعی را تکمیل می‌کند. حسابرسی هوش مصنوعی، همان‌طور که در حال حاضر درک می‌شود، اغلب در سطح سیستم‌های الگوریتمی انجام می‌شود؛ به این مفهوم که بررسی هر سیستم به‌عنوان یک نهاد جداگانه و ارزیابی انطباق آن با الزامات خاص (ساندویگ و همکاران، ۲۰۱۴). از دیدگاه سرمایه‌گذار واحد تحلیل مناسب، شرکتی است که ممکن است چندین سیستم الگوریتمی را توسعه داده باشد و از آن استفاده کند. حتی اگر شرکت‌های خصوصی در اینجا مورد بحث قرار گرفته‌اند، تحلیل سازمانی استفاده و توسعه هوش مصنوعی به‌طور یکسان برای سازمان‌های دولتی و بخش سوم می‌تواند

دارند یا نه، به چالش کشیده شده‌اند. آنها می‌خواهند مطمئن شوند که آیا شرکت‌های مورد نظر رفتار زیست محیطی درستی دارند یا با کارکنان خود به خوبی رفتار می‌کنند یا نه؛ چرا که ممکن است سرمایه آنها در بلندمدت با ریسک‌های فیزیکی، قانونی یا غیره به چالش کشیده شود (رضایی، ۱۴۰۱).

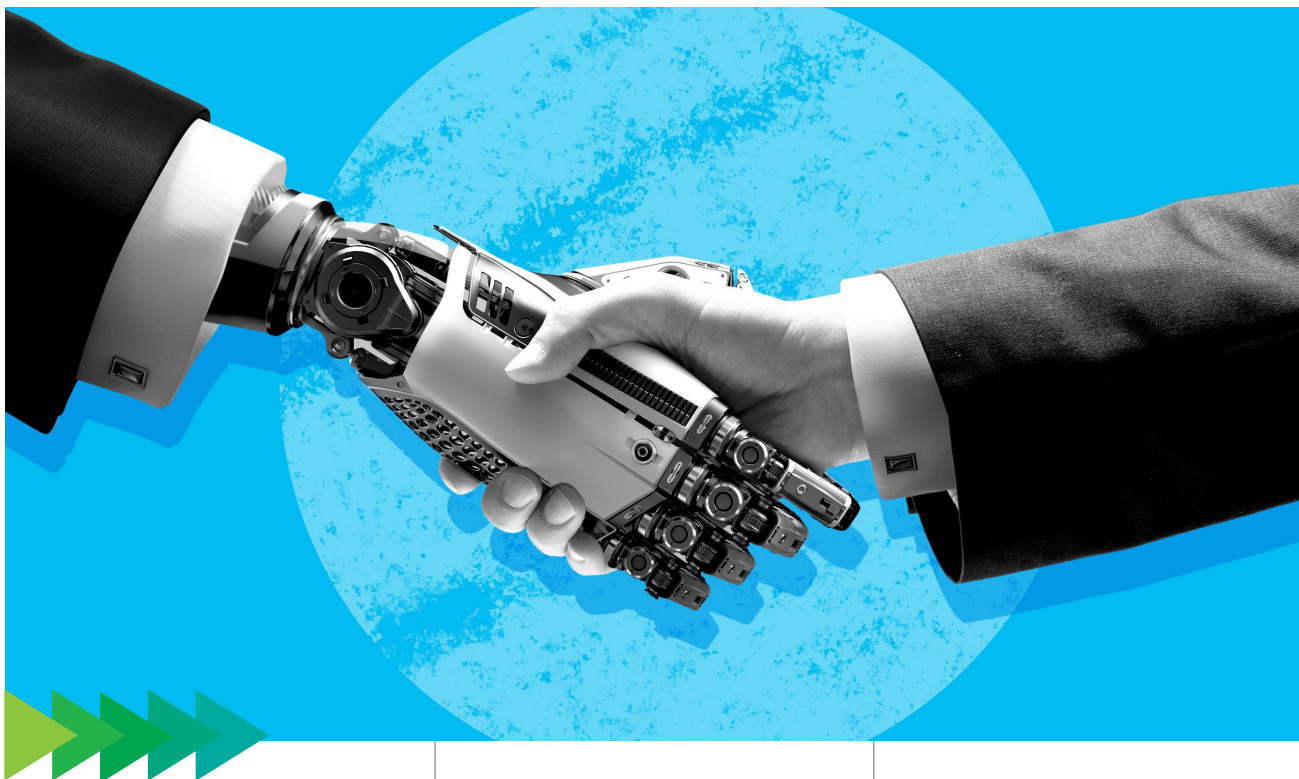
در واقع، بسته به منبع، سرمایه‌گذاری زیست محیطی، اجتماعی و نظارتی ممکن است به‌عنوان اصطلاح رایج برای سبک‌های سرمایه‌گذاری مختلف استفاده شود که مسائل زیست محیطی، اجتماعی و نظارتی را در نظر می‌گیرد یا می‌تواند به‌عنوان سبک متمایز در نظر گرفته شود (هیل، ۲۰۲۰). سبک‌های متعددی برای ادغام اطلاعات غیرمالی مرتبط با ابعاد زیست محیطی، اجتماعی و نظارتی در تجزیه و تحلیل‌های سرمایه‌گذاری و فرایندهای تصمیم‌گیری وجود دارد. برای تمایز مجموعه سبک‌های مختلف سرمایه‌گذاری از رویکرد سرمایه‌گذاری خاص زیست محیطی، اجتماعی و نظارتی، از اصطلاحاتی مانند سرمایه‌گذاری پایدار استفاده شده است که توسط اتحادیه جهانی سرمایه‌گذاری پایدار استفاده می‌شود. در این مطالعه، سرمایه‌گذاری زیست محیطی، اجتماعی و نظارتی با سبک سرمایه‌گذاری متمایز خود در نظر گرفته می‌شود، که به‌موجب آن موضوعات زیست محیطی، اجتماعی و نظارتی در تجزیه و تحلیل سرمایه‌گذاری برای کاهش ریسک با هدف تضمین بازده مالی ادغام می‌شوند (بوفو و پاتالانو، ۲۰۲۰). سرمایه‌گذاری زیست محیطی، اجتماعی و نظارتی از سه بعد تشکیل شده است: زیست محیطی، اجتماعی و نظارتی. بُعد زیست محیطی موضوعات مربوط به استفاده از منابع طبیعی، تأثیر شرکت‌ها

بر محیط زیست در هر دو مقیاس محلی و جهانی و نحوه کار شرکت‌ها در کاهش انتشار گازهای گلخانه‌ای ناشی از عملیات خود و در سراسر زنجیره تأمین را پوشش می‌دهد. بُعد اجتماعی به‌نحوه رفتار یک شرکت با نیروی کار خود یا نحوه مدیریت رفتار منصفانه با نیروی کار در زنجیره تأمین و همچنین نحوه تأثیر عملیات و محصولات آن بر سایر سهامداران از جمله مشتریان مربوط می‌شود. بُعد نظارتی، به نوبه خود، به توانمندسازی و تقویت رفتار اخلاقی کسب و کار در یک شرکت و اطمینان از اعمال حاکمیت شرکتی خوب در تمام جنبه‌های عملیات آن مربوط می‌شود (بوفو و پاتالانو، ۲۰۲۰؛ هیل، ۲۰۲۰). برخی از مسائل کلیدی مربوط به هر بُعد، برای اهداف توضیحی در جدول ۱ فهرست شده است.

هیچ روش واحد و استانداردی برای در نظر گرفتن مسائل زیست محیطی، اجتماعی و نظارتی وجود ندارد و سرمایه‌گذاران می‌توانند راهبردهای مختلفی را، هم قبل از سرمایه‌گذاری و هم با دارایی‌های موجود به‌کار گیرند (ون دورن و همکاران، ۲۰۱۶؛ عامل‌زاده و سرافیم، ۲۰۱۸؛

کورت و استی، ۲۰۲۰). ادغام کامل مسائل زیست محیطی، اجتماعی و نظارتی به معنای گنجاندن موضوعات زیست محیطی، اجتماعی و نظارتی در تجزیه و تحلیل سرمایه‌گذاری، همراه با معیارهای مالی سنتی یا از طریق ارزیابی شرکت‌ها به‌صورت مجزا یا با مقایسه نحوه عملکرد شرکت‌های مختلف در مقایسه با یکدیگر در رابطه با مسائل بزرگ‌تر جهانی یا خاص است (عامل‌زاده و سرافیم، ۲۰۱۸). از آنجایی که این راهبرد با هزینه‌های اجرایی بالاتر در مقایسه با سرمایه‌گذاری سنتی همراه است (کمپف و استوف، ۲۰۰۸؛ ون دون و همکاران، ۲۰۱۶)، استفاده از راهبردهای آسان‌تر نیز رایج است. به‌عنوان نمونه، حذف منفی، صرفاً به حذف شرکت‌ها از سبد سرمایه‌گذاری به دلایل اخلاقی یا برای همسو کردن پرتفوی با ارزش‌ها یا ترجیحات شخصی سرمایه‌گذار اشاره دارد (انجمن PRI، ۲۰۱۹). از طریق مالکیت فعال، سرمایه‌گذاران همچنین می‌توانند مشارکت سرمایه‌گذاران را در مسائل زیست محیطی، اجتماعی و نظارتی، هم در کاهش خطرات زیست محیطی، اجتماعی و نظارتی و هم هدایت شرکت‌ها به سمت عملیات پایدار،

مالی مفید باشد. یافته‌های یک فراتحلیل بیش از ۲۰۰۰ مطالعه تجربی که ارتباط بین عملکرد زیست محیطی، اجتماعی و نظارتی را با عملکرد مالی شرکت اندازه‌گیری کرده است، نشان داده است که ادغام زیست محیطی، اجتماعی و نظارتی ممکن است در واقع برای منافع مالی مفید باشد (فرید و همکاران^{۱۵}، ۲۰۱۵). اکثر مطالعات تجزیه و تحلیل شده، همبستگی مثبت بین مسائل زیست محیطی، اجتماعی و نظارتی و عملکرد مالی یافته‌اند، زیرا شرکت‌هایی که رتبه‌های زیست محیطی، اجتماعی و نظارتی بالاتری دریافت کرده‌اند، بازده مالی قابل مقایسه‌ای را در مقایسه با شرکت‌هایی با رتبه‌بندی زیست محیطی، اجتماعی و نظارتی پایین‌تر ایجاد کرده‌اند. دوم، توجه فزاینده به موضوعاتی مانند تغییرات آب و هوا، استانداردهای رفتار تجاری مسئولانه و تنوع در محیط کار و هیئت مدیره بر انتخاب‌های مصرف‌کننده و در نتیجه بر عملکرد شرکت تأثیر می‌گذارد (بوفو و

و نظارتی شبیه سرمایه‌گذاری مسئولیت اجتماعی و سرمایه‌گذاری تأثیرگذار است. با این حال، سرمایه‌گذاری زیست محیطی، اجتماعی و نظارتی با سرمایه‌گذاری مسئولیت اجتماعی متفاوت است، زیرا در سرمایه‌گذاری زیست محیطی، اجتماعی و نظارتی، دلایل اخلاقی و ارزش‌های شخصی، محرک‌های اصلی، تصمیمات سرمایه‌گذاری نیستند (ساندبرگ و همکاران، ۲۰۰۹). سرمایه‌گذاری زیست محیطی، اجتماعی و نظارتی همچنین با سرمایه‌گذاری تأثیرگذار متفاوت است، که هدف آن دستیابی به بازده مثبت محیطی یا اجتماعی از طریق سرمایه‌گذاری است، مانند فراگیری مالی، آموزش یا ترویج انرژی‌های تجدیدپذیر (هیل، ۲۰۲۰). چهار عامل کلیدی مسائل زیست محیطی، اجتماعی و نظارتی تقریباً در دهه گذشته مورد توجه قرار گرفته‌اند. نخست، مطالعات نشان می‌دهد که در نظر گرفتن مسائل زیست محیطی، اجتماعی و نظارتی ممکن است در واقع برای عملکرد

هدایت کنند (انجمن PRI، ۲۰۱۹). در سرمایه‌گذاری زیست محیطی، اجتماعی و نظارتی، مسائل زیست محیطی، اجتماعی و نظارتی با اهمیت در نظر گرفته می‌شوند؛ به این مفهوم که مربوط به عملکرد مالی آتی دارایی‌اند. بنابراین ادغام آنها در تجزیه و تحلیل سرمایه‌گذاری برای کسب منافع، بیشتر از سرمایه‌گذاری ضروری است (کورت و ایستی، ۲۰۲۰). حتی اگر دلایل یا ارزش‌های اخلاقی، انگیزه اصلی برای مشارکت در سرمایه‌گذاری‌های خاص نباشند، ممکن است در تصمیمات سرمایه‌گذاری لحاظ شوند. به‌عنوان نمونه، سرمایه‌گذاران نهادی بزرگ مانند صندوق‌های بازنشستگی یا شرکت‌های بیمه، ممکن است با فشار جامعه برای خودداری از سرمایه‌گذاری در سهام به‌اصطلاح غیراخلاقی^{۱۴} مواجه شوند و در نتیجه ممکن است آنها را از پرتفوی خود حذف کنند (هانگ و کسپرسزیک، ۲۰۰۹). سرمایه‌گذاری زیست محیطی، اجتماعی

جدول ۲: ادبیات زیست محیطی، اجتماعی و نظارتی و هوش مصنوعی

بروسو (۲۰۲۱)	نامناسب بودن ارزیابی جمعی زیست محیطی، اجتماعی و نظارتی در زمینه خطرات برای افراد، از این رو نیاز به یک مدل مبتنی بر فرد است.
سیترا (۲۰۲۱)	تأثیرات مرتبط با پایداری در سطوح خرد، میانی و کلان
دو و شی (۲۰۲۱)	چهارچوبی برای چالش‌های اخلاقی و مسائل مسئولیت اجتماعی شرکت در سطح محصول، شرکت و جامعه

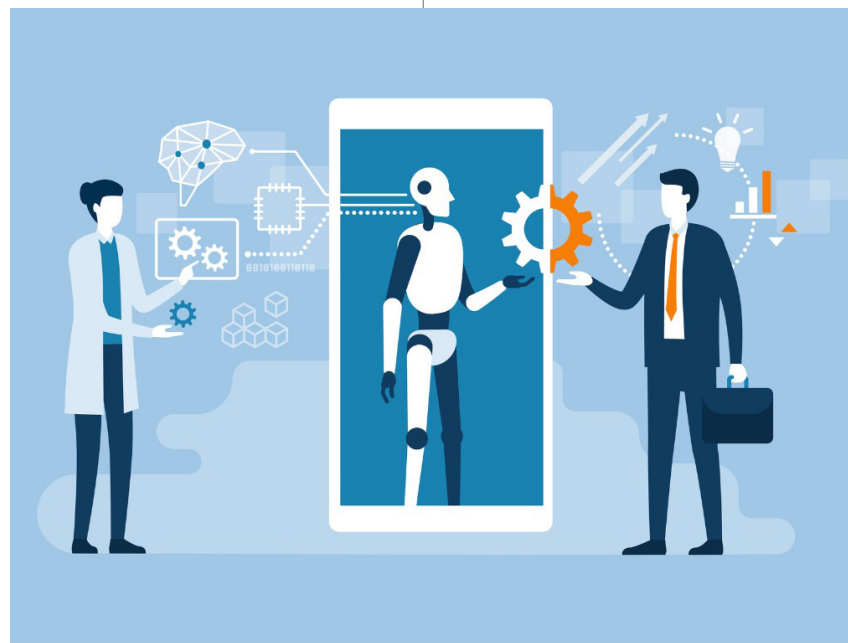
پاتالانو، ۲۰۲۰). برای مدیران پورتفولیو و دارایی، نظرات مشتریان خود نیز ممکن است، آنها را به سمت انتخاب‌های سرمایه‌گذاری پایدارتر سوق دهد (عاملزاده و سرافیم، ۲۰۱۸). علاقه فزاینده به مسائل زیست محیطی، اجتماعی و نظارتی احتمالاً افزایش خواهد یافت، زیرا نسل‌های جوان‌تر از نظر افزودن ارزش‌های خود در تصمیم‌گیری‌های سرمایه‌گذاری فعال‌تر هستند (بوفو و پاتالانو، ۲۰۲۰؛ هیل، ۲۰۲۰). سوم، هم شرکت‌ها و هم مؤسسات مالی به دنبال دیدگاه بلندمدت‌تری در مورد عملیات و ارزیابی ریسک و بازده خود هستند تا بتوانند به بازده مالی پایدار دست یابند (بوفو و پاتالانو، ۲۰۲۰). دیدگاه بلندمدت بر این تصور استوار است

سرمایه‌گذاری از یک رویه سرمایه‌گذاران اخلاقی به جریان اصلی محبوبیت در بین سرمایه‌گذاران تبدیل شده است (ون دوورن و همکاران، ۲۰۱۶). شرکت‌ها برای ارائه داده‌های قابل اعتماد زیست محیطی، اجتماعی و نظارتی برای گروه‌های مختلف ذینفعان خود، تحت فشار فزاینده‌ای هستند (کورت و ایستی، ۲۰۲۰). در نتیجه، تعداد ارائه‌دهندگان داده‌های زیست محیطی، اجتماعی و نظارتی در دهه گذشته افزایش یافته است (ون دوورن و همکاران، ۲۰۱۶). سازمان‌هایی که اغلب در ادبیات دانشگاهی زیست محیطی، اجتماعی و نظارتی ذکر شده‌اند عبارتند از مؤسسه سرمایه‌گذاری بین‌المللی مورگان استنلی، شرکت ساستین‌الایکس، شرکت ریفاینیتیو، شرکت ویگو آپریس، شرکت روبکوسام، شرکت بلومبرگ، (به‌عنوان نمونه، اسکرینگ-آلمدو و همکاران، ۲۰۱۹؛ برگ و همکاران، ۲۰۲۰). مؤسسه مالی ام‌اس‌سی‌آی و مؤسسه سرمایه‌گذاری بین‌المللی مورگان استنلی نیز به‌دلیل پوشش گسترده شرکت‌ها، محبوب‌ترین سازمان‌های رتبه‌بندی در بین سرمایه‌گذاران هستند (وانگ و پتروی، ۲۰۲۰). در حالی که سازمان‌های رتبه‌بندی نحوه توجه شرکت‌ها به موضوعات مشابه زیست محیطی، اجتماعی و نظارتی را در فعالیت‌های تجاری خود اندازه‌گیری و مقایسه می‌کنند، روش‌ها و نتایج آنها می‌تواند بسیار متفاوت باشد. واگرایی در رتبه‌بندی‌های زیست محیطی، اجتماعی و نظارتی، به‌دلیل تفاوت در دامنه، اندازه‌گیری

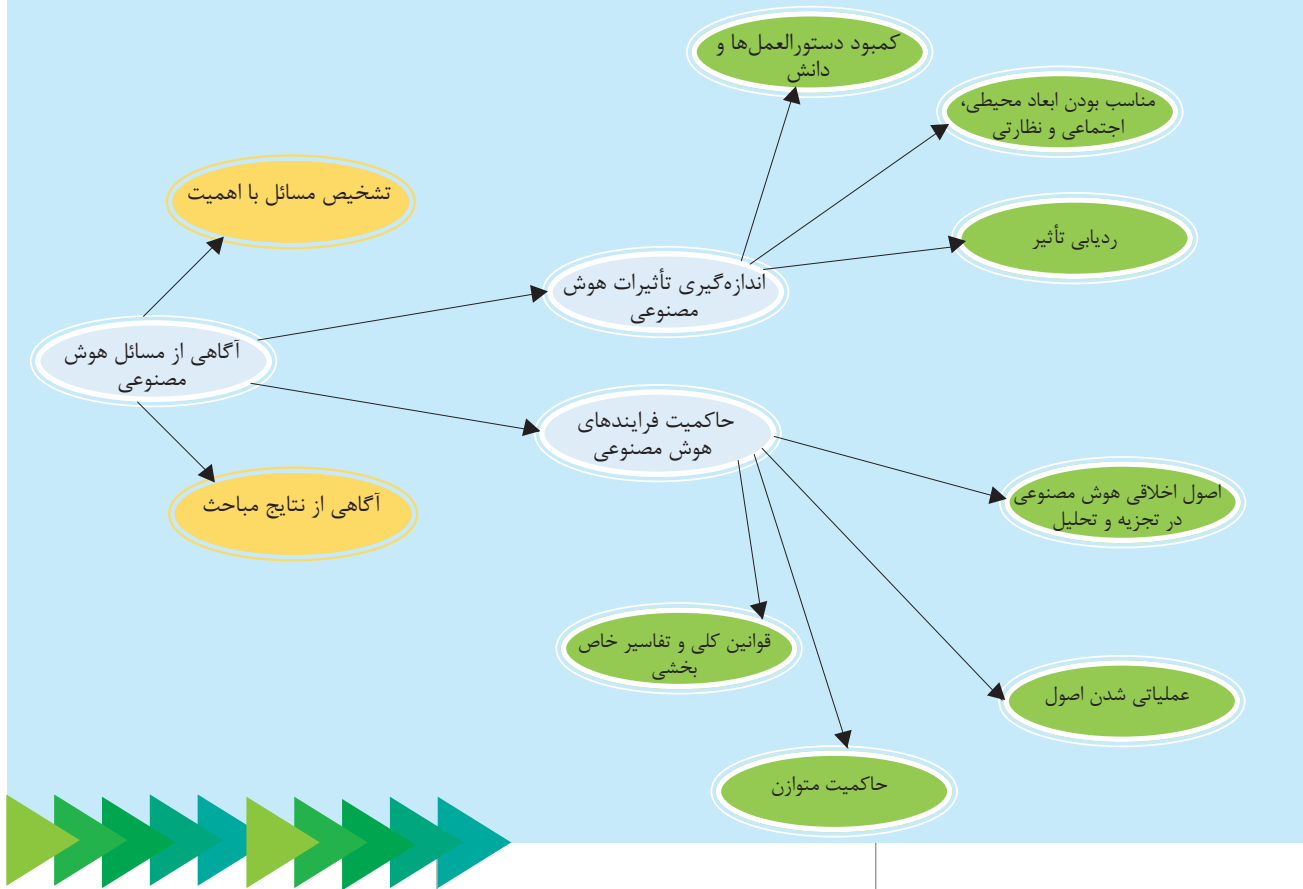
که ادغام مسائل زیست محیطی، اجتماعی و نظارتی در تجزیه و تحلیل سرمایه‌گذاری بر ریسک بلندمدت و عملکرد مالی پرتفوی سرمایه‌گذاری تأثیر می‌گذارد. چهارم، مقررات جدید زیست محیطی، اجتماعی و نظارتی، مانند دستورالعمل پیشنهادی گزارش‌دهی پایداری شرکت اتحادیه اروپا، الزامات جدیدی را برای گزارش‌دهی شرکت در مورد مسائل زیست محیطی، اجتماعی و نظارتی تعیین می‌کند (سانتورو و همکاران، ۲۰۲۱).

اندازه‌گیری و گزارش‌گری انطباق زیست محیطی، اجتماعی و نظارتی

درج اطلاعات زیست محیطی، اجتماعی و نظارتی در تجزیه و تحلیل‌های

شکل ۱: خلاصه یافته‌های مربوط به حوزه‌های هوش مصنوعی و ارتباطات بالقوه بین تجزیه و تحلیل‌های زیست محیطی، اجتماعی و نظارتی

گزارش‌دهی شرکت‌ها درباره مسائل پایداری و تلاش‌های کاهش ریسک منتشر کرده‌اند. استفاده از چنین دستورالعمل‌هایی در بین شرکت‌ها رایج شده است، زیرا ۸۴ درصد از ۲۵۰ شرکت بزرگ جهان از نوعی چهارچوب خارجی در گزارش‌های خود استفاده می‌کنند (مؤسسه بین‌المللی کی پی ام جی^{۱۸}، ۲۰۲۰). با این وجود، دستورالعمل‌ها موقعیتی برای شرکت‌ها فراهم کرده است تا در مورد این تصمیم‌گیری کنند که چه موضوعاتی گزارش شوند. از آنجا که گزارش در مورد مسائل حاکمیتی در ایالات متحده توسط کمیسیون بورس و اوراق بهادار الزامی است، شرکت‌ها در مورد مسائل اجتماعی و زیست محیطی نسبت به مسائل حاکمیتی و نظارتی شفافیت کمتری داشته‌اند (تمیمی

که در همان صنایع هستند، در مورد مسائل مختلف گزارش می‌دهند و از سبک‌های گزارش‌دهی ناسازگار استفاده می‌کنند، در نتیجه مقایسه شرکت‌ها در صنایع را برای سرمایه‌گذاران دشوار می‌سازد (کاردنی و همکاران، ۲۰۱۹). این تفاوت‌ها ممکن است منجر به این موضوع شود که سرمایه‌گذاران و سایر ذینفعان این پرسش را مطرح کنند که کدام مسائل زیست محیطی، اجتماعی و نظارتی واقعاً از نظر مالی برای آنها اهمیت دارد (کورت و ایستی، ۲۰۲۰).

در پاسخ، بسیاری از سازمان‌ها، مانند سازمان ابتکار گزارشگری جهانی (جی آر آی^{۱۶}) و هیئت استانداردهای حسابداری پایداری^{۱۷}، دستورالعمل‌هایی را درباره نحوه

و وزن، در مطالعات متعدّد تأیید شده است (به‌عنوان نمونه، برگ و همکاران، ۲۰۲۰؛ چاترجی و همکاران، ۲۰۱۶؛ دورفلایتنر و همکاران، ۲۰۱۵). بنابراین، ممکن است یک شرکت در یک طبقه خاص توسط یک سازمان، پایدار ارزیابی شود در حالی که توسط سازمان دیگر ناپایدار ارزیابی شود. علاوه بر تمرکز هر سرمایه‌گذار بر روی موضوعاتی که از نظر وی اهمیت دارد، خود شرکت‌ها می‌توانند در سردرگمی در مورد آنچه باید در ارزیابی‌های زیست محیطی، اجتماعی و نظارتی گنجانده شود، نقش داشته باشند، زیرا دیدگاه‌های متفاوتی وجود دارد که موضوعات زیست محیطی، اجتماعی و نظارتی برای عملکرد آنها از اهمیت برخوردار است. حتی شرکت‌هایی

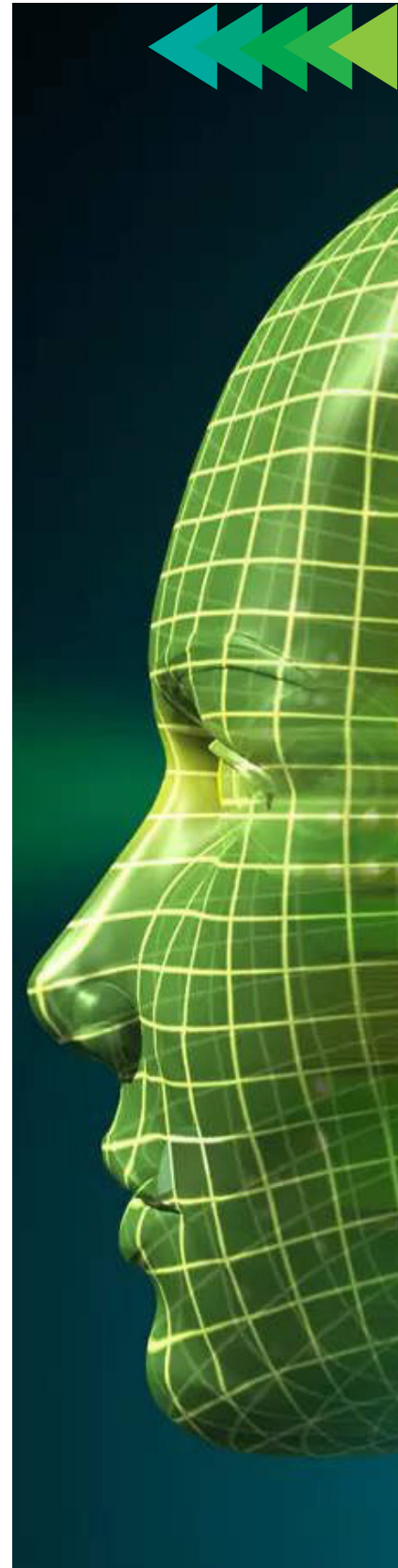
و سباستینلی^{۱۹}، ۲۰۱۷).

راجرز و سرافیم (۲۰۱۹) به دنبال روشن کردن این که کدام موضوعات باید مهم در نظر گرفته شوند، به بررسی این موضوع پرداخته‌اند که چگونه و چرا مسائل زیست محیطی، اجتماعی و نظارتی در طول زمان با اهمیت شده‌اند و چگونه سهامداران بر اهمیت این موضوع در این مسیر تأثیر می‌گذارند. آنها همچنین چهارچوبی متشکل از پنج مرحله پیشنهاد کرده‌اند: وضعیت موجود، فعال کننده^{۲۰} و اکنش ذینفعان و اکنش شرکت و اکنش نظارتی (راجرز و سرافیم، ۲۰۱۹). طبق این چهارچوب، شرکت‌ها در ابتدا ممکن است تأثیر اجتماعی منفی در رابطه با یک موضوع زیست محیطی، اجتماعی و نظارتی داشته باشند که هنوز هم بی‌اهمیت تلقی می‌شود. در این مرحله، این تأثیر مشکل ساز تلقی نمی‌شود یا سطح تأثیر منفی به درستی درک نشده است («وضعیت موجود»). با توجه به راجرز و سرافیم (۲۰۱۹)، دو فعال کننده وجود دارد که ممکن است فرایند تبدیل موضوع زیست محیطی، اجتماعی و نظارتی را آغاز کنند: شرکت‌هایی که سود بیش از حد به دست می‌آورند و تأثیرات منفی ایجاد می‌کنند، منجر به آگاهی عمومی می‌شود یا تغییر در رفتارهای اجتماعی که مقبولیت عملیات شرکت‌ها به دلیل افزایش اطلاعات («فعال کننده») اندازه‌گیری می‌شود. در مرحله بعدی واکنش ذینفعان، این موضوع ممکن است برای شرکت‌هایی که تبلیغات منفی بیش از حد در چشم سهامداران خود به دست آورده‌اند («واکنش سهامداران») اهمیت پیدا کند. بنابراین، کل صنعت ممکن است در تلاش‌هایی برای خود تنظیمی به منظور محدود کردن امکان علاقه بیشتر تنظیم‌کننده‌ها به موضوع

«واکنش شرکت» مشارکت کنند. در صورتی که اقدامات شرکت‌ها کافی تلقی نشود، نهادهای نظارتی ممکن است اجرای قوانین جدید («پاسخ نظارتی») را برای کاهش تأثیر منفی آغاز کنند، که منجر به تبدیل موضوع به لحاظ مالی برای کل صنعت می‌شود (راجرز و سرافیم ۲۰۱۹).

هوش مصنوعی و مسائل زیست محیطی، اجتماعی و نظارتی

در حالی که در دهه گذشته جریان‌های ادبیات جداگانه‌ای در مورد حسابرسی هوش مصنوعی و سرمایه‌گذاری زیست محیطی، اجتماعی و نظارتی پدیدار شده است، می‌توان به حداقل مطالعاتی دست یافت که صریحاً دو موضوع مورد بحث یعنی هوش مصنوعی و مسائل زیست محیطی، اجتماعی و نظارتی را به هم مرتبط کرده‌اند: تجزیه و تحلیل زیست محیطی، اجتماعی و نظارتی و هوش مصنوعی. این موضوع با اهمیت تلقی می‌شود که حوزه مشکل تجزیه و تحلیل زیست محیطی، اجتماعی و نظارتی و هوش مصنوعی را از بحث در مورد استفاده از هوش مصنوعی برای ارزیابی قوی‌تر زیست محیطی، اجتماعی و نظارتی متمایز کرد (به‌عنوان نمونه، سلیم، ۲۰۲۰). در حالی که مورد دوم نیز حوزه مهم پژوهشی است، که تمرکز مطالعه حاضر نیست. از سویی، بررسی‌ها نشان می‌دهد که ارتباط بین زیست محیطی، اجتماعی و نظارتی و هوش مصنوعی حوزه مطالعاتی در حال ظهور است. در میان نخستین مشارکت‌های دانشگاهی به این موضوع، بروسو (۲۰۲۱) از استفاده از روش‌های رتبه‌بندی فعلی زیست محیطی، اجتماعی و نظارتی برای ارزیابی اثرات هوش مصنوعی انتقاد کرده است و مقاله خود را با عنوان «زیست محیطی، اجتماعی و نظارتی برای هوش

مصنوعی کارایی ندارد» شروع کرد. وی این اظهارات را بر این اساس بیان می‌کند که مسائل زیست محیطی، اجتماعی و نظارتی به‌طور سنتی با اهداف بزرگ‌تری مرتبط بوده است؛ مانند اطمینان از این که با همه کارکنان به‌طور منصفانه رفتار می‌شود. در مقابل، وی استدلال می‌کند که موضوع اصلی هوش مصنوعی به مالکیت داده‌ها یا نحوه استفاده شرکت‌ها از داده‌های افراد مربوط می‌شود. به‌عنوان نمونه، این که آیا استفاده از هوش مصنوعی به سود بیشتر منجر می‌شود یا حق تعیین سرنوشت^{۲۱} را محدود می‌کند. بنابراین، شرکت‌های مبتنی بر هوش مصنوعی باید با ارزیابی این موضوع هدف‌گذاری شوند که «با افراد منحصربه‌فرد شروع می‌شود، نه بخش‌های جمعیتی یا گروه‌ها». براساس این تعیین، بروسو، مدل تأثیر انسانی جایگزین هوش مصنوعی برای ارزیابی شرکت‌های هوش مصنوعی پیشنهاد می‌کند. این مدل به‌جای تطبیق چهارچوب‌های محیطی، اجتماعی و نظارتی موجود با هوش مصنوعی، از مجموعه‌ای از اصول هوش مصنوعی برای

تأکید بر مسائل هوش مصنوعی استفاده می‌کند و براساس میزان توجه یک شرکت به مسائل مرتبط، امتیازاتی از ۰ تا ۲ را به هر اصل اختصاص می‌دهد. فهرست اصول مانند بسیاری از فهرست‌های دیگر اصول هوش مصنوعی اخلاقی است (فلوریدی و همکاران، ۲۰۱۸؛ جوبین و همکاران، ۲۰۱۹). سیترا (۲۰۲۱) به‌نوبه‌خود، چهارچوبی را برای ارزیابی تأثیرات هوش مصنوعی مرتبط با زیست محیطی، اجتماعی و نظارتی با استفاده از اهداف توسعه پایدار سازمان ملل^{۲۲} پیشنهاد می‌کند. در این چهارچوب، تأثیرات منفی و مثبت در سطح خرد، میانی و کلان و همچنین اثرات موجی بین تأثیرات مختلف، برای هر هدف توسعه پایدار در نظر گرفته می‌شود و دیدگاهی جامع را ترویج می‌کند. با این حال، این رویکرد فقط تأثیرات را در نظر می‌گیرد؛ به‌ویژه تأثیرات مرتبط با پایداری، در حالی که حاکمیت هوش مصنوعی به‌طور کلی شامل حاکمیت فرایندهای سازمانی نیز می‌شود (اشنایدر و همکاران، ۲۰۲۰؛ ایتل پرتز، ۲۰۲۱). افزون بر این، دو و شی (۲۰۲۱) به‌طور غیرمستقیم به

سرمایه‌گذاری زیست محیطی، اجتماعی و نظارتی و هوش مصنوعی اشاره می‌کنند. در حوزه محصولات مصرفی، آنها چهارچوبی را برای در نظر گرفتن چالش‌های اخلاقی و مسائل مسئولیت اجتماعی شرکت در سطح محصول، مصرف‌کننده و جامعه ایجاد می‌کنند. با این وجود، چهارچوب آنها شامل حسابرسی، دیدگاه سرمایه‌گذار و تجزیه و تحلیل زیست محیطی، اجتماعی و نظارتی نمی‌شود. علاوه بر این، این چهارچوب بر روی محصولات مصرفی مبتنی بر هوش مصنوعی متمرکز است، اگرچه حوزه هوش مصنوعی، محصولات و فرایندهای درون و بین سازمان‌هایی را نیز در بر می‌گیرد که لزوماً مستقیماً با مصرف‌کنندگان در تعامل نیستند. جدول ۲ کانون‌های کلیدی را از ادبیات زیست محیطی، اجتماعی و نظارتی و هوش مصنوعی ترسیم می‌کند.

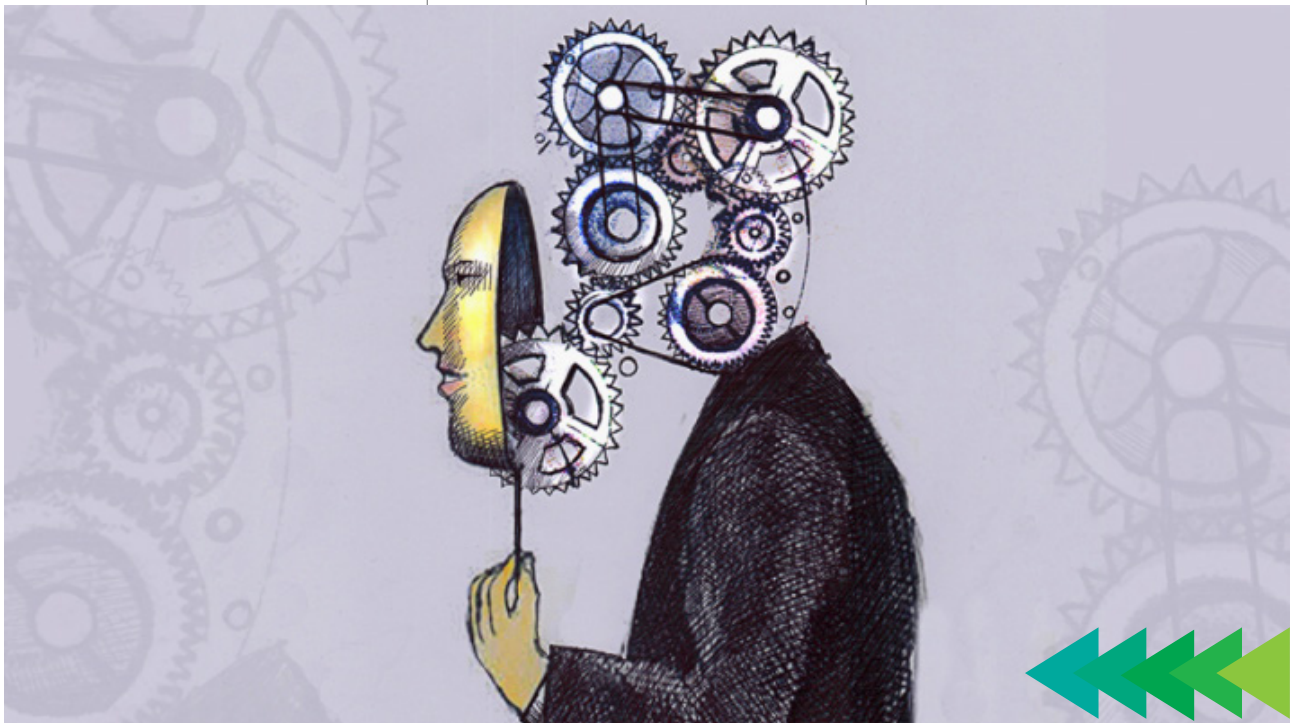
مطالعه حاضر با هدف تجزیه و تحلیل زیست محیطی، اجتماعی و نظارتی به‌عنوان ابزاری برای حسابرسی هوش مصنوعی مبتنی بر اخلاق انجام شده است. بر این اساس با جستجو در منابع

مرتبط به بررسی پرداخته شده است. بررسی مطالعه میکینن و همکاران، (۲۰۲۲) نشان داد که: (۱) آگاهی از مسائل هوش مصنوعی، (۲) اندازه‌گیری تأثیرات هوش مصنوعی و (۳) حاکمیت فرایندهای هوش مصنوعی سه موضوع اصلی در حوزه هوش مصنوعی و ارتباطات بالقوه بین تجزیه و تحلیل‌های زیست محیطی، اجتماعی و نظارتی محسوب می‌شوند. آگاهی از مسائل هوش مصنوعی حاوی دیدگاه‌هایی است که به‌نحوه درک فعلی سرمایه‌گذاران از مسائل مرتبط با هوش مصنوعی مربوط می‌شود. اندازه‌گیری تأثیرات هوش مصنوعی حاوی یافته‌های مربوط به‌نحوه در نظر گرفتن فعلی تأثیر هوش مصنوعی و همچنین انواع عناصری است که باید هنگام تجزیه و تحلیل تأثیر هوش مصنوعی در نظر گرفته شود که یک شرکت در عملیات خود استفاده می‌کند. همچنین، فرایندهای حاکمیت هوش مصنوعی حاوی دیدگاه‌هایی در مورد نحوه مدیریت فرایندهای مرتبط با

هوش مصنوعی و امکان استفاده از اصول اخلاقی هوش مصنوعی به‌عنوان معیار ارزیابی است. خلاصه یافته‌ها در شکل ۱ ارائه شده است. همان‌طور که در شکل ۱ نشان داده شده است، موضوعات، به‌طور منطقی با یکدیگر مرتبط هستند، زیرا اندازه‌گیری تأثیرات هوش مصنوعی و فرایندهای حاکمیت هوش مصنوعی نیازمند آگاهی و شناسایی مسائل مربوطه است. به‌طور کلی، آگاهی از مسائل مرتبط با هوش مصنوعی هنوز در بین سرمایه‌گذاران نسبتاً پایین است. نتایج مطالعه میکینن و همکاران (۲۰۲۲) نشان می‌دهد که استفاده مسئولانه از هوش مصنوعی و اصول اخلاق هوش مصنوعی همچنان موضوعات روزمره در کار سرمایه‌گذاران به‌شمار نمی‌روند و خطرات هوش مصنوعی به‌عنوان موضوعاتی در نظر گرفته نمی‌شوند که معمولاً در ارزیابی‌های زیست محیطی، اجتماعی و نظارتی گنجانده شوند. همچنین، شرکت‌های

مختلف از هوش مصنوعی با روش‌های متفاوتی استفاده می‌کنند. بنابراین، آنها باید مسائل اخلاقی مختلف را در نظر بگیرند تا اطمینان حاصل کنند که امور تجاری را مسئولانه انجام می‌دهند. همچنین، این موضوع ضروری به نظر نمی‌رسد که همه مسائل مربوط به هوش مصنوعی اخلاقی در مورد همه شرکت‌ها در نظر گرفته شود. در مقابل، مسائل اساسی، یعنی مسائل مربوط به ارتباط مالی، اجتماعی یا تداوم تجاری باید برای هر یک شناسایی شوند. مسائل اساسی به‌عنوان نقطه شروعی برای ارزیابی میزان مسئولیت شرکت‌ها در مورد استفاده از هوش مصنوعی شناخته شده است و از آنجایی که تفاوت قابل توجهی در نوع مسائل زیست محیطی، اجتماعی و نظارتی وجود دارد که شرکت‌ها با آن مواجه هستند، مسئولیت شرکت‌ها در خصوص شناخت مسائل اساسی قابل تأمل است. در واقع، شرکت‌ها باید بتوانند اطلاعات مربوط به استفاده از هوش مصنوعی خود را به روشی مشابه سایر موضوعاتی که در

گزارش‌های پایداری آنها گنجانده شده است، ارائه‌دهند. همچنین، به‌جای این که سرمایه‌گذاران یا سازمان‌های رتبه‌بندی، فهرستی دقیق از مسائل بالقوه مرتبط با -به‌عنوان نمونه- خطرات حقوق بشر ناشی از استفاده از هوش مصنوعی در اختیار داشته باشند، تشخیص این مسائل جزئی را به‌عنوان مسئولیت شرکت‌هایی در نظر گرفت که از هوش مصنوعی استفاده می‌کنند. به‌طور کلی، نتایج این مطالعه حاکی از آن است که شرکت‌ها باید مسئول گزارشگری در مورد مسائل مربوط به هوش مصنوعی خود باشند، شرکت‌ها ممکن است نتوانند تمام حوزه‌هایی را تشخیص دهند که سیستم هوش مصنوعی آنها می‌تواند بر آن تأثیر بگذارد؛ «یک شرکت ممکن است حتی نتواند دریابد که چه چیزی انواع تهدیدها و چه چیز دیگری ممکن است به این عملکردها مرتبط باشد. از نقطه نظر سرمایه‌گذاری، البته ممکن است بر سطح ریسک شرکت تأثیر بگذارند، زیرا ممکن است شرکت به‌طور ناگهانی با هزینه‌ها، جریمه‌ها و غیره مواجه شود.» از آنجایی که هوش مصنوعی در مقیاس فعلی استقرار آن، هنوز یک فناوری نسبتاً جوان است، خبرگان بر این باورند که ممکن است اطلاعات کافی برای تشخیص مسائل احتمالی از قبل وجود نداشته باشد. بنابراین، حداقل برخی از مسائل ممکن است تنها به‌صورت واکنشی از طریق بحث و جدل و با آشکار شدن آنها و به‌عنوان «این نوع موارد خاص در سطح دقیق‌تر با برخی از شرکت‌ها مورد بررسی قرار می‌گیرد.» با توجه به این که هوش مصنوعی فناوری بسیار مقیاس‌پذیر و گسترده است، بحث و جدل در یک بخش از جهان ممکن است به سرعت باعث شود که یک موضوع در جای دیگر

نیز به موضوع بررسی تبدیل شود. با فراهم شدن بحث و جدل‌های کافی، «این موارد احتمالاً به‌عنوان موضوعی مطرح می‌شوند که باید در رتبه‌بندی‌ها گنجانده شود.» سؤالاتی در مورد این که دارایی سرمایه‌گذاری از چه نوع هوش مصنوعی استفاده می‌کند و این که شرکت خاصی چگونه از هوش مصنوعی استفاده می‌کند، عمدتاً در صورتی که نوع خاصی از هوش مصنوعی باعث ایجاد مشکلاتی شده باشد و این امر عمومی شده است، پدیدار می‌شوند: «عنوان شده است، مردم زمانی که مشکلی در آن مطرح می‌شود به آن توجه می‌کنند. عموماً وقتی چیزی طبق برنامه پیش نرفته است.» مقیاس جهانی استقرار هوش مصنوعی همچنین ممکن است منجر به این موضوع شود که مسائل مختلفی در نقاط مختلف جهان به‌عنوان اصلی و اساسی در نظر گرفته شوند. خبرگان اظهار داشته‌اند که شرکتی که در چندین کشور و قاره فعالیت می‌کند باید هنجارهای محلی هر مکان را در نظر بگیرد. به‌عنوان نمونه، این پرسش که آیا هوش مصنوعی باید اجازه داشته باشد که جایگزین نیروی انسانی شود و در نتیجه خطر افزایش بیکاری را به همراه داشته باشد، توسط برخی از پژوهشگران و اساتید دانشگاه‌های مختلف مطرح شده است؛ به گونه‌ای که برخی از فرهنگ‌ها به شدت با امکان افزایش بیکاری مخالف هستند (میکینن و همکاران، ۲۰۲۲).

اندازه‌گیری تأثیرات هوش مصنوعی

مسائل مربوط به اندازه‌گیری تأثیر هوش مصنوعی در تجزیه و تحلیل زیست محیطی، اجتماعی و نظارتی دومین موضوع اصلی است. این موضوع هنوز در

کار سرمایه‌گذاران نسبتاً ناشناخته است. در واقع حاکی از آن است که تعداد کمی از سرمایه‌گذاران بدون مقدمه آن را در تجزیه و تحلیل‌های خود در نظر می‌گیرند. به‌عنوان نمونه، بدون یک موضوع مرتبط با هوش مصنوعی قبلی، که به ذینفعان اطلاع داده می‌شد و بنابراین به‌عنوان تهدید بالقوه برای سرمایه‌گذاری تلقی می‌شد. ابعاد زیست محیطی و اجتماعی تحت تأثیر استفاده از هوش مصنوعی بیان شد. نیاز به توان محاسباتی کارآمد برای فعال کردن هوش مصنوعی قدرتمندتر تشریح شده که به‌نوبه خود منجر به الزامات بیشتر برای تأمین برق و انرژی چنین سیستم‌هایی می‌شود. بنابراین، این موضوع، ضرر بالقوه برای بُعد زیست محیطی در نظر گرفته می‌شود. از سویی، امکان استفاده از هوش مصنوعی برای مبارزه با مسائلی در این بُعد، مانند تغییرات آب و هوا، نیز در نظر گرفته شده است. با توجه به بُعد اجتماعی، در حالی که اثرات مثبت و منفی هوش مصنوعی در نظر گرفته شده است، خطرات احتمالی به‌طور قابل توجهی بیشتر مورد توجه قرار گرفته است. گروه‌های مختلفی از مردم، مانند کارکنان، به‌عنوان اهداف احتمالی این خطرات ذکر شده‌اند. به‌عنوان نمونه، افزایش استفاده از اتوماسیون می‌تواند منجر به اخراج نیروی انسانی شود. همچنین می‌تواند مصرف‌کنندگان را به منابع بی‌میل داده‌های آموزشی با کیفیت بالا برای سیستم‌های هوش مصنوعی مبدل سازد، زیرا نیاز روزافزون به چنین داده‌هایی وجود دارد. افزون بر این، مصرف‌کنندگان می‌توانند قربانی رفتار نادرست هوش مصنوعی شوند. در سناریوهایی که در آن یک سیستم هوش مصنوعی تصمیماتی می‌گیرد که می‌تواند زندگی آنها را تحت تأثیر قرار دهد، به‌عنوان نمونه، می‌توان

جدول ۳: مضامین از تجزیه و تحلیل موضوعی به ابعاد زیست محیطی، اجتماعی و نظارتی تقسیم شده است

<p>آگاهی از مسائل هوش مصنوعی</p> <ul style="list-style-type: none"> • شناسایی مسائل اساسی • آگاهی در نتیجه اختلاف نظرها • اندازه‌گیری تأثیرات هوش مصنوعی • فقدان راهنما و دانش • مناسب بودن ابعاد زیست محیطی، اجتماعی و نظارتی • ردیابی تأثیر 	<p>زیست محیطی</p>
<p>آگاهی از مسائل هوش مصنوعی</p> <ul style="list-style-type: none"> • شناسایی مسائل اساسی • آگاهی در نتیجه اختلاف نظرها • اندازه‌گیری تأثیرات هوش مصنوعی • فقدان رهکرد و دانش • مناسب بودن ابعاد محیطی، اجتماعی و نظارتی • ردیابی تأثیر 	<p>اجتماعی</p>
<p>حاکمیت فرایندهای هوش مصنوعی</p> <ul style="list-style-type: none"> • اصول اخلاق هوش مصنوعی در تجزیه و تحلیل زیست محیطی، اجتماعی و نظارتی • عملیاتی سازی اصول • حاکمیت متوازن • قوانین عمومی و تفاسیر خاص بخشی 	<p>نظارتی</p>

به خطری اشاره کرد که وسایل نقلیه خودران می‌توانند برای عابران پیاده ایجاد کنند، مردم به‌عنوان قربانیان احتمالی شناخته می‌شوند. همچنین، قدرت چانه‌زنی نسبتاً ضعیف مصرف‌کنندگان نیز این موضوع را یادآوری می‌کند که منجر به نیاز به حمایت از آنها می‌شود: «شرکت‌ها می‌توانند چنین شرایطی را با یکدیگر مذاکره کنند تا اطمینان حاصل کنند که امنیت خودشان، امنیت سایبری یا هر چیز دیگری به خطر نمی‌افتد اما مصرف‌کنندگان در موقعیت مشابهی برای مذاکره قرار ندارند و بنابراین مقررات، اصول و سیاست‌های بیشتری برای این موقعیت‌ها مورد نیاز است.» (میکینن و همکاران، ۲۰۲۲).

از سویی، اجماع بین خبرگان حاکی از آن است که تأثیر هوش مصنوعی معمولاً در ارزیابی‌های زیست محیطی، اجتماعی و نظارتی گنجانده نمی‌شود. با این وجود، همه خبرگان می‌توانند خطرات بالقوه‌ای را شناسایی کنند که هوش مصنوعی می‌تواند برای ابعاد زیست محیطی، اجتماعی و نظارتی ایجاد کند. افزون بر این، آنان نیاز به در نظر گرفتن مسائل مرتبط را شناسایی کردند اما فقدان دستورالعمل‌ها و دانش هوش مصنوعی به‌طور کلی مانعی برای ارزیابی‌های قابل اعتماد استفاده از هوش مصنوعی در نظر گرفته شده است. به‌عنوان نمونه، باید بیان کرد که این موضوع آن قدر جدید است که حداقل تا آنجا که بررسی‌ها نشان می‌دهد، هیچ استاندارد برای سرمایه‌گذاران وجود ندارد. با توجه به مناسب بودن سازوکارهای رتبه‌بندی زیست محیطی، اجتماعی و نظارتی فعلی برای ارزیابی تأثیرات هوش مصنوعی، خبرگان نظرات متفاوتی را بیان کرده‌اند. برخی اظهار داشته‌اند که از نظر آنها، رتبه‌بندی‌های

شود». در مقابل، سایر خبرگان، روش‌های ارزیابی فعلی را برای ارزیابی هوش مصنوعی مناسب نمی‌دانند یا اظهار داشته‌اند که اطلاعات کافی مربوط به هوش مصنوعی یا رتبه‌بندی‌های کنونی زیست محیطی، اجتماعی و نظارتی فعلی برای اظهار نظر مناسب در مورد این موضوع در اختیار نیست. این موضوع به این دلیل است که این موضوع فقط در مراحل نخستین خود بوده است و متخصصان سرمایه‌گذاری آن را به‌درستی در نظر نمی‌گیرند، «و شاید نتوان به‌هیچ‌چهارچوب‌های رتبه‌بندی مناسب برای ارزیابی هوش مصنوعی فکر کرد اما ممکن است برخی از آنها وجود داشته باشند و این موضوع به‌دلیل نداشتن سطح دانش

فعلی برای محصولات هوش مصنوعی نیز مناسب است یا می‌تواند مناسب باشد و سازمان‌های رتبه‌بندی می‌توانند رتبه‌بندی خود را برای در نظر گرفتن تأثیر هوش مصنوعی در آینده توسعه دهند. یکی از خبرگان به «شاخص‌های مناسب زیادی که می‌توان برای بحث‌های مربوط به استفاده مسئولانه از هوش مصنوعی منتقل کرد» دست یافته است و به‌عنوان نمونه، شیوه‌های افشاجری را ارائه کرده است. با این وجود، دشواری توسعه رتبه‌بندی نیز تشخیص داده شده است: به اعتقاد آنان «احتمالاً دشوار است که استفاده مسئولانه از هوش مصنوعی به‌طور جامع در نظر گرفته

کافی در رابطه با این موضوع است». با این وجود، درک نوظهور بودن موضوعات هوش مصنوعی ممکن است تا حدی غیرواقعی باشد. برخی از خبرگان بیان کرده‌اند که در گذشته، زمانی که موضوعات زیست محیطی، اجتماعی و نظارتی هنوز یک موضوع اصلی در بین سرمایه‌گذاران نبود، برخی از مدیران پورتفولیو ادعا می‌کردند که مسائل زیست محیطی، اجتماعی و نظارتی را معنادار نمی‌دانستند. با این وجود، موضوعات در بُعد حاکمیت زیست محیطی، اجتماعی و نظارتی از قبل عملاً در تجزیه و تحلیل‌های خود گنجانده شده بود. با توجه به این نمونه، برخی از خبرگان بیان کرده‌اند که ممکن است عناصری در رتبه‌بندی فعلی وجود داشته باشد که برای ارزیابی هوش مصنوعی نیز مناسب باشد. سایر خبرگان نظرات مشابهی در رابطه با این موضوع به اشتراک گذاشته‌اند: «[درجه‌بندی‌ها با هوش مصنوعی مطابقت دارند] بسیار ضعیف است و می‌توان گفت که هنوز واقعاً به نتیجه نرسیده است [...] و احتمالاً ناشی از این واقعیت است که حتی درک کلی [موضوع] نیز باید افزایش یابد» این سؤال که آیا شاخص‌های موجود را می‌توان برای ارزیابی تأثیر هوش مصنوعی به کار برد یا این که آیا باید موضوع خودش باشد، مشابه تغییرات آب و هوا یا محافظت از تنوع زیستی در بسیاری از رتبه‌بندی‌های زیست محیطی، اجتماعی و نظارتی، همچنین توسط خبرگان مطرح شده است اشاره کرد که نقشی که هوش مصنوعی در آینده ایفا خواهد کرد بر نیاز به موضوع جدید برای هوش مصنوعی تأثیر می‌گذارد. اگر این انتظار وجود داشته باشد که هوش مصنوعی در جهتی توسعه یابد که بتواند آسیب شدیدی به جوامع وارد کند، موضوع تعیین شده

حاکمیت فرایندهای هوش مصنوعی

حاکمیت فرایندهای هوش مصنوعی سؤمین موضوع اصلی در مطالب مطرح شده است. با در نظر گرفتن بُعد حاکمیتی و نظارتی در مسائل زیست محیطی، اجتماعی و نظارتی، اصول اخلاق هوش مصنوعی نقطه شروعی را فراهم می‌کند اما اعمال آنها به الزامات

موجه خواهد بود اما براساس دانش فعلی، برخی اختصاص موضوع جداگانه به هوش مصنوعی را غیرضروری تشخیص داده‌اند. یکی از خبرگان همچنین یادآوری کرده است که برخی، فناوری یا دیجیتالی بودن را به‌عنوان یک بُعد اضافه در ارزیابی‌های زیست محیطی، اجتماعی و نظارتی پیشنهاد کرده‌اند. برای پیچیده‌تر کردن مسائل، تأثیرات مرتبط با هوش مصنوعی ممکن است هنوز غیرقابل پیش‌بینی باشد، زیرا فناوری‌ها با سرعتی سریع در حال پیشرفت هستند؛ در این رابطه برخی خبرگان عنوان کرده‌اند: «تمام ملاحظات فعلی به روش فعلی و جهان‌بینی کنونی مربوط می‌شود اما همچنین این احساس وجود دارد که ممکن است این اتفاق بیفتد. انواع مختلفی از تأثیرات وجود دارند که در این مرحله آنان قادر به ارزیابی یا فکر کردن در مورد آنها نیستند.» دشواری پیش‌بینی تأثیرات احتمالی، به‌ویژه در زنجیره‌های تأمین وجود دارد که به‌موجب آن شرکت‌ها محصولات هوش مصنوعی را از سایر شرکت‌ها خریداری می‌کنند، بنابراین دامنه ارزیابی را گسترش می‌دهند: «به این معنی که وقتی خود شرکت در صنعت است. [ارزیابی] این مورد آسان‌تر خواهد بود و اطلاعات بازتر است اما زمانی که [مسئله بالقوه] در زنجیره تأمین باشد، به این سؤال تبدیل می‌شود که زنجیره تأمین، چگونه مدیریت می‌شود» (میکینن و همکاران، ۲۰۲۲).

حاکمیتی نیاز دارد. به گفته خبرگان، اصول اخلاق هوش مصنوعی، هنوز یک مفهوم ناآشنا در دنیای سرمایه‌گذاری است. بنابراین، چگونگی و چرایی استفاده از هوش مصنوعی به شیوه‌ای اخلاقی صحیح نیز موضوعی تلقی می‌شود که هنوز به خوبی درک نشده است. در نتیجه، شرکتی که مجموعه‌ای از اصول خاص خود را در اختیار ندارد، عامل اصلی در تجزیه و تحلیل زیست محیطی، اجتماعی و نظارتی یا تصمیمات سرمایه‌گذاری در نظر گرفته نمی‌شود. با این وجود، به اعتقاد برخی از خبرگان، در صورتی که شرکتی در تجارت هوش مصنوعی مشغول به فعالیت باشد و مجموعه‌ای از اصول را ایجاد کرده باشد، می‌تواند این اصول را در تجزیه و تحلیل‌های سرمایه‌گذاری بگنجانند که این موضوع نشان‌دهنده درک مسائل مرتبط با هوش مصنوعی و انجام اقدامات احتمالی برای کنترل خطر یا کاهش آن، به‌عنوان علامت مثبتی در میان خبرگان تلقی می‌شود: «وقتی [مجموعه‌ای از اصول] تدوین و منتشر می‌شود، نهادی باید آن را نظارت کند»، علاوه بر این، اصول هوش مصنوعی مسئول، به‌عنوان راه ممکن برای برقراری ارتباط در نظر گرفته می‌شود که مسائل اساسی در آن شناسایی و در نظر گرفته شده است. با این وجود، برخی از خبرگان اظهار داشته‌اند که شرکتها باید بتوانند این موضوع را تشریح کنند که به چه طریقی می‌خواهند این اصول را عملیاتی کنند. تأیید این که شرکتی دارای مجموعه‌ای از اصول در دسترس است، صرفاً نقطه شروعی برای ارزیابی شرکت خواهد بود. همان‌طور که برخی عنوان کرده‌اند: «ارتباط در مورد اصول، نخستین گام است و نشان می‌دهد که موضوع، شناخته شده است» و سپس باید به بررسی این موضوع پرداخت که «چگونه آنها می‌توانند در مورد

سازوکارهایی ارتباط برقرار کنند که با آن اصول، انجام می‌شود». برخی نیز بیان کرده‌اند که به‌طور کلی، اصول اخلاق هوش مصنوعی نقاط داده قابل اجرا برای ارزیابی زیست محیطی، اجتماعی و نظارتی مرتبط با هوش مصنوعی در نظر گرفته شده‌اند. با این حال، برخی نیز اذعان کرده‌اند که پیروی بیش از حد از اصول می‌تواند منجر به نارضایتی شرکتها شود: «به باور آنان [اصول هوش مصنوعی مسئول] مناسب برای ارزیابی‌های زیست محیطی، اجتماعی و نظارتی هستند اما باید برخی از دلایل و تعادل را حفظ کرد، زیرا فشار بازار [جهانی] در نهایت بسیار بالاست. اگر در تعیین این موارد زیاده‌روی شود، ممکن است فشاری از سوی بازار وجود داشته باشد که این موضوع «بیش از حد اخلاقی است». در مقابل، امکان استفاده از اصول هوش مصنوعی مسئول به‌عنوان «شستشوی اخلاقی»^{۲۳} یا «شستشوی سبز اخلاقی»^{۲۴} نیز مطرح شده است. شرکتها می‌توانند ادعا کنند که در عملیات هوش مصنوعی خود مسئول هستند و در مزایا بزرگ‌نمایی کنند و در عین حال توجه سرمایه‌گذاران را از مسائل احتمالی دور نگه دارند. این موضوع، به‌ویژه در مرحله فعلی، که دانش سرمایه‌گذاران در رابطه با این موضوع هنوز به‌طور کلی پایین است، به‌عنوان ریسک احتمالی تلقی می‌شود و در نتیجه شناسایی این نوع موارد را دشوار می‌سازد. با این وجود، در مورد این موضوع، فرصت یادگیری برای سرمایه‌گذاران نیز در نظر گرفته شده است: «و باید تلاش کرد تا به‌طور مداوم چیزهای جدید یاد گرفت و در درک بهتر داده‌ها و یافتن موضوعات مادی تلاش کرد». در مورد اصول فردی، برخی از متخصصین هوش مصنوعی مسئول، اظهار داشته‌اند

که از آنجایی که برخی از اصول در بسیاری از دستورالعمل‌های منتشر شده نقش محوری دارند، می‌توان آنها را اصول عمومی پذیرفته‌شده جهانی برای انواع صنایع با شفافیت و پاسخگویی در نظر گرفت. به گفته خبرگان، خطرات مربوط به نتایج مغرضانه یا تهدیدهای حریم خصوصی کاربر، برای هوش مصنوعی در نظر گرفته شده است. این واقعیت که حریم خصوصی و امنیت سایبری برای برخی از محصولات هوش مصنوعی می‌تواند به‌عنوان موضوعات اصلی در نظر گرفته شود، در درجه نخست، به این دلیل که آنها بخشی از بسیاری از چهارچوب‌های برجسته رتبه‌بندی ارزیابی زیست محیطی، اجتماعی و نظارتی هستند نیز مورد بحث قرار گرفته است. با این وجود، به‌طور کلی، این اتفاق نظر وجود دارد که هنوز راه زیادی در پیش است تا مسئولیت هوش مصنوعی به‌درستی در مقیاس وسیع‌تری در نظر گرفته شود: «حفاظت از حریم خصوصی «در رتبه‌بندی‌های زیست محیطی، اجتماعی و نظارتی» در نظر گرفته می‌شود اما در واقعیت، «استفاده مسئولانه از هوش مصنوعی» واقعاً هنوز به‌عنوان موضوع اصلی مطرح نیست. کماکان کارهای زیادی باید انجام پذیرد تا آنچه که همیشه در ارزیابی‌ها مورد توجه قرار می‌گیرد یا حتی به خودی خود در هر سطحی در نظر گرفته می‌شود، شفاف و واضح‌تر شود.» برخی نیز استدلال کرده‌اند که باید اصول مشترکی وجود داشته باشد که به‌عنوان دستورالعمل‌های کلی برای همه شرکتها در صنایع عمل کند، قوانین عادلانه‌ای را برای آنها ارائه کند و بازیگران غیرمسئول را از کسب منافع اضافی با نادیده گرفتن ملاحظات اخلاقی محدود کند. با این وجود، برخی نیز معتقد بوده‌اند که به ناچار تفسیرهای

محیطی، اجتماعی و نظارتی منتفع خواهند شد. جدول ۳ موضوعات و زیرموضوعات فرعی مربوطه را از تجزیه و تحلیل موضوعی در سه بُعد زیست محیطی، اجتماعی و نظارتی ارائه می‌دهد.

ابعاد زیست محیطی و اجتماعی مسائل زیست محیطی، اجتماعی و نظارتی با آگاهی از مسائل هوش مصنوعی و به دنبال آن، ظرفیت و روش‌های مورد استفاده برای اندازه‌گیری تأثیرات هوش مصنوعی در حوزه‌های زیست محیطی و اجتماعی مرتبط است. بنابراین، برای این ابعاد، شرکت‌ها و سرمایه‌گذاران به رهکرد در مورد چگونگی شناسایی مسائل اساسی و معیارهای اندازه‌گیری این مسائل نیاز دارند. رهکردهایی مشابه دستورالعمل‌های ارائه شده توسط سازمان‌های بین‌المللی مستقل، مانند سازمان ابتکار گزارشگری جهانی (جی‌آرای) و هیئت استانداردهای حسابداری پایداری، می‌تواند این شکاف را پر کند. بُعد حاکمیت به‌نوبه خود به‌نحوه مدیریت فرایندهای توسعه و استفاده هوش

مصنوعی استفاده کند. هوش مصنوعی در حوزه مالی و حسابداری باعث راحت‌تر شدن و کارآمدتر شدن فرایندهای کاری شده است. در واقع، هوش مصنوعی و تأثیر آن بر روی حسابرسی در سال‌های اخیر به‌طور چشمگیری افزایش پیدا کرده است و به نوعی با حسابرسی و حسابداری گره خورده است.

مطالب ارائه شده این واقعیت را برجسته می‌کند که معیارهای حسابرسی هوش مصنوعی قوی برای تجزیه و تحلیل‌های زیست محیطی، اجتماعی و نظارتی سرمایه‌گذاران هنوز هم بیشتر موضوعی نوظهور است تا واقعیت فعلی. با این وجود، ارزیابی دقیق سازمان‌های توسعه‌دهنده و کاربر هوش مصنوعی در حال افزایش است؛ به‌عنوان نقطه شروعی برای در نظر گرفتن استفاده از هوش مصنوعی در تجزیه و تحلیل زیست محیطی، اجتماعی و نظارتی، پژوهشگران و متخصصان همچنین از شناسایی انواع مسائل هوش مصنوعی مرتبط با هر بُعد زیست

خاص بخشی یا بازاری از همان اصول وجود دارد: اما باز هم، تفاسیر و فشارهای اجتناب‌ناپذیر بخشی یا بازاری به دلایل مالی به احتمال زیاد شکل می‌گیرد زیرا اینجاست که پول به سادگی همه چیز را تحت تأثیر قرار می‌دهد و شرکت‌های مسئول بیشتری وجود خواهند داشت و این اعتقاد وجود دارد که آنها در نهایت برنده خواهند شد اما باید بتوانند بر اصول اخلاقی و بر تفسیر قوانین و راه‌حلهایی که روی آن توافق شده است تکیه کنند. در مقابل، به گفته برخی از خبرگان، «افرادی وجود خواهند داشت که به سادگی در مرزهای این قوانین فعالیت می‌کنند»، محصولات ارزان قیمت ارائه می‌کنند و به‌طور غیرمسئولانه، بازارپایی می‌کنند.

بحث و نتیجه گیری

با توجه به آنچه ارائه شد، دنیای فناوری به‌طور مداوم در حال پیشرفت و تکامل روزافزون است. هر کسب و کاری که نیازمند رشد و موفقیت است باید از هوش

مصنوعی در سازمان‌ها مربوط می‌شود. حاکمیت قوی «بالادست»، در سطح فرایند، برای کاهش خطرات بالقوه برای ابعاد زیست محیطی و اجتماعی عمل می‌کند. اصول اخلاق هوش مصنوعی که به‌طور مناسب عملیاتی شده‌اند و همچنین رویکردهای متوازن و خاص بخشی، رهبردهایی برای دستیابی به حاکمیت مؤثر هوش مصنوعی ارائه می‌دهند اما عملیاتی‌سازی آن همچنان چالش برانگیز است. بنابراین، همان‌طور که این رهبردها در مورد ابعاد زیست محیطی و اجتماعی وجود دارد، دستورالعمل‌های استاندارد می‌تواند برای بُعد حاکمیت نیز مفید باشد. با این وجود، عملیاتی‌سازی حاکمیت هوش مصنوعی و تفسیر اصول سطح بالا به سازوکارهای حاکمیتی عملی، نیازمند مطالعات بیشتری است. در بخش بعدی، پیامدهای بیشتر مطالعه برجسته می‌شود و به دنبال آن محدودیت‌ها و جهت‌گیری‌های مطالعاتی آتی بیان می‌شود.

مطالعه حاضر، با پرسش استفاده از تجزیه و تحلیل زیست محیطی، اجتماعی و نظارتی به‌عنوان ابزاری برای حسابرسی هوش مصنوعی مبتنی بر اخلاق به مفهوم پیشرفت اصول اخلاقی انتزاعی هوش مصنوعی به حسابرسی قابل اجرا سیستم‌های هوش مصنوعی و استفاده سازمانی از آنها آغاز و سه نکته کلیدی با توجه به این پرسش اصلی برجسته شد. نخست، به‌طور هم‌زمان نیاز به معیارهای استاندارد شده برای مسئولیت هوش مصنوعی و تغییرات زمینه‌ای با توجه به صنعت و فرهنگ وجود دارد. از آنجایی که ادبیات زیست محیطی، اجتماعی و نظارتی واگرایی را در رتبه‌بندی‌های زیست محیطی، اجتماعی و نظارتی مشخص می‌کند (دارفلیتر و همکاران، ۲۰۱۵؛ برگ

و همکاران، ۲۰۲۰؛ چاترجی و همکاران ، ۲۰۱۶). این احتمال وجود دارد که رتبه‌بندی‌های زیست محیطی، اجتماعی و نظارتی مرتبط با هوش مصنوعی نیز در نهایت متفاوت باشد. بنابراین، مسئله حیاتی این است که این واگرایی صرفاً به جنبه‌هایی با وزن متفاوت مربوط می‌شود و زمانی که واگرایی مشکل‌ساز می‌شود، شفاف می‌شوند. در حالی که قانون حداقل پایه مشترک را ارائه می‌کند، آیا هنوز فضایی برای مسائل زیست محیطی، اجتماعی و نظارتی بین بخشی وجود دارد یا آیا مسائل زیست محیطی، اجتماعی و نظارتی بالاتر از خط پایه نظارتی عمدتاً مربوط به بخش خاصی است؟ علاوه بر این، نیاز به درک بیشتر در مورد امکان‌سنجی و ارزش معیارهای کمی در ابعاد زیست محیطی، اجتماعی و نظارتی در مقایسه با توضیحات کیفی از نحوه رعایت رهبردهای مرتبط با هوش مصنوعی وجود دارد. مزایای نسبی دستورالعمل‌ها و معیارهای کمی در مورد هوش مصنوعی چیست؟ در حالی که ستون‌های زیست محیطی، اجتماعی و نظارتی احتمالاً تابع معیارهای استاندارد هستند، عملیاتی‌سازی ارکان حاکمیت به مطالعات بیشتری نیاز دارد. به‌عنوان مفهوم دوم، توجه به تنگناهای مهم ارزیابی‌های زیست محیطی، اجتماعی و نظارتی مرتبط با هوش مصنوعی به یافتن مسیرهایی به سمت تجزیه تحلیل‌های زیست محیطی، اجتماعی و نظارتی به‌عنوان ابزارهای عملی برای حسابرسی هوش مصنوعی مبتنی بر اخلاق کمک می‌کند. بررسی‌ها چهار گلوگاه مهم را نشان می‌دهد:

۱. آگاهی واکنشی از مسائل اخلاقی هوش مصنوعی. مسائل ممکن است تنها از طریق بحث و جدل برای ذینفعان قابل مشاهده و اساسی شوند و تا آن

زمان ممکن است آسیب قابل توجهی به افراد و گروه‌ها وارد شده باشد. این رویکرد واکنشی با خطرات بالایی همراه است، زیرا سیستم‌های الگوریتمی در حوزه‌های کاربردی بحرانی فزاینده‌ای مانند مراقبت‌های بهداشتی استفاده می‌شوند و خرابی‌ها ممکن است باعث آسیب‌گسترده و غیرقابل برگشت شود. ۲. عدم وجود معیارهای قابل استفاده در سطح سازمان‌ها. در حالی که معیارهایی برای ویژگی‌های سیستم‌های الگوریتمی وجود دارد، مانند عدالت (بنجامین و همکاران^{۲۵}، ۲۰۱۹). استخراج معیارهای سازمانی برای عملکرد مسئول هوش مصنوعی هنوز در مرحله نخستین است. همان‌طور که بیان شد، شایستگی‌های مقایسه‌ای معیارها و دستورالعمل‌ها نیاز به مطالعات بیشتری دارد.

۳. فقدان ابزار به‌منظور ردیابی اثرات سیستم‌های هوش مصنوعی در سراسر زنجیره تأمین. آیا اشکال ایجاد شده مدیریت زنجیره تأمین برای زنجیره‌های تأمین هوش مصنوعی مناسب است یا رویکردهای جدیدی مورد نیاز است؟ چگونه تأثیرات قابل اندازه‌گیری به‌عنوان شاخصی برای آسیب‌های دنیای واقعی ایجاد می‌شوند (متکالف و همکاران ۲۰۲۱).

۴. فقدان رهکرد در مورد مبادلات و تنش‌ها در حاکمیت هوش مصنوعی. پیمایش مبادلات و تنش‌های اجتناب‌ناپذیر حاکمیت هوش مصنوعی (وایتلستون و همکاران، ۲۰۱۹). در حالی که از حداقل سطح انطباق قانونی فراتر می‌رود، مستلزم ایجاد تعادل از سوی سازمان‌ها است. بنابراین، سازمان‌ها نه تنها در معیارهای فردی، بلکه در مدیریت مبادلات بین معیارها، مانند حریم خصوصی و شفافیت، که در آن

دستیابی به سطوح بالا به‌طور هم‌زمان غیرممکن یا غیرممکن است، به رهکرد نیاز دارند.

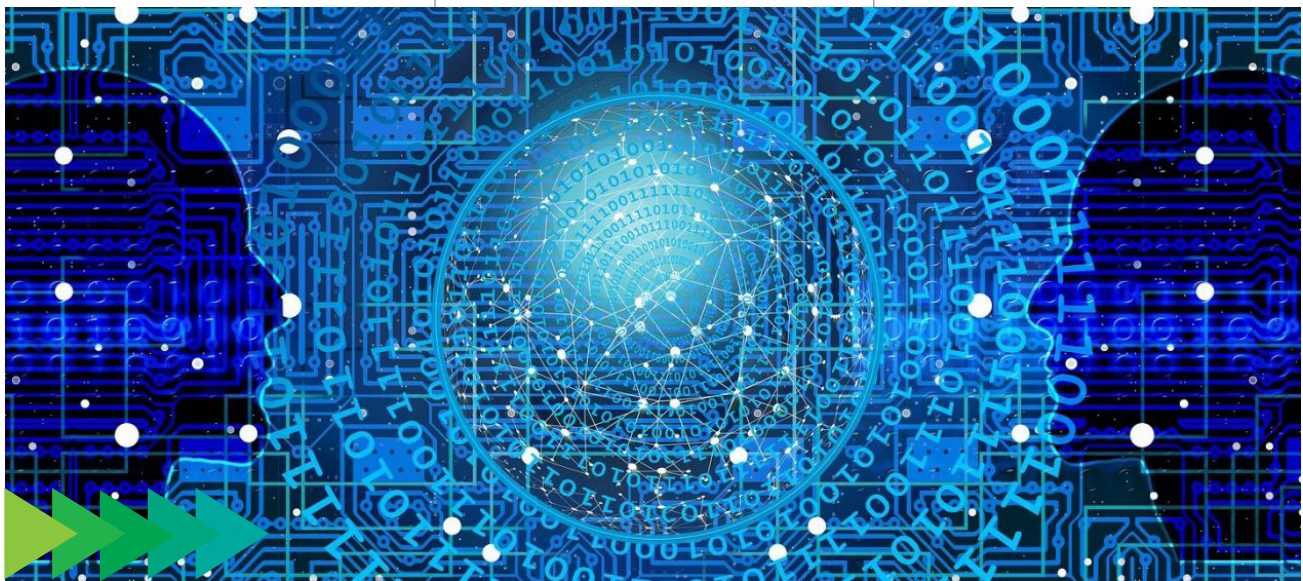
سومین مفهوم، نیاز به در نظر گرفتن روابط نامتقارن دانش و نفوذ در بین ارزیابان زیست محیطی، اجتماعی و نظارتی و شرکت‌های ارزیابی شده است. بازیگران اصلی در شبکه بازیگران زیست محیطی، اجتماعی و نظارتی شامل سرمایه‌گذاران، اهداف سرمایه‌گذاری، سازمان‌های رتبه‌بندی و با در نظر گرفتن شبکه به‌طور گسترده، قانون‌گذاران هستند. اهداف سرمایه‌گذاری، یعنی سازمان‌های توسعه‌دهنده و کاربر هوش مصنوعی که نسبت به سرمایه‌گذاران در مورد هوش مصنوعی آگاه‌تر هستند. این پرسش سطح مورد نیاز صلاحیت هوش مصنوعی را برای سرمایه‌گذاران برای ارزیابی دقیق اهداف سرمایه‌گذاری و همچنین میزان قابل واگذاری این صلاحیت به سازمان‌های رتبه‌بندی محیطی، اجتماعی و نظارتی مطرح می‌کند. آیا ممکن است در آینده سازمان‌های رتبه‌بندی ویژه‌ای با تمرکز بر هوش مصنوعی ظهور کنند؟ در مورد مقررات، در حال حاضر چشم‌انداز نظارتی

حداقل در اروپا در حال تغییر است و ممکن است یک سازمان آتی هوش مصنوعی در اتحادیه اروپا در حال ایجاد باشد و هر دو قانون هوش مصنوعی و دستورالعمل گزارش‌های پایداری شرکتی پیشنهاد شده‌اند (سانتورو و همکاران، ۲۰۲۱). اگرچه تمرکز در اینجا بر ارزیابی‌های زیست محیطی، اجتماعی و نظارتی بوده که فراتر از انطباق قانونی است، نقش قانون‌گذاران به‌عنوان «سازوکار نظارتی مرتبه دوم» که شیوه‌های قابل قبول در حسابرسی هوش مصنوعی را تعریف و ارزیابی می‌کند، نباید دست کم گرفته شود.

همچنین، به‌علاوه پیشرفت‌های اخیر در زمینه سیستم‌های هوش مصنوعی در آغاز دههٔ جدیدی از این هزارهٔ نو، تجزیه و تحلیل حسابرسی هوش مصنوعی ضروری است. از سویی، اغلب مطالعات موجود در زمینهٔ حسابرسی فناوری اطلاعات، عموماً یا سیستم‌های کمک به تصمیم‌گیری یا جنبه‌ای از هوش مصنوعی را در نظر گرفته‌اند. با توجه به کاربرد روش‌های هوش مصنوعی و ابزارهای مدل‌سازی در حوزهٔ کسب و کار، به‌طور فزاینده‌ای در حال افزایش است. در چند دههٔ گذشته عناوین

شبکه‌های عصبی، الگوریتم ژنتیک و منطق فازی از موضوعاتی بوده‌اند که توجه بسیاری از دانشگاهیان را به خود جلب کرده است. هوش مصنوعی علاوه بر کاربردهایی که در زمینه‌های مختلف دارد، مدتهاست که جایگاه خود را در حسابداری عمومی و امور مالی نیز پیدا کرده است. پژوهشگران حسابداری، فناوری‌ها و روش‌های هوش مصنوعی را با موفقیت‌هایی چند، برای کارهای خاصی در گزارشگری و تحلیل مالی (لم، ۲۰۰۴) حسابرسی و اطمینان‌بخشی (کو و لو، ۲۰۰۴؛ لین و همکاران، ۲۰۰۴؛ لنارد و همکاران، ۲۰۰۳، اتریچ و همکاران، ۲۰۰۰) و در محدوده‌هایی دیگر به‌کار برده‌اند (پیرایش و حیدری، ۱۳۹۵).

همچنین، یافته‌های مطالعهٔ حاضر ملاحظاتی کلیدی ارائه می‌دهند که ممکن است در مطالعات آتی به تفصیل مورد بررسی قرار گیرند. با در نظر گرفتن مطالعات آتی، مشکل کلیدی دستیابی به نمای کلی از وضعیت نقش‌ها در زمینه حسابرسی زیست محیطی، اجتماعی و نظارتی و هوش مصنوعی است. به این مفهوم که تجزیه و تحلیل ارائه شده در مطالعهٔ حاضر با مطالعات مقطعی گسترده‌تر و مطالعات

موردی عمیق تکمیل می‌شود. بازنمایی این زمینه، هم اهداف نظری و هم اهداف عملی را تأمین می‌کند. از جنبه نظری، مطالعاتی در مورد حاکمیت هوش مصنوعی و حسابرسی به‌عنوان جنبه‌های حاکمیت شرکتی و همچنین در مورد ارتباط آنها با ادبیات حاکمیت شرکتی و ارزیابی تأثیر الگوریتمی مورد نیاز است. از جنبه عملی نیز، یافته کلی مطالعه حاضر این بود که آگاهی و دانش اولیه در مورد مسائل مرتبط با هوش مصنوعی در میان متخصصان سرمایه‌گذاری پایدار مورد نیاز است. بنابراین، ارائه این دانش از طریق مطالعات، سرمایه‌گذاران و مدیران دارایی را قادر می‌سازد تا اهداف سرمایه‌گذاری را به‌طور مؤثرتری ارزیابی کنند، در نتیجه توسعه مسئولانه و استفاده از هوش مصنوعی را به‌طور گسترده‌تر ارتقاء می‌دهند. افزون بر این، چشم‌انداز نوظهور ارزیابی هوش مصنوعی و فعالان محیطی، اجتماعی و نظارتی، موضوعی غنی را برای مطالعه فراهم می‌کند. به‌عنوان نمونه، اشنایدن (۲۰۲۰) پیش‌بینی می‌کند که شرکت‌های

حسابرسی مالی می‌توانند سازوکارهای بررسی پروژه‌های هوش مصنوعی شرکتی را برای هدایت سرمایه‌گذاران توسعه دهند. در این مورد، پیکربندی شبکه‌ای بازیگران می‌تواند مورد مطالعه قرار گیرد. به‌عنوان نمونه، به‌منظور بررسی تمایلات تمرکز یا عدم تمرکز در حسابرسی حرفه‌ای هوش مصنوعی، تکمیل مطالعات نوظهور در مورد اکوسیستم‌های هوش مصنوعی مسئول مورد نیاز است (مینکین و همکاران، ۲۰۲۱؛ استال، ۲۰۲۱). پرسش حیاتی برای مطالعات آتی این است که چگونه می‌توان حاکمیت هوش مصنوعی را به‌صورت ساختاری در مجموعه معیارهای زیست محیطی، اجتماعی و نظارتی ادغام کرد. حداقل سه گزینه ممکن وجود دارد. نخست، حاکمیت هوش مصنوعی می‌تواند در ارکان اجتماعی یا حاکمیتی معیارهای زیست محیطی، اجتماعی و نظارتی ادغام کرد. دوم، جنبه‌های حاکمیت هوش مصنوعی می‌تواند یک رکن مستقل را تشکیل دهد که هنگام ارزیابی سازمان‌هایی به‌کار برده شود که

سیستم‌های هوش مصنوعی را توسعه یا استفاده می‌کنند. سوم، حاکمیت هوش مصنوعی را می‌توان در رکنی گنجانید که به‌طور کلی با حاکمیت فناوری سر و کار دارد. این سه گزینه ممکن است در انواع مختلف با هم وجود داشته باشند، به‌ویژه در آینده نزدیک که جنبه‌های حاکمیت هوش مصنوعی هنوز جایگاه خود را در ارزیابی‌های زیست محیطی، اجتماعی و نظارتی پیدا می‌کنند. علاوه بر این، تأثیرات هوش مصنوعی ممکن است در مقایسه با سؤالات فرایندی حاکمیت هوش مصنوعی جایگاه متفاوتی بیابند. ابزارهای عملی جدید برای عملیاتی کردن اخلاق هوش مصنوعی به‌فوری، مورد نیاز است. در حالی که اهمیت اخلاق هوش مصنوعی به‌طور گسترده پذیرفته شده است، روش‌ها، دستورالعمل‌ها و معیارها برای اطمینان از حاکمیت مؤثر هوش مصنوعی در مراحل اولیه توسعه قرار دارند. در این شرایط، سرمایه‌گذاران دارای اهرم قدرتمندی هستند؛ ارزیابی‌های محیطی، اجتماعی و نظارتی که به بررسی این موضوع می‌پردازند که آیا شرکت‌ها به اندازه کافی مطابق با معیارهای زیست محیطی، اجتماعی و حاکمیتی عمل می‌کنند یا خیر. با این وجود، سرمایه‌گذاران و مسائل زیست محیطی، اجتماعی و نظارتی راه‌حل قطعی برای این موضوع نیستند که هوش مصنوعی مسئول را تضمین کند. به‌عنوان یک قیاس، سرمایه‌گذاران توجه فزاینده‌ای به مشکلات زیست محیطی مانند تغییرات آب و هوا دارند اما این امر نسبتاً دیر رخ داده است و این مسائل هنوز حل نشده است. بنابراین اعتقاد بیش از حد به قدرت سرمایه‌گذاران به‌تنهایی ممکن است مشکل‌ساز باشد. علی‌رغم این ملاحظات، مطالعات و عملکردهای

تاسیس شد. استانداردهای این هیئت، زیرمجموعه‌ای از مسائل زیست محیطی، اجتماعی و حاکمیتی را مشخص می‌کند که بیشترین ارتباط را با عملکرد مالی در هر یک از ۷۷ صنعت مشخص شده دارد. در واقع، این استانداردها، طراحی شده‌اند تا به شرکت‌ها کمک کنند تا اطلاعات پایداری مالی اساسی را برای سرمایه‌گذاران افشا کنند. فرایند تدوین استاندارد دقیق و شفاف هیئت شامل تحقیقات مبتنی بر شواهد، مشارکت گسترده و متوازن از سوی شرکت‌ها، سرمایه‌گذاران و کارشناسان موضوعی و نظارت و تأیید هیئت استانداردهای مستقل است.

- 18- KPMG International
- 19- Tamimi and Sebastianelli
- 20- catalyst
- 21- self-determination
- 22- The United Nations Sustainable Development Goals (SDGs).
- 23- ethics washing
- 24- ethical greenwashing
- 25- Benjamins et al.

منابع و ماخذ

- پیرایش، رضا، حیدری، مریم. (۱۳۹۵). کاربرد هوش مصنوعی و سیستم‌های خیره در سیستم‌های حسابداری و حسابداری. چهارمین کنفرانس ملی مدیریت، اقتصاد و حسابداری، دانشگاه زنجان.
- رضایی، مریم. (۱۴۰۱). چطور بسنجیم که شرکت‌ها در ESG عملکرد خوبی دارند؟، دنیای اقتصاد، شماره ۵۴۵۳.
- مریداحمدی بزدی، زهرا، حاجیها، زهره. (۱۴۰۰). نقش هوش مصنوعی در تحقق اهداف حسابداری صورت‌های مالی: پیامدها و راهکارها. چشم‌انداز حسابداری و مدیریت، ۴ (۵۱)، ۱۲۷-۱۳۵.
- Abdolmohammadi, M. (1987). Decision support and expert systems

- 7- responsibility
- 8- privacy
- 9- beneficence
- 10- explicability
- 11- European Commission
- 12- stakeholder theory
- 13- Global sustainable investment review

۱۴- سهام غیراخلاقی، سهام یک شرکت سهامی عام است که درگیر یا مرتبط با فعالیتی است که مغایر با اخلاق حرفه‌ای و اخلاق فردی تلقی می‌شود (مانند شرکت‌های الکل‌سازی، قمار، دخانیات و غیره). سهام غیراخلاقی عموماً مربوط به بخش‌هایی است که مستقیماً با اقدامات مشکوک اخلاقی سروکار دارند. آنها به‌عنوان کسب درآمد از سوءاستفاده از ضعف‌ها و خطاهای انسانی تلقی می‌شوند.

15- Friede et al.

۱۶- The Global Reporting Initiative. یک سازمان پیشرو در حوزه پایداری است. این سازمان غیرانتفاعی در جهت منافع عمومی کار می‌کند و امیدوار است در آینده جوامع و انسان‌ها یک اقتصاد پایدار جهانی داشته باشند که در آن سازمان‌ها عملکرد و پیامدهای اقتصادی، اجتماعی، محیط‌زیستی و حاکمیتی خود را به‌طور مسئولانه‌ای مدیریت می‌کنند. در واقع، این سازمان یک سازمان استاندارد بین‌المللی مستقل است که به کسب‌وکارها، دولت‌ها و سایر سازمان‌ها کمک می‌کند تا تأثیرات خود را بر موضوعاتی مانند تغییرات آب‌وهوایی، حقوق بشر و فساد درک کنند و با آنها ارتباط برقرار کنند.

۱۷- The Sustainability Accounting Standards Board (SASB):

هیئت استانداردهای حسابداری پایداری یک سازمان غیرانتفاعی است که در سال ۲۰۱۱ توسط ژان راجرز برای توسعه استانداردهای حسابداری پایداری

حاکمیتی و نظارتی و حسابداری هوش مصنوعی باید به‌طور فزاینده‌ای به سرمایه‌گذاران و معیارهای زیست محیطی، اجتماعی و نظارتی به‌عنوان بخش‌هایی از سیستم حاکمیت هوش مصنوعی گسترده‌تر روی بیاورند تا حسابداری عملی هوش مصنوعی و در نهایت توسعه اجتماعی و استفاده از هوش مصنوعی را ارتقا دهند. در نهایت، امروزه عموم مردم، سطح انتظارات خود را در مورد مسئولیت اجتماعی شرکتی بالا برده‌اند و بسیاری از شرکت‌ها را به‌دلیل شکست‌هایشان در این حوزه به چالش می‌کشند و در تجزیه و تحلیل و مطالبه نتایج، ذینفعان موشکافانه‌تر عمل می‌کنند. دریافت صحیح از مفهوم مسائل زیست محیطی، اجتماعی و نظارتی نه تنها می‌تواند به نفع شرکت باشد، بلکه می‌تواند مزایای عمومی ارزشمندی را نیز به همراه داشته باشد. از این رو از شرکت‌ها و حسابرسان انتظار می‌رود که سیستم حاکمیت هوش مصنوعی را در دستور کار خود قرار دهند، زیرا سرمایه‌گذاران و سهامداران به دنبال شفافیت و مسئولیت‌پذیری بیشتر در زنجیره‌های ارزش خود هستند. در کل می‌توان گفت انتظار می‌رود هوش مصنوعی اثر بسیار مثبتی روی حرفه حسابداری داشته باشد. بر این اساس، راهکارهای هوش مصنوعی وعده داده‌اند به ارزشی که حسابداری برای سازمان‌ها فراهم می‌کند بیفزایند. ■

پی‌نوشت‌ها:

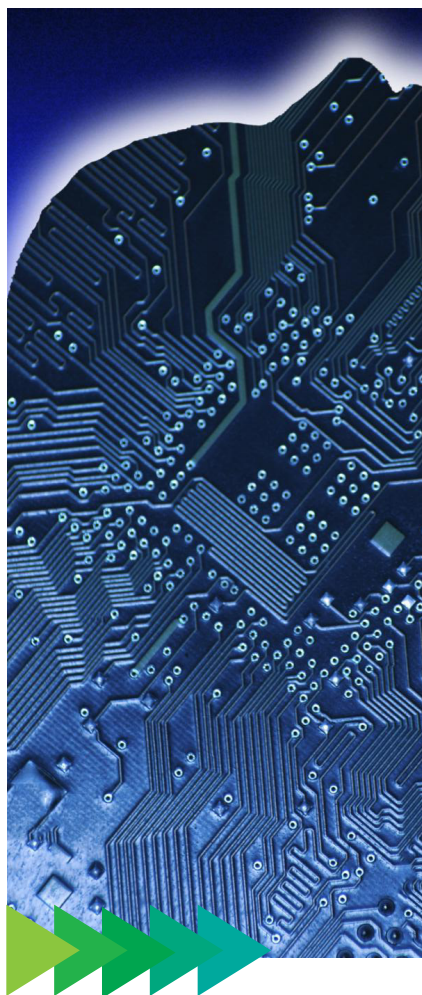
- 1- Artificial intelligence (AI)
- 2- European Union's Artificial Intelligence Act (AIA)
- 3- Raji et al.
- 4- Clarke
- 5- transparency
- 6- justice and fairness

- Dorfleitner, G. , Halbritter, G. , Nguyen, M. , (2015) Measuring the level and risk of corporate responsibility—an empirical comparison of different ESG rating approaches. *J Asset Manag* 16: 450–466.
- Du, S. , Xie, C. (2021). Paradoxes of artificial intelligence in consumer markets: ethical challenges and opportunities. *J Bus Res* 129: 961–974.
- Eitel-Porter, R. (2021). Beyond the promise: implementing ethical AI. *AI Ethics* 1: 73–80.
- Elliott, R. K. , & Jacobson, P. D. (1987). Audit technology: A heritage and a promise. *Journal of Accountancy*, 163, 198–202.
- Escrig-Olmedo, E. , Fernández-Izquierdo, M.Á. Ferrero-Ferrero, I et al. (2019). Rating the raters: evaluating how ESG rating agencies integrate sustainability principles. *Sustainability* 11: 915.
- European Commission. (2021). Proposal for a regulation of the European parliament and of the council laying down harmonised rules on artificial intelligence (artificial intelligence act) and amending certain union legislative ACTS COM/2021/206 final.
- Floridi, L. (2018). Soft ethics: its application to the general data protection regulation and its dual advantage. *Philos Technol* 31: 163–167.
- Floridi, L. , Cowls, J. , Beltrametti, M et al. (2018). AI4People—an ethical framework for a good AI society: opportunities, risks, principles, and recommendations. *Mind Mach* 28: 689–707.
- ForHumanity (2021) Taxonomy: AI audit, assurance & assessment. (2019). Evaluating the intra-industry comparability of sustainability reports: the case of the oil and gas industry. *Sustainability* 11: 1093.
- Carlson, E. D. (1983). An approach for designing decision support systems. In A.
- Cath, C. (2018). Governing artificial intelligence: ethical, legal and technical opportunities and challenges. *Philos Trans R Soc A Math Phys Eng Sci*.
- Chatterji, AK. , Durand. , R. , Levine, DI. , Touboul, S. (2016) Do ratings of firms converge? Implications for managers, investors and strategy researchers. *Strateg Manag J* 37: 1597–1614.
- Clarke, R. (2019) Principles and business processes for responsible AI. *Comput Law Secur Rev* 35: 410–422.
- Cort, T. , Esty, D. (2020). ESG standards: looming challenges and pathways forward. *Organ Environ* 33: 491–510.
- Cowls. , J, Tsamados, A. , Taddeo, M. , Floridi, L. (2021). A definition, bench-mark and database of AI for social good initiatives. *Nat Mach Intell* 3: 111–115.
- Dalal, C. (1999). Using an expert system in an audit: A case study of fraud detection. *ITAUDIT*, (May 15).
- Dignum, V. (2019). Responsible artificial intelligence: how to develop and use AI in a responsible way. Springer International Publishing, Cham.
- Dignum, V. (2020). Responsibility and artificial intelligence. In: DubberMD, Pasquale F, Das S (eds) *The oxford handbook of ethics of AI*. Oxford University Press, pp 213–231.
- in auditing: A review and research directions. *Accounting and Business Research*, 173–185.
- Abdolmohammadi, M. , & Usoff, C. (2001). A longitudinal study of applicable decision aids for detailed tasks in a financial audit. *International Journal of Intelligent Systems in Accounting, Finance and Management*, 10, 139–154.
- Ahmed, K. , Alam, K. F. , & Alam, M. (1997). An empirical study of factors affecting accounting students' career choice in New Zealand. *Accounting Education*, 6 (4), 325–335.
- Amel-Zadeh, A. Serafeim, G. (2018). Why and how investors use ESG information: evidence from a global survey. *Financ Anal J* 74: 87–103.
- Benjamins R, Barbado A, Sierra D. (2019). Responsible AI by design in practice.
- Berg, F. , Kölbel, JF. , Rigobon, R. (2020). Aggregate confusion: the divergence of ESG ratings. *Social Science Research Network*, Rochester.
- Boffo, R. , Patalano, R. (2020). ESG investing: practices, progress and challenges. *OECD*, Paris.
- Braun, V. , Clarke, V. (2006). Using thematic analysis in psychology. *Qual Res Psychol* 3: 77–101.
- Brundage, M. , Avin, S. , Wang, J et al. (2020). Toward trustworthy AI development: mechanisms for supporting verifiable claims.
- Brusseau, J. (2021). AI human impact: toward a model for ethical investing in AI-intensive companies. *J Sustain Finance Invest*.
- Butcher, J. Beridze, I. (2019). What is the state of artificial intelligence governance globally? *RUSI J* 164: 88–96.
- Cardoni, A. , Kiseleva, E. , Terzani, S.

لیلا زمانیان فر: دکتری حسابداری، گروه حسابداری، دانشکده مدیریت و اقتصاد و احد علوم و تحقیقات، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران، ایران.

زهرا کهن دل: دکتری حسابداری، گروه حسابداری، دانشکده مدیریت و اقتصاد و احد علوم و تحقیقات، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران، ایران.

شهرزاد سراج: استادیار گروه حسابداری و احد فیروزکوه، دانشگاه آزاد اسلامی، فیروزکوه، ایران

- Funds: Nomen est Omen. *J Bus Financ Acc* 35: 1276–1294.
- Koshiyama, A., Kazim, E., Treleaven, P et al. (2021). Towards algorithm auditing: a survey on managing legal, ethical and technological risks of AI, ML and Associated Algorithms. *Social Science Research Network, Rochester*.
 - KPMG International. (2020). The time has come: the KPMG survey of sustainability reporting 2020. *AI & SOCIETY*.
 - Kroll, JA. (2018). The fallacy of inscrutability. *Philos Trans R Soc A Math Phys Eng Sci* 376: 20180084.
 - L. Swinney, Consideration of the social context of auditors' reliance on expert system output during evaluation of loan loss reserves. (1999). *International Journal of Intelligent Systems in Accounting, Finance and Management*, 8, 199–213.
 - Lee, AS., Baskerville, RL. (2003). Generalizing generalizability in information systems research. *Inf Syst Res* 14: 221–243.
 - Manson, S., McCartney, S., & Sherer, M. (1997). Audit automation: The use of information technology in the planning, controlling and recording of audit work. *Edinburgh: ICAS*.
 - Mäntymäki, M., Minkkinen, M., Birkstedt, T., Viljanen, M. (2022). Defining organizational AI governance. *AI and Ethics*.
 - Maon, F., Lindgreen, A., Swaen, V. (2009). Designing and implementing corporate social responsibility: an integrative framework grounded in theory and practice. *J Bus Ethics* 87: 71–89.
 - <https://forhumanity.center/blog/taxonomy-ai-audit-assurance-assessment>
 - Freeman, RE. (2010). *Strategic management: a stakeholder approach*. Cambridge University Press, Cambridge.
 - Friede, G., Busch, T., Bassen, A. (2015). ESG and financial performance: aggregated evidence from more than 2000 empirical studies. *J Sustain Finance Invest* 5: 210–233.
 - Gasser, U., Almeida, VAF. (2017). A layered model for AI governance. *IEEE Internet Comput* 21: 58–62.
 - Glover, S. M., Prawitt, D. F., & Spilker, B. C. (1996). The influence of decision aids on user behavior: Implications for knowledge acquisition and inappropriate reliance.
 - GSIA. (2018). *Global sustainable investment review*.
 - Hagedorff, T. (2020). The ethics of AI ethics—an evaluation of guidelines. *Mind Mach* 30: 99–120.
 - Hahn, T., Pinkse, J., Preuss, L., Figge, F. (2015). Tensions in corporate sustainability: towards an integrative framework. *J Bus Ethics*, 127: 297–316.
 - Hill, J. (2020). *Environmental, social, and governance (ESG) investing: a balanced review of theoretical backgrounds and practical implications*, 1st edn. Academic Press, San Diego.
 - Hong, H., Kacperczyk, M. (2009). The price of sin: the effects of social norms on markets. *J Financ Econ* 93: 15–36.
 - Jobin, A., Lenca, M., Vayena, E. (2019). The global landscape of AI ethics guidelines. *Nat Mach Intell* 1: 389–399.
 - Kempf, A., Osthoff, P. (2008). *SRI*

الزامات مدیریت ریسک یکپارچه (IRM)

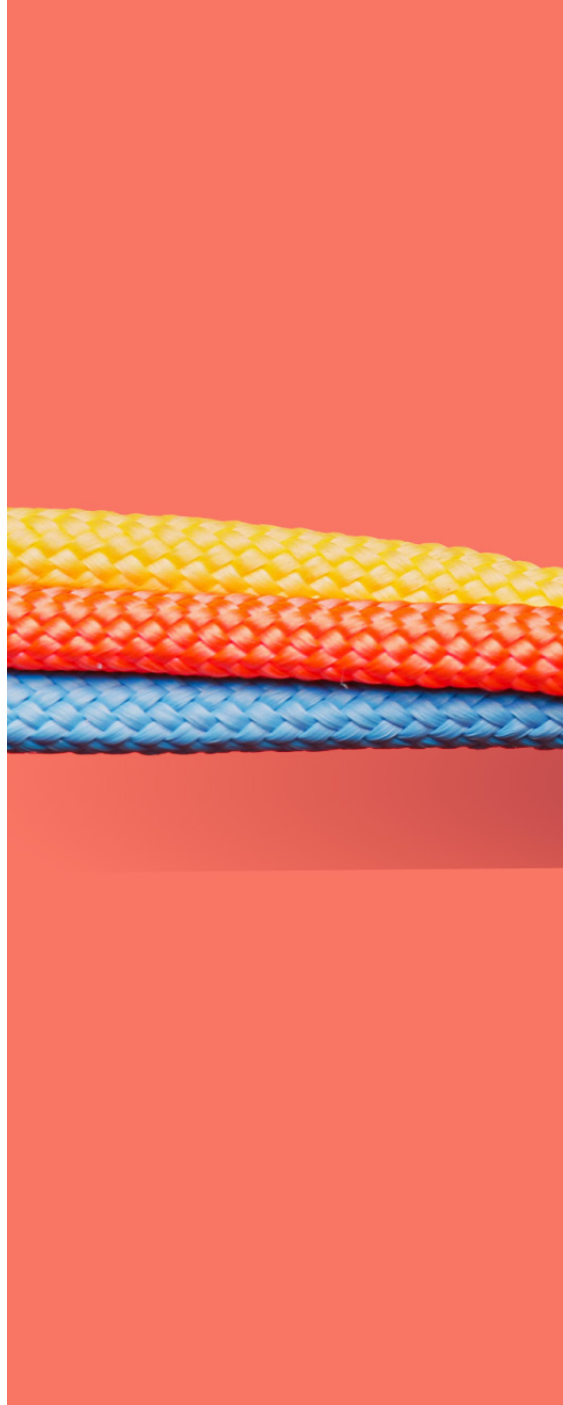
مقدمه:

مدیریت ریسک یکپارچه (IRM) یک راه استراتژیک و مشارکتی برای سازمان‌ها برای مدیریت ریسک در کل گروه سازمانی خود است. با IRM، تیم مدیریت ریسک با همهٔ راهبران بخش تجاری برای به اشتراک گذاشتن و انسجام بخشی به داده‌ها در مورد ریسک، تعیین اشتهای واقعی سازمان برای ریسک، اطمینان از انطباق و انتقال ریسک و استراتژی‌های کاهش ریسک به

C-Suite همکاری می‌کند. این استراتژی ریسک را به‌عنوان بخشی از تحولات عملی فعالیت‌های اقتصادی می‌پذیرد و آن را به فرهنگ شرکت وارد می‌کند تا سازمان، ریسک را به‌عنوان بخشی از عملیات روزانه و استراتژی بلند مدت خود مدیریت کند. در نتیجه، درک گستردهٔ راهبران که در شرکت از ریسک و کاهش ریسک به‌دست می‌آید، می‌تواند آنها را در موقعیتی قرار دهد که برای مدیریت ریسک آمادگی بهتری داشته

احمد حاتمی

باشند و از طریق برنامه‌ریزی سناریوهای پیشرفته، دفاع‌های پیشگیرانه را ایجاد کند.

مدیریت ریسک یکپارچه (IRM) چیست؟

مدیریت ریسک یکپارچه، رویکردی در سطح سازمان، برای رسیدگی به ریسک است که شامل ورودی همه تیم‌ها و مراکز ریسک به‌عنوان بخشی اساسی از استراتژی کسب و کار است. گارتنر آن را به‌عنوان «مجموعه‌ای از شیوه‌ها و فرایندهای پشتیبانی شده توسط

یک فرهنگ آگاه از ریسک و فناوری‌های توانمندی که تصمیم‌گیری و عملکرد را از طریق یک دیدگاه یکپارچه از نحوه مدیریت یک سازمان منحصر به فرد از ریسک‌ها، بهبود می‌بخشد» تعریف می‌کند. هر فعالیت تجاری دارای ریسک ذاتی است، بنابراین IRM ارزیابی ریسک و استراتژی‌های کاهش را در تمام جنبه‌های شرکت مد نظر قرار می‌دهد. IRM سه حوزه برنامه:

۱- مدیریت ریسک

۲- فناوری/ریسک سایبری

۳- ریسک عملیاتی و ریسک سازمانی/استراتژیک

را به هم متصل می‌کند. یک چهارچوب مدیریت ریسک یکپارچه شامل ذینفعان درون سازمانی و برون سازمانی است. حمایت صریح و مداوم و همچنین تداوم خط مشی‌های تعیین شده در جهت نیل به موفقیت در توسعه، انسجام و بازخوردگیری از ارتباطات خوب بین تیم‌ها نیز نیازمند توجه و پیگیری از جانب راهبران و مدیران ارشد است. در نتیجه، IRM یک نگاه جامع از موقعیت‌های ریسک یک سازمان از استراتژی تا اجرا است، همچنین یک طرز فکر وجود دارد که در ابتدا «فرهنگ‌پذیری ریسک» را امکان‌پذیر می‌کند که فرهنگ چاپک‌تر، آینده‌نگر و با آگاهی بخشی بیشتری از ریسک ایجاد می‌کند. این رویکرد از رویکرد منسوخ انطباق محور برای مدیریت ریسک پیشی می‌گیرد.

چرا مدیریت ریسک یکپارچه (IRM) مهم است؟

همانطور که جان ویلر، قبل‌تر از گارتنر تحلیلگر و مشاور ارشد هیئت حسابرسی IRM، در خصوص ریسک و فناوری، خاطرنشان می‌کند:

«بدون توجه به اندازه، صنعت یا مکان، هر کسب و کاری به دنبال دستیابی به چهار هدف IRM است:

۱- عملکرد بهتر

۲- انعطاف‌پذیری قوی‌تر

۳- اطمینان بیشتر

۴- انطباق مقرون به صرفه‌تر

زمانی که ویلر پیش‌تر از گارتنر بود، به‌طور مؤثر اصطلاح «مدیریت ریسک یکپارچه» را ابداع کرد و جهت تحقیق را برای تعریف رویکرد جدید و بازار فناوری IRM هدایت کرد. او چهار راه را شناسایی کرده است که IRM می‌تواند سازمان‌ها را قادر سازد تا در جهت این اهداف کار کنند:

۱- بهبود عملکرد

۲- افزایش انعطاف‌پذیری

۳- تأیید تضمین ریسک در سطح شرکت در رابطه با اشتباهات کلی برای استراتژی‌های ریسک و استراتژی‌های کاهش ریسک

۴- برآورده کردن الزامات انطباق به‌عنوان یک محصول جانبی بدون هزینه‌های گزاف، هدر رفت منابع و اصطکاک برای کسب و کار

استفاده از چهارچوب مدیریت ریسک یکپارچه در رویکرد فعالیت‌های تجاری روزمره در کوتاه مدت و به‌عنوان بخشی از برنامه‌ریزی بلندمدت مزایای زیادی دارد. رویکرد مدیریت ریسک یکپارچه مهم است، زیرا تضمین می‌کند که سازمان با ریسک، راحت‌تر تطبیق پیدا کند و بهترین روش مدیریت آن را ارزیابی کند و ارزیابی‌های مستمر ریسک و کاهش‌ها را در فعالیت‌های روزمره قرار دهد. مزایای یک سازمان از بهبودهای عملیاتی روزانه گرفته تا نتایج در مقیاس‌های بزرگ‌تر، متغیر است و شرکت‌ها به دلیل برنامه‌ریزی دقیق و سناریوسازی پیشرفته در فرایندهای ارزیابی ریسک و کاهش، احتمال

شناسایی شده تعیین کند و با انجام این کار، استراتژی سازمان و سطح کلی اشتها و راحتی آنها را با ریسک‌های تجاری‌شان روشن کند.

۶: اولویت‌بندی پروژه‌ها

فرایند IRM برای اطمینان از اینکه پروژه‌های با اولویت بالا به‌درستی منابع به آنها تخصیص یافته و در جایگاه اول اولویت‌بندی توسط کسب و کار قرار می‌گیرند کار می‌کند و تصمیمات را طوری هدایت می‌کند که ریسک‌های مهم به‌خوبی مدیریت شوند.

۷: استقرار دیدگاه‌های جامع

راهبران، دید کاملی از تأثیر ریسک‌های سازمانشان بر اهداف، استراتژی‌ها و عملیات به‌دست می‌آورند. IRM موفق همچنین رویدادهایی را که ممکن است خارج از ریسک‌های مورد مطالعه اتفاق بیفتد در نظر می‌گیرد و با انجام این کار به تجزیه و تحلیل سالم چشم‌انداز و موقعیت مدیریت در تمام زمینه‌های صنعت کمک می‌کند.

IRM بینشی در مورد ریسک‌ها و کنترل‌های عملیاتی شرکت فراهم می‌کند و کنترل‌های فردی را با عوامل ریسک متعدّد ترسیم می‌کند. درک ریسک‌های تجاری که به مناطق مختلف آسیب می‌زند و کنترل‌های کاهش آنها می‌تواند هزینه‌های ناشی از مازاد بر انطباق را کاهش دهد.

۴: شناسایی کارایی

فرایند IRM به شناسایی فرصت‌های حفظ و امنیت سرمایه‌گذاری کمک می‌کند و اغلب کارایی‌هایی را در طول فعالیت‌ها، شناسایی، تحلیل و ارزیابی ریسک جستجو می‌کند. این به تیم‌ها نیز گسترش می‌یابد و گروه‌ها ممکن است انعطاف‌پذیری و ساختارهای سازمانی جدید و روابط متقابل تیمی را به‌دست آورند که هزینه‌ها را کاهش می‌دهد.

۵: آگاهی از اشتباهات ریسک

ارزیابی‌های IRM به مدیریت ارشد این امکان را می‌دهد تا بهترین گزینه‌های ممکن را برای کاهش ریسک‌های

بسیار کمتری از ریسک‌های پیش‌بینی نشده غافلگیر می‌شوند. مزایای IRM عبارتند از:

۱: داده‌های خوب

ارزیابی ریسک انطباق و تحقق، بخشی از IRM است، بنابراین داده‌های شرکت همیشه قابل اعتماد، جاری و در دسترس مدیران تجاری است که به آخرین جزئیات در مورد موقعیت‌های انطباق مقرراتی سازمان نیاز دارند.

۲: آمادگی و تاب‌آوری در برابر حوادث

رویکرد مدیریت ریسک یکپارچه، سازمان‌ها را برای موارد افراطی آماده نگه می‌دارد و به سازمان‌ها اجازه می‌دهد تا در صورت وقوع یک فاجعه بزرگ (نظیر پاندمی کووید ۱۹ و...) به‌سرعت به عقب برگردند. وقوع شرایط آب و هوایی شدید یا توقف کار، تمام تجارت را متوقف نمی‌کند، زیرا IRM سازمانی را برای حفظ عملکردهای حیاتی راه‌اندازی می‌کند.

۳: صرفه‌جویی در هزینه‌ها

۸: اطمینان بخشی شخص ثالث

ایجاد و حفظ سطح بالایی از اعتماد و اطمینان بخشی با اشخاص ثالث خارجی، اعم از مشتریان، فروشندگان یا خریداران بالقوه، بیش از همیشه برای شرکت‌ها مهم است. فرایندهای یکپارچه مدیریت ریسک با اشخاص ثالث اعتماد را نه تنها به آنها، بلکه برای همه سهامداران کلیدی، تقویت می‌کند. به‌عنوان مثال، پایداری برای سرمایه‌گذاران، مشتریان و مقررات‌گذاران اهمیت بیشتری پیدا می‌کند و توانایی دستیابی به رتبه‌بندی‌های مثبت ریسک آب و هوا می‌تواند بسیار جذاب باشد.

اتخاذ یک رویکرد جامع برای ریسک، ما به‌ازای مالی را از قبیل راه حلی صحیح برای تعدیل پرسنل، تا شناسایی مناطق و حوزه‌های جدید و ناشناخته برای کار و ایجاد علاقه سرمایه‌گذاران جدید در بر می‌گیرد. به یاد داشته باشید که تلاش‌های انجام گرفته با محوریت IRM را با اهداف کسب و کار هماهنگ کنید تا بهره‌مندی از مزایای آن در برابر هزینه‌های استفاده شده از زمان و منابع به‌سرعت جبران شود.

شش ویژگی اصلی مدیریت ریسک یکپارچه به‌منظور درک دامنه ریسک خود، سازمان‌ها نیاز به تصویری کامل از تمام واحدهای تجاری و رویه‌های عملکردی انطباق، به‌علاوه تأمین‌کنندگان یا شرکای شخص ثالث دارند. برای به‌دست آوردن این درک، راهبران باید شش ویژگی اصلی IRM را درک کنند. به‌گفته گارتنر، شامل استراتژی، ارزیابی، پاسخ، ارتباطات و گزارش، نظارت و فناوری هستند.

۱: استراتژی

اجرای چهارچوب ریسک، از جمله بهبود عملکرد از طریق مالکیت ریسک و نظارت سازمانی مناسب.

۲: ارزیابی

ارزیابی کامل ریسک، شامل: شناسایی، ارزیابی و اولویت‌بندی همه ریسک‌ها در تمام بخش‌های تجاری است.

۳: پاسخ

اجرای مکانیسم‌هایی برای کاهش همه ریسک‌های شناسایی شده.

۴: ارتباطات و گزارشگری

ایجاد یک برنامه ارتباطی و تشدید مناسب برای اطلاع‌رسانی به ذینفعان، در مورد واکنش و ردیابی ریسک.

۵: نظارت

شناسایی و اجرای فرایندهایی که اهداف حاکمیتی، مالکیت ریسک و مسئولیت‌پذیری و انطباق را دنبال می‌کنند. این شامل نظارت بر ریسک‌ها و ارزیابی اثربخشی مداوم اقدامات کاهش و کنترل است.

۶: فناوری طراحی و اجرای معماری راه

حل مدیریت ریسک یکپارچه

پس از این شش مرحله، کسب اطمینان از این موضوع که گروه‌های شما در حال تکرار و بهبود مستمر تلاش‌های کاهش ریسک هستند، الزامی است. IRM یک فرایند تکراری است که همیشه در حال تحول و انطباق با تغییرات در بازار است بدین شکل که، با توجه به فناوری‌های نوین، قوانین وضع شده جدید و الزامات انطباق ناشی از آن و پاسخگویی به اهداف ترسیم شده کلی در محیط کسب و کار، خود را تطبیق می‌دهد.

چهار رویکرد کلیدی برای مدیریت ریسک یکپارچه

برخی از مراحل ضروری وجود دارد که باید هنگام انتقال به IRM انجام شود. چهار رویکرد کلیدی عبارتند از: همسو کردن استراتژی‌ها با اهداف، اطمینان از اینکه مدیریت ریسک یک تلاش تیمی است، برنامه‌ریزی‌ها با همه ذینفعان ارتباط برقرار می‌کند و «هوشمندانه‌تر» کار می‌کند.

۱: تطبیق استراتژی‌ها با اهداف

به‌منظور تضمین پشتیبانی اجرایی و همسویی واحدهای تجاری، باید فرهنگ آگاهی از ریسک را ایجاد کنید. ارتباط بین مدیریت ریسک بهبودیافته و نتایج بهتر کسب و کار را نشان دهید و به راهبران تیم نشان دهید که استراتژی IRM با اهداف شرکت مطابقت دارد. وقتی IRM با اهداف مالی مرتبط باشد، پذیرش و دریافت کامل آن از طرف همه اعضای تیم، آسان‌تر است.

۲: مدیریت ریسک به‌عنوان یک تلاش گروهی

پس از تضمین حمایت بین تیمی و راهبری برای تلاش‌های IRM، باید یک تغییر فرهنگی ایجاد شود. برای حفظ مسئولیت‌پذیری در سطح شرکت، نیاز به ارتقای مداوم تلاش‌های IRM و مسئولیت مشترک برای نتایج به وجود می‌آید. ارزیابی ریسک باید منطبق با تلاش‌های متقابل کارکردی باشد. تیم‌های انطباق با فناوری اطلاعات و سرخ‌های تجاری با هم کار می‌کنند تا بفهمند که کسب و کار در تلاش است چه کاری انجام دهد و چگونه تیم‌ها می‌توانند به بهترین شکل از این اهداف حمایت کنند. گروه‌های انطباق باید

از تصمیمات ذینفعان آگاه شوند و هر زمان که سیستم‌ها یا راه‌حل‌های جدید فعال می‌شوند، مطلع شوند. سپس فرایندها و رویه‌های جدید را مستند می‌کنند و به‌روزرسانی‌ها را در تمام بخش‌ها پخش می‌کنند.

۳: ارتباط برنامه‌های مدیریت ریسک

به اشتراک‌گذاری برنامه‌های مدیریت ریسک باعث می‌شود که همه تیم‌های متقابل نسبت به استراتژی‌های IRM پشتیبانی و همسو شوند. این امر مستلزم آن است که همه در مورد نقش خود شفافیت داشته باشند و تلاش‌های مدیریت ریسک باید برای همه افراد درگیر، قابل مشاهده باشد. خلاصه کامل کنترل‌های داخلی باید به درستی مستند شود و به اشتراک گذاشته شود. تیم‌های انطباق باید به‌طور مستمر، فرایندها را بررسی کنند، هرگونه تعدیل را مستندسازی کنند و به‌روزرسانی کنند و گزارشات لازم را به ذینفعان اطلاع دهند. به یاد داشته باشید: گفتگوی مداوم و ارتباط بیش از حد در دنیای مدیریت ریسک یکپارچه، چیز خوبی است.

۴: «هوشمندانه‌تر» کار کنید

راهبران اغلب می‌گویند: «هوشمندانه‌تر کار

کن، نه سخت‌تر». برای تسهیل یکپارچگی موفقیت‌آمیز IRM، این رویکرد به معنای کاهش تلاش‌های تکراری و اداری تیم و ایجاد نوآوری در محل کار است. تیم‌هایی که زمان زیادی را صرف مبارزه با کارهای تاکتیکی مدیریت ریسک می‌کنند، مانند ردیابی کنترل‌ها و مجوزها، زمانی برای فکر استراتژیک در مورد تجارت خود ندارند. تا جایی که می‌توانید روند کار را خودکار کنید تا زمان تیم را آزاد کنید.

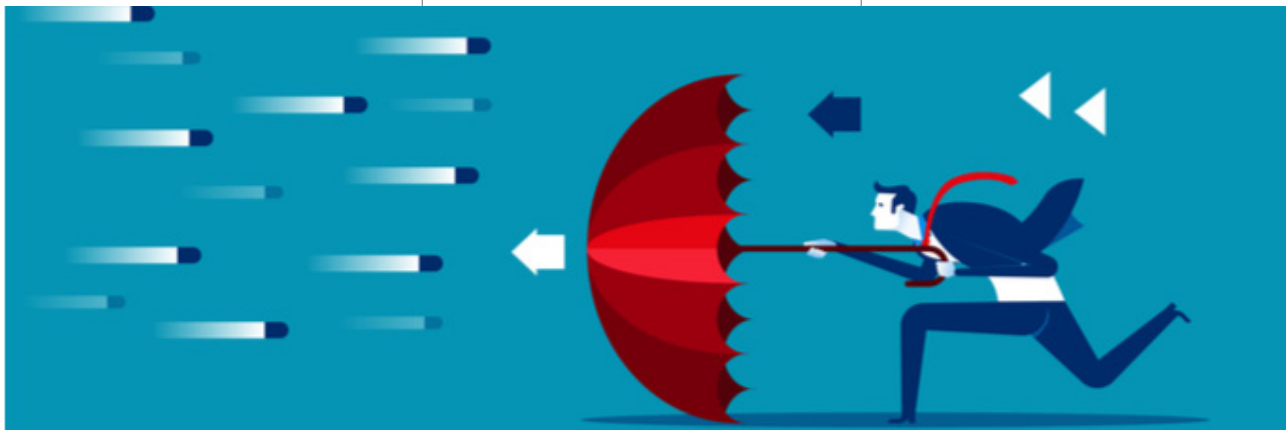
منتظر بررسی کنترل‌ها تا قبل از دور بعدی حسابرسی نباشید. در عوض، از گزارش‌دهی خودکار برای سنجش عملکرد و بهبود قبل از دوره‌های بررسی برنامه‌ریزی‌شده استفاده کنید. به تیم‌ها زمان و فضای لازم برای استراتژیک بودن بدهید و سپس در صورت لزوم، تغییر مکان دهید، به یاد داشته باشید که همه تغییرات را مستند کنید و به طرف‌های مناسب منتقل کنید.

تفاوت حاکمیت، مدیریت ریسک و انطباق (GRC) در مقابل مدیریت ریسک یکپارچه (IRM) در چیست؟
حاکمیت، مدیریت ریسک و انطباق (GRC) رویکرد استاندارد است که بسیاری از سازمان‌ها برای همسو کردن کسب و کار خود با الزامات انطباق صنعت خود از آن استفاده می‌کنند. این یک مدل سنتی‌تر

از مدیریت ریسک یکپارچه است و در حالت GRC، گروه انطباق سازمان به‌طور منحصر به‌فردی بر اطمینان از رعایت مقررات متمرکز است. هنگام مقایسه GRC با مدیریت ریسک یکپارچه، رویکرد GRC تمایل دارد سیاست امنیتی را صرفاً براساس مقررات صنعت تعریف کند. آنچه در اینجا مفقود شده است و آنچه که توسط رویکرد مدیریت ریسک یکپارچه مشخص می‌شود، یک چشم‌انداز آینده‌نگر و ویژه کسب و کار است. ریسک‌های منحصر به‌فرد برای هر سازمان ممکن است توسط شرکتی که صرفاً بر روی رفع نیازهای نظارتی متمرکز است نادیده گرفته شود. از طرف دیگر، فرهنگ IRM، آگاهی از ریسک را در تمام جنبه‌های کسب و کار قرار می‌دهد و آن مدل، یک تصویر کلی و منسجم از ریسک و کاهش ریسک دارد. این بدان معناست که فرهنگ گسترده‌تری برای کاهش ریسک مربوطه در سطح شرکت وجود دارد و احتمال کمتری برای نتایج منفی و پیش‌بینی نشده تجاری وجود دارد.

انتخاب نرم‌افزار مدیریت ریسک یکپارچه مناسب برای استقرار برنامه IRM

هنگام انتخاب نرم‌افزار IRM مناسب برای

کسب و کار خود، اطمینان حاصل کنید که به شما کمک می‌کند تا در سراسر سازمان، هماهنگی‌های لازم را ایجاد کند و با فرایند برنامه‌ریزی استراتژیک شرکت و تمام واحدهای تجاری ارتباط برقرار کند. در اینجا عوامل دیگری وجود دارد که باید در نظر بگیرید:

۱: انعطاف‌پذیری

آیا افزودن ابزار به سیستم موجود آسان است؟ چه قدر سازگار است؟ آیا می‌تواند داده‌های مربوط به ریسک را با استفاده از منابع خارجی، یکپارچه کند؟ جدول زمانی پیاده‌سازی، چگونه به‌نظر می‌رسد؟

۲: آموزش

آیا اعضای تیم می‌توانند به‌راحتی نحوه استفاده از ابزار را یاد بگیرند؟ آیا این سرویس، آموزش و پشتیبانی فنی ارائه می‌دهد؟

۳: توصیه‌ها

آیا نرم‌افزار، سناریوهای ریسک را ارزیابی می‌کند و راه‌حلهایی را برای کاهش پیشنهاد می‌کند؟ اگر چنین است، آیا این توصیه‌ها به صنعت شما مرتبط و قابل اجرا هستند؟

۴: ابزار حسابرسی

آیا نرم‌افزار، جهت‌گیری مناسبی را در مورد رویه‌ها و منابع ارائه می‌دهد و آیا الزامات حسابرسی مالی و کنترلی را برآورده می‌کند؟

۵: تجزیه و تحلیل

آیا سفارشی کردن ابزارها آسان است تا مطمئن شوید که تیم شما می‌تواند گزارش‌هایی را در مورد تجزیه و تحلیل‌هایی

می‌شود و نیازهای تجاری که می‌خواهید آن نیازها را برآورده می‌کند؟ هنگامی که به همه این سؤالات پاسخ دادید، باید آماده باشید تا راه حل نرم‌افزاری مناسب را برای سازمان خود انتخاب کنید. به خاطر داشته باشید که ممکن است با گسترش، انقباض یا چرخش کسب و کار شما به فضایی جدید و با به‌روزرسانی و تکامل خود فناوری‌های نرم‌افزاری، تغییر کند. این ایده خوبی است که به‌طور مرتب ارزیابی کنید که آیا نرم‌افزاری که در اختیار دارید هنوز بهترین انتخاب برای شرکت شما است یا خیر. ■

احمد حاتمی: حسابدار رسمی، تحلیلگر امنیت سایبری و ریسک (CRA)

که برایشان مهم است، تهیه کند؟ آیا شاخص‌های کلیدی عملکرد سازمان شما ثبت می‌شود؟

۶: ارتباطات

آیا نرم‌افزار امکان یادگیری در مورد مرتبط‌ترین ریسک‌ها و الزامات انطباق را فراهم می‌کند؟ آیا می‌تواند تیم‌ها را در مورد پیشرفت و کمبودهای یادگیری آگاه کند؟ هر چند وقت یک بار اطلاعات مفید را منتشر می‌کند؟

۷: هزینه

آیا هزینه کلی، ابزار مناسبی را با توجه به جوانب انطباقی سازمان شما منطقی است، با توجه به همه قابلیت‌هایی که ارائه

همراه با امتیاز آموزش
مورد قبول جامعه
حسابداران رسمی ایران

جمعه ۱۷ تیر ۱۴۰۱

چهل و چهارمین همایش انجمن حسابداران خبره ایران وبینار بزرگ بررسی چالش‌های حسابداری و حسابرسی در صنعت بیمه

اخا

انجمن حسابداران خبره ایران

بیمه
day insurance

بیش از ۶۰۰ نفر از علاقمندان حوزه‌ی مالی، حسابداری و حسابرسی در چهل و چهارمین همایش انجمن حسابداران خبره ایران با عنوان «وبینار بزرگ بررسی چالش‌های حسابداری و حسابرسی در صنعت بیمه» که در روز جمعه ۱۷ تیر ۱۴۰۱ از ساعت ۸:۳۰ الی ۱۴:۳۰ برگزار شد، شرکت کردند.

صنعت بیمه یکی از مهم‌ترین ارکان توسعه اقتصادی کشورها است. بشر امروز به هدف جلوگیری از ضررهای مالی و اقتصادی و با توجه به حوادث و بلایای طبیعی و غیرطبیعی که محتمل می‌شود به صنعت بیمه نیاز دارد، در این وبینار به بحث در مورد چالش‌های حسابداری و حسابرسی در صنعت بیمه پرداخته شد.

کازم وادی زاده

مجید بنویی

علی صلاحی نژاد

محمود حق وردیلو

سید امید میرآقازاده

علی رحمانی

محمد رضا کشاورز

سید محمد باقرآبادی

زهره کیا

امیر حمزه ملکیان

رامین محمدی

علی اکبر شمس

حمید دیانت بی

بحث خواهیم کرد)، آزمون کفایت بدهی در شرکت بیمه (Liability Ad-equacy Test)، تغییرات در سیستم‌های فناوری اطلاعات و در کل بیمه داری نوین، روش‌های حسابداری متناسب با قراردادهای بلند مدت بیمه‌ای، و ضرورت آموزش و توانمندسازی حسابداران یکی از وجوه تمایز شرکت‌های بیمه با سایر صنایع بحث «مدیریت وجوه نقد و سرمایه‌گذاری در شرکت‌های بیمه‌ای» است. اساساً در هر صنعتی قیمت تمام شده به دست می‌آید و بعد فروش اتفاق می‌افتد؛ در حالی که در صنعت بیمه، ابتدا فروش انجام می‌شود و بعد از آن قیمت تمام شده به دست می‌آید.

وجود نقدینگی قابل توجه ناشی از فروش تعداد زیادی بیمه‌نامه به بیمه‌گذاران، از مشخصات بارز شرکت‌های بیمه به شمار می‌آید؛ از سوی دیگر ممکن است در اثر وقوع حوادث بابت پوشش بیمه‌نامه‌های صادره، وجوه نقد زیادی برای پرداخت خسارت‌های احتمالی مورد نیاز باشد. فاصله زمانی بین دریافت حق بیمه و پرداخت خسارت در یک شرکت بیمه، ضرورت استفاده بهینه از وجوه نقد را دوچندان می‌کند؛ از این‌رو مدیریت سرمایه‌گذاری و وجوه نقد در شرکت‌های بیمه از اهمیت بسزایی برخوردار بوده و جزء فعالیت‌های اصلی آن‌ها به شمار می‌رود. اهمیت حیاتی مدیریت وجوه نقد در شرکت‌های بیمه‌ای به حدی است که درآمد حاصل از سرمایه‌گذاری از محل ذخایر فنی توسط شرکت‌های بیمه به جای اینکه در طبقه سایر درآمدها قرار گیرد، جزء درآمد اصلی آن‌ها به شمار آمده و در تعیین سود و زیان ناخالص حاصل از فعالیت بیمه‌ای محاسبه می‌شود

دکتر محمدرضا کشاورز: مدیر عامل بیمه دی چشم‌انداز حسابداری در صنعت بیمه

ضرورت توجه به مفاهیمی چون حسابداری نقدی و تعهدی در صنعت بیمه، کمبود اطلاعات مفید و کارآمد در ثبت عملیات بیمه‌گری، کمبود شفافیت در ارائه سود و زیان؛ این موضوعی است که ما همواره در بازار سرمایه با آن روبه‌رو هستیم، فرجه شدن مقررات نظارتی در صنعت بیمه و اقتصادی نامطمئن، و ضرورت تکامل تدریجی فرهنگ سازمانی با موازین حسابداری (روی این موضوع

در اینجا می‌خواهیم به این موارد بپردازیم:
- نقش حسابداری در ثبات و پیش‌بینی صنعت بیمه
- چالش‌های حسابداری در صنعت بیمه
- چشم‌انداز و جایگاه حسابداری در آینده صنعت بیمه
اهم چالش‌های موجود در صنعت بیمه عبارتند از:

یکی از بحث‌های مهمی که مطرح است، استانداردهای گزارشگری مالی بین‌المللی (IFRS) است. اکثر ما این استاندارد گزارشگری آشنا هستیم، به مجموعه‌ای از استانداردهای حسابداری گفته می‌شود که توسط هیئت استانداردهای حسابداری بین‌المللی تدوین شده است. پایه‌گذاری این هیئت توسط شرکت‌های بزرگ حسابداری، مؤسسات مالی خصوصی و

تعدادی دیگر از سازمان‌های حرفه‌ای در حوزه حسابداری انجام شده است. تاکنون بیش از ۱۵۴ کشور IFRS را برای گزارش‌دهی مالی شرکت‌های خود الزامی دانسته‌اند. هدف این استانداردها، تهیه صورت‌های مالی شرکت‌های سهامی در قالب یک استاندارد جهانی است. استانداردهای مذکور با افزایش قابلیت مقایسه و

کیفیت اطلاعات مالی موجب شفافیت اطلاعاتی می‌شود که از یک طرف به سرمایه‌گذاران و سایر ذینفعان در اتخاذ تصمیمات اقتصادی آگاهانه‌تر و بموقع کمک می‌کند و از طرف دیگر با کاهش شکاف اطلاعاتی بین دارندگان اطلاعات و سرمایه‌گذاران، موجب تقویت پاسخگویی خواهد شد. ضمن اینکه سرمایه‌گذاران با فرصت‌ها و تهدیدهای سرمایه‌گذاری در سطح جهان آشنا شده و امکان تخصیص بهینه سرمایه و افزایش کارایی اقتصاد فراهم می‌شود. باید در نظر داشته باشیم که قانون و مقررات بیمه‌ای کشور حاکمی است اما استانداردهای حسابداری ضوابط لازم‌الاجرا و مقررات حاکمیتی بر ضوابط استاندارد ترجیح و الویت دارد.

چالش اجرای استانداردهای حسابداری با قانون و مقررات بیمه‌ای در ایران

- اولویت قوانین و مقررات حاکمیتی بیمه‌ای کشور بر ضوابط حسابداری
- الزام شرکت‌های بیمه‌ای به رعایت استاندارد حسابداری شماره ۲۸ و از سوی دیگر رعایت آیین‌نامه‌های شورای عالی بیمه و مغایرت این دو در برخی موارد
- نحوه محاسبه حق بیمه عاید نشده
- نحوه محاسبه ذخایر بیمه‌ای
- الزام محاسبه ذخیره فنی تکمیلی و خطرات طبیعی توسط شرکت‌های بیمه به استناد ماده (۱) آیین‌نامه شماره (۵۸) بیمه مرکزی و عدم تطابق آن با استانداردهای حسابداری با توجه به چارچوب گزارشگری مالی
- ذخیره برگشت حق بیمه

مقایسه استاندارد حسابداری فعالیت‌های بیمه عمومی در کشورهای مختلف - حق بیمه

موضوع	استرالیا	مالزی	آمریکا	انگلستان	هنگ کنگ	ایران
حق بیمه	درآمد حق بیمه باید از تاریخ شروع دوره پوشش خطر به محض اینکه حق بیمه به نحو اتکاپذیر قابل اندازه‌گیری است، شناسایی شود.	حق بیمه باید در دوره‌ای مالی شناسایی شود که خطرات در طول آن دوره زمانی پذیرفته شده‌اند.	حق بیمه قراردادهای کوتاه‌مدت معمولاً به تناسب میزان پوشش بیمه‌ای فراهم شده در طول قرارداد، به عنوان درآمد شناسایی می‌شود. در مواردی که دوره قرارداد با دوره پوشش خطر متفاوت باشد، حق بیمه به تناسب میزان پوشش بیمه‌ای فراهم شده در دوره خطر، به عنوان درآمد شناسایی می‌شود.	هنگامی که از مبنای حسابداری سالیانه استفاده می‌شود، تمامی حق بیمه‌ها باید در دوره مالی که قراردادها در آن شروع می‌شود به حساب درآمد منظور شود و هنگامی که از مبنای حسابداری انتقالی یک ساله استفاده می‌شود، حق بیمه‌های مربوط به سال قبل باید به حساب درآمد منظور گردد و حق بیمه‌های مربوط به عملیات به دوره جاری نیز باید به دوره مالی مربوط به دوره جاری نیز باید به دوره مالی بعد منتقل شود. در مبنای سال صدور نیز باید تمامی حق بیمه‌های اعلام شده به شرکت در یک دوره مالی در همان دوره مالی به حساب گرفته شود و در حساب خاص سال صدور مربوطه منظور شود.	بیمه‌گر از تاریخی که طبق قرارداد بیمه، خطر را پذیرفته است و مبلغ حق بیمه به نحو اتکاپذیر قابل اندازه‌گیری است، حق بیمه بیمه‌نامه‌های صادر شده را شناسایی کند.	درآمد حق بیمه باید از تاریخ شروع دوره پوشش خطر به محض اینکه حق بیمه به نحو اتکاپذیر قابل اندازه‌گیری است، شناسایی شود.

مقایسه استاندارد حسابداری فعالیت‌های بیمه عمومی در کشورهای مختلف - الگوی شناخت درآمد

موضوع	استرالیا	مالزی	آمریکا	انگلستان	هنگ کنگ	ایران
الگوی شناخت درآمد	در طول دوره بیمه، درآمد حق بیمه باید مطابق با الگوی وقوع خطر شناسایی شود یا در صورتی که نتایج به نحوه قابل ملاحظه‌ای متفاوت نباشند، به طور یکنواخت در طول دوره بیمه‌نامه (در بیمه‌های مستقیم) یا در طول دوره تأمین خسارت (در بیمه‌های اتکایی) شناسایی شود.	حق بیمه باید به طور یکنواخت در طول دوره پوشش خط بیمه‌نامه‌های صادر شده به عنوان کسب شده، شناسایی شود. این روش مبتنی بر گذشت زمان است و در صورتی مناسب است که توزیع خطرات در طول دوره بیمه‌نامه تقریباً یکسان باشد.	حق بیمه‌ها به جز در موارد اندکی که میزان پوشش بیمه‌ای بر اساس یک برنامه از پیش تعیین شده کاهش یابد، معمولاً به طور یکنواخت در طول دوره قرارداد (یا در صورت متفاوت بودن، در طول خطر) شناسایی می‌شوند.	محاسبه ذخیره حق بیمه‌های کسب نشده باید بر مبنای مدت منقضی نشده بیمه‌نامه‌ها صورت پذیرد. مگر در مواردی که به لحاظ یکنواخت نبودن خطرات در طول مدت اعتبار بیمه‌نامه‌ها بتوان از روش مناسب‌تری استفاده کرد (مثل تگرگ و سرمایه‌زدگی)	در مورد اکثر بیمه‌نامه‌ها یا قرارداد، سطح توزیع خطر در طول دوره پوشش خطر (مدت بیمه‌نامه) نوسانات زیادی ندارد. در این شرایط فرض بر این است که حق بیمه به طور یکنواخت در طول دوره خطر کسب می‌شود. چنانچه انتظار رود سطح توزیع خطر در طول دوره پوشش خطر نوسان قابل ملاحظه‌ای داشته باشد، ممکن است مبنای دیگری به غیر از تسهیم به نسبت زمان، مناسب به نظر برسد. مبنای مورد استفاده باید الگوی وقوع خطر در طول دوره بیمه منعکس کند.	درآمد حق بیمه باید از تاریخ شروع دوره پوشش خطر به محض اینکه حق بیمه به نحو اتکاپذیر قابل اندازه‌گیری است، شناسایی شود.

یکی از نکات مهمی که در آینده صنعت بیمه تأثیرگذار است نقش تکنولوژی نوین در صنعت بیمه است؛ مهم‌ترین فن‌آوری نوینی که در آینده نزدیک صنعت بیمه را محتول خواهد ساخت بلاک‌چین نام دارد. آشنایی با این فن‌آوری و تأثیرات شگرفی که بر صنعت بیمه و به ویژه در حسابداری شرکت‌های بیمه‌ای پیش خواهد آورد از اولویت خاصی برخوردار است.

بلاک‌چین را می‌توان برای ایجاد یکپارچگی بین سامانه‌های اطلاعاتی حسابداری شرکت با دیگر طرف‌های قرارداد با شرکت دانست. اگر شرکت را تجمیعی از قراردادهای بین واحد گزارشگر مرکزی با سایر اشخاص حاضر در کسب و کار فرض کنیم، می‌توان مدلی را برای سامانه‌ی اطلاعاتی حسابداری فرض کرد که در آن بخش عمده‌ای از تراکنش‌های فی‌مابین به صورت خودکار، امن، ساختارمند روزآمد، آنی و نظارت شده با رعایت کنترل داخلی پایه‌ی تعبیه شده در قراردادهای هوشمند ثبت و نگهداری شود.

مطرح شدن حسابداری سه طرف یا حتی طرفه با توجه به ویژگی قراردادهای هوشمند از جمله برگشت‌ناپذیری تعهدات یکی دیگر از نکات بسیار مهم برای آینده حسابداری صنعت بیمه مطرح شده است. کاربرد بلاک‌چین در انجام حسابرسی نیز از اهمیت به‌سزایی برخوردار است. سامانه‌ی اطلاعاتی حسابداری مبتنی بر بلاک‌چین را می‌توان یک سامانه‌ی تراکنشی دانست که: اولاً، دارای یک دفتر کل عمومی توزیع شده برای نگهداری داده‌های گذشته است. ثانیاً، ثبت‌های درون آن توسط همه کابران تأیید می‌شود. ثالثاً همه ذینفعان

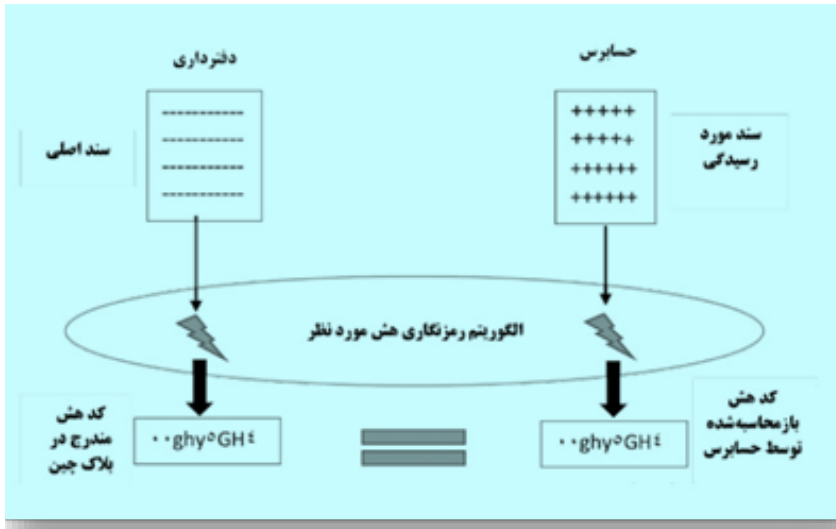
مشارکت‌کننده از طریق دسترسی به داده‌های دفتر کل می‌توانند به صورت آنی صورت‌های مالی مورد نیاز خود را تهیه و مشاهده کنند.

چشم‌انداز حسابداری در ابعاد مختلف چشم‌انداز حسابداری در ابعاد مختلف را می‌توان به سه قسمت تقسیم کرد که بخش اول عوامل محیطی که در برگیرنده رفع ابهام در برآورد، کنترل تکثیر مقررات و ایجاد رویه در استانداردها، روابط میان شرکت‌های بیمه با مؤسسات حسابرسی که شرایط بهتری برای آنها باید در نظر بگیریم، و همین‌طور توجه به ابرداده‌های کلان و هوش مصنوعی است که باید

مقایسه استاندارد حسابداری فعالیت‌های بیمه عمومی در کشورهای مختلف - ذخیره حق بیمه کسب نشده

موضوع	استرالیا	مالزی	آمریکا	انگلستان	هنگ کنگ	ایران
ذخیره حق بیمه کسب نشده	حق بیمه ناخالص بیمه‌نامه‌های صادر شده معمولاً شامل مبالغی است که در تاریخ گزارش هنوز کسب نشده‌اند. این مبالغ توسط بیمه‌گر در سال مالی یا سال‌های مالی بعد در طول مدت باقی‌مانده بیمه‌نامه‌ها کسر خواهد شد.	بخشی از حق بیمه خالص بیمه‌نامه‌های صادر شده که با دوره‌های منقضی نشده بیمه‌نامه‌ها در پایان دوره مالی بیمه‌گر مرتبط است باید توسط شرکت بیمه عمومی به حساب ذخیره حق بیمه کسب نشده منظور شود.	-	با توجه به این واقعیت که تمامی بیمه‌نامه‌ها در ابتدای دوره مالی شروع نمی‌شوند، قسمتی از حق بیمه‌ها صورت ذخیره حق بیمه‌های کسب نشده به سال بعد منتقل می‌شوند، تا خساراتی را که در دوره مالی بعد ایجاد می‌شود، جبران کنند.	بیمه‌گر به جای ذخیره حق بیمه و کسب نشده و کسری حق بیمه، ذخیره خطرات منقضی نشده را شناسایی کند.	بیمه‌گر به جای ذخیره حق بیمه مرتبط با بیمه‌نامه‌های صادر شده، طی دوره مالی که قابل انتساب به پوشش خطر بعد از پایان دوره مالی است. به عنوان حق بیمه عاید نشده، شناسایی می‌شود.

نمودار کاربرد بلاک چین در انجام حسابداری

ایجاد چشم‌اندازهای مالی دقیق‌تر
- ایجاد یک راهنمای کلی برای منعقد کردن قراردادهای بیمه‌ای در سطوح خرد و کلان و ارائه تضمین‌های مالی به صورتی مشخص و شفاف

ناقص و افزایش اعتماد تصمیم‌گیرندگان
- قابل فهم‌تر شدن صورت‌های مالی بر عموم
- تحکیم و تداوم ثبات مالی شرکت‌های بیمه و افزایش توانگری مالی از طریق

افزایش پیدا کنند. بخش دوم عوامل وظیفه‌ای است که شامل تحول در تعریف وظیفه و ساختار سازمان و وظیفه است. بخش سوم عوامل فردی است که حسابداران محترم شرکت‌های بیمه و مدیران مالی در واقع باید به آن توجه داشته باشند، ارتقای دانش و تخصص است.

استفاده از نظام IFRS در صنعت بیمه
- باز تعریف مفاهیم حسابداری و اتفاق نظر بر آنها (مفهوم درآمد و تفاوت آن با پس‌انداز)
- مقایسه‌پذیری جامع صورت‌های مالی در صنایع مختلف
- سنجش و برآورد مناسب و به روز بدهی‌ها و دارایی‌های شرکت بیمه
- افشای ریسک‌های مالی و خطاهای اقتصادی
- انعکاس واقعی، سریع و شفافیت اطلاعات مالی از طریق بکارگیری زبان مشترک مالی
- پایین آوردن ریسک اطلاعات ناصحیح و یا

نشان می‌دهد. استاندارد جدید، شفافیت وضعیت مالی و عملکرد بیمه‌گران را افزایش می‌دهد. این استاندارد رویکرد ارزش فعلی را برای اندازه‌گیری قراردادهای بیمه اعمال می‌کند و سود را با ارائه خدمات بیمه‌گران به بیمه‌گذاران شناسایی می‌کند. سود یا زیان حاصل از فعالیت‌های بیمه‌گری جدا از فعالیت‌های سرمایه‌گذاری گزارش می‌شود. در جدول زیر ویژگی‌های کلیدی ابگم ۱۷ و ۴ بیان شده است.

محدوده ابگم ۱۷

طبق ابگم ۱۷ قرارداد بیمه، قراردادی است که به موجب آن یکی از طرفین (بیمه‌گر)، ریسک بیمه‌ای بااهمیت طرف دیگر (بیمه‌گذار) را می‌پذیرد. به موجب این قرارداد در صورتی که رویداد نامشخصی در آینده (حادثه بیمه‌شده) بر بیمه‌گذار تأثیر نامطلوب بگذارد، بیمه‌گر متعهد به جبران خسارت وی می‌شود. تعریف قرارداد بیمه در اصل همان تعریف ذکر شده در ابگم ۴ است؛ بنابراین، در بسیاری از موارد، قراردادهایی که طبق ابگم ۴ به‌عنوان قراردادهای بیمه محسوب می‌شدند، انتظار می‌رود در ذیل ابگم ۱۷ نیز قابلیت کاربرد داشته باشد. برخی از قراردادهای بیمه در محدوده سایر استانداردها (نه ابگم ۱۷) باقی می‌مانند. از این‌رو استثناهای به‌کارگیری ابگم ۱۷ به شرح موارد زیر است:

- ضمانت‌نامه‌های (گارانتی) صادرشده توسط تولیدکنندگان
- تعهدات مربوط به مزایای بازنشستگی
- قراردادهای بیمه‌ای واگذاری، مگر اینکه این قراردادها از نوع قراردادهای

بیمه صادره، قراردادهای بیمه اتکایی واگذاری و قراردادهای سرمایه‌گذاری دارای ویژگی‌های مشارکت اختیاری که واحد تجاری صادر می‌کند، بیان شده است. همچنین ابگم ۱۷، یک مدل حسابداری برای همه قراردادهای بیمه در همه حوزه‌ها و سیستم‌های قانونی‌ای است که ابگم را بکار می‌گیرند. ابگم ۱۷ جایگزین ابگم ۴ خواهد شد. ابگم ۱۷ طی بیش از ۲۰ سال توسعه و تدوین شد و پیچیدگی بازننگری کامل حسابداری قراردادهای بیمه را

هیئت استانداردهای حسابداری بین‌المللی (هابج) در می ۲۰۱۷ استاندارد بین‌المللی گزارشگری مالی (ابگم) ۱۷ را با عنوان قراردادهای بیمه منتشر کرد. در ژوئن ۲۰۲۰، ابگم ۱۷ مورد بازننگری قرار گرفت. به دنبال این اصلاحات، ابگم ۱۷ برای سال مالی که از ۱ ژانویه ۲۰۲۳ یا پس‌از آن شروع می‌شوند، مشروط بر اینکه واحد تجاری ابگم ۹ را در خصوص ابزارهای مالی هم‌زمان استفاده کند، لازم‌الاجرا است. در ابگم ۱۷ اصولی برای شناخت، اندازه‌گیری، ارائه و افشای قراردادهای

جدول ۱. ویژگی‌های کلیدی ابگم ۱۷ و ۴

ابگم ۱۷	ابگم ۴
یک چارچوب جدید و سازگار، جایگزین طیف گسترده‌ای از روش‌های حسابداری خواهد شد	عدم قابلیت مقایسه در بین بیمه‌گران • شرکت‌ها، قراردادهای بیمه را با استفاده از شیوه‌های مختلف گزارش می‌کنند گزارش غیریکنواخت در گروه‌ها • قراردادهای بیمه شرکت‌های فرعی با استفاده از روش‌های مختلف ادغام و تجمیع می‌شوند
درآمد منعکس‌کننده خدمات ارائه‌شده خواهد بود و مانند سایر صنایع، سپرده‌ها در نظر گرفته نمی‌شود	ناسازگاری با سایر صنایع • درآمد شامل سپرده‌ها می‌شود • درآمد با استفاده از مبنای نقدی گزارش شده است

در مجموع اندازه‌گیری می‌کند. سازه‌های بلوکی سنگ بنای مدل اندازه‌گیری ابگم ۱۷ است که اصلاحات خاص یا تلویحات بر اساس ویژگی‌های مربوطه برای انواع خاصی از قراردادهای اعمال می‌شود. برای هر کدام از این گروه‌ها، سازه‌های بلوکی به شرح ذیل است:

- جریان‌های نقدی بیمه ای که شامل:
- برآورد جریان‌های نقدی مورد انتظار آتی در طول عمر قرارداد
- تعدیل برای انعکاس ارزش زمانی پول و ریسک‌های مالی مربوط به جریان‌های نقدی آتی تا حدی که ریسک‌های مالی در برآورد جریان‌های نقدی آتی لحاظ نشده باشد.

- تعدیل ریسک بابت ریسک غیرمالی.
- یک حاشیه خدمات قراردادی که نشان‌دهنده سود تحقق‌نیافته است که واحد تجاری با ارائه خدمات تحت قراردادهای بیمه در گروه شناسایی می‌کند

پس از شناخت اولیه گروه قراردادهای بیمه، مبلغ دفتری گروه در هر تاریخ گزارشگری مجموع موارد زیر است:

- بدهی بابت پوشش بیمه‌ای باقیمانده، شامل:
- جریان‌های نقدی بیمه ای مربوط به

می‌گیرند. چنین اجزایی ممکن است مشتقات تعبیه‌شده، جزء سرمایه‌گذاری یا جزئی برای خدماتی غیر از خدمات قرارداد بیمه باشد. ابگم ۱۷ یک بیمه‌گر را ملزم می‌کند که در شرایط خاص، اجزا را شناسایی و جدا کند. در صورت تفکیک، آن اجزاء باید به‌جای ابگم ۱۷، طبق ابگم مربوطه به حساب آیند. هابج در نظر دارد که حسابداری جداگانه چنین اجزایی با استفاده از سایر استانداردهای قابل‌اجرا انجام شود.

تأثیر بر کسب‌وکارها

شرکت‌های بیمه دارای محصولات و پوشش‌های بیمه‌ای مختلف مانند اموال و حوادث، زندگی و سلامت و بیمه اتکایی هستند. در جدول زیر اثر تغییرات حاصل از ابگم ۱۷ بر کسب‌وکارها بر اساس نوع محصولات ارائه شده بیان شده است.

ابگم ۱۷، یک رویکرد پیش‌فرض برای اندازه‌گیری گروه قراردادهای بیمه دارد (منظور واحد حساب برای اندازه‌گیری است). مدل عمومی بین قراردادهای بیمه کوتاه‌مدت و بلندمدت (یا عمر و غیرزندگی) و نیز بین محصولات بیمه تمایزی قائل نمی‌شود.

مدل عمومی گروه قراردادهای بیمه را

بیمه اتکایی باشند.

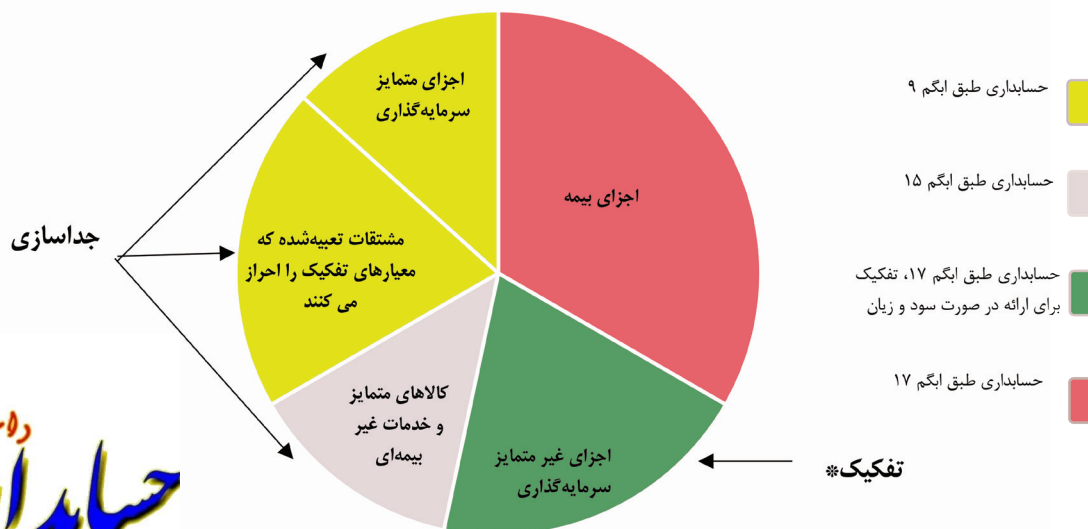
همچنین دو اختیار (آپشن) برای حسابداری برخی از قراردادهای بیمه با استفاده از ابگم ۱۷ یا سایر استانداردهای وجود دارد: ■ قراردادهای تضمین مالی (ابگم ۱۷ یا ابگم ۹ (ابزارهای مالی)). این مورد نسبت به نسبت به ابگم ۴ تغییری نداشته است.

■ قراردادهای خدماتی دارای حق‌الزحمه ثابت مشخص (ابگم ۱۷ یا ابگم ۱۵ (درآمد حاصل از قرارداد با مشتریان)). این مورد دارای تغییر نسبت به ابگم ۴ بوده است.

لازم به ذکر است که دامنه ابگم ۱۷ شامل قراردادهای بیمه اتکایی و اگذاری و قراردادهای سرمایه‌گذاری دارای ویژگی‌های مشارکت اختیاری است که توسط «واحد تجاری صادرکننده قرارداد بیمه‌ای» صادر شده است.

تفکیک اجزای قرارداد بیمه

تفکیک عبارت است از حذف یک جزء سرمایه‌گذاری غیرمتمايز از درآمد بیمه و هزینه‌های خدمات بیمه. قراردادهای بیمه ممکن است شامل یک یا چند جزء باشد که اگر قراردادهای جداگانه‌ای باشند، در محدوده ابگم دیگری قرار

شکل ۱- تفکیک اجرای قرارداد بیمه

بیمه را که توسط الزامات اندازه‌گیری جداگانه تعدیل شده است، اعمال کند. ■ «رویکرد حق‌الزحمه متغیر» برای قراردادهای بیمه دارای ویژگی‌های مشارکت مستقیم اعمال می‌شود. ■ برای گروه قراردادهای سرمایه‌گذاری دارای ویژگی‌های مشارکت اختیاری، واحد تجاری از مدل عمومی استفاده می‌کند؛ زیرا ریسک بیمه در قراردادها وجود ندارد. در شکل زیر مدل‌های اندازه‌گیری به‌اختصار بیان شده است.

شرایط خاص قابل‌اعمال است. از همین رو واحد تجاری باید مدل عمومی را برای همه گروه‌های قراردادهای بیمه به‌جز موارد زیر اعمال کند: ■ یک رویکرد تخصیص ساده یا پیشرفته ممکن است برای گروه قراردادهای بیمه که هر یک از معیارهای مشخص شده برای آن رویکرد را دارند اعمال شود. ■ برای گروه‌های قراردادهای بیمه اتکایی و واگذاری، واحد تجاری باید مدل عمومی یا رویکرد تخصیص حق

خدمات آتی تخصیص‌یافته به گروه در آن تاریخ ■ حاشیه خدمات قراردادی گروه در آن تاریخ ■ بدهی بابت خسارات ناشی از جریان‌های نقدی تحقق‌یافته مربوط به خدمات گذشته تخصیص‌یافته به گروه در آن تاریخ.

تعدیلات مدل عمومی

۱۷ همچنین شامل تعدیلات و ساده‌سازی مدل عمومی است که در

جدول ۲. تأثیر ابگم ۱۷ بر کسب‌وکارها

کسب‌وکار اصلی	اثرات احتمالی ابگم ۱۷
اموال و حوادث	عدم تغییر بااهمیت در درآمدها بدهی‌های مربوط به خسارات تنزیل شده ریسک صریح
زندگی و سلامت	تغییرات در بدهی‌های قرارداد بیمه برای شرکت‌هایی که از مفروضات جاری (فعلی) استفاده نکرده‌اند یا به‌طور کامل اختیارها (آپشنها) و ضمانت‌ها را در نظر نگرفته‌اند. • کاهش درآمد و هزینه برای شرکت‌هایی که بازپرداخت سپرده‌های تحت عناوینی چون هزینه و حق بیمه مربوطه را به‌عنوان درآمد گزارش می‌کنند.
خطوط و حوزه‌های چندگانه	به ترکیب قراردادهای بیمه‌ای که صادر می‌کنند بستگی دارد
بیمه اتکایی	به ترکیب قراردادهای بیمه اتکایی که صادر می‌کنند بستگی دارد

رویکرد اندازه‌گیری: مدل عمومی

نتیجه‌گیری

به‌کارگیری ابگم ۱۷ باعث ارائه اطلاعات مفیدتر و شفاف‌تر می‌شود. از سویی واحدهای تجاری قادر خواهند بود درآمد حاصل از خدمات بیمه‌ای را به‌طور یکنواخت شناسایی نمایند. ابگم ۱۷ دارای تأثیرات مختلفی بر صنعت بیمه خواهد بود. از همین رو در دانشگاه الزهرا (س) یک طرح پژوهشی با حمایت مادی و معنوی پژوهشکده بیمه و بیمه مرکزی جمهوری اسلامی ایران در حال انجام و البته اتمام است. خروجی این طرح شامل؛ شناسایی چالش‌های به‌کارگیری ابگم ۱۷، شناسایی مسائل و مشکلات حسابداری و گزارشگری

مالی شرکت‌های بیمه، پیش‌نویس راهنمای شناسایی و اندازه‌گیری اقلام بیمه، تدوین رهنمود به‌کارگیری ابگم ۱۷ و تدوین لیست آئین‌نامه‌های موردنیاز برای عملیاتی‌سازی استاندارد است. در این طرح پژوهشی مدیران و کارشناسان متخصصی از بیمه مرکزی جمهوری اسلامی ایران و شرکت‌های بیمه مشارکت داشته‌اند و ماحصل آن زمینه مشاوره و کمک به شرکت‌ها برای به‌کارگیری ابگم ۱۷ را فراهم می‌نماید. امید می‌رود که شرکت‌های بیمه بتوانند هر چه زودتر زمینه آمادگی به‌کارگیری ابگم ۱۷ را فراهم آورند.

منابع

- EY. (2021). Applying IFRS 17:A closer look at the new Insurance Contracts Standard.
- Society of Actuaries in Ireland. (2019). IFRS 17-VFA and PAA.
- IFRS Foundation. (2017). Application of IFRS 17 in Emerging Economies. Emerging Economies Group Meeting.
- IFRS Foundation. (2017). IFRS 17: Insurance Contracts.
- IFRS Foundation. (2017). Fact Sheet: IFRS 17 Insurance Contracts.

مدل‌های اندازه‌گیری ابگم ۱۷

مدل اندازه‌گیری عمومی

رویکرد پیش فرض (الزامی)

استفاده در گذار/عمر/ تولید

هر دو بیمه عمر و بیمه عمومی

(معروف به رویکرد سازه‌های بلوکی)

دوست‌کام
حسابداری
www.Hesabdary.Com
@HesabdaryCom

تعدیل مدل اندازه‌گیری کلی

رویکرد حق الزحمه متغیر (الزامی)
(قراردادهای بیمه‌ای با ویژگی‌های
مشارکت مستقیم)

باید مورد استفاده قرار گیرد، در صورتی که در شروع * قرارداد:

(۱) بیمه‌گذار به‌طور قراردادی در مجموعه‌ای از اقلام پایه که به وضوح مشخص شده است مشارکت می‌کند.

(۲) بیمه‌گذار سهم قابل توجهی از بازده اقلام پایه را دریافت می‌کند.

(۳) تغییرات در مزایای بیمه‌گذاران به‌طور قابل ملاحظه‌ای با تغییر در اقلام پایه تغییر می‌کند.

* این امر برای کسب و کار در حال گذار متفاوت است.

رویکرد تخصیص حق بیمه (اختیاری)
(تعهد در قبال پوشش موارد باقیمانده)

برای ساده‌سازی قراردادهای کوتاه مدت که نوسانات کمی دارند

ممکن است مورد استفاده قرار گیرد، اگر در شروع برای یک گروه قرارداد:

(۱) تفاوت با اهمیت با مدل عمومی نداشته باشد.

(۲) دوره پوشش گروه حداکثر یک سال است. (بسیاری از قراردادهای بیمه عمومی؛ احتمالاً قراردادهای عمر قابل تمدید (سالانه) قابل بیان است).

توجه داشته باشید که در اینجا سایر ترجیحات نیز ممکن است بر تصمیم‌گیری تأثیر بگذارند.

شکل ۲. مدل‌های اندازه‌گیری در ابگم ۱۷

تمام ابعاد پیچیده حسابداری بیمه‌ای نبوده است.

مرحله اول: استاندارد نهایی محصول این پروژه که فاز یک (مرحله اول) هم نامیده شده اوایل ۲۰۰۴ به عنوان IFRS4 "قراردادهای بیمه‌ای" منتشر شد و از ابتدای ۲۰۰۵ بکارگیری لازم‌الاجرا شد.

مرحله دوم: متعاقب ابلاغ IFRS4 هیئت استانداردهای حسابداری بین‌المللی (IASB) در فاز دوم به تبیین موارد مربوط به بیمه را ادامه داد که شامل موارد زیادی مانند مسائل مربوط به اندازه‌گیری اولیه، تنزیل، تعدیلات ریسک و ... می‌باشد.

هدف از انتشار IFRS04

هدف از انتشار این استاندارد توسط هیئت استانداردهای بین‌المللی عبارت است از: الف) ایجاد بهبود محدود در فرآیند حسابداری قراردادهای بیمه‌ای (تا زمانی که هیئت فاز دوم پروژه استانداردهای حسابداری قراردادهای بیمه‌ای را تکمیل کنند).

ب) تأمین نیازهای گزارشگری واحدهای تجاری صادرکننده بیمه (بیمه‌گر) در خصوص اطلاعات مورد نیاز برای افشاء در مورد قراردادهای بیمه‌ای.

کمک به استفاده‌کنندگان برای درک مبلغ، زمانبندی و عدم اطمینان جریان‌های نقدی آتی قراردادهای بیمه)

نکته قابل توجه این است که این استاندارد به عنوان زیربنای فاز دوم پروژه استاندارد حسابداری قراردادهای بیمه‌ای است و همچنین FASB نیز زمینه‌های

علی صلاحی نژاد: مدیر عامل اسبق بیمه ملت وقائم مقام بیمه دی بررسی الزامات استاندارد بین‌المللی گزارشگری مالی ۴ (IFRS4)

تاریخچه پروژه بیمه‌ای در استانداردهای بین‌المللی
پروژه بحث برانگیز بیمه قبل از انحلال IASC در سال ۱۹۹۷ شروع شد که هدف آن تبیین حسابداری قراردادهای بیمه بوده و قابل ذکر است که هدف آن بررسی

از علل استقلال بحث حسابداری بیمه به طور جداگانه؛ استفاده از برآورد در سطحی گسترده به منظور ارزیابی تعهدات و تعیین نتیجه عملکرد و دیگری پیچیدگی و وسعت حسابداری شرکت‌های بیمه در سرمایه‌گذاری وجوه در اختیار تعهدات آتی گسترده و قابل توجه در شرکت‌های بیمه، که موجب می‌شود در بحث بیمه به قوانینی بالاتر از اصول و رویه‌های حسابداری نگریسته شود.

۲۰۱۷	۲۰۰۴	۲۰۰۲	۱۹۹۹	۱۹۹۷
IFRS17	IFRS 04	تقسیم پروژه به دو مرحله	دسامبر: صدور DSOP	شروع پروژه بیمه

احتمالی تدوین استاندارد هم‌انگ با IFRS را در قالب USGAAP بررسی می‌کند.

الزامات اساسی در فاز اول

فاز اول پروژه بیمه الزامات خاصی در خصوص افزایش افشاهای کمی و کیفی مرتبط با ریسک شرکت‌های بیمه‌ای ارائه کرد.

به عنوان مثال الزام به ارائه اطلاعات کامل و جامع در خصوص مبالغ، رویدادهای حسابداری، مفروضات عمده و تغییرات قابل توجه در بدهی‌های بیمه‌ای و دارایی‌های مرتبط با بیمه‌های اتکایی یا الزام به ارائه توضیحات کاملی در خصوص سیاست‌های مدیریت ریسک، و شرایطی که تأثیر با اهمیتی بر روی مبلغ، زمانبندی و عدم اطمینان جریان‌های نقدی بیمه‌گذار دارد.

دامنه کاربرد IFRS04

این استاندارد در موارد زیر کاربرد دارد:
الف- قراردادهای بیمه‌ای صادر شده توسط واحد تجاری
ب- بیمه‌های اتکائی نگهداری شده توسط واحد تجاری

ج- ابزارهای مالی که واحد تجاری از طریق انتشار طرح‌های مشارکت احتیاطی (Discretionary Participation Feature) ایجاد کند. (تفاوت با استاندارد ایران)

این استاندارد نحوه گزارشگری مالی قراردادهای بیمه‌ای صادر شده توسط واحد بیمه‌گر را تعیین می‌کند. استاندارد از واژه «بیمه‌گر» استفاده می‌کند تا طرف پذیرنده بدهی به عنوان یک بیمه‌گر را مشخص سازد خواه یک شرکت بیمه باشد، خواه نباشد.

IFRS04 را انتخاب کند و نکات مهم در این خصوص انتخاب برای هر قرارداد و اینکه این انتخاب صورت گرفته برای هر قرارداد، برگشت ناپذیر است.

قرارداد بیمه

قراردادی است که به موجب آن یک طرف (بیمه‌گر) با پذیرش جبران خسارت وارد شده به طرف دیگر (بیمه‌گذار) در نتیجه وقوع رویداد نامطمئن مشخص (رویداد بیمه شده) که دارای آثار نامطلوب بر بیمه‌گذار است، ریسک

بیمه‌ای بیمه‌گذار را می‌پذیرد. مطابق این تعریف IFRS4 همه انواع قراردادهای بیمه‌ای را می‌پوشاند

نکات مهم: قراردادهایی که هیچ ریسک بیمه‌ای با اهمیتی را منتقل نمی‌کنند بدون توجه به شکل قانونی آنها طبق IAS39 به عنوان ابزارهای مالی تقلی می‌شوند. به طور کلی سایر قراردادهای مشابه با قراردادهای بیمه که IFRS4 در مورد آنها اعمال نمی‌شود تحت سایر استانداردهای IAS با آنها برخورد می‌شود. در اینجا مثال‌هایی از مواردی که IFRS4 جزء قراردادهای بیمه‌ای دسته‌بندی نمی‌شوند را مطرح می‌کنیم

(۱) قراردادهای سرمایه‌گذاری که شکل قانونی آن مشابه قراردادهای بیمه‌ای است ولیکن ریسک قابل توجهی را متوجه بیمه‌گر نمی‌کند.

(۲) قراردادهایی که کلیه ریسک‌های قابل توجه آن سپری شده است و در حال حاضر ریسکی متوجه بیمه‌گر نمی‌شود.

(۳) قراردادهایی که ماهیت قمارگونه دارند.

(۴) اوراق مشتقه‌ای که خود را در معرض ریسک‌های مالی قرار می‌دهند ولیکن

رویکرد قرارداد در برابر رویکرد شرکت واحد تجاری نباید الزامات این استاندارد را در خصوص موارد زیر به کارگیرد:

(۱) ضمانت‌نامه‌های محصولات که به طور مستقیم توسط تولیدکننده، عمده فروش و یا خرده فروش صادر می‌شود. در این خصوص IFRS15 با عنوان درآمد عملیاتی حاصل از قرارداد با مشتریان و IAS37 با عنوان ذخایر و دارایی و بدهی‌های احتمالی کاربرد دارد.

(۲) دارایی‌های کارفرمایان در طرح‌های مزایای کارکنان، در این خصوص IAS19 با عنوان طرح‌های مزایای بازنشستگی و IFRS2 با عنوان پرداخت‌های مبتنی بر سهام کاربرد دارد.

(۳) حقوق قراردادی یا تعهدات قراردادی که مشروط به استفاده آتی، یا حق استفاده، از یک قلم غیر مالی است مثل حق الامتیاز، حق التألیف، اجاره‌های احتمالی و... در این خصوص IAS17 با عنوان اجاره‌ها، IFRS15 با عنوان درآمد عملیاتی حاصل از قرارداد با مشتریان و IAS38 با عنوان دارایی‌های نامشهود کاربرد دارد.

(۴) ما به ازای احتمالی پرداختی یا دریافتی در ترکیب‌های تجاری، در این خصوص IFRS03 با عنوان ترکیب تجاری کاربرد دارد.

(۵) قراردادهای تضمین مالی، مگر اینکه صادرکننده در گذشته به صراحت اظهار کرده باشد که این قراردادها را به عنوان قراردادهای بیمه در نظر می‌گیرد و حسابداری مربوط به قراردادهای بیمه را به کار گرفته باشد؛ در این مورد صادرکننده می‌تواند تصمیم بگیرد که IFRS09، IFRS07، IAS32 و یا

فاقد ریسک بیمه‌ای هستند.
 (۵) گارانتی محصولات که مستقیماً توسط تولیدکننده کالا، کارگزار و یا خرده فروش ارائه می‌شود.
 (۶) قراردادهای مالی که تحت الزامات IAS39 با عنوان ابزار مالی شناسایی و اندازه‌گیری می‌شود.

نکته: برخی قراردادهای افزودن بر ریسک بیمه‌ای عمده، صادرکننده را در معرض ریسک مالی نیز قرار می‌دهند مثل قرارداد بیمه عمر که تضمین حداقل نرخ بازده (ریسک مالی) و تضمین پرداخت منافع در صورت فوت (ریسک بیمه‌ای)

تفکیک اجزای سپرده

برخی قراردادهای بیمه‌ای شامل هر دو جزء بیمه‌ای و جزء سپرده هستند. نحوه برخورد بیمه‌گر در خصوص تفکیک این دو جزء شامل این موارد است: الزام به تفکیک، مجاز به تفکیک، و ممنوعیت تفکیک که این تفکیک در نمودار ذیل نشان داده شده است.
 برای جداسازی بخش‌های یک قرارداد، بیمه‌گر باید موارد زیر را رعایت کند: الف) الزامات این استاندارد را برای جزء بیمه‌ای به کار گیرد. ب) الزامات IAS39 با عنوان ابزارهای مالی، شناخت و اندازه‌گیری را برای جزء سپرده‌ای به کار گیرد.

آزمون کفایت بدهی

Liability adequacy test

واحد بیمه‌گر باید در پایان هر دوره گزارشگری نسبت به ارزیابی کفایت بدهی‌های شناسایی اقدام کند. برای این منظور واحد بیمه‌گر می‌تواند

از برآوردهای فعلی جریان نقدی آتی قراردادهای بیمه‌ای استفاده کند. اگر ارزیابی‌های صورت گرفته بیانگر این مطلب باشد که مبلغ دفتری بدهی‌های بیمه‌ای به ظرفیت حساب هزینه‌های جاری افزایش پیدا کند.

اگر واحد بیمه‌گر حداقل‌های مورد نیاز برای انجام آزمون کفایت بدهی را انجام بدهد، این استاندارد الزامات بیشتری را مطالبه نخواهد کرد، حداقل الزامات مورد نیاز عبارتند از:

- آزمون انجام شده شامل برآوردهای فعلی کلیه جریان نقدی (مخارج رسیدگی به ادعاها، اختیارات تعبیه شده و تضمین‌ها) قراردادی باشد.
- اگر آزمون بیانگر کسری کفایت

بدهی باشد.
 (۲) اگر آزمون بیانگر کسری کفایت بدهی باشد، واحد بیمه‌گر نسبت به تأمین بدهی اقدام و کسری را در سود و زیان دوره منظور کند.

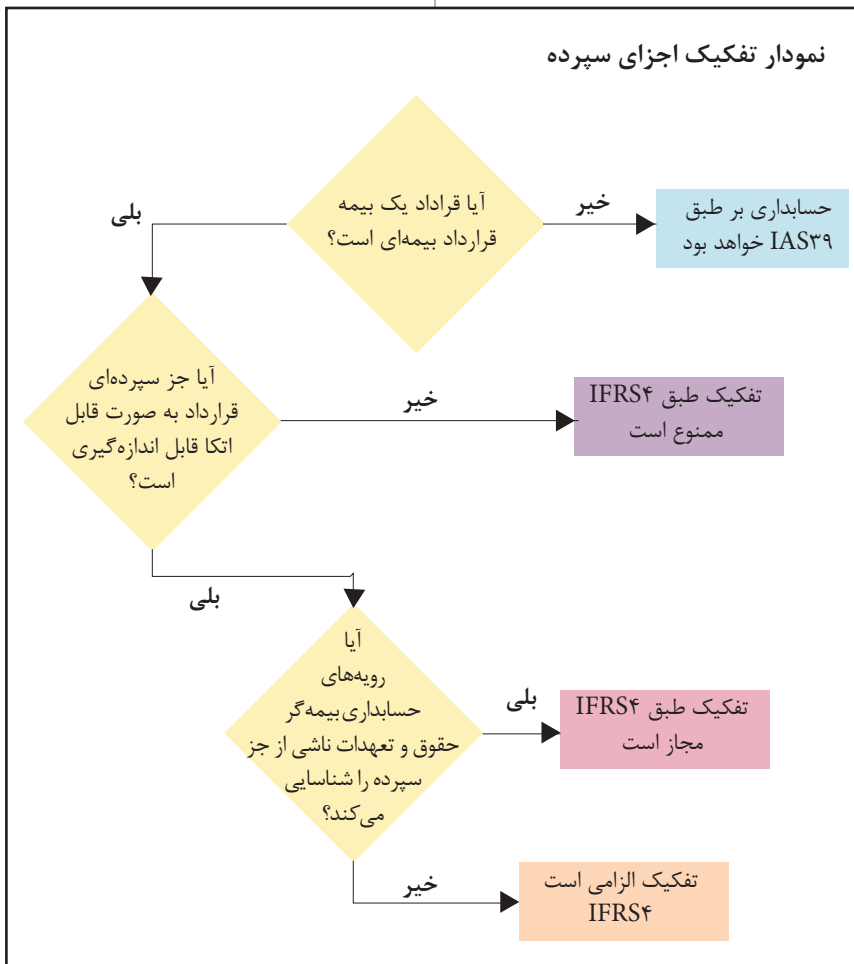
کاهش ارزش دارایی‌های بیمه اتکایی

Impairment of reinsurance assets

اگر دارایی بیمه اتکایی کاهش ارزش داشته باشد، واحد تجاری باید کاهش مبلغ دفتری را شناسایی کرده و هزینه کاهش ارزش را در صورت سود و زیان جاری شناسایی کند.

تنها و تنها در صورت تحقق این دو شرط:

الف) وجود شواهد عینی مبنی بر

اتفاقی که بعد از شناسایی اولیه می‌تواند موجب شود که واحد تجاری قادر به دریافت تمام مبلغ سررسید طبق قرارداد نباشد.

(ب) اتفاق بحث شده در بند الف به شکل قابل اتکایی اندازه‌گیری باشد
دارایی بیمه اتکایی دچار کاهش ارزش خواهد شد.

ویژگی مشارکت احتیاطی DPF

حق قراردادی برای دریافت مزایای اضافی نسبت به مزایای تضمین شده:
الف) که به احتمال زیاد به عنوان یک بخش قابل ملاحظه از مجموع مزایای قراردادی است.

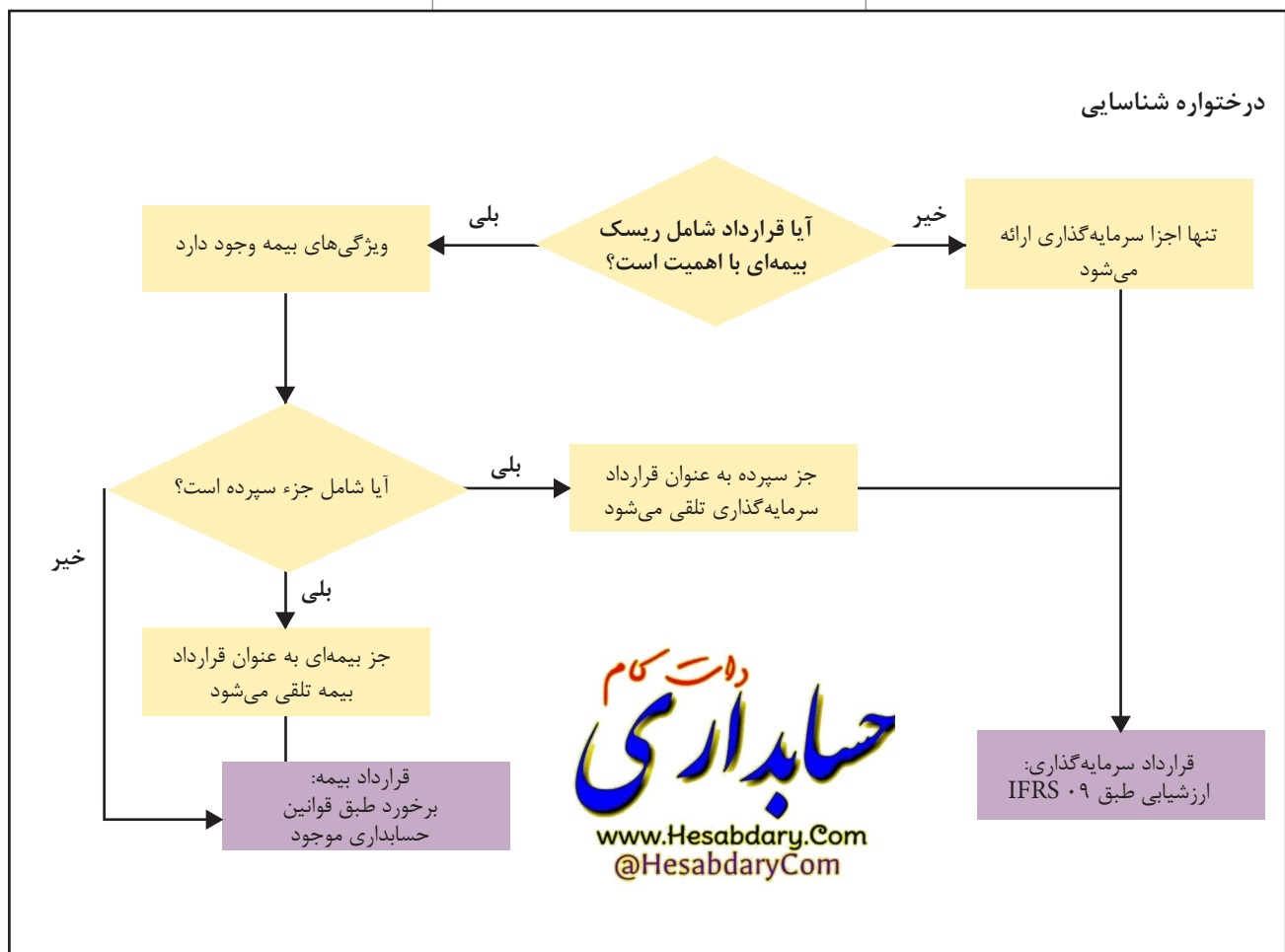
(ب) که مبلغ یا زمان‌بندی آن با صلاحدید بیمه‌گر و براساس شرایط قراردادی است.
(ج) که براساس شرایط قراردادی مبتنی بر موارد زیر است:

- کارایی مجموعه مشخصی از قراردادها
- بازده سرمایه‌گذاری در مجموعه مشخصی از دارایی‌های نگهداری شده توسط بیمه‌گر.
- سود و زیان دوره شرکت بیمه‌گر

ویژگی مشارکت احتیاطی در قراردادهای بیمه‌ای

برخی از قراردادهای بیمه‌ای علاوه بر جزء تضمین شده، دارای ویژگی مشارکت اختیاری هستند. بیمه‌گر منتشرکننده

چنین قراردادهایی می‌تواند، اما الزامی ندارد، بخش تضمین شده را جدای از ویژگی مشارکت احتیاطی شناسایی کند. در صورتی که جداگانه شناسایی نکند، باید کل قرارداد را به عنوان بدهی طبقه‌بندی کند. اما اگر جداگانه شناسایی بکند، باید ویژگی مشارکت احتیاطی را به عنوان بدهی یا حقوق مالکانه شناسایی کند. عموماً ابزارهای مالی دارای طرح‌های مشارکت احتیاطی دامنه گسترده‌ای را شامل می‌شوند و دارای ساختار و پیچیدگی بسیار زیادی می‌باشند. به همین دلیل تجویز نحوه حسابداری، شناخت، اندازه‌گیری و ... این ابزارها به فاز دوم موکول شده است.

سه ۱۷ تیر ۱۴۰۱ - ۸:۳۰ الی

سید امید میر آقازاده: مدیر کل حساب و ذخایر اتکایی بیمه مرکزی مقایسه صورتهای مالی نمونه جدید صنعت بیمه با صورتهای مالی پیشین، نحوه ثبت و گزارشگری حسابداری بیمه‌های اتکایی و کنسرسیونهای بیمه

در قبولی و واگذاری، رشته‌های بیمه‌ای و تفکیک صدور بیمه‌های مستقیم و اتکایی به تفضیل در یادداشت‌ها افشاء می‌شوند. همچنین اقلام ترازنامه نظیر مطالبات، بدهی‌ها و سرمایه‌گذاری‌ها به تفضیل با توجه به منشاء و سال ایجاد و سایر اقلام با اهمیت افشاء می‌شوند.

در صورتهای نمونه، شرکت‌های بیمه موظف هستند، منابع حاصل از بیمه‌نامه‌های عمر اندوخته‌دار (نظیر بیمه عمر و پس‌انداز، عمر و مستمری، عمر مانده بدهکار و ...) که پس از خاتمه بیمه‌نامه، سرمایه با سود حاصل از سرمایه‌گذاری به بیمه‌گزار عودت می‌شود، از سایر منابع بیمه‌های غیرزندگی و حقوق صاحبان سهام جدا کرده و درآمد حاصل را افشاء کنند.

سرمایه‌گذاری در بخش منابع بانکی، بازار سرمایه، ساختمان و ... به صورت ارزی و ریالی نیز به طور کامل می‌بایست افشاء شود.

در صورتهای مالی نمونه جدید، افشای سرمایه‌گذاری در بیمه‌نامه‌های عمر و پس‌انداز که پوشش عمر از سرمایه‌گذاری مجزا هستند (Universal Life) پیش‌بینی و شرکت‌هایی که مجوز صدور این بیمه‌نامه‌ها را دارا هستند می‌بایست بخش پس‌اندازی را در بدهی‌های خود نمایش و فقط بابت اداره سرمایه‌گذاری، حق مدیریت دریافت کنند.

حسابداری اتکایی در صنعت بیمه و چالش‌های موجود

حسابداری اتکایی تفاوت بسیاری با حسابداری عمومی شرکت‌های بیمه دارد. در حسابداری عمومی هر بیمه‌نامه در حسابها ثبت و با توجه به رشته

قابل توجه‌ای را به استفاده‌کنندگان از صورتهای مالی منتقل می‌کند، لیکن در یادداشت‌ها به صورت گسترده‌ای به شفاف‌سازی پرداخته است و اطلاعات به صورت زنجیره‌ای به یکدیگر وابسته شده و از چند جهت کنترل می‌شوند. عناصر سود و زیان در شرکت‌های بیمه و بیمه‌گران اتکایی، نظیر حق بیمه، کارمزد، خسارت، تفاوت در ذخایر فنی به تفکیک

در سال ۱۳۹۸ نمونه صورتهای مالی شرکت‌های بیمه، پس از سه سال کار مداوم گروهی از سازمان حسابرسی، سازمان بورس، بیمه مرکزی ج.ا. و سندیکای بیمه‌گران براساس صورتهای مالی، EY، KPMG، طراحی، بومی‌سازی و ابلاغ شد. نمونه فوق در حالی که در صورتهای مالی اساسی ساده سازی شده ذخایر فنی به یادداشت‌ها منتقل شده و اطلاعات

و ارز و بیمه‌گزار در دفاتر طبقه‌بندی می‌شود. لیکن ماهیت بیمه‌های اتکایی ایجاب می‌کند که حساب‌ها بر اساس نوع قرارداد اتکایی (قراردادهای نسبی و غیرنسبی) طبقه‌بندی شوند. البته هر یک از این نوع قراردادها خود به چند نوع زیرمجموعه تقسیم می‌شوند که لازم است به صورت دقیق آنها نیز طبقه‌بندی و نگهداری شوند.

قراردادهای اتکایی در صنعت بیمه همچنین می‌بایست بر اساس سال صدور، رشته، نوع پوشش، نام بیمه‌گر اتکایی یا بروکر و نیز بیمه‌گران اتکایی زیر مجموعه (Security List) باشد. همچنین نوع ارز طبقه‌بندی و افشا شوند.

حساب‌های قبولی و واگذاری با یک بیمه‌گر اتکایی و یا یک بروکر در سر فصل‌های درآمد و هزینه با کد مجزا در حساب‌های ترازنامه‌ای با مرکز مجزا می‌بایست نمایش و افشا شوند.

در حسابداری اتکایی فرق اساسی فیما بین نگهداری حساب بروکر و بیمه‌گر اتکایی وجود دارد. بروکرها اساساً مسئولیتی در قبال ورشکستگی بیمه‌گران اتکایی نداشته و با ارسال اعلامیه ورشکستگی بیمه‌گران اتکایی، مسئولیت از ایشان رفع می‌گردد.

حسابداری بیمه‌های مشترک و مشکلات صنعت بیمه

مبنای حسابداری بیمه مشترک، آیین نامه ۹۵ مصوب شورای عالی بیمه و پیوسته‌های آن است که به تفصیل به ثبت‌های حسابداری مقرر در آن پرداخته است. در حسابداری بیمه‌های مشترک الگوی ذیل فیما بین روابط بیمه‌گزار، بیمه‌گر و بیمه‌گر اتکایی وجود دارد.

در قرارداد بیمه مشترک پس از مشخص شدن سهم هر یک از اعضاء از حق بیمه صادره و صدور آن، این قرارداد توسط راهبر و کلیه اعضاء بیمه مشترک امضاء و به تأیید بیمه‌گذار نیز می‌رسد. در این صورت:

۱- شناسایی درآمد حق بیمه به نسبت سهم، توسط هر یک از اعضاء در دفاتر منعکس می‌گردد. (بیمه‌گذار نیز به دلیل رعایت ماده ۱۶۹ ق.م.م هزینه را به تفکیک بیمه‌گر وفق بیمه‌نامه در دفاتر خود ثبت می‌نماید).

۲- بیمه‌گر راهبر مجاز نیست ۱۰۰ درصد حق بیمه را صادر و نسبت به واگذاری آن به اعضا اقدام نماید. این موضوع بیمه اتکایی محسوب شده و بسیاری از شرکت‌های بیمه، مجوز قبولی اتکایی ندارند.

۳- از آنجا که مسئولیت دریافت و پرداخت حق بیمه و خسارت از اعضاء و بیمه‌گران اتکایی بر عهده بیمه‌گر راهبر بوده و از این بابت حق مدیریت می‌توانند دریافت نمایند، پس از شناسایی درآمد حق بیمه

و یا هزینه خسارت بیمه‌گذار، با برگشت حساب ترازنامه‌ای، مطالبات یا بدهی را از حساب بیمه‌گذار به حساب بیمه‌گر راهبر منتقل خواهند نمود.

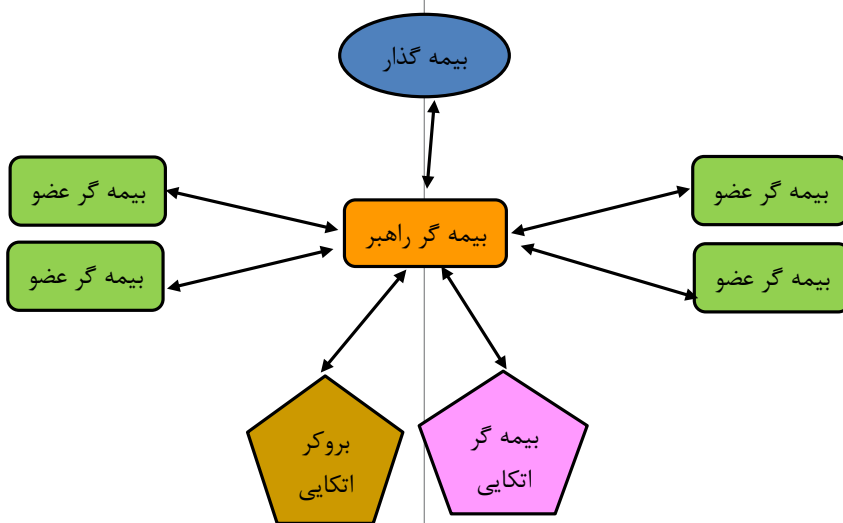
۴- بیمه‌گر راهبر، حساب واسطه‌ای حساب مشترک را به منظور جلوگیری از انباشتگی واهی در حساب‌های خود تشکیل می‌دهد. ۵- در واگذاری اتکایی بیمه‌های مشترک نیز بیمه‌گر راهبر عهده دار دریافت و پرداخت را خواهد داشت.

۶- نحوه واگذاری اتکایی به دو صورت ذیل خواهد بود.

۱-۶- سهم واگذاری تماماً از سوی راهبر واگذار می‌شود.

۲-۶- راهبر به میزان مشارکت هر عضو و سهم نگهداری آن اقدام به واگذاری از سوی اعضا می‌نماید.

که بر اساس مراحل فوق، ثبت‌های حسابداری به صورت کاملاً متفاوت خواهد بود.

مؤتسات بیمه جهت ایفای تعهدهای ناشی از صدور بیمه‌نامه‌ها. به دلیل اینکه همواره تعهدهایی برای شرکت‌های بیمه در مقابل ریسک‌های منقضی نشده وجود دارد، این ذخیره‌ها قابل تقسیم نیست؛ شرکت‌های بیمه از محل ذخایر فنی، سرمایه‌گذاری می‌کنند و عواید آن متعلق به سهامداران است و در صورتی که خسارتی رخ دهد، منابع لازم از این محل تامین می‌شود.

۱- ذخایر فنی بیمه‌های زندگی:

۱-۱ ذخیره ریاضی:

عبارت است از ذخیره حق بیمه که به دلیل طولانی بودن مدت بیمه زندگی و بالا بودن بخش پس‌انداز، این نوع بیمه مستلزم استفاده از فرمول‌های ریاضی است. تفاوت بین ارزش فعلی تعهدات بیمه‌گر (اعم از سرمایه و مستمری) و ارزش فعلی تعهدات بیمه‌گذاران.

۱-۲ ذخیره مشارکت بیمه‌گذاران در منافع:

عبارت است از درصدی از منافع حاصل از معاملات بیمه‌های زندگی و سرمایه‌گذاری ذخایر فنی آن که به موجب شرایط قراردادهای بیمه‌های زندگی باید بین بیمه‌گذاران بیمه‌های زندگی تقسیم شود.

۲- ذخایر فنی بیمه‌های غیرزندگی:

۲-۱ ذخیره حق بیمه (حق بیمه عاید

نشده):

حق بیمه‌های مربوط به فاصله زمانی بین تاریخ ترازنامه تا انقضای مدت قراردادهای بیمه .

۲-۲ ذخیره ریسک منقضی نشده:

این ذخیره مربوط به رشته‌هایی است که ضریب خسارت آن‌ها بیش از ۸۵ درصد است.

حمید دیانت پی: مشاور مدیر عامل و عضو کمیته حسابرسی شرکت‌های بیمه نکات مهم در تجزیه و تحلیل صورت‌های مالی شرکت‌های بیمه‌ای

بخش اول: اقلام با اهمیت صورت‌های

مالی شرکت‌های بیمه

در تهیه صورت‌های مالی شرکت‌های بیمه رعایت موارد زیر الزامی است:

- استفاده از نمونه صورت‌های مالی مصوب شورای عالی بیمه
- اساسنامه شرکت، قوانین و مقررات آمره جاری شامل قانون مالیات‌های مستقیم، اصلاحیه قانون تجارت و سایر
- استانداردهای حسابداری و آیین‌نامه‌های

مصوب جاری بیمه مرکزی

الف) اقلام با اهمیت صورت سود و زیان

شرکت‌های بیمه

۱-۱ درآمدهای شرکت بیمه (نمودار ۱)

۱-۲ هزینه‌های شرکت بیمه (نمودار ۲)

ب) انواع ذخایر فنی در شرکت‌های بیمه

مطابق آیین‌نامه ۵۸ بیمه مرکزی

ذخایر فنی در شرکت‌های بیمه، عبارت است از ذخیره‌های نگهداری شده

نمودار ۱: درآمدهای شرکت بیمه را می توان به صورت زیر طبقه بندی کرد:

نمودار ۲: هزینه‌های شرکت بیمه را می توان به صورت زیر طبقه بندی کرد:

۲-۳ ذخیره خسارت معوق:

الف) خسارات اعلام شده در دست رسیدگی به علاوه برآورد مخارج تسویه خسارت پس از کسر سهم بیمه‌گر اتکایی (ب) خساراتی که تا قبل از پایان دوره مالی ایجاد شده و هنوز به بیمه‌گر اعلام نشده است به علاوه برآورد مخارج تسویه خسارت پس از کسر سهم بیمه‌گر اتکایی

۲-۴ ذخیره فنی تکمیلی و خطرات طبیعی:

بابت تضمین تعهدات مؤسسات بیمه در مقابل خسارات ناشی از حوادث فاجعه‌آمیز منظور می‌شود. این ذخیره در استاندارد حسابداری شماره ۲۸، پیش‌بینی نشده است.

۲-۵ ذخیره برگشت حق بیمه:

عبارتست از برآوردی از حق بیمه‌های برگشتی در دوره مالی بعد (به دلیل

انصراف بیمه‌گذاران) که به‌عنوان ذخیره شناسایی می‌شود. این ذخیره در استاندارد حسابداری شماره ۲۸ پیش‌بینی نشده است که عبارت است از:

۵۰ درصد نسبت حق بیمه‌های برگشتی به کل حق بیمه‌ها (صادره و قبولی) در سه سال مالی قبل ضربدر حق بیمه صادره سال مالی جاری پس از کسر حق بیمه اتکایی واگذاری.

۲-۶ ذخیره مشارکت بیمه‌گذاران در منافع:

درصدی از منافع حاصل از هر یک از قراردادهای بیمه که به‌موجب شرایط قرارداد به بیمه‌گذاران قابل پرداخت باشد.

۲-۷ ذخیره ریاضی:

عبارت است از ارزش فعلی تعهدات بیمه‌گر پس از کسر سهم بیمه‌گر اتکایی. این ذخیره جهت پرداخت مستمری‌هایی که قطعی شده است مانند بیمه‌های حوادث

و مسئولیت کاربرد دارد.

پ) انواع اندوخته در شرکت‌های بیمه مطابق آیین‌نامه ۶۱ بیمه مرکزی

ماده ۱- مؤسسات بیمه مکلفند برای تقویت سرمایه و بنیة مالی خود، اندوخته‌های زیر را محاسبه کنند و در حساب‌های خود منعکس کنند:

الف) اندوخته قانونی

ب) اندوخته سرمایه‌ای

ماده ۲- مؤسسات بیمه مکلفند هر سال حداقل یک بیستم از سود خالص مؤسسه را به‌عنوان اندوخته قانونی موضوع کنند. زمانی که اندوخته قانونی به یک دهم سرمایه رسید، موضوع کردن آن اختیاری است. در صورتی که سرمایه مؤسسه افزایش یابد، کسر یک بیستم مذکور ادامه خواهد یافت تا وقتی که اندوخته قانونی به یک

$$\text{درآمد حق بیمه ناخالص} = \text{کاهش (افزایش) ذخیره حق بیمه عاید نشده / ذخیره ریاضی} + \text{کاهش (افزایش) ذخیره ریسک‌های منقضی نشده} - \text{حق بیمه برگشتی} - \text{حق بیمه صادره}$$

** چنانچه دوره بیمه‌نامه بیش از یک سال باشد، حق بیمه مازاد بر یک سال، به طور کامل به عنوان حق بیمه سال‌های آتی محسوب می‌شود. حق بیمه سال‌های آتی باید به تفکیک مشخص و در سال مربوطه به عنوان حق بیمه صادره شناسایی شود.

$$\text{حق بیمه اجباری} + \text{حق بیمه غیراجباری} + \text{کاهش (افزایش) ذخیره حق بیمه عاید نشده / ریاضی سهم اتکایی} = \text{حق بیمه اتکایی واگذاری}$$

$$\text{خسارت پرداختی} + \text{خسارت قبولی} + \text{هزینه خسارت کارشناسی} - \text{باز یافت خسارت} + \text{افزایش (کاهش) ذخیره خسارت معوق} = \text{خسارت و مزایای پرداختی ناخالص}$$

$$\text{خسارت اجباری} + \text{خسارت غیراجباری} + \text{خسارت معوق سهم اتکایی} = \text{کاهش (افزایش) ذخیره خسارت سهم بیمه‌گران اتکایی}$$

$$\text{افزایش (کاهش) ذخیره فنی} + \text{بیمه برگشتی} + \text{تغییرات سایر ذخایر فنی} = \text{افزایش (کاهش) ذخیره فنی تکمیلی و خطرات طبیعی}$$

دهم سرمایه بالغ شود.

ماده ۳- مؤسسات بیمه مکلفند هر سال حداقل یک دهم از سود خالص مؤسسه را به‌عنوان اندوخته سرمایه‌ای موضوع کنند. احتساب اندوخته سرمایه‌ای تا رسیدن به ۱۰۰ درصد سرمایه مؤسسه الزامی است. در

صورتی که اندوخته سرمایه‌ای به سرمایه افزوده شود، کسر اندوخته مذکور تا رسیدن به ۱۰۰ درصد سرمایه جدید ضروری خواهد بود. تبصره - در صورتی که موضوع کردن اندوخته قانونی با توجه به نصاب تعیین

شده در ماده دو متوقف شود، اندوخته سرمایه‌ای هر سال به حداقل پانزده درصد سود خالص افزایش خواهد یافت. (ت) برخی اقلام با اهمیت در صورت سود و زیان

بخش دوم: نسبت‌های مالی و عملیاتی مهم در شرکت‌های بیمه

۱- منابع سرمایه‌گذاری

۱-۱- مفاهیم

طبق ماده ۱ آیین‌نامه ۹۷، منابع سرمایه‌گذاری مؤسسات بیمه اعم از مستقیم یا اتکایی عبارت است از: مجموع حقوق مالکانه، ذخایر ریاضی سهم نگهداری و سایر ذخایر فنی سهم نگهداری.

نکات حائز اهمیت در تعیین منابع سرمایه‌گذاری ابتدای دوره عبارت است از:

- محاسبه براساس اقلام مندرج در آخرین صورت‌های مالی حسابرسی شده (سالانه یا شش ماهه)؛

- احتساب افزایش سرمایه ثبت شده طی دوره مالی به‌عنوان منابع سرمایه‌گذاری؛

- در آیین‌نامه، به دلیل عدم دسترسی به مبالغ سرمایه در گردش طی دوره، از احتساب سایر منابعی که خالص جریان نقد ورودی (منابع بالقوه سرمایه‌گذاری) ایجاد می‌کنند صرف‌نظر شده است؛

- عدم احتساب منابع حاصل از تجدید ارزیابی دارایی‌های ثابت مؤسسه بیمه تا سه سال پس از تجدید ارزیابی.

به‌منظور توضیحات بیشتر، تعریف ذخایر فنی و حقوق مالکانه به شرح زیر ارائه شده است:

ذخیره ریاضی از ضوابط سرمایه‌گذاری از محل حقوق مالکانه و سایر ذخایر فنی است. از این رو، در گزارش حاضر، ابتدا به مفاهیم و ضوابط مندرج در آیین‌نامه ۹۷ اشاره شده است و سپس، به وضعیت منابع و عملکرد سرمایه‌گذاری شرکت‌های بیمه در پایان سال ۱۴۰۰ اشاره شده است و درنهایت به نحوه نظارت و ضمانت‌های اجرایی مقرر در آیین‌نامه ۹۷ پرداخته شده است.

ذخیره ریاضی بیمه‌های زندگی عبارت است از: تفاوت بین ارزش فعلی تعهدات بیمه‌گر (اعم از سرمایه و مستمری) و ارزش فعلی تعهدات بیمه‌گذاران که با رعایت مبانی فنی مورد استفاده در محاسبه حق بیمه و نسبت به سهم نگهداری مؤسسه بیمه محاسبه می‌شود.

حقوق مالکانه براساس صورت‌های مالی نمونه عبارت است از سرمایه شرکت‌ها،

مقدمه:

شورای عالی بیمه در جلسه مورخ ۳۰/۰۲/۱۳۹۸ در اجرای ماده ۶۱ قانون تأسیس بیمه مرکزی ایران و بیمه‌گری و به استناد ماده ۱۷ همان قانون، «آیین‌نامه سرمایه‌گذاری مؤسسات بیمه» را مشتمل بر ۱۹ ماده و ۱۹ تبصره تصویب کرد. عمده‌ترین تفاوت آیین‌نامه جدید با آیین‌نامه ۶۰، تفکیک ضوابط مربوط به سرمایه‌گذاری مؤسسات بیمه از محل

میزان افزایش سرمایه در جریان، صرف سهام، صرف سهام خزانه، اندوخته قانونی، اندوخته سرمایه‌ای، سایر اندوخته‌ها، مازاد تجدید ارزیابی دارایی‌ها، تأثیر تغییرات نرخ ارز، سود (زیان) انباشته و سهام خزانه.

سایر ذخایر فنی شامل ذخیره حق بیمه عاید نشده، ذخیره ریسک‌های منقضی نشده، ذخیره خسارت معوق، ذخیره برگشت حق بیمه، ذخیره فنی تکمیلی و خطرات طبیعی و ذخیره مشارکت در منافع است.

۲-۱- وضعیت منابع سرمایه‌گذاری ابتدای

دوره شرکت‌های بیمه و سهم هر یک از اقلام تشکیل دهنده آن

۲- سرمایه‌گذاری مؤسسات بیمه ۲-۱- آیین‌نامه سرمایه‌گذاری مؤسسات بیمه

شورای عالی بیمه، آیین‌نامه ۹۷ را با مد نظر قراردادان محورهای ذیل، جایگزین آیین‌نامه قبلی سرمایه‌گذاری مؤسسات بیمه (آیین‌نامه ۶۰) کرد:

- توجه به ریسک و بازدهی انواع سرمایه‌گذاری‌ها؛
- توزیع ریسک سرمایه‌گذاری از طریق متنوع‌سازی پرتفوی سرمایه‌گذاری‌ها؛

- توجه به قدرت نقدشوندگی سرمایه‌گذاری‌ها به دلیل اهمیت ایفای تعهدات آتی؛

- توجه به تفاوت ماهیت متفاوت بدهی‌های شرکت‌های بیمه فعال در حوزه بیمه‌های زندگی با شرکت‌های غیرزندگی از حیث سررسید تعهدات. به عبارت دیگر تفکیک سرمایه‌گذاری‌های مجاز از محل ذخایر ریاضی از سایر منابع.

۲-۲- نصاب سرمایه‌گذاری‌های مجاز وفق ضوابط آیین‌نامه شماره ۹۷ و مکمل آن

منابع سرمایه‌گذاری ابتدای دوره (مبالغ به میلیارد ریال)				
شرح	حقوق مالکانه	ذخایر ریاضی سهم نگهداری	سایر ذخایر فنی سهم نگهداری	مجموع منابع سرمایه‌گذاری
بازار	۲۵۵,۸۴۶	۲۷۷,۷۶۹	۶۴۱,۱۰۴	۱,۱۷۴,۷۱۹

افزایش منابع سرمایه‌گذاری در دسترس شرکت‌ها؛

۲-۳- ضمانت‌های اجرایی نظارت بر عملکرد سرمایه‌گذاری مؤسسات بیمه وفق ماده ۱۷ آیین‌نامه ۹۷، در صورت احراز تخلف مؤسسه بیمه از مقررات آیین‌نامه ۹۷، بیمه مرکزی می‌تواند یکی از اقدامات زیر را انجام دهد:

- تذکر به مسئول امور سرمایه‌گذاری، مالی، مدیرعامل و یا هیئت‌مدیره مؤسسه بیمه؛
- اخطار کتبی به مسئول امور سرمایه‌گذاری، مالی، مدیرعامل یا هیئت‌مدیره مؤسسه بیمه با درج در سوابق مربوط؛
- سلب صلاحیت هریک از اعضای هیئت‌مدیره، مدیرعامل، مسئول امور سرمایه‌گذاری یا مالی با درج در سوابق؛
- تعلیق پروانه فعالیت مؤسسه بیمه در یک یا چند رشته بیمه از سه ماه تا یک سال با تأیید شورای عالی بیمه؛
- لغو پروانه فعالیت مؤسسه بیمه در یک یا چند رشته بیمه با تأیید شورای عالی بیمه و تصویب مجمع عمومی بیمه مرکزی؛

۴- موارد بااهمیت در حسابرسی عملکرد سرمایه‌گذاری مؤسسات بیمه

- کنترل چک‌لیست مربوط به رعایت ضوابط و نصاب‌های آیین‌نامه سرمایه‌گذاری مؤسسات بیمه و مکمل آن؛
- کنترل صحت طبقه‌بندی سرمایه‌گذاری‌های کوتاه‌مدت و بلندمدت،
- کنترل لزوم رعایت استاندارد شماره ۱۵ حسابداری در خصوص سرمایه‌گذاری‌ها؛

۲-۲- وضعیت سرمایه‌گذاری شرکت‌های بیمه

براساس اطلاعات موجود در سامانه سنهاب، بهای تمام شده سرمایه‌گذاری‌های مؤسسات بیمه در سال ۱۴۰۰ بیش از ۹۰۰ میلیارد ریال بوده است و نمودار زیر ترکیب سرمایه‌گذاری‌های مزبور را در پایان سال مورد بحث نشان می‌دهد:

۳- نظارت و ضمانت‌های اجرایی آن
۳-۱- نحوه نظارت بر عملکرد سرمایه‌گذاری مؤسسات بیمه
نحوه نظارت بر عملکرد سرمایه‌گذاری شرکت‌های بیمه طبق ضوابط مندرج در آیین‌نامه سرمایه‌گذاری مؤسسات بیمه و رویه‌های مورد عمل بیمه مرکزی به شرح ذیل است:

- اخذ اطلاعات مربوط به عملکرد سرمایه‌گذاری شرکت‌های بیمه در

مقاطع زمانی مختلف از طریق سامانه سنهاب و همچنین صورت‌های مالی؛

- حسب ضرورت، انجام بازدید میدانی از شرکت‌های بیمه به منظور بررسی عملکرد سرمایه‌گذاری‌ها؛
- بررسی و احصای مغایرت‌های عملکرد سرمایه‌گذاری شرکت‌های بیمه در انطباق با ضوابط آیین‌نامه ۹۷ و مکمل آن؛

- اعلام مغایرت‌های احصاء شده به شرکت‌های مربوطه و تعیین مهلت زمانی به منظور رفع آنها؛
- تهیه گزارش عملکرد سرمایه‌گذاری شرکت‌های بیمه مشتمل بر پیشنهاد اعمال جرایم در چهارچوب ضوابط مندرج در آیین‌نامه ۹۷؛
- بررسی مطالبات شرکت‌های بیمه علی‌الخصوص مطالبات راکد و سنواتی و پیگیری وصول مطالبات به منظور

- تفکیک سرمایه‌گذاری‌های جاری از سریع معامله،
- افشای صحیح سرمایه‌گذاری در سبدهای اختصاصی، صندوق‌های سرمایه‌گذاری و صندوق‌های بازارگردانی سهام در دفاتر و صورت‌های مالی شرکت‌های بیمه؛

- کنترل تفکیک و افشای صحیح سرمایه‌گذاری از محل ذخایر ریاضی و سایر ذخایر فنی و سایر منابع در صورت‌های مالی؛
- رعایت استانداردهای حسابداری در خصوص طبقه‌بندی، ارزشیابی و

- شناسایی درآمد سرمایه‌گذاری‌ها؛
- تفکیک صحیح درآمد سرمایه‌گذاری از محل ذخایر ریاضی و سایر ذخایر فنی و سایر منابع در صورت‌های مالی؛
- کنترل صحت محاسبه سهم مشارکت در منافع بیمه‌گذاران بیمه‌های زندگی.

نصاب مجاز سرمایه‌گذاری از محل ذخیره ریاضی		نصاب مجاز سرمایه‌گذاری از محل سایر منابع		مواد آیین‌نامه	شرح
حداقل	حداکثر	حداقل	حداکثر		
سرمایه‌گذاری‌های مجاز					
٪۶۰	٪۱۰	٪۷۰	٪۱۰	بند ۱ مواد ۲ و ۳	سپرده‌گذاری نزد بانک‌ها و مؤسسات اعتباری دارای مجوز بانک مرکزی
٪۲۰	٪۱۰	٪۲۰	٪۱۰	بند ۲ مواد ۲ و ۳	خرید اوراق مالی اسلامی (اوراق مشارکت/اسناد خزانه/مراجعه/اجاره/منفعت /...)
٪۱۰	-	٪۱۰	-	بند ۳ مواد ۲ و ۳	سرمایه‌گذاری در سایر ابزارهای پولی و مالی نظیر اوراق گواهی سپرده/اوراق مشتقه/ سایر
٪۴۸	-	٪۴۸	-	بند ۴ مواد ۲ و ۳	سرمایه‌گذاری در سهام شرکت‌های بورسی و فرابورسی
-	-	٪۲۰	-	بند ۵ ماده ۳	سرمایه‌گذاری در سهام شرکت‌های پایه فرابورس و شرکت‌های سهامی عام غیربورسی و شرکت‌های سهامی خاص
٪۲۰	-	٪۲۰	-	بند ۶ ماده ۳ و بند ۵ ماده ۲	سرمایه‌گذاری در واحدهای صندوق‌های سرمایه‌گذاری ثبت شده نزد سازمان بورس و اوراق بهادار
٪۳۵	-	٪۲۵	-	بند ۷ ماده ۳ و بند ۶ ماده ۲	مشارکت در طرح‌ها، اجرای عملیات عمرانی و ساختمانی و املاک و مستغلات
سایر ضوابط					
٪۳۰ حقوق مالکانه				ماده ۴	دارایی‌های ثابت مشهود و نامشهود
٪۱۵				ماده ۵	درصد مالکیت در سهام هر شرکت
٪۴,۸ منابع سرمایه‌گذاری (٪۱۰ منابع موضوع مواد ۲ و ۳)				تبصره ۱ بند ۴	درصد سرمایه‌گذاری در سهام هر شرکت
٪۱۴,۴ منابع ابتدای دوره (٪۳۰ منابع موضوع مواد ۲ و ۳)				تبصره ۲ بند ۴	درصد سرمایه‌گذاری در سهام شرکت‌های طبقه‌بندی شده در یک صنعت
٪۱۰ مجموع حقوق مالکانه و ذخایر فنی سهم نگهداری				ماده ۶	سایر گزینه‌های سرمایه‌گذاری (براساس مجوز بیمه مرکزی)
طبق شرایط بیمه‌نامه‌های زندگی				ماده ۱۰	تسهیلات اعطایی به بیمه‌گذاران
٪۵ مجموع حقوق مالکانه و ذخایر فنی سهم نگهداری				ماده ۱۱	تسهیلات اعطایی به نمایندگان
٪۵ مجموع حقوق مالکانه و ذخایر فنی سهم نگهداری				ماده ۱۲	تسهیلات اعطایی به کارکنان

تأثیر قرار خواهد داد، بلکه بسیاری از افراد جامعه شامل بیمه‌گذاران و سایر ذینفعان از آن متأثر خواهند شد، رعایت اصول حاکمیت شرکتی برای شرکت‌های بیمه از اهمیت بیشتری برخوردار است. اگر واقعهٔ رسوایی شرکت انرون^۴ در سال ۲۰۰۱ منجر به توجه بیشتر به اصول حاکمیت شرکتی در عرصهٔ جهانی شد، در صنعت بیمه هم رسوایی‌های مالی شرکت‌های بزرگ بیمه‌گر که بر شمار زیادی از ذینفعان تأثیر گذاشتند باعث شد اهمیت بیشتر رعایت اصول حاکمیت شرکتی در این صنعت نمایان شد. در این رابطه می‌توان به شرکت‌های بزرگ بیمه‌ای مثل AIG در آمریکا، Fuji Fire & Marine در ژاپن، Equitable Life در انگلستان و hih insurance در استرالیا که در حد فاصل ۱۹۹۸ تا ۲۰۰۴ در آنها به دلیل فقدان حاکمیت شرکتی مناسب رسوایی‌های مالی رخ داد، اشاره کرد.

تعریف حاکمیت شرکتی:

از نظر سازمان بین‌المللی همکاری‌های اقتصادی OECD^۵ حاکمیت شرکتی چنین تعریف شده است: «حاکمیت شرکتی در شرکت‌های بیمه شامل ساختاری است برای توزیع اختیارات و مسئولیت‌ها در بین عوامل مختلف یک سازمان بیمه‌ای که به نوعی بر سرنوشت سازمان تأثیرگذار هستند مانند هیئت مدیره، مدیرعامل، مدیران اجرایی، سهامداران و سایر ذینفعان، کسانی که در نهایت تصمیم‌گیری‌های آنها سازمان را به سمتی هدایت می‌کند که منجر به حفاظت و افزایش منافع کلیه ذینفعان می‌شود».

تعاریفی دیگر نیز برای اصول حاکمیت

چهل و چهارمین همایش انجمن حسابداران و بینار بزرگ بررسی چالش‌های حسابداری و حسابرسی در

جمعه ۱۷ تیر ۱۴۰۱ - ۸:۳۰ الی ۱۴:۳۰

مجید بنویدی: مدیر کل نظارت مالی بیمه مرکزی حاکمیت شرکتی در شرکت‌های بیمه

حفاظت از منافع سهامداران براساس اصول حاکمیت شرکتی^۲ و مسئولیت اجتماعی^۳ و در نظر داشتن این نکته که شرکت‌های بیمه به‌عنوان مؤسسات مالی و پذیرندهٔ ریسک به‌عنوان یک پایگاه اجتماعی برای پهنهٔ اقتصادی و عموم مردم یک جامعه، از نقطه نظر سلامت مالی و توانگری حائز اهمیت بالایی هستند و بروز هرگونه مشکلات مالی و رسوایی در اینگونه شرکت‌ها نه تنها سهامداران آنها را تحت

ورود شرکت‌های بیمه از اوایل دهه ۱۳۸۰ و خصوصی‌سازی شرکت‌های بزرگ بیمه‌ای در ادامه موجب شد شمار ذینفعان^۱ شرکت‌های بیمه که قبل از آن عمدتاً بیمه‌گذاران و دولت را شامل می‌شد، افزایش یابد و فعالان بازار سرمایه شامل سرمایه‌گذاران خرد و کلان نیز در زمرهٔ ذینفعان این صنعت، قرار گیرند. تحولات اخیر در عرصه‌های بین‌المللی و توجه به رعایت حقوق کلیه ذینفعان در کنار

شرکتی مطرح است؛ از جمله: حاکمیت شرکتی به ساختارها و فرآیندهای تصمیم‌گیری، پاسخگویی و رفتار در صدر سازمان می‌پردازد.

حاکمیت شرکتی در مورد روابط میان مدیریت، هیئت مدیره، سهام‌داران و سایر ذینفعان شرکت است.

حاکمیت شرکتی همچنین ساختاری را فراهم می‌کند که از طریق آن اهداف شرکت تنظیم می‌شوند و روش‌های دستیابی به آن اهداف و نظارت بر عملکرد تعیین می‌شوند (رهبری خرازی، ۱۳۸۳).

حاکمیت شرکتی اصولی هستند که به‌وسیله آن می‌توان اختیارات و مسئولیت‌های تفویض‌شده به هیئت مدیره و مدیران اجرایی شرکت را از طریق آن کنترل کرد و ایشان را به سمتی هدایت کرد که علاوه بر پاسخگویی و مسئولیت‌پذیری در مورد اعمال و تصمیمات خود در رابطه با شرکت، به‌صورت شفاف و بدون جانب‌داری، تصمیم‌گیری و اطلاع‌رسانی کنند (بنویدی، ۱۳۹۰).

لزوم حاکمیت شرکتی در شرکت‌های بیمه:

اهمیت مسائل مدیریتی و هدایت شرکت بر مبنای اصول و قواعد علمی در اداره

یک واحد تجاری بر هیچ‌کس پوشیده نیست و مضاعف بودن این اصول و رعایت این قواعد در شرکت‌هایی که با ریسک بیشتری مواجه هستند و شمار ذینفعان آنها گسترده‌تر هستند، امری است بدیهی و اجتناب‌ناپذیر.

بیمه‌گران به‌عنوان امانت‌دار گروهی از افراد تحت عنوان بیمه‌گذار در وهله اول وظیفه دارند شرایطی را فراهم کنند که حقوق بیمه‌گذاران رعایت شود و سپس از محل منافع بیمه‌ای و سرمایه‌گذاری وجوه رسوب شده از فعالیت‌های بیمه و سایر منابع، منافع بیمه‌ای برای صاحبان بنگاه (شرکت بیمه) یا همان سهامداران فراهم شود. هر بیمه‌گذار با پرداخت حق بیمه متناسب با ریسک معین در صورت تحقق ریسک و مواجه شدن با حادثه تعریف شده در بیمه‌نامه، طبق شرایط بیمه‌نامه خسارت و زیان خود را دریافت می‌کند یا زیان افراد ثالث آسیب دیده از حادثه از محل پوشش‌های بیمه‌نامه تأمین می‌شود لذا محصولات بیمه‌ای محصولاتی هستند که علاوه بر

تأمین پوشش بیمه‌ای برای بیمه‌گذار و تأمین منافع بیمه‌ای برای بیمه‌گر، افراد دیگر جامعه را تحت تأثیر قرار می‌دهند و براین اساس، دامنه ذینفعان آنها فراتر از

دو طرف قرارداد بیمه‌ای است. قوانین و آیین‌نامه‌های بیمه‌ای به نوعی تهیه شده‌اند که حقوق بیمه‌گذاران در هر حال محافظت شود و اصول بیمه‌گری به نحوی است که تعاون ایجاد شده در عملیات بیمه‌ای هر دو طرف بیمه‌گر و بیمه‌گذار را از منافع متناسب با هزینه پرداخت شده، بهره‌مند می‌سازد ولی از آن جهت که شرکت‌های بیمه براساس تفکرات و مهارت‌های فردی افراد بنا نهاده می‌شوند، رعایت چهارچوبی که بتواند این افراد (مدیران) را به سمتی هدایت کند که ضمن رعایت کامل اصول و قوانین بیمه‌گری، به‌گونه‌ای عمل کند که منافع کلیه ذینفعان رعایت شود، ضروری به‌نظر می‌رسد. شرکت‌های بیمه می‌بایست با دقت و وسواس بیشتری اداره شوند و حاکمیت شرکتی هیئت مدیره را به سمتی سوق می‌دهد که شفاف عمل کنند و مسئولانه تصمیم بگیرند و در نهایت پاسخگویی عملیات انجام شده تحت نظارت خود باشند (IAIS ۲۰۰۴).

چهارچوب اصول حاکمیت شرکتی برای شرکت‌های بیمه از منظر سازمان IAIS: پس از رسوایی‌های مالی در شرکت‌های بیمه در اوایل قرن ۲۱، سازمان‌های

بین‌المللی به اهمیت خاص و لزوم برقراری سیستم ویژه حاکمیت شرکتی در شرکت‌های بیمه پی‌بردند و براین اساس در پی تحقیق و بررسی اصولی این موضوع برآمدند و برای تهیه راهنمای اصول حاکمیت شرکتی مختص شرکت‌های بیمه اقدام کردند. از جمله سازمان‌های مهمی که به تهیه اصول خاص برای مؤسسات پذیرنده ریسک مانند بیمه پرداختند سازمان OECD و IAIS هستند که با بررسی مشترک در نهایت رهنمودی برای تهیه اصول خاص حاکمیت شرکتی برای شرکت‌های بیمه را منتشر کرده‌اند. به‌منظور یکنواخت‌سازی این اصول IAIS در سال ۲۰۰۴ پیشنهاد کرد که یک کارگروه فرعی GCS^۷ در مورد تجربیات مربوط به این موضوع در صنعت بیمه تحقیق کند بنابراین دو سازمان OECD و IAIS در مورد همکاری مشترک، توافق کردند تا ضمن جلوگیری از موازی‌کاری و بارعایت احترام متقابل، در نهایت با همکاری یکدیگر اصول حاکمیت شرکتی مؤثر برای شرکت‌های بیمه تهیه شود و پیشنهاد شد GCS از تجربیات به‌دست آمده در این‌باره تحقیق و بررسی کند و از یافته‌ها برای تهیه مجموعه اصول حاکمیت شرکتی مناسب برای شرکت‌های بیمه استفاده کند. این اصول می‌بایست از یک سو به‌نحو تهیه می‌شد که خواسته سازمان‌های نظارتی را در حفاظت از منافع سهامداران و ذینفعان تأمین کند و از سوی دیگر براساس تجربیات قبلی شرکت‌های بیمه، قابلیت اجرا توسط بیمه‌گران را داشته باشد. در نهایت چهارچوبی تهیه شد که شرکت‌های بیمه بتوانند اصول حاکمیت شرکتی خود را براساس آن تهیه کنند که

خلاصه آن به شرح زیر است:

تعیین وظایف و مسئولیت اعضای هیئت مدیره و مدیران عالی اجرایی (صادرکنندگان بیمه و پرداخت‌کنندگان خسارت)

- نظارت بر اجرای خدمات بیمه‌ای و عملیات فنی توسط کمیته‌های فرعی تحت نظارت و مسئولیت هیئت مدیره - بازبینی استراتژی‌های مدیریت ریسک و برنامه تصمیم‌گیری در مورد ریسک‌های بزرگ بیمه‌ای

- انتخاب و تعیین روش‌هایی برای پرداخت خسارت و نظارت بر آن از طریق استفاده از مدیریت منابع و حساب‌رسان و اکچوئرها - نظارت بر مدیریت تضاد منافع مدیران - حصول اطمینان از اجرای مقررات و قوانین بیمه‌ای در شرکت - نظارت بر اثربخش بودن اجرای حاکمیت شرکتی

- تناسب تجربیات و تخصص مدیران با مسئولیت‌های ایشان در شرکت بیمه - پاسخگو بودن و شفافیت در تصمیم‌گیری در مورد قراردادهای بیمه و عملیات بیمه‌گری و خسارت

- انتخاب اکچوئری مستقل و متخصص در بیمه‌های زندگی و غیرزندگی جهت ارائه گزارشات مستقیم به هیئت مدیره

- تعیین واحد حسابرسی جداگانه که به امور بیمه تسلط داشته باشد و بتواند در مواقع لزوم هشدارهای لازم را ارائه دهد. (سیاست‌های پیشگیری و هشدار)^۸

- تدوین روش‌های کنترل داخلی متناسب با فعالیت بیمه‌ای

- تدوین روش تهیه گزارش‌های خاص بیمه‌ای

- اولویت حفاظت از حقوق بیمه‌گذاران - شفافیت در انجام عملیات بیمه (صدور

و خسارت)

بر این اساس کشورهای مختلف نسبت به تهیه اصول حاکمیت شرکتی مخصوص بیمه‌گران اقدام کردند. این اصول در بعضی از کشورها به‌صورت توصیه‌ای و در بعضی دیگر به‌صورت قانونی و اجبار از سوی مقامات نظارتی ارائه شد. به‌عنوان مثال در ایران، بیمه مرکزی با تدوین آیین‌نامه ۹۳ و تصویب آن در شورای عالی بیمه، بیمه‌گران را موظف به رعایت موازین حاکمیت شرکتی کرد و در کشور هند سازمان نظارت و توسعه بیمه IRDA راهنمای اصول حاکمیت شرکتی را برای شرکت‌های بیمه فعال در این کشور تهیه کرده است که اساس آن بر مبنای اصول تهیه شده سازمان OECD و IAIS است. در نهایت IAIS اصول حاکمیت شرکتی شرکت‌های بیمه و مواردی را که می‌بایست در تدوین این اصول در نظر گرفته شود و سازمان‌های ناظر برای رعایت آن باید تلاش کنند تحت عنوان ICP^۷ منتشر کرد که متن انگلیسی و فارسی از طریق پژوهشکده بیمه در دسترس است. اصولی که IAIS برای تقویت نظارت بر اجرای مؤثر حاکمیت شرکتی تدوین و منتشر کرده است به شرح ذیل است:

- ICP5 صلاحیت حرفه‌ای افراد

- ICP7 حاکمیت شرکتی در شرکت‌های بیمه

- ICP8 مدیریت ریسک و کنترل‌های داخلی

- ICP16 مدیریت ریسک شرکتی با هدف توانگری مالی

- ICP19 اداره کسب و کار بیمه

- ICP20 افشای عمومی

برای درک بهتر اهمیت اجرای حاکمیت شرکتی مؤثر در شرکت‌های بیمه از دو منظر می‌توان ویژگی رعایت اصول حاکمیت شرکتی را در شرکت‌های بیمه مورد بررسی قرار داد:

تکمیل خلاءهای نظارتی سازمان‌های ناظر:

اصولاً فعالیت شرکت‌های بیمه در تمام کشورهای دنیا براساس قوانین بیمه‌گری و مقرراتی تعیین می‌شود که در وهله اول حفاظت از منافع بیمه‌گذاران را در نظر گرفته است و ناظران بازار بیمه همواره بر عملیات شرکت‌های بیمه در جهت حفظ حقوق بیمه‌گذاران نظارت می‌کنند. قوانین و مقررات تعریف شده برای شرکت‌های بیمه از منظر این سازمان‌ها در نهایت تأمین‌کننده منافع بیمه‌گذاران است و بعضاً منافع سهامداران به جهت سخت‌گیری ناظران بیمه‌ای فراموش می‌شود یا مدیران شرکت‌های بیمه‌گر را در وضعیتی قرار می‌دهد که مجبور می‌شوند برای جلب رضایت ناظران بیمه‌ای از حقوق سهامداران چشم‌پوشی کنند و در نهایت سرمایه‌گذاران این عرصه، منافع مورد انتظار خود را به‌دست نمی‌آورند. حفظ منافع بیمه‌گذاران در قبال کاسته شدن سود سهامداران، جدالی است بین بیمه‌گران و سازمان‌های ناظر که می‌توان با برقراری اصول حاکمیت شرکتی مناسب و در نظر گرفتن تمام جوانب آن به بهترین وجه از تعاون به‌وجود آمده در بیمه برای منافع کلیه ذینفعان استفاده کرد، زیرا اساس جاری‌سازی این اصول در شرکت‌های تجاری به‌نحوی است که منجر به پیاده‌سازی مناسب استراتژی‌ها خواهد شد، استراتژی‌هایی که با آینده‌نگری

پرداخت حق بیمه از سوی بیمه‌گذاران است و به‌عبارت بهتر تداوم پرداخت مبالغ حق بیمه از سوی این گروه از ذینفعان است که منجر به رونق و ادامه فعالیت شرکت‌های بیمه می‌شود. این گروه از ذینفعان که از نظر تعدادی بسیار بیشتر از سهامداران هستند، درحقیقت به‌عنوان مالکان اصلی شرکت‌های بیمه محسوب می‌شوند ولی با این تفاوت که حق رأی و دخالت در اداره امور شرکت را ندارند یا امکان دخالت در مسائل مدیریتی شرکت برای آنها فراهم نیست. گروهی دیگر

منطقی، راهی را برای بیمه‌گر ترسیم می‌کنند که در کنار جلب رضایت بیمه‌گذاران و پرداخت خسارت منصفانه آنها که آرمان سازمان‌های ناظر است، منجر به کسب منافع بیمه‌ای معقول برای بهره‌وری مناسب از ثروت سهامداران و افزایش آن شود.

اصول خاص برای رعایت حقوق ذینفعان خاص (بیمه‌گذاران و اشخاص ثالث ذینفع):

اساساً حیات شرکت‌های بیمه وابسته به

از ذینفعان شرکت‌های بیمه که افراد ثالثی هستند که به‌واسطه بیمه‌نامه‌های صادر توسط این مؤسسات در هنگام خسارت یا براساس شرایط بیمه‌نامه، منتفع و مستحق دریافت خدمات بیمه‌ای می‌شوند، هستند که مانند بیمه‌گذاران در اداره امور شرکت و مدیریت آن هیچ نقشی ندارند و هرگونه ضعف مدیریتی و بی‌نظمی مالی به‌واسطه نقص حاکمیت شرکتی می‌تواند آنها را از دریافت منافع و حقوق منصفانه محروم کند. بنابراین اجرای حاکمیت شرکتی مناسب برای بیمه‌گران که بتواند ضمن رعایت منافع سهامداران اصلی، منافع گروه بی‌شمار ذینفعان و به‌ویژه بیمه‌گذاران و افراد ثالث را در نظر بگیرد، اجتناب ناپذیر و الزامی است.

اصول حاکمیت شرکتی در شرکت‌های بیمه:

کلیه متون مربوط به حاکمیت شرکتی و رویه‌های تهیه دستورالعمل آن بر مبنای چهار اصل اساسی اصول حاکمیت

شرکتی بنا نهاده شده است که عبارتند از بی‌طرفی^۹، شفافیت^{۱۰}، پاسخگویی و حسابداری^{۱۱} و مسئولیت‌پذیری^{۱۲} که در تدوین چهار چوب راهبری شرکتی نقش اساسی را ایفا می‌کنند. برای درک مناسب این اصول و کاربرد آن در نظام حاکمیت شرکتی شرکت‌های بیمه، در ادامه به تعریف خلاصه‌ای از این اصول و کاربرد آنها در یک شرکت بیمه، پرداخته می‌شود.

اصل بی‌طرفی:

این اصل در حاکمیت شرکتی برای برخورداری سهامداران از حقوق مساوی تدوین شده است و هیئت مدیره را مکلف می‌کنند در اقدامات خود اصل بی‌طرفی را رعایت کند و براساس اصول حرفه‌ای در جهت منافع کلیه ذینفعان عمل کنند. مطابق این اصل هیئت مدیره و مدیران اجرایی نباید به جهت حفظ منافع یک گروه از ذینفعان یا سهامداران، منافع گروه دیگری را تضییع کنند. رعایت حقوق سهامداران حداقلی در مقابل سهامداران

عمده که اداره شرکت به‌واسطه تصاحب کرسی‌های هیئت مدیره به عهده آنهاست، از این اصل پیروی می‌کند. با در نظر داشتن این اصل از اصول حاکمیت شرکتی که به نحوه برخورد بی‌طرفانه با کلیه ذینفعان می‌پردازد و با عنایت به اینکه بیمه‌گذاران از ذینفعان اصلی شرکت‌های بیمه محسوب می‌شوند، در نظر گرفتن چهارچوبی که بتواند تضمین‌کننده رفتارها و تصمیمات بی‌طرفانه مدیران اجرایی و هیئت مدیره برای رعایت این اصل در شرکت‌های بیمه باشد، الزامی است تا علاوه بر سهامداران به رعایت برخورد بی‌طرفانه با بیمه‌گذاران شرکت‌های بیمه که از امتیازات قانونی سهامداران برخوردار نیستند، پردازد. یک بیمه‌گذار براساس شرایط ذکر شده در بیمه‌نامه که اصولاً توسط شرکت‌های بیمه و براساس مقررات و قوانین بیمه‌گری تدوین می‌شود با پرداخت حق بیمه از حقوقی برخوردار می‌شود که می‌تواند به وسیله آن در هنگام حادثه یا بعد از پایان مدّت بیمه‌نامه (عمر و پس‌انداز) حقوق خود را مطالبه کند لذا تدوین این اصول براساس اصل بی‌طرفی و رعایت کلیه حقوق مصرف‌کننده محصولات بیمه از اهمیت خاصی برخوردار است و می‌بایست شرایط به ترتیبی باشد که متناسب با حق بیمه پرداخت شده حقوق مناسب و منصفانه برای بیمه‌گذار فراهم شود. شرایط بیمه‌نامه با در نظر گرفتن منافع بیمه‌ای که منجر به سود سهامداران شرکت بیمه می‌شود، در کنار مصالح بیمه‌گذار می‌بایست به نحوی تعیین شود که بر مبنای اصل تعاون نه تنها منافع سهامداران حفظ گردد بلکه

حقوق بیمه‌گذاران نیز به‌طور منصفانه‌ای رعایت شده و درنهایت هیچ یک از طرفین دچار زیان یا صاحب منافع مازاد نشوند. نکته دیگر در رعایت این اصل در شرکت‌های بیمه نگاه بی‌طرفانه به بیمه‌گذارانی است که سهامدار شرکت هستند. بی‌طرفی در برخورد با این گروهی از سهامداران شرکت‌های بیمه که خود از بیمه‌گذاران بزرگ شرکت محسوب می‌شوند (این موضوع در شرکت‌های بیمه خصوصی تأسیس شده در کشورمان کاملاً صدق می‌کند) در هنگامی که در مقام بیمه‌گذار به منظور خرید محصولات بیمه‌ای یا دریافت خسارت به شرکت بیمه مراجعه می‌کنند، موضوعی است که می‌بایست مدنظر قرار گیرد و توسط حسابرسان مستقل کنترل شود. احتمال جانب داری اعضاء هیئت مدیره منتخب سهامدار عمده در معاملات بیمه‌ای و نقض شرایط بی‌طرفی در هنگام پرداخت خسارت و تعیین حق بیمه غیرحرفه‌ای در شرکت‌های بیمه‌ای که توسط هلدینگ‌های بزرگ اداره می‌شوند و خود از بیمه‌گذاران شرکت بیمه هستند، در زمره این موارد است.

شفافیت:

از نظر اصول کلی حاکمیت شرکتی شفافیت فعالیت‌های شرکت و صورت‌های مالی و معاملات از عوامل اصلی حفاظت حقوق تمام سهامداران است و آگاهی آنها به تمام این امور بر مبنای شفافیت گزارشات حقیقی است که در اصول حاکمیت شرکتی به آن اهمیت داده شده است. اعلام شفاف رویدادهای شرکت و وضعیت مالی آن برای تصمیم‌گیری‌های سهامداران و سایر ذینفعان از جمله

مواردی است که اصول حاکمیت شرکتی به آن اهمیت داده و رعایت آن را برای هیئت مدیره و مدیران اجرایی الزامی کرده است. کتمان حقیقت در مورد ذخایر خسارت‌های معوق و عدم افشای اثرات مالی خسارت‌های بزرگ بیمه‌ای در صورت‌های مالی و گزارشات از موارد مهم نقض حاکمیت شرکتی در شرکت‌های بیمه است. در مورد بیمه‌گذاران به‌عنوان ذینفعان اصلی شرکت‌های بیمه شفافیت معاملات بیمه‌ای که با بیمه‌گران انجام می‌دهند از اهمیت خاصی برخوردار است. هنگامی که بیمه‌گذاری تصمیم به خرید محصول بیمه‌ای می‌گیرد شفاف کردن موضوع معامله از جمله وظایف بیمه‌گر تلقی می‌شود و می‌بایست تمامی جوانب مربوط به ریسک برای ایشان به نحوی مؤثر افشا شود و بیمه‌گذار در جریان تمامی جوانب حقوق خود در قبال هر میزان حق بیمه‌ای که پرداخت می‌کند قرار گیرد. هرچند اجرای این نوع رفتار در اصول حرفه‌ای شرکت‌های بیمه ذکر می‌شود ولی برای ضمانت اجرای آن و التزام مدیران صنعت بیمه می‌بایست به‌عنوان یکی از اصول اصلی حاکمیت شرکتی در هنگام تهیه دستورالعمل راهبری شرکتی بیمه به آن پرداخته شود تا کلیه ارکان شرکت به آن التزام داشته و نسبت به رعایت آن مقید باشند.

پاسخگویی و حسابدهی:

این اصل مدیران را موظف به پاسخگویی خود در قبال سهامداران می‌کند و در نگاه اول ارتباطی با بیمه‌گذاران شرکت‌های بیمه ندارد، زیرا اصولاً سهامداران حق حساب‌خواهی از هیئت مدیره شرکت‌ها را دارا بوده و مسئولیت اجرای صحیح

این اصول بر عهده حسابرسان منتخب سهامداران است که نتیجه آن در گزارشات مالی و حسابرسی متبلور می‌شود، ولی همانطور که مشخص شد در شرکت‌های بیمه، بیمه‌گذاران به‌عنوان ذینفعان اصلی می‌بایست از وضعیت شرکتی که از آن محصول بیمه‌ای خود را خریداری کرده‌اند مطلع باشند. اصل حساب‌دهی در مورد بیمه‌گرانی که محصولات بیمه‌های زندگی و پس‌اندازی را عرضه می‌کنند از اهمیت بیشتری برخوردار است، زیرا ایشان براساس مبالغی که از بیمه‌گذاران خود دریافت می‌کنند نسبت به تنظیم حساب‌های خود اقدام نموده و خدشه دار شدن این حساب‌ها و عدم حساب‌دهی در مورد وضعیت مالی و سرمایه‌گذاری‌های انجام شده، منافع بیمه‌گذاران را با خطر مواجه خواهد ساخت و به عبارت بهتر بیمه‌گذاران به‌عنوان گروه اصلی ذینفعان یک شرکت بیمه این حق را دارند که از حساب‌های شرکت و وضعیت مالی و نحوه سرمایه‌گذاری سپرده‌های خود مطلع باشند تا با درنظر داشتن وضعیت مالی بیمه‌گر بیمه‌نامه خود را تهیه یا تمدید کنند و براساس این اصل است که می‌توانند سود دریافتی را با سود واقعی که در صورت‌های مالی ذکر شده است تطبیق دهند. افشای صورت‌های مالی در نشریات عمومی و ارائه اطلاعات در مورد توانگری مالی شرکت‌های بیمه از جمله موارد رعایت اصل شفافیت و پاسخگویی است که در اساسنامه و قوانین بیمه‌ای به آن پرداخته شده است.

مسئولیت‌پذیری:

اصل مسئولیت‌پذیری در اصول حاکمیت شرکتی به این موضوع می‌پردازد که

مدیران اجرایی و اعضاء هیئت مدیره در قبال تصمیمات و اقدامات خود مسئولیت دارند و می‌بایست در قبال اثراتی که اقدامات و تصمیمات آنها بر منافع ذینفعان ایجاد می‌کنند، مسئولیت‌پذیر بوده و این مسئولیت‌پذیری را به کلیه سطوح سازمان القاء کنند به نحوی که از مسئولیت هیئت مدیره و مدیران ارشد اجرایی کاسته نشود. هر شرکت و مؤسسه تجاری جهت بقا در بازار رقابتی و جامعه تجاری و ادامه حیات خود نیازمند ارتباط خوب و مستمر با مشتریان خود است. جذب بیمه‌گذاران به‌عنوان یک شبکه عظیم مصرفی محصولات بیمه از اهداف اصلی شرکت‌های بیمه محسوب می‌شود

لذا جلب رضایت این شبکه در نهایت منجر به رونق کسب و کار شرکت‌های بیمه می‌شود و وجود هر عاملی که تمایل بیمه‌گذاران را به خرید محصولات بیمه‌ای کم یا اعتماد آنها را سلب کند، در نهایت به نفع شرکت‌های بیمه و کل صنعت بیمه نیست. یکی از عواملی که موجبات رضایت بیمه‌گذاران را در سطح جامعه تأمین می‌کند مسئولیت‌پذیری شرکت‌های بیمه است. اصولاً هنگام فروش محصولات بیمه‌ای رابطه میان بیمه‌گر و مشتریان بسیار خوب است و ایشان با تمامی توان در جلب نظر مشتری تلاش می‌کنند، ولی در هنگام خسارت وضعیت تغییر کرده و بیمه‌گر

در مقام پرداخت‌کننده خسارت بعضاً مدارکی را از زیان دیده مطالبه می‌کند یا براساس دلایلی نسبت به پرداخت خسارت به‌صورت کامل اقدام نمی‌کنند. در این مرحله بیمه‌گر مسئولیت دارد که دلایل این امر را برای بیمه‌گذار روشن کند. این الزامات برای پاسخگویی و مسولیت‌پذیری می‌بایست به نحوی باشد که بیمه‌گذار بتواند در ادامه کار بهترین گزینه را انتخاب کند و در صورت لزوم نسبت به اقدامات مؤثر جهت احقاق حقوق خود اقدام کند یا در آینده تمامی جوانب را قبل از خرید محصولات بیمه‌ای در نظر بگیرد.

اصول کلی حاکمیت شرکتی که در بالا به‌صورت خلاصه به آن پرداخته شد، چهارچوب اصلی برای اجرای حاکمیت شرکتی مناسب را تشکیل می‌دهد، ولی آنچه در شرکت‌های بیمه می‌تواند تقویت‌کننده اثربخشی حاکمیت شرکتی مناسب باشد مدیریت ریسک است که به‌عنوان یک اصل دیگر می‌بایست به این اصول چهارگانه آنرا اضافه کرد و در هنگام اداره شرکت براساس اصول حاکمیت شرکتی آن را در نظر گرفت. این اصل مضاعف که اساس کار شرکت‌های بیمه بر آن بنا نهاده شده است به نحوی باید در دستورالعمل حاکمیت شرکتی شرکت‌های بیمه در نظر گرفته شود که هیئت مدیره و مدیران اجرایی را ملزم کند با مدیریت ریسک مناسب نسبت به رعایت مصالح سهامداران در کنار منافع بیمه‌گذاران و کلیه ذینفعان اقدام کنند.

حاکمیت شرکتی در شرکت‌های بیمه از نظر تئوری‌های مدیریت:

علاوه بر اصول ذکر شده چند تئوری مدیریتی وجود دارد که در هنگام اجرای

محاسبه‌کننده خسارت^{۱۵} در هنگام پرداخت خسارت می‌توانند با در نظر گرفتن منافع کوتاه‌مدت و شخصی خود زمینه متضرر شدن سهامداران یا بی‌عدالتی در مورد بیمه‌گذاران (ذینفعان) را فراهم سازند.

تئوری معاملات در صنعت بیمه:

براساس تئوری معاملات، معاملات انجام شده در شرکت‌ها می‌تواند به صورت جهت‌دار صرفاً منافع گروه خاصی را مدنظر قرار دهد و در نهایت موجب تضییع منافع گروهی دیگر از سهامداران و ذینفعان شود. در شرکت‌های بیمه که مبنای کار آنها صدور بیمه‌نامه است، صدور بیمه‌نامه به‌عنوان یکی از معاملات بیمه‌ای می‌تواند با در نظر گرفتن منافع گروه خاصی که شاید سهامداران یا بیمه‌گذاران خاصی باشند، انجام شود به ترتیبی که در نهایت موجبات ضرر و زیان گروهی دیگر از سهامداران یا بیمه‌گذاران را فراهم کنند. به‌طور مثال در هنگام صدور بیمه‌نامه

شخصی و کوتاه‌مدت خود به منافع بلندمدت سهامداران قرار دارند. ساختار شرکت‌های بیمه بر پایه تفکرات و توانایی‌های نیروی انسانی بنا نهاده شده است و دیدگاه این تئوری نقش مؤثرتری در اینگونه شرکت‌ها ایفا می‌کنند. به عبارت بهتر کلیه تصمیماتی که در یک شرکت بیمه اتخاذ می‌شود توسط هیئت مدیره و مدیران اجرائی و افراد کلیدی^{۱۳} شرکت صورت می‌گیرد و این تصمیمات می‌توانند در میزان و نحوه دریافت حق بیمه و پرداخت خسارت بسیار مؤثر باشند. در نظر داشتن موضوع این تئوری در تدوین دستورالعمل حاکمیت شرکتی در شرکت‌های بیمه بسیار حائز اهمیت است زیرا تصمیم‌گیری جهت‌دار افراد کلیدی شرکت در مورد پرداخت خسارت و دریافت حق بیمه است که در نهایت منافع گروه سهامداران و ذینفعان را تحت تأثیر قرار می‌دهد. مدیر اجرایی یا صادرکننده بیمه‌نامه^{۱۴} هنگام صدور بیمه‌نامه یا

حاکمیت شرکتی مناسب می‌توان از آنها بهره‌برداری کرد. در تئوری‌های مطرح شده در مورد حاکمیت شرکتی، روابط میان مدیران حاکم بر شرکت و منافع ایشان با منافع سهامداران و گروه ذینفعان از جنبه‌های مختلف مورد بررسی قرار گرفته است. تطبیق این تئوری‌ها با جریان واقعی در شرکت‌های بیمه می‌تواند برای تهیه دستورالعمل‌های حاکمیت شرکتی مناسب برای یک شرکت بیمه که بتواند ضمن حفاظت از منافع سهامداران، در برگیرنده حقوق کلیه ذینفعان به ویژه بیمه‌گذاران این شرکت‌ها باشد، خالی از فایده نیست.

تئوری نمایندگی در صنعت بیمه:

براساس این تئوری در حاکمیت شرکتی مدیران و حاکمان شرکت که به نمایندگی از طرف سهامداران عهده‌دار اداره امور شرکت و تصمیم‌گیری‌های اساسی هستند، در معرض ترجیح دادن منافع

با سرمایه بالا در صورتی که صرفاً انجام معامله به نفع گروه خاصی در نظر گرفته شود نرخ فنی مناسب ارائه نخواهد شد یا بدون در نظر گرفتن تمهیدات اتکایی^{۱۶} ریسک پذیرفته می‌شود و ممکن است این معامله شرکت را با خساراتی مواجه سازد که موجب فروپاشی آن شود. مثال دیگر در هنگام پرداخت و محاسبه خسارت به‌عنوان یک معامله دیگر بیمه‌ای است، این معامله می‌تواند در نهایت به نفع گروهی خاص صادره شود و منافع سهامداران و ذینفعان را با خطر مواجه سازد. در نظر گرفتن تمهیدات خاص برای رعایت این تئوری در دستورالعمل حاکمیت شرکتی یک شرکت بیمه که بتواند هیئت مدیره و مدیران اجرایی را از انجام اینگونه معاملات منع کند و ایشان را ملزم به نظارت بر رعایت آن کند، می‌تواند موجب حفاظت از منافع کلیه ذینفعان شود.

تئوری ذینفعان در صنعت بیمه:

این تئوری که منافع گروه‌های مختلف را در کنار منافع سهامداران در نظر می‌گیرد از بارزترین مصادیق برای ارتباط شرکت‌های بیمه با ذینفعان خود است زیرا که شرکت‌های بیمه با دارا بودن گروه عظیم ذینفعان در یک پهنه اقتصادی می‌بایست با در نظر داشتن عوامل این تئوری، موجبات رضایت این گروه‌ها را فراهم کنند تا در نهایت منافع دراز مدت سهامداران حفظ شود. به‌طور مثال در صورتی که یک شرکت بیمه در هنگام عرضه محصولات بیمه‌ای خود یا پرداخت خسارت به بیمه‌گذاران صرفاً منافع سهامداران را در نظر بگیرد

به ستمی خواهد رفت که حقوق ذینفعان پایمال شود و در نهایت در آینده بیمه‌گذاران خود را از دست خواهد داد. براساس این تئوری که ابراز می‌دارد ذینفعان شرکت‌ها صرفاً مشتریان و سهامداران شرکت محسوب نمی‌شوند بلکه گروه‌های مختلف جامعه که ارتباط مستقیم با شرکت نداشته است در زمره ذینفعان قرار می‌گیرند، می‌بایست مورد توجه شرکت‌های بیمه در اجرای مناسب حاکمیت شرکتی قرار بگیرند، زیرا عملیات شرکت‌های بیمه براساس اعتماد متقابل شرکت و جامعه بیرونی خود است و در صورتی که این اعتماد به دلیل در نظر نگرفتن منافع گروهی که ارتباط کاری با شرکت ندارند (اشخاص ثالث^{۱۷}) رعایت نشود در نهایت به نفع شرکت‌های بیمه نخواهد بود.

موارد با اهمیت در مورد اجرای حاکمیت شرکتی مناسب در شرکت‌های بیمه:

موارد ذیل، موارد با اهمیتی است که می‌بایست برای اجرای حاکمیت شرکتی

مناسب در یک شرکت بیمه در نظر گرفته شود:

- تعیین وظایف و مسئولیت اعضا هیئت مدیره و مدیران عالی اجرایی
- نظارت بر اجرای خدمات بیمه‌ای و عملیات فنی توسط کمیته‌های فرعی تحت نظارت و مسئولیت هیئت مدیره
- بازبینی استراتژی‌های مدیریت ریسک و برنامه تصمیم‌گیری در مورد ریسک‌های بزرگ بیمه‌ای
- انتخاب و تعیین روش‌هایی برای پرداخت خسارت و نظارت بر آن از طریق استفاده از مدیریت منابع و حسابرسان و اکچوئرها
- نظارت بر مدیریت تضاد منافع مدیران
- حصول اطمینان از اجرای مقررات و قوانین بیمه‌ای در شرکت بیمه
- نظارت بر اثربخش بودن اجرای حاکمیت شرکتی
- تناسب تجربیات و تخصص مدیران با مسئولیت‌های ایشان در شرکت بیمه
- پاسخگویی و مسئولیت‌پذیری در قبال همه ذینفعان، به‌ویژه بیمه‌گذاران و زیان‌دیدگان
- انتخاب اکچوئرها مستقل و متخصص در بیمه‌های زندگی و غیرزندگی جهت ارائه

بیمه‌گران ایرانی بوده است.

پی‌نوشت‌ها:

- 1- Stakeholders
- 2- Corporate Governance
- 3- Social Responsibility
- 4- Enron
- 5- The Organization for Economic Co-operation and Development (OECD)
- 6- International Association Insurance Supervisors
- 7- Governance and Compliance Subcommittee (GCS)
- 8- Whistle blowing policy
- 9- Fairness
- 10- Transparency
- 11- Accountability
- 12- Responsibility
- 13- Key Persons
- 14- Underwriter
- 15- Adjuster
- 16- Reinsurance
- 17- Third Party

عالی بیمه: اکچوئری

- آیین‌نامه شماره ۸۸ مصوبه شورای عالی

بیمه: گزارشگری و افشای اطلاعات

- آیین‌نامه شماره ۹۰ مصوبه شورای عالی

بیمه: نحوه احراز صلاحیت حرفه‌ای

کارکنان کلیدی

- آیین‌نامه شماره ۹۳ مصوبه شورای عالی

بیمه: حاکمیت شرکتی

- آیین‌نامه شماره ۹۴ مصوبه شورای عالی

بیمه: تعیین تعرفه داخلی

- آیین‌نامه شماره ۹۷ مصوبه شورای عالی

بیمه: سرمایه‌گذاری

- آیین‌نامه شماره ۱۰۰ مصوبه شورای

عالی بیمه: ضوابط تأسیس مؤسسات

بیمه

بیمه مرکزی جمهوری اسلامی ایران

به‌عنوان ناظر اصلی شرکت‌های بیمه و

سازمان بورس اوراق بهادار به‌عنوان ناظر

بازار سرمایه با دو دیدگاه متفاوت از منظر

بیمه‌گذاران و سهامداران به ترتیبی بر

شرکت‌های بیمه نظارت می‌کنند که

در نهایت شرکت‌های بیمه سمت اجرای

حاکمیت شرکتی مناسب هدایت شوند و

اصلاحات انجام شده در سال‌های اخیر

در شرکت‌های بیمه در راستای همین

دیگاه مقامات نظارت‌کننده بر عملکرد

گزارشات مستقیم به مجمع عمومی و هیئت مدیره

- تعیین واحد حسابرسی داخلی که به

امور بیمه تسلط داشته باشد و بتواند در

مواقع لزوم هشدارهای لازم را ارائه دهد

(سیاست‌های پیشگیری و هشدار)

- تدوین روش‌های کنترل داخلی متناسب

با فعالیت بیمه‌ای از طریق اشاعه مدل

سه لایه دفاعی (Three Line Defense);

- تدوین روش تهیه گزارش‌های خاص

بیمه‌ای

- اولویت حفاظت از حقوق بیمه‌گذاران و

شفافیت در انجام عملیات بیمه (صدور و

خسارت)

صنعت بیمه در ایران به‌واسطه حضور

شرکت‌های بیمه سهامی عام و اهمیت

به موضوع اجرای حاکمیت شرکتی

مناسب، مقررات و آیین‌نامه‌هایی در نظر

گرفته شده است که شاید بعضی از آنها

صرفاً در مورد موضوع حاکمیت شرکتی

نباشد ولی اجرای مناسب آن منجر به

رعایت اصول حاکمیت شرکتی می‌شود.

از جمله می‌توان به موارد ذیل اشاره

کرد:

قانون بیمه و قانون تأسیس بیمه

مرکزی

- قانون تجارت و قوانین بازار سرمایه

برای شرکت‌های سهامی عام

- اساسنامه نمونه شرکت‌های بیمه

- آیین‌نامه شماره ۵۸ مصوبه شورای

عالی بیمه: ذخایر فنی

- آیین‌نامه شماره ۶۹ مصوبه شورای عالی

بیمه: توانگری

- آیین‌نامه شماره ۷۱ مصوبه شورای عالی

بیمه: حمایت از حقوق بیمه‌گذاران

- آیین‌نامه شماره ۷۸ مصوبه شورای

۱. تصرف ملک
 ۲. دستکاری، جعل یا تغییر داده‌ها و اسناد
 ۳. حذف اثرات معاملات و سوابق حسابداری
 ۴. استفاده نادرست از رویه‌های حسابداری
 ۵. ثبت معاملات مشکوک
 جرائم اقتصادی در مقیاس خرد، به عنوان مثال در شرکت‌ها و غیرمستقیم تخلفات مالیاتی و بیمه‌ای کارمندان، جعل ترازنامه و سوابق حسابداری و جرائم رایانه‌ای می‌باشد. فساد اقتصادی را به منزله تصرف مستقیم و غیرمستقیم اموال مبتنی بر فریبکاری، جعل و سرقت تعریف می‌کنند. فساد در حوزه حسابداری، عملی عمدی با هدف فریب و سردرگمی استفاده‌کنندگان صورت‌های مالی بوده، و در این راستا، تقلب به معنی گمراهی سرمایه‌گذاران و اعتباردهندگان با انگیزه کسب منفعت شخصی خواهد بود. یک ویژگی مشترک تمامی جرائم اقتصادی، جنبه مجرمانه بودن آن به دلیل تحمیل مخاطرات گسترده بر کسب و کار مناسب اقتصادی است. در واقع وجود قوانین جزایی، بیانگر مسئولیت‌پذیری اشخاص در قبال نقص قوانین و مقررات است. انواع جرائم

اقتصادی عبارتند از:

- ۱- جرائم پولشویی
- ۲- نقض اعتماد ذینفعان
- ۳- زیان به شرکت
- ۴- جرائم سایبری و الکترونیکی
- ۵- جرائم در بازار سرمایه
- ۶- جرائم مالیاتی، اعتباری، بیمه‌ای و تقلب
- ۷- تخلفات بانکی
- ۸- رقابت ناعادلانه

کازم وادی زاده: عضو شورای عالی انجمن حسابداران خبره ایران انواع تقلب در شرکت‌های بیمه‌ای

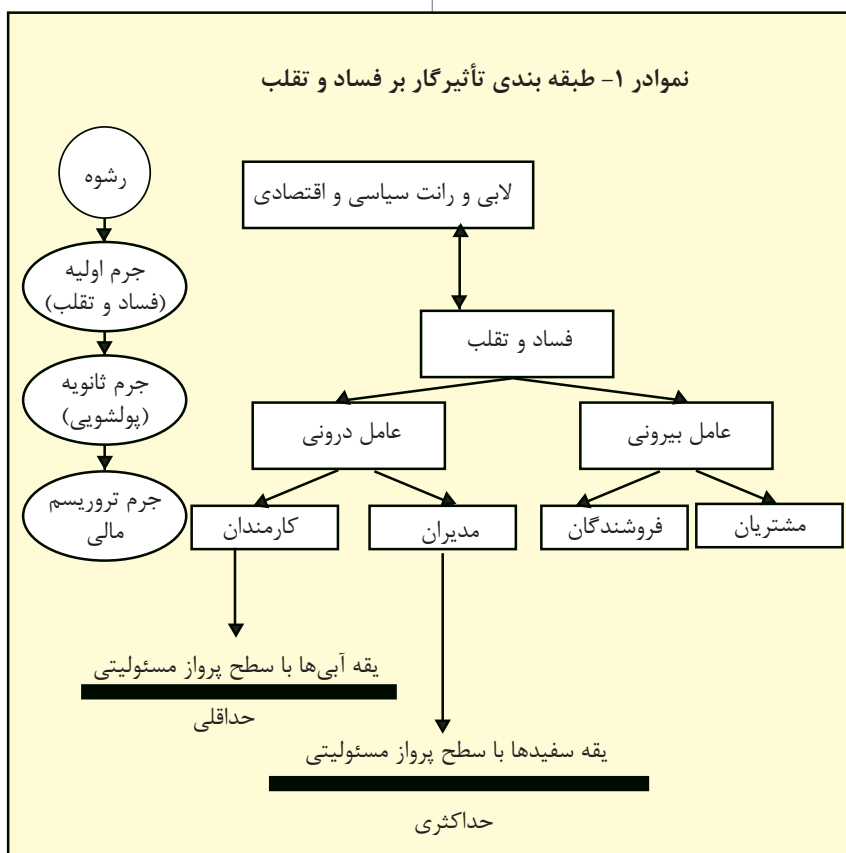
جرائم اقتصادی

بروز فساد مالی و متقلب به عنوان یک جرم کیفری، و مخاطره و تهدیدی برای حیات اقتصادی سازمان بوده و منجر به سلب اعتماد عمومی خواهد شد. این مخاطرات بر منافع کنشگران اقتصادی تأثیرگذارده و منجر به تضعیف بخش مالی سازمان‌ها و مؤسسات می‌شود. تعریف فساد اقتصادی مطابق گزارش انجمن بازرسان ویژه تقلب آمریکا ۲۰۰۶

بیانگر سوءاستفاده از موقعیت برای کسب منفعت شخصی یا سوء استفاده از دارایی‌های متعلق به سازمان است. طبق استاندارد حسابرسی ۲۴۰، تقلب، یک اقدام عمدی است که توسط یک شخص حقیقی یا حقوقی مانند: مدیریت، کارکنان، اشخاص ثالث و غیره با هدف ایجاد بی‌نظمی در صورت‌های مالی صورت می‌پذیرد. این اقدامات عمدی شامل:

نمودار ۱- طبقه بندی تأثیرگذار بر فساد و تقلب

طبقه بندی تأثیرگذار بر فساد و تقلب

یکی از ریسک‌های در هر صنعت با آن روبه‌رو می‌شویم ریسک تقلب است. هر فساد اقتصادی از ایتمی به نام رشوه شروع می‌شود اصولاً رشوه اقتصادی که ما مطرح می‌کنیم با رشوه‌هایی که به اصطلاح زیرمیزی یا حق تعامل یا تسهیل در کار است، فرق می‌کند. رشوه اقتصادی بیشتر برای کسانی است که می‌توانند کار خاصی و منفعی را برای اشخاص یا گروه خاصی متصور شوند. عوامل تأثیرگذار بر فساد و تقلب به دو بخش تقسیم می‌شود:

- ۱- عامل درونی
- ۲- عامل بیرونی

(نمودار ۱- طبقه بندی تأثیرگذار بر فساد و تقلب را نشان داده شده است).

سرفصل دارایی ها، بدهی ها و سود و زیان در صورت‌های مالی شرکتهای بیمه ای

سود و زیان	بدهی ها	دارایی ها
درآمد حق بیمه ناخالص	بدهی به بیمه‌گذاران و نمایندگان	موجودی نقد
حق بیمه اتکایی واگذاری	بدهی به بیمه‌گران و بیمه‌گران اتکایی	مطالبات از بیمه‌گذاران و نمایندگان
درآمد سرمایه گذاری از محل منابع بیمه ای	مالیات پرداختی	مطالبات از بیمه‌گران و بیمه‌گران اتکایی
سایر درآمدهای بیمه ای	سود سهام پرداختی	سهام بیمه‌گران اتکایی از ذخایر فنی
خسارت و مزایای پرداختی (ناخالص)	تسهیلات مالی	سایر دریافتی‌ها و پیش‌پرداخت‌ها
خسارت سهام بیمه‌گران اتکایی	سایر پرداختی‌ها	تسهیلات اعطایی به اشخاص
هزینه سهم مشارکت در منافع	بدهی پایت بیمه عمر و مدیریت سرمایه	سرمایه‌گذاری در اوراق بهادار و سپرده های بانکی
تغییرات سایر ذخایر فنی	بدهی مرتبط با دارایی های غیرجاری نگهداری شده برای فروش	سرمایه گذاری در املاک
سایر هزینه های بیمه ای	ذخیره خسارت معوق	سایر سرمایه گذاری ها
هزینه های اداری و عمومی	ذخیره ریسکهای منقضي نشده	دارایی های غیرجاری نگهداری شده برای فروش
سایر درآمدها و هزینه های عملیاتی	ذخیره حق بیمه عاید نشده	دارایی‌های ثابت مشهود
هزینه های مالی	ذخیره ریاضی بیمه- عمر و تشکیل سرمایه	دارایی‌های نا مشهود
سایر درآمدها و هزینه های غیر عملیاتی	سایر ذخایر فنی	سایر دارایی ها
مالیات بر درآمد	ذخیره مزایای پایان خدمت کارکنان	
	حقوق مالکانه	
	سرمایه	
	افزایش سرمایه در جریان	
	صرف سهام	
	صرف سهام خزانه	
	اندوخته قانونی	
	اندوخته سرمایه‌ای	
	سایر اندوخته‌ها	
	مازاد تجدیدارزیابی دارایی‌ها	
	تأثیر تغییرات نرخ ارز	
	سود (زیان) انباشته	
	سهام خزانه	

دات کام
حسابداری
www.Hesabdary.Com
@HesabdaryCom

آمارهای ۲۰۲۱ که AFE)، انجمن بازرسان رسمی تقلب آمریکا هر سال گزارشی را دربارهٔ تقلب و سوءاستفاده‌های شغلی ارائه می‌کند که در این گزارش مشخص می‌شود کدام صنایع یا سرفصلها پرریسک هستند، اینکه چه افرادی تقلب می‌کنند یا کسانی که تقلب رو کشف می‌کنند (افشاکنندگان) را تحلیل می‌کند.

تقلب

سه رکن اصلی تقلب در هر صنعتی شامل موارد ذیل است:

- ۱- تقلب در صورت‌های مالی
- ۲- سوء استفاده از دارایی‌ها
- ۳- فساد مالی

که در نمودار ۲ نشان داده شده است.

در صنعت بیمه، رشوه و رشاء از ارکان اصلی فساد هستند چون رضایت مشتری نقش مهمی را ایفا می‌کند. ما هنوز تکنیکی خوبی برای کشف تقلب در سطح بیمه و دیگر صنایع نداریم و بیشتر به صورت آزمون و خطا حرکت می‌کنیم.

آمارها نشان می‌دهد که تقلب از انفرادی به سمت تقلب گروهی یا سازمانی پیش می‌رود. در سال ۲۰۲۰ تا ۲۰۲۱ تقلب انفرادی ۵۸ درصد به ۴۲ درصد و تقلب گروهی از ۴۲ درصد به ۵۸ درصد رسیده است. تقلب‌های آقایون از ۶۵ درصد به ۷۲ درصد افزایش پیدا کرده است و خانم‌ها از ۳۵ درصد به ۲۷ درصد کاهش یافته، شاید یکی از دلایل این باشد که خانم‌ها کمتر در پست‌های کلیدی و حساس قرار دارند. بیشترین تقلب‌های کشف شده از طریق سرنخ‌ها ۴۲ درصد، حساب‌رسان داخلی ۱۶ درصد، حساب‌رسان مستقل ۴ درصد است. وهمانطور که در نمودار نشان داده شده است. در سرنخ‌ها ۵۵ درصد تقلب‌ها از طریق کارمندان، ۱۸ درصد از طریق مشتریان، و ۱۶ درصد از طریق رقبا و افراد ناشناس کشف شده است که این نشان‌دهنده این است که تکنیک‌ها و استانداردهای به کار گرفته شده کافی نیستند و بیشتر تقلب‌ها توسط عامل بیرونی کشف شده‌اند.

سه سرفصل‌های دارایی‌ها، بدهی‌ها و سود و زیان در صورت‌های مالی شرکت‌های بیمه‌ای داریم:

- دارایی‌ها
- بدهی‌ها
- سود و زیان

که در هر کدام از اینها ایت‌های پرریسک با رنگ قرمز نشان داده شده

است که حساب‌رسان باید توجه ویژه‌ای به آنها داشته باشند.

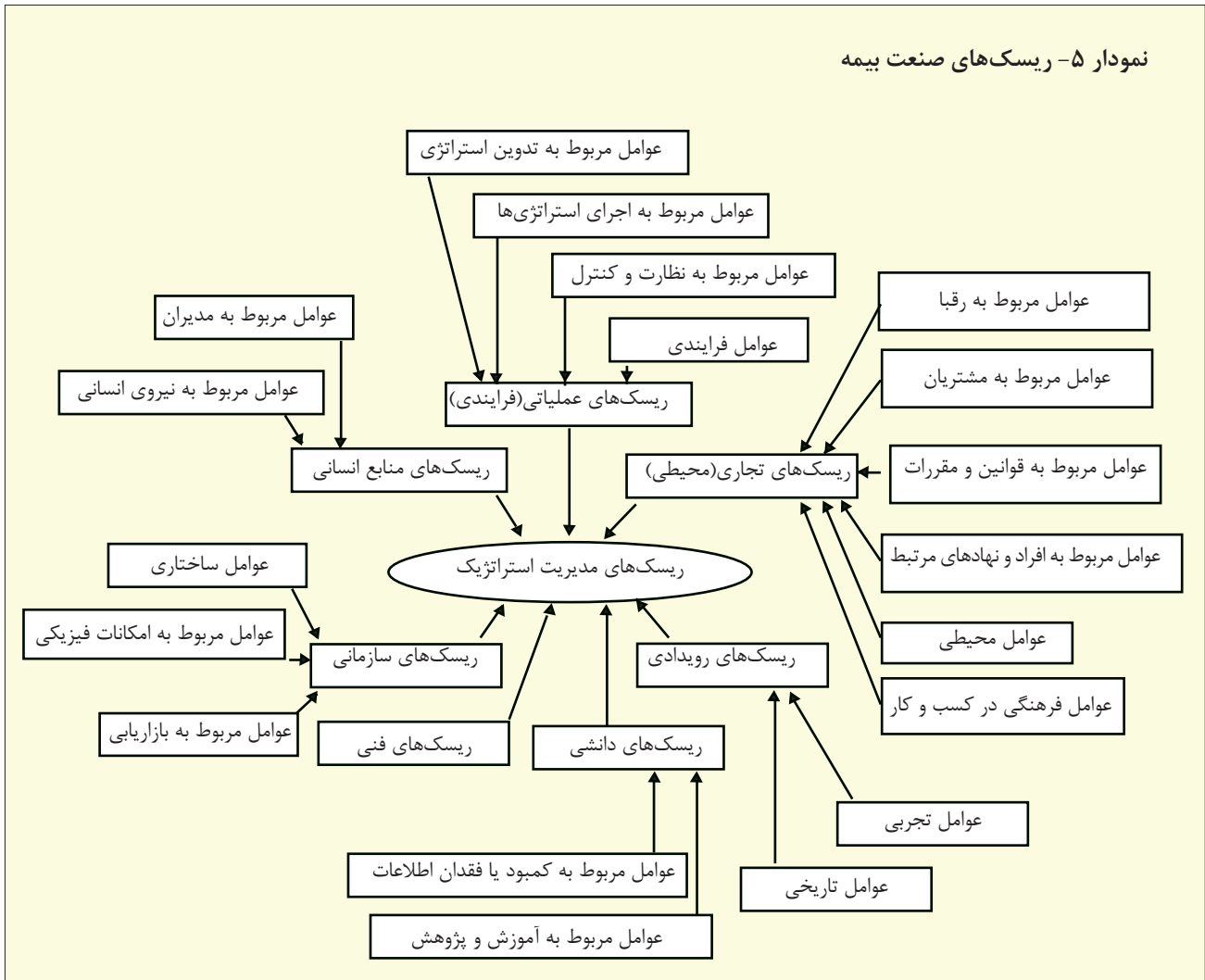
بیمه

بیمه به عنوان یکی از ابزارهای کارای مدیریت ریسک و تأمین امنیت و آسایش

خاطر، از یک سو سبب گسترش رفاه اجتماعی و از سوی دیگر باعث رشد سرمایه‌گذاری شده و به دنبال آن، تولید با سرعت بیشتری رشد کرده و اقتصاد رونق می‌گیرد. شرکت‌های بیمه به عنوان مؤسسات خدماتی که ارتباط

نمودار ۵- ریسک‌های صنعت بیمه

بیمه اموال، بیمه مسئولیت (نمودار ۳). بیشترین تخلفات را ما در بیمه ی اموال داریم و زد و بندهایی که بابت این مبالغی رو به بیمه‌گذار داده می‌شود که بیشتر باید رصد شود.

نمودار ۴ مدل مفهومی بررسی ادعای خسارت در شرکت‌های بیمه ای را نشان می‌دهد که اکثر تقلب‌های بیمه‌ای در این مدل اعلام خسارت واهی است که نیاز به بررسی کارشناسی اولیه دارد و پرداخت خسارت حتما باید با نظر بازرسی ویژه در واحد تحقیقات و در نهایت مذاکرات و طرح دعاوی و رفع ابهامات انجام شود.

صداقت نداشتن و تقلب مشتریانشان دست و پنجه نرم می‌کنند، در حالیکه مشتریانشان از شکاف بین انتظارات ایجاد شده توسط شرکت‌های بیمه‌ای و منافع واقعی حاصل از بیمه‌شدنشان شکایت می‌کنند (KVALNES, 2011). کلاهبرداری‌های بیمه‌ای، هر ساله خسارت‌های زیادی را به شرکت‌های بیمه تحمیل می‌کند. با وجود پیشرفت‌های فراوان در شناسایی این تقلب‌ها، هزینه‌های ایجاد شده برای شرکت‌های بیمه در اثر کلاهبرداری‌ها در حال افزایش است (Terisa, 2010). ما سه نوع بیمه داریم، بیمه اشخاص،

مستقیمی به طور روزمره با شهروندان مراجعه‌کننده دارند، باید بتوانند رضایت ارباب رجوع را کسب کنند، زیرا تأمین مالی شرکت‌های بیمه در مرحله اول توسط بیمه‌گذاران انجام می‌شود؛ بنابراین، ضرورت دارد که در مرحله اول، عوامل مؤثر و تأثیرگذار بر افزایش رضایت بیمه‌گذاران به درستی تعیین شود و در مرحله بعد، راهکارهای اجرایی و عملی برای رعایت این عوامل توسط مدیران و کارکنان تدوین شده و اجرای آن توسط سیاستگذاران و مدیران عالی سازمان پیگیری شود. با این حال شرکت‌های بیمه با زبان‌های قابل توجهی به خاطر

است که توسط صندوق بین‌المللی پول (IMF) International Monetary Fund استفاده می‌شود که می‌تواند به‌عنوان یک ارز بین‌المللی نیز استفاده شود. اما چون این واحد پولی تنها توسط صندوق بین‌المللی پول، کشورهای عضو آن و سازمان‌های بین‌المللی منتخب که مجوز دارند، قابل استفاده است، نمی‌تواند از طریق شرکت‌های خصوصی یا افراد معمولی معامله شود.

Japan Yen	United Kingdom Pound
¥	£
JPY	GBP
8.33%	8.09%
Euro Member Countries	China Yuan Renminbi
€	¥
EUR	CNY
30.93%	10.92%
United States Dollar	
\$	
USD	
41.73%	

نرخ ارز به‌صورت روزانه محاسبه و توسط صندوق بین‌المللی پول اعلام می‌شود. این نرخ ترکیبی از دلار آمریکا، یورو، ین ژاپن، پوند استرلینگ و رنمینبی چین است.

کنوانسیون جاده‌های «CMR»

جامعه بین‌الملل به‌جهت امنیت حمل‌ونقل و یکنواخت کردن شرایط حاکم بر قراردادهای حمل‌ونقل کالا از طریق جاده، اقدام به تصویب کنوانسیون CMR کرده است. براساس مفاد این

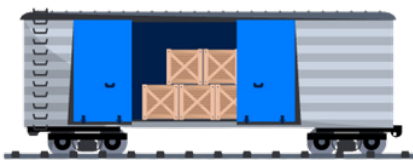
زهرة کیا: مدیرعامل شرکت حمل و نقل بین‌المللی رینا حمل پارس سقف مسئولیت متصدی حمل و نقل و لزوم تهیه بیمه باربری

برای رسیدن به زبان مشترک لازم است بدانیم که SDR چیست؟

Special Drawing Rights «حق برداشت ویژه» یک نوع ارز غیرواقعی

امروزه به جهت گسترش واردات و صادرات، تجار و بازرگانان به دنبال سریع‌ترین و امن‌ترین وسایل حمل‌ونقل هستند. در حقوق داخلی، قانون تجارت و قانون مدنی به‌صورت کلی به مسئولیت متصدی حمل‌ونقل پرداخته است اما به‌جهت ارتباطات اقتصادی با کشورهای دیگر ضرورت آگاهی از قوانین حقوق بین‌الملل احساس می‌شود.

کنوانسیون ریل «CIM»

مقاوله نامه بین المللی مربوط به حمل و نقل کالا با راه آهن

سقف مسئولیت:

برای خسارت یا تلف کالا، حداکثر ۱۷ SDR به ازای هر کیلوگرم وزن ناخالص کالا

کنوانسیون های دریایی

۱- لاهه

۱۰۰ استرلینگ برای هر بسته یا واحد کالا

۲- لاهه ویزی

میزان خسارت بر اساس هر کدام از دو مقدار زیر که بیشتر باشد، محاسبه خواهد شد:

2 SDR به ازای هر کیلوگرم وزن ناخالص کالا

667 SDR برای هر بسته

۳- هامبورگ

میزان خسارت بر اساس هر کدام از دو مقدار زیر که بیشتر باشد، محاسبه خواهد شد:

2.5 SDR به ازای هر کیلوگرم وزن ناخالص کالا

835 SDR برای هر بسته

موارد عدم مسئولیت متصدی

حمل و نقل دریایی

۱- نداشتن مسئولیت متصدی حمل و نقل دریایی در رابطه با خسارت ناشی از

خسارت تأخیر معادل کرایه حمل

تأخیر و عدم تحویل:

۳۰ روز بعد از مهلت توافقی یا ۶۰ روز بعد از تحویل گرفتن کالا در مبدأ به منظور حمل، عدم تحویل معنی پیدا می کند.

فقدان قسمتی از کالا:

خسارت یا تأخیر در تحویل از تاریخ تحویل کالا

فقدان تمام کالا:

۳۰ روز بعد از مهلت توافقی یا ۶۰ روز بعد از تحویل گرفتن کالا در مبدأ به منظور حمل

موارد دیگر

سه ماه بعد از عقد قرارداد

موارد معافیت متصدی حمل و نقل

جاذهای در کنوانسیون (CMR)

در صورتی که متصدی حمل و نقل بتواند یکی از موارد ذیل را در محکمه ثابت کند، از مسئولیت معاف است:

۱- عیب ذاتی کالا سبب فقدان یا خسارت به کالا شده باشد.

۲- عیب ناشی از مسائلی باشد که متصدی حمل و نقل قادر به جلوگیری آن نبوده است.

۳- مرسلالیه یا ارسال کننده سبب ورود خسارت به کالا را فراهم کرده باشد.

مثال نحوه محاسبه خسارت:

بازرگانی ۲۰ تن محموله با ارزش واقعی ۷۰۰ هزار دلار را برای حمل به

شرکت حمل و نقل بین المللی سپرده است. مسئولیت شرکت حمل و نقل یا

بیمه گذار در قبال خسارت احتمالی چقدر خواهد بود؟ «با فرض برابری هر

SDR معادل ۱.۳۲ دلار»

USD = x1.32 x 20000 x 8.33 219.912

کنوانسیون، متصدی حمل و نقل، مسئول خسارات وارده به کالا خواهد بود مگر این که بتواند خلاف آن را اثبات کند.

در کلیه موارد حمل و نقل جاذهای به استثنای حمل های پستی، اثاثیه منزل و جنازه قابلیت اجرایی دارد. علاوه بر ناظر بودن بر روابط بین حمل کننده، گیرنده و فرستنده، پوشش بیمه ای برای مسئولیت شرکت های کریر است.

قرارداد حمل و نقل بین المللی، در صورت وجود شرایط ذیل مشمول کنوانسیون CMR است:

۱- انعقاد قرارداد حمل و نقل از طریق جاذه

با وسیله نقلیه به منظور کسب اجرت.

۲- محل دریافت و تحویل کالا در دو کشور مختلف باشد.

۳- یکی از دو طرف عضو کنوانسیون باشد.

مبنای مسئولیت متصدی حمل و نقل

جاذهای در کنوانسیون (CMR)

بر اساس کنوانسیون (CMR) اصل بر مسئولیت متصدی حمل و نقل است مگر اینکه بتواند عدم تقصیر خود را در مرجع

صالح اثبات کند. طبق بند ۱ ماده ۱۷

کنوانسیون، متصدی حمل، در فاصله زمانی میان بارگیری تا زمان تحویل، مسئول

تلف یا خسارات کلی و جزئی وارد شده بر محموله و همچنین تأخیر در تحویل آن

است.

سقف مسئولیت:

حداکثر 8.33 SDR برای هر کیلوگرم وزن ناخالص کالا برای خسارت یا تلف کالا

گرامت بر اساس ارزش کالا در زمان و مکان تحویل محاسبه می شود به شرطی که از

ارزش واقعی کالا تجاوز نکند. خسارت تأخیر:

حمل چند وجهی «MTC»

حمل هماهنگ شدهٔ محموله با بیش از یک شیوهٔ حمل با استفاده از کانتینرهای که در آن شیوه‌های حمل، قابلیت برنامه‌ریزی دارند.

حمل بین وجهی

چند وجهی هماهنگ شده است که کالا از بارگیر تخلیه نشود.

نکته: اگر حمل چند وجهی شامل دریا نباشد همان مقررات CMR حاکم است.

سقف مسئولیت:

میزان خسارت براساس هر کدام از دو مقدار زیر که بیشتر باشد، محاسبه خواهد شد:

SDR 2.75 در ازای هر کیلوگرم وزن ناخالص کالا

SDR 920 برای هر بسته

مفهوم حمل و نقل ترکیبی به استناد

کنوانسیون ژنو

طبق کنوانسیون ژنو، حمل و نقل ترکیبی بین‌المللی عبارت است از حمل کالا به وسیلهٔ حداقل دو روش مختلف حمل تحت یک قرارداد حمل و نقل ترکیبی، از محلی واقع در

نحوه طرح دعاوی حمل و نقل هوایی

۱- مرور زمان در طرح دعاوی حمل و نقل هوایی

بر طبق ماده ۲۶ معاهده ورشو، در صورت ایراد خسارت به کالا، شخصی که حق دارد شکایت کند، می‌بایست پس از مشاهده خسارت، حداکثر ظرف سه روز برای لوازم شخصی و هفت روز برای کالا از تاریخ دریافت آنها به متصدی حمل و نقل شکایت کند.

در صورت تأخیر، طرح شکایت باید کتباً به عمل آید.

۲- دادگاه صالح جهت رسیدگی به دعاوی حمل و نقل هوایی

مطابق با معاهده ورشو چهار دادگاه، صلاحیت رسیدگی به دعاوی حمل و نقل هوایی را دارند:

۱- دادگاه محل سکونت متصدی حمل و نقل.

۲- دادگاه محلی که مقر اصلی متصدی حمل و نقل در آن جا واقع است.

۳- دادگاه محلی که یکی از شعبات متصدی حمل و نقل در آنجا واقع بوده است و قرارداد حمل و نقل در آنجا منعقد شده است.

۴- دادگاه مقصد.

کشتی یا کارکنان آن

۲- نداشتن مسئولیت متصدی حمل و نقل دریایی در رابطه با خسارت ناشی از اقدام فرستنده یا نوع و جنس کالا

۳- نداشتن مسئولیت متصدی حمل و نقل دریایی در رابطه با خسارت ناشی از علل خارجی که ماهیت قوه قهریه و حوادث غیر مترقبه دارند.

کنوانسیون هوایی «ورشو»

کنوانسیون مربوط به یکسان کردن مقررات حمل و نقل هوایی بین‌المللی است.

سقف مسئولیت:

۲۵۰ فرانک طلا و نهایتاً SDR 17

۲۰ دلار در هر کیلو

نکته: منظور از فرانک، فرانک فرانسه معادل ۶۵/۵ میلی گرم طلا با عیار ۹۰۰ هزارم است.

خسارت یا فقدان، حداکثر معادل دو برابر کرایه حمل است. طبق قانون ایران حداکثر معادل یک کرایه حمل پرداخت خواهد شد.

تعریف فقدان

۹۰ روز پس از تاریخ توافقی یا تاریخ منطقی و عرف حمل مرور زمان اقامه دعوی حداکثر تا ۹ ماه

در صورت عدم صحت اظهارات بازرگان جریمه‌ای معادل هر کدام از دو مقدار زیر که کمتر باشد، محاسبه خواهد شد:
۵- برابر تفاوت کرایه واقعی با کرایه منظور شده
۲- برابر کرایه واقعی پس از کسر کرایه منظور شده

حق برخورداری از سقف مسئولیت

هنگام بروز تأخیر در حمل

طبق ماده ۳۸۷ قانون تجارت

در مورد خسارات ناشی از تأخیر تسلیم یا

فیاتا «FIATA»

فدراسیون بین‌المللی اتحادیه‌های شرکت‌های حمل و نقل بین‌المللی فورواردر

سقف مسئولیت:

میزان خسارت بر اساس هر کدام از دو مقدار زیر که بیشتر باشد، محاسبه خواهد شد:

2 SDR در ازای هر کیلوگرم وزن ناخالص کالا

667، 67 SDR برای هر بسته

نکته: در صورتی که شیوه حمل و نقل غیر آبی باشد، 8، 33 SDR در ازای هر کیلوگرم وزن ناخالص کالا

نکته: در صورتی که ارزش کالا در متن بارنامه درج شده باشد، متعهد به پرداخت ارزش اظهار شده کالا خواهد بود.

خسارت تأخیر

تعهدات تأخیر یا هر موضوعی به غیر از

یک کشور که کالا توسط عامل حمل و نقل ترکیبی به عهده گرفته می‌شود، به محلی واقع در یک کشور متفاوت.

به جهت آنکه قراردادهای حمل و نقل ترکیبی، تحت کنوانسیون ژنو قرار بگیرد، میبایست محل تحویل گرفتن کالا توسط عامل یا محل تحویل دادن کالا در کشوری باشد که عضو کنوانسیون ژنو است.

مفهوم عامل حمل و نقل ترکیبی

در قراردادهای حمل و نقل ترکیبی، قراردادی فیما بین فرستنده و شخص ثالث منعقد میشود که شخصی به‌عنوان اصیل، مسئول رساندن کالا از مبدأ به مقصد است.

طبق ماده ۲ کنوانسیون ژنو، عامل حمل و نقل ترکیبی عبارت است از هر شخصی که به حساب خود یا توسط شخصی ثالث یک قرارداد حمل و نقل ترکیبی منعقد می‌کند و به‌عنوان اصیل و نه مأمور یا نماینده فرستنده یا حمل‌کنندگان شرکت‌کننده در عملیات حمل و نقل اقدام می‌کند و مسئول اجرای قرارداد فرض می‌شود.

موارد معافیت مسئولیت متصدی

حمل و نقل ترکیبی

متصدی حمل و نقل ترکیبی در صورتی که در مرجع صالح ثابت کند که خود او یا مأمورین و نمایندگان کلیه اقداماتی که به‌طور معقول جهت احتراز از واقعه و پیامدهای آن لازم بوده است را انجام داده است، همچنین با اثبات این موضوع که تلف کالا به سبب تقصیر فرستنده، عیوب مخفی کالا و قوه قاهره رخ داده است، عامل حمل و نقل ترکیبی را از مسئولیت مبرا می‌کند.

واژگان اصلی مصلح در بیمه‌های باربری «Insurance terms, Widely used»

Cargo	کالا
Deck Cargo	کالای روی عرشه
Type of Cargo	نوع کالا
Rate/Premium	نرخ، حق بیمه
Modes Of Transportation	شیوه حمل
Packaging	بسته بندی
Value/Sum Insured	ارزش کالا/ مبلغ بیمه
General Average	خسارت همگانی

بیمه حمل و نقل کالا یا بیمه باربری

بیمه‌ای است که به موجب آن بیمه‌گر در مقابل حق بیمه‌ای که از بیمه‌گذار دریافت می‌کند متعهد می‌شود چنانچه در جریان حمل کالا از نقطه‌ای به نقطه دیگر در نتیجه وقوع خطرهای موضوع بیمه، کالا تلف یا دچار خسارت شود یا بیمه‌گذار هزینه‌هایی در رابطه با این خطرات متحمل شود، زیان وارده را جبران کند.

خسارت و تأخیر، چنین برداشت می‌شود که هر چه از ابتدای قرن ۲۰ به سمت زمان حال حرکت می‌کنیم، سقف مسئولیت متصدیان حمل افزایش یافته است.

بیمه باربری

بیمه باربری، قدیمی‌ترین رشته بیمه‌های بازرگانی است. شاید بتوان منشأ بیمه باربری را به خسارت همگانی «General Average» نسبت داد که قرن‌ها قبل از میلاد مسیح وجود داشته است و به موجب آن چنانچه مال‌التجاره یکی از صاحبان کالا در کشتی، متعاقب وقوع خطر به دریا ریخته می‌شود، کلیه صاحبان کالا و کشتی می‌بایست در جبران خسارت وی شرکت کنند.

کلیه واردکنندگان کالا ملزم هستند هنگام گشایش اعتبار اسنادی در ایران بیمه‌نامه باربری صادره توسط یکی از شرکت‌های بیمه کشور را به بانک گشاینده اعتبار ارائه نمایند.

کلیه کالاها با هر شیوه حمل و نقل تحت پوشش این نوع بیمه قرار می‌گیرند.

نقص یا خسارات بحری (آواری) مال‌التجاره نیز متصدی حمل و نقل در حدود ماده فوق مسئول خواهد بود. خسارات مزبور نمی‌تواند از خساراتی که ممکن بود در صورت تلف شدن تمام مال‌التجاره حکم به آن شود تجاوز کند؛ مگر اینکه قرارداد طرفین، خلاف این ترتیب را مقرر داشته باشد.

ولی به جز این قانون، در سایر کنوانسیون‌ها تابع کرایه حمل است و در دو کنوانسیون نیز موضوع تأخیر مسکوت واقع شده است. در مقررات ۱۹۲۴ HAGUE VISBY و ۱۹۶۸ و قانون دریایی ایران آثار تأخیر مسکوت مانده است.

از نظر حقوقی هرگاه صاحب کالا اثبات کند که در اثر تأخیر در حمل، خسارتی به وی وارد شده است، می‌تواند به استناد قانون داخلی در خصوص تأخیر، ادعا کند. مثلاً در اثر تأخیر، تاریخ مصرف کالا سپری شده است یا در اثر تأخیر، واردات این کالا به بندر مقصد ممنوع اعلام شده است.

آثار تأخیر

CMR	یک برابر کرایه حمل
FBL	۲ برابر کرایه حمل
هامبورگ	۲.۵ برابر کرایه حمل
SMGS	۴ برابر کرایه حمل
حمل هوایی	۱۹ SDR به ازای هر کیلوگرم وزن ناخالص کالا
روتردام	سه برابر کرایه حمل

* با توجه به مجموع مطالب ذکر شده در مورد سقف مسئولیت‌ها در خصوص

- واژگون شدن یا از راه یا از خط خارج شدن وسیله حمل زمینی
 - تصادم یا برخورد کشتی، شناور یا هر وسیله حمل دیگر با هر جسم خارجی به غیر از آب
 - تخلیه کالا در بندر اضطراری
 - فدا کردن کالا در جریان زیان همگانی
 - به دریا انداختن کالا برای سبکسازي
 - خسارت همگانی
 - مسئولیت مشترک در تصادم علاوه بر خطرات فوق می‌توان با دریافت حق بیمه اضافی، خطر عدم تحویل یک بسته کامل کالا طبق کلوز عدم تحویل انستیتو بیمه‌گران لندن تحت پوشش قرار گیرد.
 می‌بایست ضمن قید شرط (عدم تحویل یک بسته کامل کالا طبق کلوز عدم تحویل انستیتو بیمه‌گران کالا که پیوست بیمه‌نامه است، جزو شرایط این بیمه‌نامه است.) در بخش شرایط خصوصی بیمه‌نامه، کلوز مورد اشاره نیز به بیمه‌نامه الصاق شود.
 این بیمه‌نامه با توجه به خطرات محدود خود جزو بیمه‌نامه‌های ارزان قیمت محسوب می‌شود که معمولاً فقط برای

پوشش Total Loss بیمه باربری

در قدیم به‌عنوان بیمه‌نامه‌های تشریفاتی و گمرکی نیز نامیده می‌شد.
 با توجه به ماده ۷۰ قانون تأسیس بیمه و بیمه‌گری و لزوم داشتن بیمه‌نامه ایرانی برای ترخیص کالا، معمولاً صاحبان کالا از این نوع بیمه‌نامه اجتناب می‌کنند.

به دلیل پایین‌تر بودن نرخ حق بیمه و به علت دارا بودن حداقل پوشش بیمه‌ای، هزینه کمتری متحمل می‌شوند.

برای محمولاتی که به‌صورت پارت شیپمنت (حمل به دفعات) حمل می‌شوند شرایط این نوع بیمه Total Loss of Part خواهد بود.

کالای مورد بیمه فقط در اثر از بین رفتن کل محموله در یک مرحله و در نتیجه آتش‌سوزی تحت پوشش است.

مجموعه شرایط C بیمه باربری

- آتش‌سوزی یا انفجار
 - به گل نشستن، زمین‌گیرشدن، برخورد با کف دریا، غرق شدن یا واژگون شدن کشتی یا شناور

بیمه باربری سطح گسترده‌ای از کالاها را تحت پوشش قرار می‌دهد.

بیمه حمل و نقل کالا یا بیمه باربری

به سه بخش عمده زیر تقسیم می‌شود:

Marine cargo

In land transit

Aviation air transit

انواع بیمه باربری از حیث پوشش

پوشش Total Loss

مجموعه شرایط C

مجموعه شرایط B

مجموعه شرایط A

پوشش داخلی

انواع بیمه باربری از حیث منطقه

جغرافیایی

بیمه‌های باربری وارداتی

بیمه‌های باربری صادراتی

بیمه‌های باربری ترانزیت

بیمه‌های باربری داخلی

برخی کالاها که احتمال خسارت‌های جزئی آنها کمتر است به کار می‌رود. مثلاً برای حمل تیرآهن، ورق فولاد و ...

مجموعه شرایط B بیمه باربری

- تمامی خطرات ذکر شده در مجموعه شرایط C
- زلزله، آتشفشان یا صاعقه
- به دریا افتادن کالا از روی عرشه کشتی
- ورود آب دریا، دریاچه، رودخانه به کشتی، شناور، محفظه کالا، کانتینر یا محل انبار
- تلف کلی هر بسته در کشتی یا شناور
- تلف کلی هر بسته به علت افتادن در هنگام بارگیری یا تخلیه کشتی یا شناور
- بیمه باربری

علاوه بر موارد ذکر شده، خطرات زیر نیز تحت پوشش این بیمه خواهد بود:

- عدم تحویل یک بسته کامل کالا
- دزدی و دله دزدی
- قلاب زدگی
- آبدیدگی، روغن زدگی
- شکست، ریزش
- خسارت ناشی از کالاهای دیگر

فرانشیز یا سهم بیمه‌گذار از خسارت در

بیمه باربری B

به علت پوشش خطرات اضافی، در ایران ۳ درصد ارزش هر بسته خسارت دیده، تحت عنوان فرانشیز به عهده بیمه‌گذار خواهد بود.

مجموعه شرایط A بیمه باربری

تمامی خطرات ذکر شده در مجموعه شرایط B و C
طوفان
راهزن دریایی
خسارت‌های ناشی از باران و آفتاب
خسارت‌های ناشی از عمل کارکنان کشتی و ...
نکته:

یکی از مهمترین تفاوت‌های کلوز کلوزهای B و C در این است که در شرکت بیمه باید هر نوع خسارت جبران کند، مگر اینکه بتواند ثابت خسارت در نتیجه خطری ایجاد شده که آن خطر در تعهد بیمه‌نامه نبوده و جزو استثنائات بیمه‌نامه باربری است اما در کلوزهای B و C این خریدار

ثبت سند حسابداری خرید CMR

موجودی اوراق بهادار - CMR شماره ۱۵.۰۰۰ XXXX
بدهکار
نقد و بانک/ حسابهای پرداختی
۱۵.۰۰۰ بستانکار

در اغلب موارد شرکت‌های حمل و نقل بین‌المللی کالا به محض خرید CMR آن را به حساب هزینه منظور می‌کنند که بدین شکل هیچ کنترلی بر تعداد CMRهای موجود و استفاده شده خود ندارند.

از آنجایی که CMR جزو اسناد تعهدآور بین‌المللی است، باید نظارت و کنترل دقیقی بر روی هر ست آن وجود داشته باشد.

ثبت سند حسابداری خرید بیمه مسئولیت مدنی CMR

هزینه بیمه مسئولیت مدنی CMR شماره
XXXX۲.۱۰۰.۰۰۰

بدهکار
نقد و بانک/ حسابهای پرداختی
۲,۱۰۰,۰۰۰ بستانکار

در اغلب موارد، مبلغ پرداخت شده بابت بیمه در حساب‌های هزینه‌ای دیگری ثبت می‌شود و بدین صورت نظارتی به روی بیمه بودن یا نبودن آن CMR خاص وجود ندارد که می‌تواند مخاطرات را برای شرکت، به همراه داشته باشد.

بین‌المللی ایران پرداخت شده است. شایان ذکر است که مبلغ بیمه CMR تابعی از مسیر (مبدأ و مقصد)، نوع کالا، وزن کالا و ارزش کالا است. شرایط و فرمول محاسبات برای سال ۱۴۰۱ به شرح ذیل است:

کشور مبدأ و مقصد مندرج در راهنما CMR	حق بیمه به ازای هر راهنما
صادرات، واردات و ترانزیت (کشورهای گروه ۱)	۱,۷۰۰,۰۰۰ ریال
صادرات، واردات و ترانزیت (کشورهای گروه ۲)	۲,۱۰۰,۰۰۰ ریال
صادرات، واردات و ترانزیت (کشورهای گروه ۳)	۲,۵۰۰,۰۰۰ ریال

کشورهای گروه ۱: ایران، آذربایجان، ارمنستان، افغانستان، پاکستان، ترکمنستان، ترکیه، عراق، گرجستان، نخجوان
کشورهای گروه ۲: بلغارستان، اوکراین، رومانی، ازبکستان، تاجیکستان، قرقیزستان، قزاقستان.
کشورهای گروه ۳: سایر کشورها.

شرایط پوشش بیمه‌ای تا سقف کنوانسیون CMR:

در صورتیکه کشور مبدأ و مقصد در یک گروه قرار نداشته باشند، ملاک محاسبه حق بیمه گروه با حق بیمه بالاتر خواهد بود.

تخفیفات و اضافه نرخ:

۵۰ درصد افزایش نرخ	حمل با کانتینر پخچالی
۵۰ درصد افزایش نرخ	حمل خودرو
۷۰ درصد تخفیف طبق حق بیمه رفت	کانتینر خالی
۵۰ درصد تخفیف	مصالح ساختمانی

دات کام
حسابداری
www.Hesabdary.Com
@HesabdaryCom

ذخیره‌های ریاضی و... محاسبه می‌شود. طبق ماده ۱ آیین‌نامه ۵۸ بیمه مرکزی شرکت‌های بیمه‌ای، علاوه بر ذخیره معمول، باید نسبت به احتساب ذخیره فنی تکمیلی و خطرات طبیعی نیز اقدام شود و هر ساله این ذخیره را محاسبه کنند و به‌صورت جمع‌شونده به حساب ذخیره مربوطه در ترازنامه شرکت اضافه کنند. برای محاسبه این ذخیره برای هر سال، معادل ۳ درصد حق بیمه صادره پس از کسر حق بیمه اتکایی و اگذاری مبنای محاسبه قرار می‌گیرد اما علت اصلی این تضاد در احتساب ذخیره بین استانداردهای حسابداری و آیین‌نامه بیمه مرکزی توجه به چهارچوب گزارشگری مالی است.

با توجه به اینکه حساب ذخیره، یک حساب بدهی است، فقط اقلامی را می‌توان به‌عنوان ذخیره شناسایی کرد که شرایط شناخت بدهی را احراز کرده باشد؛ یکی از این شرایط وجود تعهد فعلی برای انتقال منافع اقتصادی است. اقلامی که تعهد کنونی شرکت بیمه نیست نباید به‌عنوان ذخیره در صورت‌های مالی شناسایی شود، بنابراین به‌دلیل عدم توانایی برآورد زمان بلایای طبیعی و حجم آن و میزان خسارت متصور از این بابت، احتساب ذخیره و شناسایی هزینه در دوره‌های زمانی قبل از وقوع از منظر حسابداری اشتباه است. پیش از تدوین استاندارد حسابداری شماره ۲۸ (فعالیت‌های بیمه عمومی)، شرکت‌های بیمه برای محاسبه ذخیره فنی بیمه‌های غیرزندگی و گزارشگری آن، از آیین‌نامه شماره ۲۲ شورای عالی بیمه مصوب ۱۱/۰۸/۱۳۶۷ و مکمل‌های آن استفاده می‌کردند. استاندارد حسابداری شماره

سید محمدباقر آبادی: دبیر کل انجمن حسابداران خبره ایران تضاد بین استانداردهای حسابداری و آیین‌نامه‌های شورای عالی بیمه

پوشش خسارت مورد انتظار مربوط به بیمه‌نامه‌های منقضی نشده در تاریخ ترازنامه کافی نباشد باید ذخیره تکمیلی لازم برای آن شناسایی شود. « نکته کلیدی در این تعریف، الزام احتساب ذخیره، تنها به میزان کسری حق بیمه‌های عاید نشده برای پوشش خسارت‌های بیمه‌ای است که هم‌اکنون نیز در شرکت‌های بیمه‌ای در قالب

یکی از چالش‌برانگیزترین مباحث مالی مطرح شده در صنعت بیمه، بحث ذخیره فنی تکمیلی و خطرات طبیعی است. طبق بند ۲۹ استاندارد حسابداری شماره ۲۸ ایران با عنوان «فعالیت‌های عمومی بیمه» (استاندارد ۲۸ ایران خود ترجمه استاندارد بین‌المللی گزارشگری مالی شماره ۴ است) عنوان شده است: «چنانچه حق بیمه‌های عاید نشده برای

۲۸ به دلیل ویژگی‌های متفاوت و منحصر به فرد شرکت‌های بیمه‌ای و به جهت یکسان‌سازی روش‌های متفاوت حسابداری بیمه و لزوم شفافیت بیشتر گزارش‌های مالی شرکت‌های مزبور در سال ۱۳۸۵ (لازم‌الاجرا از ۱/۱/۱۳۸۶) تدوین شد. با این حال شورای عالی بیمه، با تنظیم آیین‌نامه شماره ۵۸ و تصویب آن در تاریخ ۲۰/۱۰/۱۳۸۷، شرکت‌های بیمه را ملزم کرده است که به جای استاندارد حسابداری شماره ۲۸، از آیین‌نامه شماره ۵۸ شورای عالی بیمه جهت محاسبه ذخیره‌های فنی خود استفاده کنند. مطالعه تطبیقی استانداردهای حسابداری فعالیت‌های بیمه عمومی تعدادی از کشورهای صاحب نام در صنعت بیمه (از جمله آمریکا، استرالیا، انگلستان، مالزی، هنگ‌کنگ و...) نشان می‌دهد که در هیچ‌یک از استانداردهای مزبور، احتساب ذخیره فنی تکمیلی و خطرات طبیعی و ذخیره برگشت حق بیمه، پیش‌بینی نشده است. حتی در ژاپن که در معرض همیشگی بلایای طبیعی قرار دارد نیز این ذخیره الزامی نیست؛ چرا که شرکت‌های بیمه با احتساب سایر ذخایر قانونی و تعدیل قیمت بیمه‌نامه‌های صادره با توجه به ریسک‌های برآوردی، خود را در مقابل تهدیدهای احتمالی پوشش می‌دهند. با توجه به رویه موجود در ایران هم شرکت‌های بیمه‌ای، متضرر این تضاد بین قوانین و استانداردهای حسابداری شدند؛ به نحوی که هر ساله به دلیل این تضاد، گزارش‌های حسابرسی تعدیل شد و متناسب با سطح اهمیت، هم گزارش‌های حسابرسی شرکت‌های بیمه‌ای مشروط یا مردود شد و هم سهامداران شرکت‌های بیمه‌ای از این

بابت متضرر شدند؛ به نحوی که هر ساله مبلغ قابل توجهی از سود قابل تقسیم شرکت در اثر هزینه مرتبط با ذخیره فنی تکمیلی و خطرات طبیعی محدود شده است. بابت حل این مشکل پیشنهاد می‌شود که به جای ذخیره فنی، اندوخته فنی تکمیلی و خطرهای طبیعی محاسبه (این ذخیره از محل سود قابل تخصیص- همانند اندوخته‌های احتیاطی- تأمین می‌شود) و برای آن، معافیت مالیاتی در نظر گرفته شود و در بخش حقوق صاحبان سهام طبقه‌بندی شود. (به نظر می‌رسد اصلی‌ترین دلیل عدم پذیرش اندوخته به جای ذخیره توسط شورای عالی بیمه، موضوع مالیات باشد. پس در صورتی که احتساب اندوخته غیر قابل تقسیم به جای ذخیره، با معافیت مالیاتی همراه باشد، هیچ‌گونه آثار مالیاتی برای شرکت‌های بیمه به همراه نخواهد داشت). در صورت به‌کارگیری این پیشنهاد، علاوه بر آنکه نظر شورای عالی بیمه در مورد احتساب چنین ذخیره‌ای برای حوادث طبیعی پیش‌بینی نشده تأمین می‌شود، نظر هیئت تدوین استانداردهای حسابداری کشور مبنی بر اینکه چنین ذخیره‌ای با تعریف بدهی در مبنای نظری گزارشگری

مغایرت دارد نیز تأمین می‌شود؛ ضمن اینکه به دلیل وجود تفاوت‌های موجود بین حساب ذخیره و اندوخته بحث متضرر شدن سهامداران و انتقال منافع سهامداران و ایجاد رانت اطلاعاتی در شرکت‌های بیمه‌ای هم تا حد زیادی حل خواهد شد. نمونه‌ای از تفاوت‌های اساسی ذخیره با اندوخته به این شرح است:

- ۱- واحد تجاری تعهدی فعلی (قانونی یا عرفی) دارد که در نتیجه رویدادی در گذشته ایجاد شده است.
 - ۲- خروج منافع اقتصادی برای تسویه تعهد محتمل باشد.
 - ۳- مبلغ تعهد به گونه‌ای آتکاپذیر، قابل برآورد باشد.
- اندوخته یک نوع محدودیت در تقسیم سود و جزو حقوق صاحبان سهام است. اندوخته مبلغی است از یک مأخذ مشخص که باید قبل از تقسیم سود در حسابی به این عنوان، جداگانه نگهداری شود تا از خروج این مبلغ از چرخه دارایی شرکت

جلوگیری شود. ضمناً تاریخ مشخصی برای آزاد شدن آن وجود ندارد و بنابراین قانون یا تصمیم سهامداران شرکت سقف مشخصی دارد. برای احتساب اندوخته حتماً باید در شرکت سود موجود باشد اما برای احتساب ذخیره چنین الزامی وجود ندارد و همین امر، مانع از ایجاد زیان انباشته برای شرکت‌های بیمه می‌شود؛ این نکته‌ای است که باعث ایجاد نگرانی می‌شود چرا که با ایجاد زیان انباشته برای شرکت بیمه (که یکی از عوامل آن، احتساب هرساله هزینه بابت ذخیره فنی تکمیلی و خطرات طبیعی است) در مدت زمان طولانی و با توجه به سایر شرایط، احتمال اینکه شرکت‌های بیمه‌ای مشمول مقررات ماده ۱۴۱ اصلاحیه قانون تجارت بشوند اجتناب‌ناپذیر می‌شود و در این حالت سؤالات اساسی به شرح زیر

مطرح می‌شود:

- شرکت چگونه باید در این وضعیت نسبت به اصلاح ساختار سرمایه خود اقدام کند؟
- آیا شرکت می‌تواند از محل این ذخیره، ساختار سرمایه خود را اصلاح کند؟
- طبعاً انتقال اندوخته به سود انباشته با تعریف فوق امکان‌پذیر است ولی آیا انتقال حساب ذخیره به سود انباشته با مجوز مرجع قانون‌گذار امکان‌پذیر است؟
- در این صورت تکلیف انتقال حقوق سهامداران قبلی (که هر سال متحمل هزینه ذخیره مربوطه شده‌اند و حال منافع آن به سهامداران فعلی و آتی خواهد رسید، بدون اینکه موضوع ذخیره محقق شده باشد) به سهامداران فعلی

چه می‌شود؟

- چه کسانی (به جز افرادی که اطلاعات درونی و نهانی این تصمیم را داشته‌اند) از این موضوع منتفع می‌شوند؟
- با اعمال این مزیت برای برخی شرکت‌ها، تکلیف قابلیت مقایسه صورت‌های مالی شرکت‌های بیمه‌ای چه خواهد شد؟
- تأثیر این عمل بر گزارش حسابرس و گزارش بازرس قانونی چیست؟
- نحوه برخورد سازمان بورس به‌عنوان نهاد ناظر بر بازار سرمایه بر این انتقال منافع چیست؟ و سؤالات متعدد دیگر...
لذا به نظر می‌رسد احتساب این ذخیره با توجه به ساختار بدهی و ساختار سرمایه شرکت‌های بیمه‌ای می‌تواند در آینده مشکلات عدیده‌ای ایجاد کند.

•• آزمون حسابدار مدیریت خیره مرداد ۱۴۰۱ ••

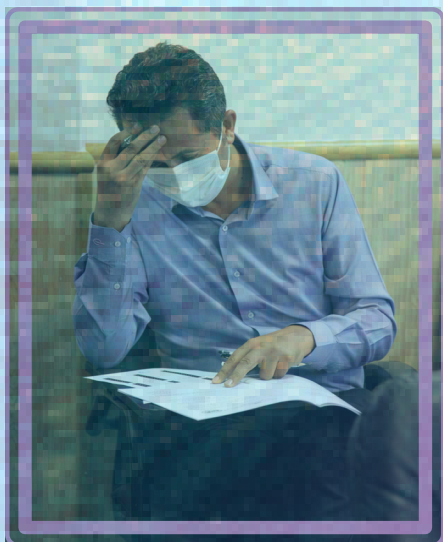

● پس از تصویب اساسنامه جدید انجمن حسابداران خیره ایران در مجمع عمومی فوق العاده مورخ ۲۳ تیرماه ۱۳۹۳، طبق ماده (۸) اساسنامه جدید، اعضای عادی انجمن پس از حداقل دو سال عضویت و احراز شرایطی شامل قبولی در آزمون تخصصی، کسب تجربه کاری و گذراندن دوره‌های آموزشی که ضوابط آن توسط شورای عالی تعیین شده است، می‌توانند به عنوان «عضو خیره» در یک یا چند شاخه تخصصی شناخته شوند. شورای عالی انجمن در اجرای این ماده اساسنامه، پس از بحث و بررسی‌های مفصل کارشناسانه، سرانجام در جلسه مورخ ۲۸ فروردین‌ماه ۱۳۹۶ با تصویب آیین‌نامه چگونگی احراز شرایط عضویت خیره، ضوابط و ساز و کار مورد نیاز را برای اعطای «عضویت خیره» به اعضای واجد شرایط انجمن در سه شاخه تخصصی «حسابدار مالی خیره»، «حسابدار مدیریت خیره» و «حسابدار مستقل خیره» فراهم کرد. سومین آزمون حسابدار مدیریت خیره در روز جمعه ۲۸ مردادماه ۱۴۰۱ در ساختمان مرکز آموزش انجمن حسابداران خیره ایران (Pact) با حضور بیش از ۲۰۰ نفر از نقاط مختلف کشور به صورت متمرکز برگزار شد.

● سوالات و پاسخ‌های تشریحی آنها در همان روز ۲ مرداد ۱۴۰۱ و بعد از پایان آزمون توسط انجمن حسابداران خبره ایران و از طریق وبگاه و صفحات انجمن منتشر شد.

اسامی قبول شدگان آزمون
حسابدار مدیریت خبره سال ۱۴۰۱

اسامی مشروطی‌های آزمون حسابدار مدیریت خبره سال ۱۴۰۱

نام و نام خانوادگی	کد عضویت	کلیات حسابداری مدیریت	ارزیابی عملکرد	تصمیم‌گیری برنامه‌ریزی استراتژیک
سیاوش مافی	۱۳۴۲۳	قبول	--	--
مجید ملک نیا	۱۳۵۲۲	قبول	--	قبول
احمد ندرپور	۱۰۳۶۹	قبول	قبول	--
زهرا یارمحمدی	۱۳۴۱۵	قبول	--	قبول
احسان نورزاده	۱۲۶۷۲	--	--	قبول
حسین ثوابی جدیدی	۱۱۱۰۵	--	--	قبول
فاطمه رضانی صوفیانی	۱۲۹۴۹	قبول	--	--
امیر دده بیگی	۱۱۶۶۴	قبول	--	--
حسین رستمخانی	۱۲۱۸۵	--	--	قبول
سهراب خلیج	۴۱۴۲	قبول	--	--
حمید محمدی	۱۰۴۵۸	--	--	قبول
ملیحه امیدی	۱۲۷۵۶	قبول	--	قبول
صدف امیر آبادیان	۱۲۵۶۵	قبول	--	قبول
مریم اسدی	۶۵۸۷	--	--	قبول
احمد عگیلی	۱۰۰۹۸	قبول	--	--
پیام صادقی جزی	۴۰۳۸	قبول	قبول	قبول
رضا صفری	۱۱۸۲۰	--	--	قبول
داود صادقی	۱۲۱۲۲	--	--	قبول
هومن مالکی	۷۵۴۸	قبول	--	--
علی محمدی فر	۵۶۱۸	--	قبول	--
رضا پاسخی گرگری	۶۴۴۸	--	--	قبول

نام و نام خانوادگی	کد عضویت
جعفر مددی قراکلک	۸۵۰۷
سید امیر بهادر علوی	۱۳۰۹۳
ادریس کریمی قره عمر	۷۶۹۴
حسین مهدیان	۱۱۱۷۶
داریوش علی حیدری	۱۱۰۶۵
ناصرالدین ابراهیمی	۸۴۱۷
عطاء الله کریمی	۱۰۸۶۸
زهرا دشتی	۱۲۸۷۵
داود پناهی	۶۸۰۳
عبدالرضا رضانی	۱۳۱۵۸
مهدی زینالی	۵۵۴۷
فاطمه دادبه	۹۲۹۵
حیدر کریمی	۱۱۲۴۳
علی بیات	۱۲۴۲۹
هادی اولاد	۱۳۳۲۵
اصغر اطمینان	۳۶۰۴
مرتضی علیزاده	۶۹۷۷
احسان شریفی	۵۸۵۶
محمود شه بخش	۱۳۱۷۷
نظر علی صلاحی نژاد	۳۳۵۵
ارسلان شریفی	۶۲۷۸

فراخوان ارسال مقاله برای حسابدار

بدین وسیله از اعضای انجمن حسابداران خبره ایران، و دیگر خوانندگان مجله درخواست می‌شود با ارسال مقالات حرفه‌ای خود به ارتقای کیفیت محتوای حسابدار به عنوان صدای حرفه‌ی حسابداری ایران کمک کنند.

انجمن حسابداران خبره‌ی ایران، به عنوان یک انجمن «حرفه‌ای» مأموریت‌های زیر را دنبال می‌کند:

- رشد و بالندگی اعضا به عنوان اصلی‌ترین سرمایه‌ی انجمن،
- کمک به اعتلای حرفه‌ی حسابداری از راه آموزش، پژوهش و ارتقای دانش و مهارت فعالان حرفه،
- کمک به سازمان‌ها و ارزش‌آفرینی برای آنها از راه اعضا، و
- اعطای معتبرترین گواهینامه‌های حرفه‌ی حسابداری در ایران.

در این ارتباط، مقالات، یادداشت‌ها، میزگردها، گزارش‌ها، اخبار، و دیگر مطالبی که در حسابدار (به عنوان ارگان رسمی انجمن) منتشر می‌شوند، جملگی باید در ارتباط با تحقق مأموریت‌های فوق باشند. از این رو، از اعضای گرانمایه‌ی انجمن و دیگر خوانندگان مجله درخواست می‌شود در ارسال مقالات خود موارد زیر را در نظر داشته باشند:

الف) مقالات زیر در اولویت انتشار در حسابدار قرار دارند:

- مقالات تألیفی که به یکی از مسائل روز حسابداری ایران می‌پردازند. منظور از "حسابداری" در این جا زمینه‌های تخصصی مختلف، از جمله، حسابداری

مالی، حسابداری بها، حسابداری مدیریت، و حسابرسی (مستقل/داخلی/عملیاتی/رعایت/...) است.

■ مقالات تألیفی که به یکی از مسائل روز قوانین و مقررات حاکم بر حسابداری ایران می‌پردازند. از جمله، قوانین و مقررات مالیاتی، قوانین و مقررات تجاری، قوانین و مقررات کار و تأمین اجتماعی، و سایر.

■ مقالات تألیفی که به یکی از مسائل روز مرتبط با حسابداری ایران می‌پردازند. از جمله، راهبری شرکتی، کنترل داخلی، ضدتقلب، ضدفساد مالی، تأمین مالی، و سایر.

■ ترجمه‌ی مقالات منتشر شده در مجلات "حرفه‌ای" معتبر جهان که به یکی از مسائل روز حسابداری جهان یا یکی از مسائل روز مرتبط با حسابداری جهان می‌پردازند؛ و برای حسابداران حرفه‌ای ایران واجد جنبه‌های آموزشی کاربردی (نه صرفاً نظری) هستند.

ب) حسابدار از انتشار مقالات زیر معذور است:

■ مقالات "علمی-پژوهشی" (تألیفی یا ترجمه) که به تبیین مراحل انجام و گزارش یافته‌های پایان‌نامه‌های دانشگاهی می‌پردازند.

■ مقالات "مروری" (تألیفی یا ترجمه) که به مرور پیشینه‌ی پژوهش‌های دانشگاهی در ارتباط با یکی از مفاهیم حسابداری می‌پردازد.

■ مقالاتی که با گردآوری آثار نوشتاری دیگران (فارسی/انگلیسی/...) تنظیم شده‌اند و هیچ ایده‌ی ارزنده‌ای به آنها افزوده نشده باشد.

■ مقالاتی که از خلاصه‌سازی و جرح و تعدیل آثار نوشتاری دیگران (فارسی/انگلیسی/...) تنظیم

شده باشند.

پ) رعایت حقوق مؤلفان خط قرمز انتشار هرگونه مطلب در حسابدار است. از این رو، چنان‌چه در مقالات تألیفی خود از آثار نوشتاری دیگران (فارسی/انگلیسی/...) بهره برده‌اید؛ ضروری است که به‌دقت به منابع مورد استفاده ارجاع دهید.

ت) اصول اولیه‌ی مقاله‌نویسی را در مقالات تألیفی خود رعایت فرمایید. از جمله، انتخاب تیتراژ مناسب، پیکربندی مقاله (مقدمه/بدنه/نتیجه)، و استفاده از تیتراژهای میانی (بخش‌بندی بدنه‌ی مقاله).

ث) اصول اولیه‌ی دستور خط فارسی و دستور زبان فارسی را در مقالات تألیفی و ترجمه‌های خود رعایت فرمایید.

در پایان لازم به تأکید است، با توجه به این که اولویت اصلی حسابدار مطرح کردن مسائل روز حسابداری ایران، مسائل روز قوانین و مقررات حاکم بر حسابداری ایران، و مسائل روز مرتبط با حسابداری ایران است؛ بنابراین، چنان‌چه مقالات تألیفی ارسال‌ی دربردارنده‌ی مطالبی ارزنده برای حسابداران حرفه‌ای ایران باشد، ویراستان مجله‌ی حسابدار نقایص موجود در این قبیل مقالات برطرف خواهند کرد. به عبارت دیگر، امید است افراد حرفه‌ای شاغل در حسابداری ایران به دلیل وسواس در ارسال مقالات کاملاً درست، خوانندگان حسابدار را از دانش و تجربیات ارزنده‌ی خود محروم نسازند.

اهمیت مؤسسات مالی چیست؟

همان‌طور که در بالا اشاره شد به دلیل وجود هزینه‌های نظارت، نقدینگی و ریسک قیمت بسیاری از افراد تمایلی به سرمایه‌گذاری مستقیم در اوراق بهادارهای مصرف‌کنندگان وجوه مالی نداشته و نگهداری وجوه نقد را ترجیح می‌دانند که به تبع این عامل باعث کاهش فعالیت‌های بازار مالی می‌شود. با این وجود به این دلیل که وجوه مالی به سمت مصرف‌کنندگان وجوه مالی سوق داده شود، بازار مالی راه غیرمستقیمی را برای افراد تأمین‌کننده وجوه مالی فراهم کرده که در این روش وجوه مالی توسط مؤسسات مالی به مصرف‌کنندگان نهایی وجوه مالی انتقال می‌یابد و افراد به جای نگهداری اوراق بهاداری که به‌طور مستقیم توسط مصرف‌کنندگان نهایی وجوه مالی منتشر می‌شود، اوراق بهاداری که توسط مؤسسات مالی منتشر می‌شود را نگهداری می‌کنند.

اما سؤالی که در اینجا مطرح می‌باشد این است که چگونه مؤسسات مالی باعث کاهش هزینه‌های نظارت، ریسک نقدینگی و ریسک قیمت می‌شوند که در زیر توضیح داده شده است:

هزینه‌های نظارت: همان‌گونه که در مطالب بالا نیز توضیح داده شد در صورتی که تأمین‌کنندگان وجوه مالی به‌طور مستقیم در اوراق بهادارهای منتشرشده توسط مصرف‌کنندگان وجوه مالی سرمایه‌گذاری کنند، جهت نظارت بر نحوه عملکرد مصرف وجوه مالی هزینه‌های زیادی را متحمل می‌شوند یک راه‌حل جایگزین این است که سرمایه‌گذاران می‌توانند به جای سرمایه‌گذاری مستقیم، وجوه مالی خود را در اختیار مؤسسات مالی قرار داده و این مؤسسات در اوراق بهاداری که توسط مصرف‌کنندگان وجوه مالی منتشر شده است سرمایه‌گذاری کنند که در این صورت به دلیل وجود کارکنان متخصص و ماهر در این مؤسسات، وظیفه جمع‌آوری اطلاعات و نظارت بر مصرف وجوه مالی به نحوه مطلوبی انجام خواهد شد.

در بعضی از کشورها، شرکت‌های کارگزاری تمام‌عیاری وجود دارند که بر روی اوراق بهادار مختلف تحقیقاتی را انجام داده و بر این اساس

زمانی که مؤسسات مالی وجود نداشته باشند، در این صورت تأمین‌کنندگان اولیه وجوه مالی، مجبور هستند، مازاد وجوه نقد خود را به‌صورت نقد یا دارایی نگهداری کنند یا به‌طور مستقیم از مصرف‌کنندگان وجوه مالی (شرکت‌ها) اوراق بهادار خریداری کنند بنابراین می‌توان گفت در اقتصادی که مؤسسات مالی وجود ندارد، وجوه مالی که بین تأمین‌کنندگان وجوه مالی و مصرف‌کنندگان وجوه مالی مبادله می‌شود، در سطح پایینی می‌باشد که این موضوع به دلایل متعددی به‌صورت زیر است:

از آنجا که سرمایه‌گذاران در ازای مطالبات مالی، مازاد نقدینگی خود را قرض می‌دهند بنابراین بایستی به‌صورت مستمر بر نحوه مصرف وجوه مالی که قرض داده‌اند، نظارت کنند تا مصرف‌کنندگان وجوه مالی، پول آن‌ها را در فعالیت‌های غیرقانونی استفاده نکرده و در پروژه‌هایی سرمایه‌گذاری کند که بازدهی مثبت داشته باشد، بنابراین چنین نظارت‌هایی برای تأمین‌کنندگان وجوه مالی، هزینه‌هایی مانند صرف زمان دربر خواهد داشت.

بسیاری از افراد قادر به تحلیل اطلاعات مالی نیستند یا فرصت سرمایه‌گذاری در زمینه‌های متعدد را ندارند، بنابراین تأمین‌کنندگان وجوه مالی ترجیح می‌دهند نظارت بر وجوه مالی خود را به دیگران که در این کار تخصص و مهارت دارند، واگذار کنند.

به این دلیل که بسیاری از مطالبات مالی مصرف‌کنندگان وجوه مالی از قبیل سهام، اوراق قرضه و... ماهیت بلندمدت دارند، بنابراین تأمین‌کنندگان وجوه مالی در انتخاب بین دو گزینه نگهداری وجه نقد یا نگهداری اوراق بهادار بلندمدت، احتمالاً به دلیل مسائل نقدینگی، نگهداری وجه نقد را ترجیح می‌دهند.

اگرچه بازارهای مالی با فراهم کردن امکان انجام معامله بین تأمین‌کنندگان وجوه مالی، موجب افزایش قدرت نقدینگی می‌شوند ولی افراد در زمان فروش اوراق بهادار ممکن است با ریسک قیمت مواجه شوند.

پیشنهادهایی را به سرمایه‌گذاران ارائه می‌دهند در حالی که در کشور ایران کارگزاری‌ها به‌عنوان واسط بین سرمایه‌گذاران خرد و مصرف‌کنندگان وجود عمل می‌کنند و فقط وظیفه معاملات را بر عهده دارند، هرچند بعضی از شرکت‌های کارگزاری که مجوز مشاور سرمایه‌گذاری دارند، می‌توانند پیشنهاد خرید و فروش اوراق بهادارهای مختلف را به سرمایه‌گذاران بدهند با این وجود شرکت‌های مشاور سرمایه‌گذاری، سبدهای و صندوق‌های مشترک سرمایه‌گذاری در کشورمان وجود دارد که وظیفه سرمایه‌گذاری از طرف سرمایه‌گذاران را بر عهده دارند.

ریسک نقدینگی و ریسک قیمت: مؤسسات مالی علاوه بر جمع‌آوری اطلاعات و نظارت بر مصرف وجوه مالی، با تبدیل دارایی‌ها به اوراق بهادار کردن و بازارگردانی اوراق بهادار منتشرشده در بازار اولیه باعث افزایش نقدینگی اوراق بهادار می‌شوند. همچنین بانک‌ها با ارائه قراردادهای سپرده‌گذاری و تضمین اصل و بهره سپرده برداشت فوری سپرده را نیز در صورت درخواست سپرده‌گذار تضمین می‌کنند. صندوق‌های مشترک سرمایه‌گذاری با درآمد ثابت نیز ضمن ارائه واحدهای سرمایه‌گذاری با درآمد ثابت، علاوه بر اینکه نرخ بهره‌های بیشتر از نرخ بهره سپرده‌های بانکی پرداخت می‌کند، برداشت فوری سپرده در صورت درخواست سرمایه‌گذار را تضمین می‌کنند. در مورد اینکه چگونه مؤسسات مالی اقدام به ارائه اوراق بهادار با قدرت نقدینگی بالا و ریسک پایین می‌کنند، در حالی که این مؤسسات در اوراق بهادار با قدرت نقدینگی پایین‌تر و ریسک قیمتی بالایی سرمایه‌گذاری می‌کنند می‌توان گفت:

مؤسسات مالی با سرمایه‌گذاری وجوه مالی جمع‌آوری شده در پورتفوی متنوع از اوراق بهادارهای مختلف و ایجاد تنوع، ریسک سرمایه‌گذاری را کاهش می‌دهند. تحقیقات در کشورهای آمریکا و انگلیس نشان می‌دهد که تنوع در پورتفوی سرمایه‌گذاری از طریق ترکیب ۱۵ نوع اوراق بهادار ایجاد می‌شود. بدیهی است مؤسسات مالی در اتخاذ تصمیمات سرمایه‌گذاری از توان مالی بالای خود استفاده می‌کنند، در حالی که سرمایه‌گذاران به علت توان مالی پایین، به‌تنهایی قادر به استفاده از مزیت ایجاد تنوع نیست.

منبع: کتاب نقش ابزارهای مالی در توسعه بازار، محمدرضا قنبری، احمد اکبری، پگاه امین‌نژاد

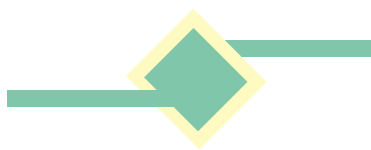
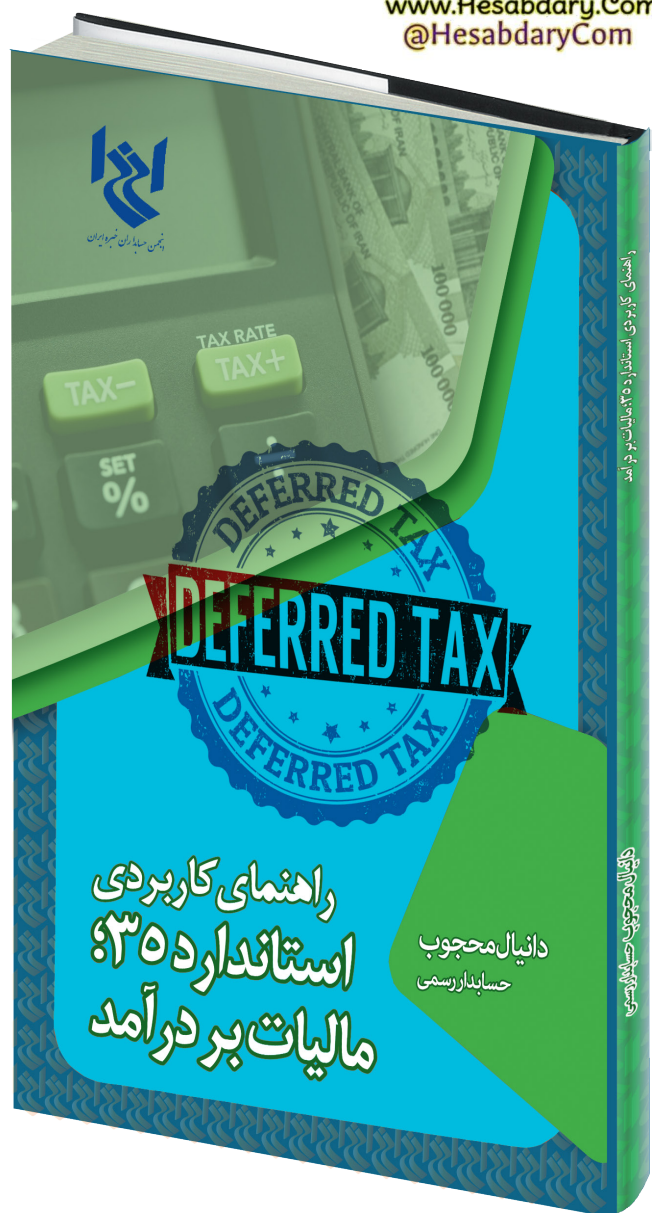

نحوه افزایش سرمایه از محل مازاد تجدید ارزیابی دارایی‌های استهلاک‌پذیر و شناسایی مالیات انتقالی طبق استاندارد ۳۵ چگونه خواهد بود؟

با توجه به آیین‌نامه اجرایی تبصره ۱ ماده ۱۴۹ ق.م.م در صورتی که شرکت ظرف یکسال از محل مازاد تجدید ارزیابی افزایش سرمایه دهد، مازاد تجدید ارزیابی معاف از مالیات خواهد بود. بنابراین بین مبلغ دفتری و مبنای مالیاتی تفاوت وجود دارد و این تفاوت به موازات عمر مفید دارایی برگشت می‌شود. لذا باید مالیات انتقالی شناسایی شود. اما سؤالی که مطرح می‌شود این است که با مالیات بر درآمدی که به عنوان طرف حساب بدهی مالیات انتقالی شناسایی می‌شود و کاهنده حساب مازاد تجدید ارزیابی است، چه برخوردی شود؟ طبق برگ پاسخ به پرسش‌های فنی شماره ۱۱۷ مورخ ۱۴۰۰/۰۳/۱۰ سازمان حسابرسی، "با توجه به ماده ۱۵۸ اصلاحیه قانون تجارت، هر گونه افزایش سرمایه از محل آورده نقدی یا غیرنقدی و مطالبات به گونه‌ای است که متقابلاً به همان میزان موجب افزایش خالص دارایی‌های شرکت می‌شود. همچنین هرگونه افزایش سرمایه از محل اندوخته‌ها صرفاً مربوط به مواردی است که مالیات اندوخته پرداخت شده یا طبق قانون مشمول مالیات نشود. بر این اساس، چنانچه مازاد تجدید ارزیابی دارایی‌های استهلاک‌پذیر، در سنوات آتی به دلیل برگشت هزینه استهلاک مربوط، به عنوان هزینه غیرقابل قبول مالیاتی موجب افزایش درآمد مشمول مالیات شود و شناخت بدهی مالیات انتقالی ضرورت داشته باشد، لازم است مازاد تجدید ارزیابی به کسر مالیات متعلقه به سرمایه منتقل شود.

منبع: کتاب راهنمای استاندارد حسابداری شماره ۳۵، دانیال محبوب، انتشارات انجمن حسابداران خبره ایران

دانش کام
حسابداری
www.Hesabdary.Com
@HesabdaryCom

نکات مهم حرفه‌ای

انواع صندوق سرمایه‌گذاری املاک و مستغلات به عنوان ابزارهای تأمین مالی کدام هستند؟

صندوق‌های سرمایه‌گذاری مالکیت مستغلات

املاک و مستغلات درآمدزا را خریداری و اداره می‌کنند. این صندوق‌ها در طیف وسیعی از فعالیت‌ها مانند لیزینگ، تعمیر و نگهداری، ساخت‌وساز املاک و مستغلات و ارائه خدمات به مستأجران اشتغال دارند. وجه‌تمایز عمده این صندوق‌ها و شرکت‌های عملیاتی مستغلات (REOCs) آن است که در REITs خرید یا ساخت‌وساز به‌منظور نگهداری، اداره و نهایتاً کسب درآمد (عمدتاً اجاره) صورت می‌گیرد نه به‌منظور فروش

صندوق سرمایه‌گذاری مستغلات رهنی

عمدتاً سبد سرمایه‌گذاری آن‌ها سرمایه‌گذاری مستقیم از طریق اعطای وام به صاحبان مستغلات و شرکت‌های عملیاتی مستغلات (REOCs) یا سرمایه‌گذاری غیرمستقیم از طریق خرید وام‌های رهنی یا اوراق بهادار با پشتوانه رهن را شامل می‌شود.

صندوق‌های سرمایه‌گذاری مستغلات ترکیبی

سبد سرمایه‌گذاری آن شامل دارایی‌های واقعی و مالی املاک و مستغلات می‌شود.

اوراق بهادار با پشتوانه وام‌های رهنی (MBS) به عنوان یک ابزار تأمین مالی چیست؟

بانک‌ها و مؤسسات مالی و اعتباری که وام مسکن پرداخت می‌کنند به دلیل سررسید بلندمدت این گونه وام‌ها، مدت زیادی طول می‌کشد تا منابع مالی خود را دریافت کنند، همچنین توان مالی بانک‌ها در پرداخت وام محدود است. در نتیجه تأمین مالی مسکن به وسیله وام بانکی با مشکل جدی مواجه می‌شود. جهت رفع این مشکل بانک‌ها و مؤسسات می‌توانند وام‌های پرداختی خود را به اوراق بهادار تبدیل کرده و از طریق بازار سرمایه به سرمایه‌گذاران بفروشند. بدین ترتیب بانک‌ها می‌توانند به محض پرداخت وام مسکن آن را بفروشند و توان تسهیلات‌دهی خود را به دست آورند.

نکات مهم حرفه‌ای

- ۸- سازمان به‌منظور دستیابی به اهداف، وجود تقلب بالقوه (ریسک تقلب) را در ارزیابی ریسک‌ها در نظر می‌گیرد.
- ۹- سازمان تغییراتی که تأثیر قابل ملاحظه‌ای بر سیستم کنترل داخلی دارند را مشخص و ارزیابی می‌کند.

فعالیت‌های کنترلی:

- ۱۰- سازمان آن دسته از فعالیت‌های کنترلی که در کاهش ریسک دستیابی به اهداف به یک سطح قابل قبول نقش دارند، انتخاب و توسعه می‌دهد.
- ۱۱- سازمان به‌منظور حمایت از دستیابی به اهداف، فعالیت‌های کنترلی عمومی حاکم بر فناوری را انتخاب و توسعه می‌دهد.
- ۱۲- سازمان فعالیت‌های کنترلی را از طریق خط مشی‌هایی که تعیین کننده‌ی آن‌چه مورد انتظار است و به رویه‌هایی که خط مشی‌ها را قابل اعتماد می‌کنند، گسترش می‌دهد.

اطلاعات و ارتباطات:

- ۱۳- سازمان، اطلاعات باکیفیت و مربوط را برای حمایت از ایفای نقش و کاربرد دیگر اجزای کنترل داخلی ایجاد، استفاده و یا جمع‌آوری می‌کند.
- ۱۴- سازمان ارتباطات و اطلاعات داخلی، شامل اهداف و مسئولیت‌های کنترل داخلی لازم برای حمایت از ایفای نقش‌های کنترل داخلی را برقرار می‌کند.
- ۱۵- سازمان موضوعاتی را که بر ایفای نقش دیگر اجزای کنترل داخلی اثرگذار هستند، به اشخاص بیرونی اطلاع‌رسانی می‌کند.

هدفه اصل کنترل داخلی کوزو برای دستیابی به کنترل داخلی اثربخش کدام هستند؟

محیط کنترلی:

- ۱- سازمان به ارزش‌های اخلاقی و درست‌کاری تعهد نشان می‌دهد.
- ۲- هیئت مدیره، از مدیریت استقلال نشان می‌دهد و بر ایجاد و عملکرد کنترل داخلی نظارت می‌کند.
- ۳- مدیریت با نظارت هیئت مدیره، ساختارها، خطوط گزارش‌گری، مسئولیت‌ها و تفویض اختیارهای مناسب را به‌منظور دستیابی به اهداف برقرار می‌سازد.
- ۴- سازمان در راستای هم‌ترازی اهداف، تعهد به جذب، توسعه و حفظ افراد شایسته را از خود نشان می‌دهد.
- ۵- سازمان به‌منظور دستیابی به دنبال کردن اهداف، افراد را در راستای مسئولیت‌های کنترل داخلی آنان پاسخ‌گو می‌سازد.

ارزیابی ریسک:

- ۶- سازمان اهداف را با شفافیت کافی تبیین می‌کند تا قادر به شناسایی و ارزیابی ریسک‌های مرتبط با اهداف باشند.
- ۷- سازمان ریسک‌های مرتبط با دستیابی به اهداف خود را شناسایی و آن‌ها را به‌عنوان مبنایی برای تعیین چگونگی مدیریت آن ریسک‌ها تحلیل می‌کند.

منبع: کتاب حسابرسی داخلی با رویکرد سیستم سازی مالی ویژه کسب و کارهای کوچک و متوسط، یاسر نادری، انتشارات انجمن حسابداران خبره ایران

بازار پول چیست و چه ویژگی‌هایی دارد؟

بازار پول بازاری است که پول و دیگر دارایی‌های مالی جانشین نزدیک پول که سررسید کمتر از یک سال دارند در آن دادوستد می‌شود تمرکز فعالیت این بازار در استفاده از ابزارهایی است که به اشخاص و بنگاه‌های تجار این امکان را می‌دهند که به سرعت نقدینگی خود را به میزان مطلوب به دست آورند. دلیل عمده نیاز واحدهای اقتصادی به بازار پول، عدم هم‌زمانی دریافت پول و انجام مخارج آن‌ها می‌باشد هرچند این امکان برای واحدهای اقتصادی وجود دارد که مستقل از دریافت وجوه نقدی، برای انجام مخارج برنامه‌ریزی شده خود، منابع پولی نگهداری کنند اما این امر متضمن هزینه‌ای به‌عنوان هزینه فرصت است و بنگاه‌های اقتصادی با هدف حداقل کردن این هزینه، تلاش می‌کنند که کمترین

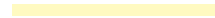
افراد مسئول در برابر کنترل‌های داخلی یک شرکت چه کسانی هستند؟

مدیریت: مدیریت ارشد اجرایی (مدیر عامل)، مسئولیت اصلی سیستم کنترل‌های داخلی را به‌عهده دارد.

هیئت مدیره: هیئت مدیره عملکرد مدیریت را نظارت و مسیر کنترل‌های داخلی را تعیین می‌کند و نهایتاً مسئولیت نظارت بر سیستم کنترل داخلی را بر عهده دارد.

حسابرسان داخلی: واحد حسابرسی داخلی به‌طور مستقل، اعتبار اظهارات مدیریت را بررسی و مورد تأیید قرار می‌دهد. واحد حسابرسی داخلی این اطمینان منطقی را به‌وجود می‌آورد که سیستم کنترل‌های داخلی به‌گونه‌ای مناسب طراحی و به‌طور مؤثر و کارآمد اجرا می‌شود و سطح احتمال تحقق اهداف و مقاصد تجاری سازمان افزایش می‌یابد.

سایر کارکنان: چارچوب کوزو به صراحت تأکید می‌کند که همه‌ی افراد در یک سازمان در برابر کنترل داخلی مسئول می‌باشند: "کنترل داخلی کم و بیش جزء مسئولیت‌های همه‌ی افراد در یک سازمان است و بنابراین باید صریحاً و تلویحاً، بخشی از شرح وظایف هر فرد در سازمان باشد."

نکات مهم حرفه‌ای

تلفیقی، تفاوت‌های موقتی از طریق مقایسه مبالغ دفتری دارایی‌ها و بدهی‌های مندرج در صورت‌های مالی تلفیقی و مبنای مالیاتی مناسب آنها تعیین می‌شود. مبنای مالیاتی با مراجعه به اظهارنامه مالیاتی هر یک از واحدهای تجاری گروه تعیین می‌شود. بنابراین برای شناسایی مالیات انتقالی در سطح تلفیق اقلام مندرج در صورت وضعیت مالی تلفیقی (مبلغ دفتری) را جمع اقلام مندرج در اظهارنامه شرکت‌ها (مبنای مالیاتی) مقایسه و در صورت موقتی بودن اختلاف مالیات انتقالی شناسایی می‌کنیم. برای مثال می‌توان به سودهای تحقق نیافته معاملات درون گروهی اشاره کرد. اگرچه سودهای تحقق نیافته معاملات درون گروهی در صورت‌های مالی تلفیقی حذف می‌شود، اما آثار مالیات آن حذف نمی‌شود. فروشنده کالا در صورت‌های مالی جداگانه نسبت به سود فروش به شرکت‌های درون گروهی، مالیات پرداخت می‌کند، حتی اگر بخشی از سود به دلیل موجود بودن کالا از نظر گروه، تحقق نیافته باشد. با توجه به اینکه حذف اقلام درون گروهی در صورت‌های مالی تلفیقی انجام می‌شود، نه در صورت‌های مالی هر یک از شرکت‌های فرعی. این تعدیل باعث ایجاد اختلاف بین مبلغ دفتری و مبنای مالیاتی می‌شود و با توجه به اینکه در زمان فروش کالا به خارج از گروه و یا مصرف آن توسط خریدار سود مربوطه تحقق می‌یابد، لذا تفاوت مربوط در زمان تحقق برگشت می‌شود. بنابراین تفاوت از نوع موقتی است و بر مالیات انتقالی مؤثر است. لازم به ذکر است که اگر نرخ مالیات فروشنده و خریدار متفاوت بود، برای محاسبه مالیات انتقالی از نرخ مالیات مورد اعمال برای شرکت خریدار استفاده می‌شود.

منبع: کتاب راهنمای استاندارد حسابداری شماره ۳۵، دانیال محجوب، انتشارات انجمن حسابداران خبره ایران

اوراق تسهیلات مسکن (تسه) به عنوان یک ابزار تامین مالی چیست؟

اوراق تسهیلات مسکن به خریداران این امکان را می‌دهد که بتوانند از بانک مسکن، وام دریافت کنند. کشف قیمت و محل معاملات این اوراق نیز بازار سرمایه است. این اوراق به متقاضیان وام مسکن این امکان را می‌دهد که بدون سپرده‌گذاری در بانک، تسهیلات مسکن دریافت کنند.

نحوه برخورد با آثار مالیاتی سودهای تحقق نیافته مبادلات درون گروهی در استاندارد ۳۵ چگونه است؟

طبق بند ۱۰ استاندارد حسابداری ۳۵، در صورت‌های مالی

دات کام
حسابداری
www.Hesabdary.Com
@HesabdaryCom

انواع کنترل‌های داخلی کدام هستند؟

کنترل‌های پیش‌گیرانه: کنترل‌هایی که در سطح واحدها، فرایندها و وظایف طراحی می‌شود و به‌صورت اتوماتیک از وقوع رویدادهای پیش‌بینی نشده‌ی نامطلوب جلوگیری می‌کند؛ مانند محدودیت‌های دسترسی فیزیکی به دارایی‌ها و یا محدودیت‌های دسترسی به اطلاعات.

کنترل‌های کشف‌کننده (بعد از رخداد): کنترل‌هایی که بعد از انجام فعالیت و با هدف بررسی رخ دادهای گذشته انجام می‌شود؛ مانند نصب دوربین‌های امنیتی یا حسابرسی اطلاعات مالی دوره‌ی گذشته با هدف کشف تقلب.

۱: در دیدگاه سنتی حسابرسی داخلی بیشتر رویکرد بر مبنای کشف نارسایی، تقلب و سوءاستفاده‌ها بود که پس از بررسی نسبت به گزارش ضعف کنترل‌های داخلی و ارائه پیشنهادها اصلاحی اقدام می‌شد، اما در دیدگاه مدرن تأکید و تمرکز بیشتر بر اجرای حسابرسی مبتنی بر پیش‌گیری می‌باشد.

۲: با توجه به تغییرات فرایندها و محیط، پیشرفت تکنولوژی، تغییرات بازار و ... طراحی کنترل‌ها قطعاً برای مدت طولانی جواب‌گو نیست و نیاز به بروزرسانی مستمر دارد.

۳: به‌دلیل پویایی و پیچیدگی ماهیت فعالیت‌های تجاری روزانه، طراحی یک کنترل پیش‌گیرانه که هم مقرون به‌صرفه و هم مؤثر و کارآمد باشد، دشوار است. در نتیجه بیشتر سازمان‌ها از تلفیق و ترکیبی از کنترل‌های پیش‌گیرانه و کنترل‌های کشف‌کننده، در هنگام طراحی مؤثر سیستم کنترل‌های داخلی استفاده می‌کنند.

منبع: کتاب حسابرسی داخلی با رویکرد سیستم‌سازی مالی ویژه کسب و کارهای کوچک و متوسط، یاسر نادری، انتشارات انجمن حسابداران خبره ایران

اعتبار اسنادی بلند مدت - فاینانس (Finance) به عنوان یک ابزار تأمین مالی چیست؟

واژه فاینانس در لغت به معنی مالیه یا تأمین مالی است. فاینانس ساز و کاری است که در آن بین کشور سرمایه‌پذیر و سرمایه‌گذار، قراردادی منعقد می‌شود که طرح یا پروژه‌ای همراه با توان ارزی لازم توسط کشور سرمایه‌گذار تأمین شود و زمانی که طرح یا پروژه به بهره‌برداری رسید بر اساس میزان سرمایه‌گذاری و بهره‌متعلق به آن کشور، سرمایه‌پذیر متعهد می‌شود که کل قیمت تمام شده طرح یا پروژه را به صورت اقساطی در اختیار کشور سرمایه‌گذار قرار دهد. فاینانس برای وام‌های بلند مدت به کار می‌آید.

دات کام
حسابداری
www.Hesabdary.Com
@HesabdaryCom

نکات مهم حرفه‌ای

در واقع فروشنده به خریدار مهلت می‌دهد که بهای کالا را پس از دریافت و فروش آن بپردازد. معامله یوزانس معمولاً در کشورهای انجام می‌گیرد که کمبود ارز دارند. معمولاً در اعتبار اسنادی مدت‌دار عبارت *after Bill of Lading* ذکر می‌شود که مفهوم یک *L/C* مدت‌دار ۹۰ روزه با عبارت فوق این است که زمان شروع این ۹۰ روز، همان زمان صدور بارنامه (*B/L*) است. البته شرایط دیگری نیز هست از جمله، زمان صدور برگ سبز گمرکی و ... در اعتبار اسنادی یوزانس، بهره، متعلق به سازنده (فروشنده) کالا است. به این صورت که فروشنده درصد مشخصی را که مورد تأیید خریدار است به مبلغ فروش کالا اضافه می‌کند و اصل و فرع مبلغ را هنگام سررسید مطالبه می‌کند. اما در اعتبار اسنادی به شکل ریفاینانس بانک تقبل می‌کند که در موعد مقرر، معادل قیمت کالا را از طرف خریدار پرداخت کند و بعداً اصل و فرع آن را از خریدار دریافت کند. در چنین شرایطی بهره، متعلق به بانک است.

اعتبارات کوتاه مدت - یوزانس (Usance) به عنوان یک ابزار تامین مالی چیست؟

یوزانس در لغت به معنی فرجه، مدت، بهره پول، مهلت و وعده پرداخت آمده است و در عرف تجارت بین‌الملل به معنای نسیه تضمین شده است و در اصطلاح سرمایه‌گذاری به معنی توافق بر پرداخت قیمت فناوری و تجهیزات دریافت‌شده در قبال ارائه برات مدت‌دار است. هزینه یوزانس بهره‌ای است که خریدار کالا علاوه بر قیمت کالا بابت مهلتی که برای پرداخت به وی داده است در سررسید باید بپردازد. یوزانس اعتباری است که وجه اعتبار بلافاصله پس از ارائه اسناد از سوی ذینفع، پرداخت نمی‌شود بلکه پرداخت وجه آن، بعد از مدت تعیین‌شده صورت می‌گیرد.

مزایا و معایب اعتبار اسنادی بلند مدت - فاینانس (Finance) به عنوان یک ابزار تأمین مالی چیست؟

برخی از مزایای استفاده از روش فاینانس عبارتند از:

- نرخ پایین بهره
- بلندمدت بودن زمان پرداخت
- امکان مدیریت توسط طرف داخلی
- انتقال ریسک دریافت وام به اعتبارگیرنده و انتقال ریسک نوسانات ارز به طرف خارجی

برخی از معایب استفاده از روش فاینانس عبارتند از:

- تأخیر در زمان اجرای پروژه باعث افزایش جرایم بانکی و بهای تمام شده پروژه می‌شود.
- فاینانس فقط جذب سرمایه فیزیکی است و انتقال دانش فنی و فناوری تلقی نمی‌شود
- به دلیل ریسک بالای سرمایه‌گذاری در ایران (از نظر بیگانگان)، هزینه بیمه وام‌های پرداختی به دولت و شرکت‌های ایرانی بالاتر از استانداردهای بین‌المللی است و این فرایند باعث افزایش بهای تمام شده و نهایتاً کاهش سود بنگاه‌ها می‌شود.

کلید واردکنندگان کالا و خدمات می‌توانند اقدام به گشایش اعتبارات اسنادی با استفاده از خطوط اعتباری بین بانکی کنند. ریفاینانس نوعی گشایش اعتبار اسنادی است که فروشنده/ذینفع در زمان معامله اسناد طبق شرایط اعتبار وجه اسناد را به صورت نقد از بانک کارگزار دریافت می‌کند و خریدار با توجه به قرارداد منعقد شده با بانک در زمان تعیین شده در قرارداد اقدام به پرداخت وجه اسناد می‌کند. حداکثر مهلت خریدار برای پرداخت وجه اسناد یک سال است. واردکننده ایرانی می‌تواند نسبت به خرید کالا به صورت مدت‌دار اقدام کنند و وجه کالای وارداتی را به صورت اقساطی پرداخت کنند. در حالیکه فروشنده، وجه کالای خود را به صورت نقدی در زمان ارائه اسناد حمل دریافت می‌کند.

واژه ریفاینانس در سایت معتبر investopedia.com به این صورت معنا می‌شود: زمانی که واحد اقتصادی و یا شخص، زمان‌بندی پرداخت بدهی را اصلاح می‌کند؛ و یا وام قدیم را با وام جدید با مشخصات و ویژگی‌های بهتر جایگزین می‌کند. برای توضیح بیشتر: وقتی مؤسسه‌ای ریفاینانس می‌کند، در واقع تاریخ سررسید را طولانی‌تر می‌کند؛ زمانی که افراد بازپرداخت‌های ماهانه (اقساط) را تغییر می‌دهند و یا نرخ بهره خود را اصلاح می‌کنند معمولاً این کار با پرداخت جریمه همراه است.

اعتبار اسنادی با کمک - ریفاینانس (Refinance) به عنوان یک ابزار تأمین مالی چیست؟

به موجب بخشنامه شماره ۶۰/۱۱۱۳ مورخ ۱۳۸۳/۶/۳۱ بانک مرکزی استفاده از خطوط اعتباری کوتاه‌مدت بین بانکی حداکثر یکساله جهت گشایش اعتبارات اسنادی بابت واردات کالا را اصطلاحاً ریفاینانس گویند.

اعتبارات کوتاه مدت - یوزانس (Usance) به عنوان یک ابزار تامین مالی چیست؟

یوزانس در لغت به معنی فرجه، مدت، بهره پول، مهلت و وعده پرداخت آمده است و در عرف تجارت بین الملل به معنای نسیه تضمین شده است و در اصطلاح سرمایه گذاری به معنی توافق بر پرداخت قیمت فناوری و تجهیزات دریافت شده در قبال ارائه برات مدت دار است. هزینه یوزانس بهره ای است که خریدار کالا علاوه بر قیمت کالا بابت مهلتی که برای پرداخت به وی داده است در سر رسید باید بپردازد. یوزانس اعتباری است که وجه اعتبار بلافاصله پس از ارائه اسناد از سوی ذینفع، پرداخت نمی شود بلکه پرداخت وجه آن، بعد از مدت تعیین شده صورت می گیرد. در واقع فروشنده به خریدار مهلت می دهد که بهای کالا را پس از دریافت و فروش آن بپردازد. معامله یوزانس معمولاً در کشورهایی انجام می گیرد که کمبود ارز دارند. معمولاً در اعتبار اسنادی مدت دار عبارت *after Bill of Lading* ذکر می شود که مفهوم یک *L/C* مدت دار ۹۰ روزه با عبارت فوق این است که زمان شروع این ۹۰ روز، همان زمان صدور بارنامه (*B/L*) است. البته شرایط دیگری نیز هست از جمله، زمان صدور برگ سبز گمرکی و ... در اعتبار اسنادی یوزانس، بهره، متعلق به سازنده (فروشنده) کالا است. به این صورت که فروشنده درصد مشخصی را که مورد تأیید خریدار است به مبلغ فروش کالا اضافه می کند و اصل و فرع مبلغ را هنگام سر رسید مطالبه می کند. اما در اعتبار اسنادی به شکل ریفاینانس بانک تقبل می کند که در موعد مقرر، معادل قیمت کالا را از طرف خریدار پرداخت کند و بعداً اصل و فرع آن را از خریدار دریافت کند. در چنین شرایطی بهره، متعلق به بانک است.

انواع شواهد قابل استناد در فرآیند حسابرسی داخلی کدام هستند؟

شواهد عینی: شواهدی که از طریق بازرسی یا مشاهده مستقیم افراد، اموال یا رویدادها تحصیل می شود و به صورت یادداشت، عکس، رسم کروکی، نمودار، نقشه یا نمونه های عینی است.

شواهد مستند: اطلاعات ایجاد شده از قبیل نامه ها، قراردادهای ثبت های حسابداری، مدارک و دفاتر حسابداری، سوابق حقوقی، صورت حسابها و اطلاعات مدیریت درباره ی عملکرد.

شواهد استشهادی: شواهد گردآوری شده از طریق پرس و جو، مصاحبه یا پرسش نامه.

شواهد تحلیلی: محاسبه ها، مقایسه ها، تفکیک اطلاعات به اجزای آن و استدلال های منطقی.

حسابرسان داخلی تلاش می کنند تا شواهد و مستندات کافی و مناسب به دست آورند تا مبنای منطقی را برای نتیجه گیری ها و مشاوره های شان ایجاد کنند. این مفهوم توسط حسابرسان داخلی، به اطمینان معقول و منطقی یاد می شود.

منبع: کتاب حسابرسی داخلی با رویکرد سیستم سازی مالی ویژه کسب و کارهای کوچک و متوسط، یاسر نادری، انتشارات انجمن حسابداران خبره ایران

افزایش سهم موسسات حسابرسی برتر از بازار حسابرسی

در آخرین ویرایش ارائه شده از گزارش سالانه تحلیل حسابرسی با عنوان «چه کسی شرکت‌های عمومی را حسابرسی می‌کند»، چنین نشان داده شده که ده مؤسسه حسابرسی که بیشترین مشتریان حسابرسی شرکت‌های عمومی را به خود اختصاص داده‌اند، شصت و هشت درصد از کل بازار را شامل می‌شوند، که این آمار در سال دو هزار و بیست و شش و شش درصد بوده است. آمار شرکت‌های حسابرسی شده توسط این مؤسسات چهار هزار و پانصد و هفتاد و هشت شرکت بوده که در مقابل، آنها چهار هزار و سی شرکت را در سال دو هزار و بیست حسابرسی کرده‌اند. در عین حال، با وجود افزایش تعاملات این مؤسسه حسابرسی، سهم بازار مؤسسات حسابرسی بیگ‌فور بار دیگر اندکی کاهش یافت و پیرو آن سایر اعضای ده مؤسسه حسابرسی برتر سهم مضاعفی را به کسب کردند.

جهت دریافت جزئیات بیشتر به نمودارهای درج شده در لینک زیر مراجعه کرده یا به وبلاگ **Audit Analytics** مراجعه فرمایید.

تعیین الزامات جدید برای حسابرسی شرکت‌های گروه توسط PCAOB

به منظور تقویت قوانین قابل اعمال برای حسابرسان شرکت اصلی که با چندین مؤسسه حسابرسی در مجموعه گروه در تعامل هستند، هیئت نظارت بر حسابداری شرکت‌های سهامی عام مجموعه‌ای از اصلاحات را در استانداردهای حسابرسی خود مورد اتخاذ قرارداد. هدف این اصلاحات، که پس از سه فراخون از طرف این هیئت برای انجام نظرسنجی انجام شد، بهبود کیفیت حسابرسی‌هایی است که در آن سایر مؤسسات حسابرسی نیز انجام کارهای اساسی مربوط به حسابرسی شرکت‌های گروه را بر عهده دارند. بر اساس این اصلاحات، از مؤسسات حسابرسی مسئول گروه خواسته شده که در مورد مؤسسات زیر مجموعه‌ها دقت بیشتری داشته باشند و مطمئن شوند که آنها از روش‌های حسابرسی مناسب پیروی می‌کنند.

اریکا ویلیامز، رئیس هیئت نظارت بر حسابداری شرکت‌های سهامی عام در بیانیه‌ای اعلام کرد: «امروز، پس از یک فرآیند گسترده تحلیل و نظرسنجی عمومی در رابطه با استفاده حسابرس اصلی از سایر حسابرسان، هیئت مدیره بر آن شد تا اقداماتی جهت بهبود کیفیت حسابرسی و تقویت حمایت از سرمایه‌گذار را در دستور کار خود قرار دهد. این اصلاحات از مؤسسات حسابرسی می‌خواهد تا از برنامه‌ریزی سایر حسابرسان اطمینان حاصل کرده و فعالیت آنها را نظارت و ارزیابی کنند.»

پرداخت جریمه ۱۰۰ میلیون دلاری توسط مؤسسه حسابرسی EY به دلیل تقلب در آزمون CPA

به گفته کمیسیون بورس و اوراق بهادار، مؤسسه حسابرسی ارنست اندیانگ اعتراف کرد که ده‌ها نفر از پرسنل حسابرسی آن مؤسسه طی آزمون سی‌پی‌ای دست به تقلب زده‌اند و این مؤسسه حسابرسی نمایندگان که از مراجع قانونی ایالات متحده مسئولیت بررسی این تخلف را بر عهده داشته‌اند گمراه کرده است.

طبق اعلام کمیسیون بورس و اوراق بهادار، مؤسسه ارنست اندیانگ به پرداخت ۱۰۰ میلیون دلار جریمه ملزم خواهد شد که بزرگترین جریمه در نظر گرفته شده برای یک مؤسسه حسابرسی به حساب می‌آید. آژانس همچنین بیان کرد، علاوه بر نقض قوانین، این مؤسسه با تحقیقات مسئولین همکاری نکرد است.

به گفته کمیسیون بورس و اوراق بهادار، بسیاری از کارمندان ارنست اندیانگ ضمن

آگاهی از این موضوع که رفتار آن‌ها نقض قوانین اخلاقی است، همچنان به این کار ادامه دادند، چرا که گذراندن آزمون بدون انجام تخلفات برای آنان ناممکن بود. این کمیسیون همچنین اعلام کرد تحقیقاتش ادامه دارد و در نهایت افراد را به دلیل اقداماتشان تنبیه و در برخی موارد اخراج خواهد کرد.

علاوه بر جریمه تعیین شده، مؤسسه ارنست اندیانگ باید دو مشاور جداگانه را یکی به منظور بررسی سیاست‌های اخلاقی خود و دیگری را برای بررسی قصور در افشاهای مؤسسه استخدام کند.

بیش از نیمی از کارمندان همچنان تا حدی دورکار هستند

بر اساس داده‌های اخیر شرکت مشاوره مک‌کینزی، اینگونه به نظر می‌رسد که تمایل شدید کارمندان به دورکاری پس از

کرونا بر جا مانده است. این بررسی‌ها حاکی از این است که بیش از نیمی از کارکنان آمریکایی، یعنی بالغ بر پنجاه و هشت درصد، حداقل یک روز در هفته می‌توانند کارهای خود را از راه دور انجام دهند، در حالی که سی و پنج درصد از آنان پنج روز در هفته این امکان را دارند. الباقی کارمندان که از گزینه دورکاری محروم هستند نیز لزوماً از این موقعیت رضایت ندارند.

در این گزارش همچنین آمده است که در صورت وجود فرصت برای دورکاری، هشتاد و هفت درصد از افراد از این موقعیت استقبال می‌کنند و این در حالی است که از این تعداد، بخش زیادی از شرکت‌کنندگان در این نظرسنجی که سی و دو درصد را تشکیل می‌دهند، تمایل دارند این روند پنج روز در هفته انجام گیرد. در این اثنا، تنها سیزده درصد از افراد حتی با وجود داشتن این فرصت، عمدتاً ترجیح می‌دهند که به هیچ عنوان از راه دور کار نکنند.

تعیین اولویت‌های بازرسی سال ۲۰۲۲ توسط PCAOB

بر اساس موضع اجرایی سخت‌گیرانه اتخاذ شده توسط هیئت مدیره جدید هیئت نظارت بر حسابداری شرکت‌های سهامی عام، این هیئت تجدید نظر صورت گرفته بر اولویت‌های بازرسی و حوزه‌های تمرکز خود را منتشر کرد.

آنچه مطابق با این موضع منتشر شد، برخی تجدیدنظرهای برنامه‌ریزی شده در سال جاری را برجسته می‌کند، از جمله تقلب و سایر ریسک‌ها، چالش‌های اجرایی مؤسسات حسابرسی، ملاحظات خاص دلال-فروشنده، استقلال، استفاده از ارائه دهندگان خدمات در فرآیند استقرار، موضوعات حیاتی حسابرسی و همچنین سیستم‌های کنترل کیفیت در شرکت‌ها و فناوری.

با توجه به مندرجات این نشریه: «رویه‌های بازرسی سال دو هزار و بیست و دو در راستای تمرکز مضاعف بر گزارش‌های مالی پیش‌بینی‌شده و ریسک‌های حسابرسی که عمدتاً ناشی از محیط اقتصادی اخیر هستند، توسعه یافته است.»

دانش‌آموزان دبیرستانی در برنامهٔ تابستانی MassCPA به بررسی مشاغل حسابداری می‌پردازند

گروهی متشکل از بیست و پنج دانش‌آموز دبیرستانی از سراسر ماساچوست به منظور شرکت در رویداد اکتشافی مشاغل، رشته حسابداری که توسط انجمن سی‌پی‌ای ماساچوست سازمان‌دهی شده بود، به

این ایالت سفر کردند. در تاریخ بیست و پنج تا بیست و نه ژوئیه، دانش‌آموزان (ای‌سی‌ئی) با شرکت در میزگردها، سخنرانی‌ها و سایر تمرینات هماهنگ شده توسط متخصصان حسابداری و تجارت چگونگی حضور و موفقیت در این صنعت را فرا گرفتند. ای‌سی‌ئی که در سال دو هزار و هفده ایجاد شد، برنامه‌ای رایگان برای دانش‌آموزان دبیرستانی است که مایل به کسب اطلاعات بیشتر در مورد تجارت و حسابداری هستند. بر اساس وب‌سایت این سازمان، این برنامه تلاش می‌کند تا با افزایش آگاهی دانش‌آموزان دبیرستانی در زمینه مسیرهای شغلی "تنوع و رشد حرفه حسابداری در ماساچوست" را افزایش دهد.

اضافه شدن ۵۲۸ هزار شغل در ماه جولای توسط کارفرمایان و از بین رفتن ۱,۵ هزار شغل در حرفه حسابداری

طبق گزارش منتشر شده از اداره آمار کار ایالات متحده، اقتصاد آمریکا در ماه جولای پانصد و بیست و هشت هزار شغل ایجاد کرد. بر این اساس نرخ بیکاری یک دهم واحد کاهش یافته و به سه و نیم درصد رسید، سطحی که از قبل از همه‌گیری مشاهده نشده بود.

این در حالی است که تحلیلگران آماری کمتر از نصف این مقدار را پیش‌بینی کرده بودند و داوونوز احتمال افزایش حدود دویست و پنجاه و هشت هزار شغل را در نظر داشت. با وجود افزایش غیرمنتظره اشتغال، این ارقام حاکی از، از دست دادن هزار و پانصد شغل در خدمات حسابداری و حسابداری هستند. با این حال، رشد اشتغال کلی در خدمات حرفه‌ای و تجاری در ماه گذشته ادامه داشته و هشتاد و نه هزار شغل در این بخش ایجاد شده است که این آمار در ماه گذشته نسبت به فوریه سال دو هزار و بیست و پیش از شروع همه‌گیری نهصد و هشتاد و شش هزار نفر بیشتر بوده است. دیگر بخش‌هایی که بیشترین اشتغال را به خود اختصاص دادند حوزه‌های مهمانداری و تفریحی بودند که نود و شش هزار شغل در این بخش‌ها ایجاد شد. همین‌طور بخش مراقبت‌های بهداشتی با ایجاد هفتاد هزار شغل از دیگر حوزه‌های اشتغال‌زایی بود. اشتغال در فعالیت‌های مالی مانند بانکداری نیز در ماه جولای به روند صعودی خود ادامه داد و سیزده هزار شغل ایجاد کرد.

توصیه ACCA به جهانی شدن استانداردهای پایداری

انجمن بین‌المللی حسابداران خبره طی بیانیه‌ای خواستار یکسان‌سازی افشای استانداردهای پایداری جهانی است. پس از انتشار الزامات گزارش اقلیمی برای شرکت‌های اتحادیه اروپا توسط گروه مشاوره گزارشگری مالی اروپا در ماه آوریل، انجمن بین‌المللی حسابداران خبره با ابراز نگرانی در رابطه با تعدد افشاهای مورد نیاز در پیش‌نویس، حمایت خود را از هیئت استانداردهای بین‌المللی پایداری مبنی بر اینکه برخی از شرکت‌ها در پیروی از دستورالعمل‌ها با مشکل مواجه خواهند شد و استانداردهای پیشنهادی گزارشگری پایداری اروپا گزارش با کیفیت بالا را تضمین خواهد کرد، بیان داشت.

جریمه ۱,۷۵ میلیون پوندی مؤسسه حسابرسی PWC U.K

مؤسسه حسابرسی پرایس واترهاوس کوپرز به دلیل تخلف در حسابرسی شرکت هلدینگ بی‌تی که در سال دو هزار و هفده توسط واحد فرعی ایتالیایی خود تقلب گسترده‌ای را انجام داده بود، پس از بررسی

ناظر حسابرسی بریتانیا به پرداخت یک میلیون و هفتصد و پنجاه پوند معادل دو میلیون دلار جریمه محکوم شد.

شورای گزارشگری مالی همچنین شریک این شرکت ریچارد هیوز را به دلیل نقشش در این حسابرسی به مبلغ چهل و دو هزار پوند جریمه کرد. در حالی که هر دو شرکت به تخلفات مذکور اعتراف کردند، بیان داشتند که این تخلفات به دنبال شناسایی یک تقلب در عملیات شرکت فرعی ایتالیایی در سال دو هزار و شانزده انجام شده است. مقیاس رسوایی شرکت هلدینگ بی‌تی در ایتالیا به حدی بود که این شرکت در صورت‌های مالی سال دو هزار و هفده خود تعدیل‌هایی در حدود پانصد و سیزده میلیون پوند را افشا کرد. این شرکت در آن زمان اعلام کرد که به واسطه فریبکاری پیچیده‌ای که توسط چند کارمند، سازماندهی شده بود اغفال شده و این تخلف از دید حسابرسی قدیمی این شرکت، مؤسسه حسابرسی پرایس واترهاوس کوپرز، مغفول مانده است.

بر این اساس، بریتانیا در صدد است پس از یک رشته رسوایی پرحاشیه اصلاحات حسابرسی گسترده‌ای را با هدف مهار تسلط بر شرکت‌های حسابرسی بزرگ و پاکسازی این صنعت انجام دهد.

معرفی مؤسسات حسابرسی

مؤسسات حسابرسی عضو جامعه حسابداران رسمی ایران در صورت درخواست کتبی می توانند شناخت نامه‌ی خود را در این بخش منتشر کنند.

<p>۵ مؤسسه حسابرسی و خدمات مالی آتیه نگر</p> <p>عضو انجمن حسابداران خبره ایران عضو جامعه حسابداران رسمی ایران</p> <ul style="list-style-type: none"> • هادی یوسف زاده (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی) • مجتبی ثقفی (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی) • سعید وطنی (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی، کارشناس رسمی دادگستری) <p>خدمات: حسابرسی مستقل و بازرسی قانونی، حسابرسی مالیاتی، نظارت بر امور تصفیه، حسابرسی داخلی، اصلاح حساب، طراحی و اجرای سیستم‌های حسابداری و اطلاعات مدیریت، مشاوره مالی، مدیریتی و مالیاتی، حسابرسی خاص، ارزیابی سهام و دیگر خدمات مالی و مدیریتی.</p> <p>تلفن: ۸۸۵۲۸۱۹۵ و ۸۸۱۷۶۱۰۲-۴ فاکس: ۸۸۵۲۰۶۷۹</p> <p>نشانی: تهران - خیابان شهرودی شمالی - کوچه مهاجر - پلاک ۴۱ - واحد ۱۰ info@atihegNegarAudit.ir</p>	<p>۳ آرمان اندیش آگاه</p> <p>عضو انجمن حسابداران خبره ایران عضو جامعه حسابداران رسمی ایران معمد سازمان بورس و اوراق بهادار عضو انجمن حسابرسان داخلی ایران</p> <ul style="list-style-type: none"> • محمد جعفر دهقان طرزجانی (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی) • رامین جهانگیری (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی، کارشناس رسمی دادگستری) • یوسف غیاسونند (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی) • حسین مشهوری (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی) <p>خدمات: حسابرسی مالی و مالیاتی، بازرسی قانونی، مشاوره مدیریت مالی، طراحی و پیاده سازی سیستم مالی، خدمات مالی و حسابداری و مالیاتی، نظارت بر امور تصفیه، ارزیابی سهام و سهم الشرکه، داوری مالی</p> <p>دفتر تهران: میدان هفت تیر، ضلع شمال شرقی، جنب فروشگاه زنجیره ای یاس، کوچه آذری، پلاک ۱۷، واحد ۴ کدپستی: ۱۵۷۴۸۴۶۷۱۵ تلفن: ۸۳۳۲۸۱۷-۱۸ فاکس: ۸۳۳۹۶۶۵</p> <p>دفتر ارومیه: خیابان جهاد، کوی اول (هجرت)، کوچه سوم، پلاک ۲۵ کدپستی: ۵۷۱۴۷۱۷۵۸۵ تلفن: ۰۴۴-۳۳۲۲۲۳۲۳ فاکس: ۸۹۷۸۳۶۱۵</p>	<p>۱ مؤسسه حسابرسی آبتین روش آریا</p> <p>عضو انجمن حسابداران خبره ایران عضو جامعه حسابداران رسمی ایران معمد سازمان بورس و اوراق بهادار</p> <ul style="list-style-type: none"> • حسین طالبی (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی) • مجید مختار نژاد (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی) • بهمن فدوی رودسری (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی) • حمیدرضا اصغری (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی) • سردار بارگاهی (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی) • امیررضا رهبری مقدم (حسابدار رسمی) <p>خدمات: حسابرسی صورت‌های مالی، حسابرسی عملیاتی، حسابرسی مالیاتی، حسابرسی داخلی، بازرسی قانونی، مشاوره مالی، خدمات حسابداری، تهیه صورت‌های مالی تلفیقی، اصلاح حساب، ارزیابی سهام و طراحی سیستم‌های مالی.</p> <p>تلفن: ۸۸۱۰۹۴۲۱ (شش خط) فاکس: ۸۸۱۰۹۴۲۱</p> <p>نشانی: تهران - خیابان ولیعصر بالاتر از خیابان شهید بهشتی کوچه نادر پلاک ۶ طبقه پنجم واحد ۱۸ کدپستی: ۱۵۱۱۶۴۳۹۳۷ تلفن: abtinravesb@yahoo.com</p>
<p>۶ مؤسسه حسابرسی آریاروش</p> <p>عضو انجمن حسابداران خبره ایران عضو جامعه حسابداران رسمی ایران</p> <ul style="list-style-type: none"> • حبیب جامعی (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی) • سیدمحمد بزرگ‌زاده (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی) • رضا جامعی (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی) • محمد کاظم ملانک (حسابدار رسمی) <p>خدمات: حسابرسی صورت‌های مالی و ارائه انواع گزارشات حسابرسی مالی و مالیاتی، انجام وظائف بازرسی قانونی، مشاوره، طراحی و پیاده‌سازی سیستم‌های مالی و ارائه انواع خدمات مالی، نظارت بر امور تصفیه، خدماتی که توسط دادگاه‌ها و مراجع قضائی در چارچوب موارد بالا ارجاع و توسط حسابداران رسمی پذیرفته می‌شود</p> <p>نشانی: تهران - بلوار آفریقا، بالاتر از میرداماد، بلوار ستاری، پلاک ۷۴، طبقه ۴، واحد ۱۵</p> <p>تلفن: ۸۸۶۷۴۷۰۴ - ۸۸۶۶۰۸۲۴ - ۸۸۱۹۸۳۹۶ فاکس: ۸۸۱۹۸۴۰۱</p> <p>صندوق پستی: ۱۵۷۷۵-۷۹۱۹ کدپستی: ۱۹۶۸۹۵۳۶۹۱</p>	<p>۴ مؤسسه حسابرسی آرمان آروین پارس</p> <p>عضو انجمن حسابداران خبره ایران عضو جامعه حسابداران رسمی ایران معمد سازمان بورس و اوراق بهادار</p> <ul style="list-style-type: none"> • سیروس شمس (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی) • شهریار سیفی (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی) • علی اصغر مسلمی (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی) • مصطفی جان‌نثاری (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی) • جواد رانی (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی) • بهنام دانی مژدهی (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی) • محمود رجائی (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی) • علی آقا عزیز بزرگی (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی، کارشناس رسمی قوه قضائیه) • سید مهدی تیموریان (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی، کارشناس رسمی دادگستری) <p>خدمات: حسابرسی و بازرسی قانونی شرکتها، حسابرسی داخلی، حسابرسی عملیاتی، خدمات مالی و مشاوره مالیاتی، ارزیابی سهام، طراحی و پیاده‌سازی سیستم‌های مالی، نظارت بر امور تصفیه شرکتها، تهیه صورت‌های مالی بر مبنای IFRS و بررسی مالی پروژه‌های سرمایه‌گذاری</p> <p>تلفن: ۸۸۹۰۲۳۳۱۷-۱۹ و ۸۸۹۹۹۸۲۶ تلفن: ۸۸۹۰۱۵۴۹ فاکس: ۸۸۹۰۱۸۳۴ تلفکس: ۸۸۹۹۹۶۲</p> <p>نشانی: تهران - خیابان استاد نجات‌الهی، کوچه خسرو، پلاک ۳۱، طبقه سوم و چهارم</p> <p>www.armanarvin.com Email: info@armanarvin.com</p>	<p>انجمن حسابداران خبره ایران www.iica.ir</p>
 <p>instagram.com/iica_ir</p>	<p>۲ آرشین حساب</p> <p>عضو انجمن حسابداران خبره ایران عضو جامعه حسابداران رسمی ایران حسابرسان معمده سازمان بورس و اوراق بهادار</p> <ul style="list-style-type: none"> • ارسلان اسمعیلی کاکرودی (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی) • مهدی رضا قاسمیان (حسابدار رسمی) • عباس ابراهیمی (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی، کارشناس رسمی دادگستری) <p>خدمات: حسابرسی مستقل و بازرسی قانونی، حسابرسی مالیاتی، نظارت بر امور تصفیه، حسابرسی داخلی، خدمات حسابرسی، اصلاح حساب، طراحی و اجرای سیستم‌های حسابداری و اطلاعات مدیریت، مشاوره مالی، مدیریتی و مالیاتی، کارشناس رسمی دادگستری، حسابرسی خاص، ارزیابی سهام و دیگر خدمات مالی و مدیریتی.</p> <p>تلفن: ۸۸۲۸۴۷۷۰ و ۸۸۴۸۰۹۶۶ فاکس: ۸۸۴۸۰۸۵۴</p> <p>نشانی: تهران - خیابان ولیعصر - بالاتر از خیابان بهشتی - کوچه نادر - پلاک ۶-۴ - واحد ۱۴</p> <p>Email: Arshinhesab@iacpa.ir</p>	

۷ مؤسسه حسابرسی آزمونگان

عضو انجمن حسابداران خبره ایران
عضو جامعه حسابداران رسمی ایران
معمد سازمان بورس و اوراق بهادار

- **مهرداد آل علی** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
- **فرهاد فرزاد** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
- **سیدمرتضی فاطمی اردستانی** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)

خدمات: حسابرسی صورت‌های مالی، مالیاتی، عملیاتی، بازرسی قانونی، رسیدگی‌های ویژه و اصلاح حساب، خدمات حسابداری و مشاوره‌ای، ارزیابی سهام، طراحی سیستم‌های مالی

تلفن: ۸۸۹۲۹۷۰۸ - ۸۸۹۲۹۷۰۹ - ۸۸۹۳۹۵۱۳

فاکس: ۸۸۹۲۹۶۴۲

نشانی: خیابان کریم‌خان زند - خیابان دکتر عضدی (آبان جنوبی) شماره ۵۲ - طبقه دوم

صندوق پستی: ۷۹۷-۱۴۳۳۵

Email: info@azmoudegan.com

انجمن حسابداران خبره ایران www.iica.ir

۸ مؤسسه حسابرسی و خدمات آزموده کاران

عضو انجمن حسابداران خبره ایران
عضو جامعه حسابداران رسمی ایران
معمد سازمان بورس و اوراق بهادار

- **مسعود بختیاری** (حسابدار رسمی)
- **علی اصغر فرخ** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
- **ابدااله درخشانی** (حسابدار رسمی)
- **مسعود سوراخی** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
- **حدیث توکلی کوشا** (حسابدار رسمی)
- **مهدی رضائی** (حسابدار رسمی)
- **امیرحسین عبدالملکی** (حسابدار رسمی)
- **احسان شیروانی هرندی** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)

خدمات: حسابرسی صورت‌های مالی - حسابرسی مالیاتی - حسابرسی عملیاتی - حسابرسی داخلی - خدمات مشاوره‌ای - ارزیابی سهام - طراحی و استقرار سیستم‌های مالی - راستی آزمائی (Due Diligence) - تهیه صورت‌های مالی بر مبنای IFRS - بازرسی قانونی و نظارت بر امور تصفیه - دآوری - کارشناسی

تلفن: ۲۲۹۲۵۹۰۵ - ۲۲۹۲۵۹۰۱ - ۲۲۹۲۵۹۰۰

نشانی: تهران - خیابان دکتر شریعتی - نبش یخچال - بن بست شریف - پلاک ۵

Email: officeazn@gmail.com
www.azn.ir

۹ مؤسسه حسابرسی آزمون سامانه

عضو انجمن حسابداران خبره ایران
عضو جامعه حسابداران رسمی ایران

- **عبدالرضا (فرهاد) نوربخش** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
- **علی اصغر نجفی مهری** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
- **حسین قاسمی روچی** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)

خدمات: حسابرسی عملیاتی، حسابرسی مالیاتی، بازرسی قانونی، ارائه خدمات مشاوره مالی و مدیریت و طراحی و استقرار سیستم‌های مالی و ارزیابی سهام

نشانی: خیابان بهارشیراز، تقاطع سهروردی جنوبی، شماره ۹۷ واحد ۸

تلفن: ۷۷۵۳۷۹۴۴ - ۷۷۵۳۷۹۳۰

فاکس: ۷۷۵۲۷۴۵۸

صندوق پستی: ۱۵۷۴۵/۱۴۹

نشانی: تهران، بزرگراه آفریقا (چردن)، خیابان توره، انتهای خیابان، مجتمع رز، پلاک ۴، واحد ۱۰

تلفن: ۲۲۰۳۵۱۶۰

تلفکس: ۲۲۰۳۵۲۰۵

۱۰ مؤسسه حسابرسی و خدمات مدیریت آئین بهروش (حسابداران رسمی)

عضو انجمن حسابداران خبره ایران
عضو جامعه حسابداران رسمی ایران

- **بابک دورگلی** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
- **نادر فرهنگدینیا** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
- **علی یازگی** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)

خدمات: انواع حسابرسی، بازرسی قانونی، مشاوره و مدیریت مالی، طراحی و پیاده‌سازی سیستم مالی، خدمات مالی و حسابداری مالیاتی، دآوری مالی.

تلفن: ۸۸۴۴۳۴۲۳ - ۸۸۴۴۳۴۶۸

فکس: ۸۸۴۵۲۸۶۲

نشانی: تهران - خیابان مطهری، روبروی باشگاه بانک سپه، پلاک ۲۸ - واحد ۹ جنوبی

www.abaudit.com
Email: aeenebehroosh@gmail.com

۱۲ مؤسسه حسابرسی اطمینان بخش و همکاران

عضو انجمن حسابداران خبره ایران
عضو جامعه حسابداران رسمی ایران
معمد سازمان بورس و اوراق بهادار
عضو انجمن حسابرسان داخلی ایران

- **یاسین قاسمی** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی، کارشناس رسمی دادگستری)
- **سعید گل محمدی** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی، کارشناس رسمی دادگستری)
- **مهدی مرادی** (حسابدار رسمی، کارشناس رسمی دادگستری)

خدمات: حسابرسی صورت‌های مالی، مالیاتی، حسابرسی داخلی، خدمات مالی، ارزیابی سهام، مشاوره مالی و مالیاتی

نشانی: تهران - خیابان ولیعصر - ابتدای خیابان فتحی شقایق - پلاک ۱۷ - طبقه پنجم

تلفن: ۸۸۱۰۵۳۶۷ - ۸۸۱۰۵۳۶۸ - ۸۸۱۰۵۳۶۹

فکس: ۸۸۱۰۵۳۹۰

کدپستی: ۱۴۳۳۴۳۶۶۶

www.eb-co.com
Email: info@eb-co.com

۱۳ مؤسسه حسابرسی و خدمات مدیریت اصول پایه فراگیر

عضو انجمن حسابداران خبره ایران
معمد بورس اوراق بهادار
عضو جامعه حسابداران رسمی ایران
عضو انجمن حسابرسان داخلی

- **ابراهیم موسوی** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
- **حسن صالح آبادی** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
- **رزا صالح آبادی** (حسابدار رسمی) ACCA
- **پریناز موسوی** (حسابدار رسمی)

خدمات: حسابرسی عملیاتی، حسابرسی مالیاتی، حسابرسی داخلی، بازرسی قانونی، ارائه خدمات مشاوره‌ای و طراحی سیستم‌های مالی و ارزیابی سهام

تلفن: ۸۸۷۰۸۱۷۴ - ۸۸۷۰۴۱۱۲

صندوق پستی: ۵۹۳۵ - ۱۵۸۷۵

نشانی: میدان آرژانتین - ضلع جنوب غربی پلاک ۲۲ - ساختمان اداری صهباء - طبقه اول - واحد ۲

IACPA_Oparageer@yahoo.com

۱۱ مؤسسه حسابرسی و خدمات مدیریت ارقام نگر آریا (حسابداران رسمی)

عضو انجمن حسابداران خبره ایران
عضو جامعه حسابداران رسمی ایران
معمد سازمان بورس و اوراق بهادار
عضو انجمن حسابداران رسمی ایران

- **اسفندیار گرشاسبی** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
- **محمدتقی رضایی** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
- **ابوالفضل رضایی** (حسابدار رسمی)
- **قاسم شیخانی** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
- **مصطفی احمدی وسطی کلانی** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
- **سید محمد طباطبایی** (حسابدار رسمی)
- **علی گشتاسب** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
- **علیرضا زندبار تیسبی** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
- **محسن زرعی** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
- **حسن معلومات** (حسابدار رسمی)
- **مهناز خشنودنیا** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
- **ابوالفضل میرزایی** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
- **محمدحسین ملکیان** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
- **امیر ابراهیم زاده** (حسابدار مدیریت خبره CMA)

خدمات: حسابرسی صورت‌های مالی - حسابرسی مالیاتی - حسابرسی عملیاتی - حسابرسی داخلی - خدمات مشاوره‌ای - ارزیابی سهام - طراحی و استقرار سیستم‌های مالی - راستی آزمائی (Due Diligence) - بازرسی قانونی و نظارت بر امور تصفیه - دآوری - کارشناسی

تلفن: ۶۶۹۳۲۰۲۱ - ۶۶۹۳۲۰۲۳ - ۶۶۹۳۲۰۲۱

فکس: ۶۶۹۲۰۸۷۶

کدپستی: ۱۴۱۹۹۹۳۵۱۱

نشانی: تهران - میدان توحید - خیابان توحید - نبش خیابان پرچم - پلاک ۶۸

تلفن: ۰۵۱۳۶۰۹۲۰۹۲ - ۰۵۱۳۶۰۹۲۰۹۲

فکس: ۰۵۱۳۶۰۹۲۰۹۲

کدپستی: ۰۱۱۴۲۷۶۱۴۸

نشانی: تهران - قائم شهر - خیابان شریعتی، مقابل جنگل‌بانی، طبقه فوقانی بیمه پاسارگاد

تلفن: ۰۳۱۳۶۶۳۵۷۹۸

فکس: ۰۳۱۳۶۶۳۵۷۹۸

Email: info@ariaaudit.com
www.ariaaudit.com

۱۴ مؤسسه حسابرسی ارکان سیستم (حسابداران رسمی)

عضو انجمن حسابداران خبره ایران
عضو جامعه حسابداران رسمی ایران
ممتد سازمان بورس و اوراق بهادار

- محمد شوقیان (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
- عبدالله شفاعت (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی، کارشناس رسمی دادگستری)
- افشین نخبه فلاح (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی، کارشناس رسمی دادگستری)
- پرهیز شیرخانی (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
- عباس لاری دشتیبیاض (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی، کارشناس رسمی دادگستری)

خدمات: حسابرسی و بازرس قانونی شرکت‌ها، حسابرسی داخلی، حسابرسی مالیاتی، حسابرسی عملیاتی، ارزیابی سهام، مشاوره مدیریت مالی، طراحی و پیاده‌سازی سیستم‌های مالی، خدمات مالی و مالیاتی، نظارت برای تصفیه شرکت‌ها.

نشانی دفتر تهران: بهجت آباد، خیابان لارستان، خیابان شهید حمیدصدر، پلاک ۳۵، واحد ۱۰، طبقه ۲
تلفن: ۸۸۰۴۹۴۱-۴۲
فکس: ۸۸۰۴۹۴۰
ایمیل: mshoghian7@gmail.com

دفتر تبریز: خیابان آبرسان، کوی مهرگان سوم، ساختمان ۲۳، طبقه ۴، واحد ۱
تلفنکس: ۰۴۱-۳۳۳۴۹۱۲۹-۰۴۱ ایمیل: arkansystem@gmail.com

دفتر مشهد: بلوار وکیل آباد، وکیل آباد ۱۹، عدل ۸، پلاک ۳۱۸
تلفن: ۰۵۱-۳۶۰۲۵۴۸۰-۳۶۰۲۵۴۸۰
فکس: ۰۵۱-۳۶۰۱۸۵۹۴
www.Arkansystem.co

۱۷ مؤسسه حسابرسی بهمند

عضو انجمن حسابداران خبره ایران
عضو جامعه حسابداران رسمی ایران
عضو انجمن حسابداری ایران
معتد سازمان بورس و اوراق بهادار

- معتمد بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران
- رضا آتش (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
- محمدرضا آرزومند صومعه سرائی (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
- نادر رستگاری (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
- رسول دوازده امامی (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
- احمد رضا شریفی قزوینی (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
- علی مشرفی آرائی (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
- هومن هشی (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)

خدمات: حسابرسی صورت‌های مالی، مالیاتی، حسابرسی داخلی، خدمات مالی، ارزیابی سهام، مشاوره مالی و مالیاتی
نشانی: تهران - قائم مقام فراهانی - شماره ۱۱۴
تلفن: ۸۸۳۰۵۳۹۱-۲ و ۸۸۳۰۵۳۹۰-۱۰
فکس: ۸۸۴۴۶۶۵
نشانی اصفهان: شیخ صدوق شمالی، مجتمع سرو - طبقه ۳
تلفن و فکس: ۰۳۱۳۶۶۴۲۵۷۸، ۰۳۱۳۶۶۳۹۵۶

website: www.behmand-co.com
Email: Info@behmand-co.com

انجمن حسابداران خبره ایران
www.iica.ir

۱۹ مؤسسه حسابرسی برنااندیشان رایان

عضو انجمن حسابداران خبره ایران
عضو جامعه حسابداران رسمی ایران
عضو انجمن حسابداران مدیریت امریکا

- دکتر علیرضا خلیلی (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی، IMA)
- دکتر رضا محمدی (حسابدار رسمی)
- دکتر یداله تاروی وردی (حسابدار رسمی، کارشناس رسمی دادگستری)

• دکتر عباس جهانی (حسابدار رسمی، حسابدار مستقل، کارشناس رسمی دادگستری)
خدمات: ارائه دهنده انواع خدمات حرفه‌ای در زمینه‌های مالی، مالیاتی، عملیاتی و ویژه نظارت بر تصفیه شرکت‌ها، تهیه صورت‌های مالی IFRS و تلفیقی، اصلاح حساب، مشاوره مدیریت، طراحی سیستم‌های مالی و صنعتی و مشاوره در زمینه‌های بررسی امکانات سرمایه‌گذاری و امور مالی پروژه‌ها و سهام و ارائه گزارشات مربوطه.

نشانی: تهران، خیابان کریم خان زند، خیابان حسینی، شماره ۶۱، واحد ۲۰
تلفن: ۸۸۳۱۱۹۸۸، ۸۸۳۳۴۰۶۸، ۸۸۳۴۹۹۸
فکس: ۸۸۳۳۴۰۶۸

Web: baraaudit.org
Email: bornaandishanrayan.info@gmail.com

instagram.com/iica_ir

۱۵ مؤسسه حسابرسی و خدمات مدیریت بهرادمشار

عضو انجمن حسابداران خبره ایران
عضو جامعه حسابداران رسمی ایران
ممتد سازمان بورس و اوراق بهادار

- **مهربان پروژ** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی، کارشناس رسمی دادگستری)
- **رضا یعقوبی** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی، کارشناس رسمی دادگستری)
- **میرتضی حاجی عباسی** (حسابدار رسمی، کارشناس رسمی قوه قضاییه)
- **محمد رضا عبدی** (حسابدار رسمی)
- **فریده شیرازی** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
- **بهاره همتی** (حسابدار رسمی)
- **مجیدرضا بیروچندی** (حسابدار رسمی)

نشانی: تهران - خیابان مطهری، خیابان فجر (جم سابق) پلاک ۲۷
کدپستی: ۱۵۹۷۸۳۱۱۶
صندوق پستی: ۱۵۷۷۵/۵۵۵۱
Email: info@behradmoshar.com

۱۶ مؤسسه حسابرسی بهنود حساب

عضو انجمن حسابداران خبره ایران
عضو جامعه حسابداران رسمی ایران
عضو انجمن حسابرسان داخلی ایران
• محمد رضا ابراهیمی (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
• **مهران فرجی** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی، کارشناس رسمی دادگستری)
• **محمود واحدی** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)

خدمات: حسابرسی و بازرس قانونی، حسابرسی مالیاتی، حسابرسی عملیاتی، حسابرسی داخلی، مشاوره مدیریت مالی، طراحی و پیاده‌سازی سیستم‌های مالی، خدمات مالی، بودجه‌ریزی عملیاتی، ارزیابی سهام، کارشناسی رسمی دادگستری، نظارت بر تصفیه شرکت‌ها.
تلفن: ۸۸۹۸۰۴۴۸-۸۸۹۸۰۴۰۲
فکس: ۸۸۹۸۰۳۷۳
نشانی: تهران - خیابان دکتر فاطمی - رویه‌روی خیابان کاج - پ ۱۳۶ - ساختمان تهران ۶۴ - طبقه پنجم جنوبی - واحد ۲۴
کدپستی: ۱۴۱۵۶۳۳۹۹

۱۸ مؤسسه حسابرسی و خدمات مدیریت (حسابداران رسمی)

عضو انجمن حسابداران خبره ایران
عضو جامعه حسابداران رسمی ایران
• **عباس اسرارحقیقی** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
• **حسین فرج‌اللهی** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
• **بهمن فدوی رودسری** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
• **ناصر عسگری نائینی** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)

خدمات: حسابرسی عملیاتی، حسابرسی مالیاتی، بازرس قانونی، طراحی سیستم‌های مالی، مشاوره مالی و مالیاتی، ارزیابی سهام
تلفن: ۸۸۳۲۵۲۰۷-۸۸۳۲۹۷۶۱-۸۸۳۰۶۹۱۱
فکس: ۸۸۳۱۶۸۱
نشانی: میدان هفت‌تیر، خیابان زیرک‌زاده، شماره ۲۰، طبقه اول
کدپستی: ۱۵۷۵۷-۳۵۶۶۴

۲۰ مؤسسه حسابرسی بیات رایان

عضو انجمن حسابداران خبره ایران
اعضای انجمن حسابداران خبره انگلستان و ویلز
عضو جامعه حسابداران رسمی ایران
معتد سازمان بورس و اوراق بهادار
موسسه مورد تأیید انجمن حسابداران خبره رسمی انگلستان ACCA

- **ابوالقاسم مرآت**ی (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی، FCA)
- **عبدالحسین رهبری** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
- **امیرحسین ظهراپی مزرعشاهی** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)

خدمات: حسابرسی مالی (استاندارد حسابرسی ایران و IFRS)، مالیاتی، عملیاتی، حسابرسی‌های خاص، بازرس قانونی، بررسی جهت سرمایه‌گذاری در شرکت‌ها (Due Diligence)، ارائه خدمات مشاوره تخصصی در امور مالیاتی، بیمه اجتماعی، سرمایه‌گذاری خارجی و مدیریت، ارائه مشاوره تخصصی در صنعت بانکداری، بیمه و لیزینگ، تهیه صورت‌های مالی تلفیقی IFRS، نظارت بر امور تصفیه

تلفن: ۸۸۵۰۴۵۸۶-۸ و ۸۸۵۰۷۹۲۷-۸
فکس: ۸۸۵۰۲۰۴۵

نشانی: تهران - خیابان ایرانشهر شمالی - نش کریمخان زند - شماره ۲۳ طبقه دوم
تهران - خیابان مطهری بین شهید سرافراز و کوه نور - شماره ۳۳۱ طبقه سوم
bayatrayan@bayatrayan.ir

instagram.com/iica_ir

۲۴ مؤسسه حسابرسی پیشداد اندیشه مهرگان

عضو انجمن حسابداران خبره ایران
 عضو جامعه حسابداران رسمی ایران
 معتمد سازمان بورس و اوراق بهادار
 • **سعید رضائی قدیم** (حسابدار رسمی)
 • **علی رمضان نژاد** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
 خدمات: حسابرسی عملیاتی، حسابرسی مالیاتی، بازرسی قانونی، ارائه خدمات مشاوره‌ای و طراحی سیستم‌های مالی
 تلفن: ۴۴۹۷۶۸۲۲-۴۴۹۷۱۳۸۸-۴۴۹۷۶۳۲۹
 فاکس: ۴۴۹۷۶۸۱۵
 نشانی: تهران- بزرگراه ستاری جنوب، روبه روی مجتمع تجاری کوروش، ابتدای خیابان پیامبر غربی، پلاک ۱۰۶۷، مجتمع پندار، طبقه سوم، واحد ۱۱
 کدپستی: ۱۳۷۱۹۵۳۲۶۴
 Email: Pam.audit@yahoo.com

۲۱ مؤسسه حسابرسی و خدمات

مدیریت بیلان گزاشگر

عضو جامعه حسابداران رسمی ایران
 • **مراد مومنی** (حسابدار رسمی)
 • **عارف شفقت رودسری** (حسابدار رسمی)

خدمات: انواع حسابرسی، خدمات مالی و حسابداری و مالیاتی، خدمات ارجاعی دادگاه‌ها و مراجع قضایی، بازرسی قانونی، نظارت بر تصفیه، سایر خدمات با تشخیص شورای عالی، مشاوره مدیریت مالی، ارزیابی سهام و سهم شرکت، داری مالی، طراحی و پیاده سازی سیستم مالی

شماره‌های تماس: ۰۲۱-۸۸۵۶۱۷۰۴ - ۰۲۱-۸۸۵۶۰۸۹
 فاکس: ۰۲۱-۸۸۶۸۳۸۲۶

نشانی: تهران، سعادت آباد، علامه جنوبی، شهید قیصری (۳۲ شرقی)، پلاک ۲۰، واحد ۳

email: bilan.gozarehgar@yahoo.com
 Site: www.bilangozarehgar.ir

۲۵ مؤسسه حسابرسی

تلاش ارقام

عضو انجمن حسابداران خبره ایران
 عضو جامعه حسابداران رسمی ایران
 معتمد سازمان بورس و اوراق بهادار

• **فیروز عرب زاده** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
 • **فریدون ایزدپناه** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
 • **علیرضا مصطفی زاده** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
 • **سید سعید ثنائی کرهرودی** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
 خدمات: حسابرسی عملیاتی- مالیاتی- بازرسی قانونی- طراحی سیستم‌های مالی دانشگاهها و موسسات آموزش عالی- مشاوره مدیریت مالی- مشاوره کارشناسی- نظارت و مدیریت بر تصفیه- ارزیابی سهام و سهم شرکت- داری مالی و خدماتی که توسط دادگاهها و مراجع قضائی در چهارچوب موارد بالا ارجاع و توسط حسابدار رسمی پذیرفته می شود و سایر موارد شورای عالی جامعه حسابداران رسمی ایران اعلام می گردد.
دفتر مرکزی: تهران- خیابان شهیدمطهری، خیابان لارستان، نبش خیابان عبده، ساختمان سپهر (شماره ۵)، واحد ۳۰۲
تلفنکس: ۰۲۱-۸۸۸۰۶۸۷۶
شعبه تبریز: خیابان ولیعصر، خیابان آذرنیا، پلاک ۲۳، طبقه اول
تلفن: ۰۴۱-۳۳۳۱۳۷۸ و ۰۴۱-۳۳۳۳۹۹۷۱
دورنگار: ۰۴۱-۳۳۳۳۰۵۵۵

انجمن حسابداران خبره ایران

www.iica.ir

۲۶ مؤسسه حسابرسی و خدمات حافظ گام

عضو انجمن حسابداران خبره ایران
 عضو جامعه حسابداران رسمی ایران
 معتمد سازمان بورس و اوراق بهادار
 • **حسین شیخی** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی و کارشناس رسمی دادگستری)
 • **مهدی آقاجانی** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
 • **سیویل احمدزاده** (حسابدار رسمی)
 • **حمید خادمی** (حسابدار مستقل و حسابدار رسمی)
 • **محمدرضا غرویان** (حسابدار رسمی)
 • **ولی اله کریمی** (حسابدار رسمی)
 • **رضا ابوالفتحی** (حسابدار رسمی)
 • **حسن مرادگلی** (حسابدار رسمی)
 • **مهدی وحیدی شمس** (حسابدار رسمی)
 خدمات: حسابرسی صورت‌های مالی و انجام وظایف بازرسی قانونی، حسابرسی داخلی، حسابرسی مالیاتی، حسابرسی عملیاتی، تهیه صورت‌های مالی تلفیقی، ارزیابی سهام، خدمات مالی و مشاوره‌ای در زمینه‌های مالی، حسابرسی و حرفه‌ای، طراحی و پیاده‌سازی سیستم‌های مالی و صنعتی و نظارت برای تصفیه شرکت‌ها
تلفنکس: ۰۲۲۷۰۹۸۱، ۰۲۲۷۰۹۹۹، ۰۲۲۷۰۹۹۹-۰۶۰، ۲۲۹۱۳۱۵۹
 نشانی: تهران- خیابان میرداماد- خیابان مصدق جنوبی- کوچه تابان- پلاک ۱۰- واحد ۱۵
 کدپستی: ۱۵۴۹۸۳۳۱۳۹
 پست الکترونیکی: hafezgam@yahoo.com

۲۲ مؤسسه حسابرسی پردازش حساب هونام

عضو انجمن حسابداران خبره ایران
 عضو جامعه حسابداران رسمی ایران
 • **سیدمصطفی شاه‌صاحبی** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
 • **سعید صدرائی نوری** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
 • **ناصر صلحی** (حسابدار رسمی)
 • **منوچهر سرمدی** (حسابدار رسمی)
 • **مهدی شربت‌ی** (حسابدار رسمی)
 خدمات: حسابرسی صورت‌های مالی، حسابرسی داخلی، عملیاتی و ویژه، ارزیابی سهام، مشاوره‌ی مالی و مالیاتی
تلفن: ۸۸۹۳۳۱۵۸-۸۸۹۳۳۳۹۶
فاکس: ۸۸۹۳۳۳۹۶
 نشانی: تهران- فلسطین شمالی- پایین تر از بلوار کشاورز- مقابل خیابان ایتالیا- کوچه آبدیان- پلاک ۸- واحد ۲
 Email: hoonamcpa@yahoo.com

انجمن حسابداران خبره ایران شروع

راه حرفه‌ای شدن شما...

رایانامه:

info@iica.ir

وبگاه:

http://iica.ir

کانال آپارات:

aparad.iica.ir

صفحه اینستاگرام:

instagram.com/iica_ir

کانال تلگرام:

https://t.me/iica_ir

۲۷ مؤسسه حسابرسی خبره

عضو انجمن حسابداران خبره ایران
 عضو جامعه حسابداران رسمی ایران
 • **نعمت‌اله علیخانی‌راد** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
 • **سیاوش سهیلی** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
 • **اکبر ثیام** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
 خدمات: حسابرسی عملیاتی، حسابرسی مالیاتی، بازرسی قانونی، ارائه خدمات مشاوره‌ای و طراحی سیستم‌های مالی
تلفن: ۰۲۱-۸۸۸۰۴۵۱۹
فاکس: ۰۲۳۳۰-۸۸۹
 نشانی: خیابان ولیعصر، کوی پزشکوپور (شمال) فروشگاه
 قدس) شماره ۲۴
 کدپستی: ۱۵۹۴۸

۲۳ مؤسسه حسابرسی تدبیر گران مستقل

عضو انجمن حسابداران خبره ایران
 عضو جامعه حسابداران رسمی ایران
 معتمد سازمان بورس و اوراق بهادار
 • **محمود آقاچغفری** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
 • **حمید حسینیان** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
 • **مرتضی مصدری** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
 • **حمیدرضا آقایی قهی** (حسابدار رسمی)
 • **مصطفی هاشمی** (حسابدار رسمی)
 • **علیرضا رسولی** (حسابدار رسمی)
 خدمات: حسابرسی صورت‌های مالی، حسابرسی مالیاتی، بازرسی قانونی، طراحی و پیاده‌سازی سیستم‌های مالی و مالیاتی و نظارت بر امور تصفیه شرکت‌ها
تلفن: ۸۸۹۰۲۹۹۹-۸۸۹۰۹۱۴۴-۸۸۹۰۸۸۳۷
فاکس: ۸۸۹۰۸۸۳۷
 نشانی: تهران- خیابان استاد نجات الهی- خیابان ارک- پلاک ۷۲- واحد ۴
 Email: tadbirgaranmostaghe@yahoo.com

این فهرست در وبگاه رسمی انجمن به نشانی http://iica.ir/cpa-firms نیز به صورت آنلاین در دسترس است.

۲۸ مؤسسه حسابرسی و خدمات مدیریت داریا روش
(حسابداران رسمی)

عضو انجمن حسابداران خبره ایران
عضو جامعه حسابداران رسمی ایران
معمد بورس و اوراق بهادار
عضو انجمن حسابرسان داخلی
عضو انجمن حسابداری ایران

- **داریوش امین نژاد** (حسابدار مستقل، حسابداری رسمی، و کارشناس رسمی دادگستری)
- **محمد جعفر دهقان** (حسابدار رسمی)
- **فرید منصوری** (حسابدار رسمی)
- **میلاذ شادی** (حسابدار رسمی)
- **سیدعلی شیرازی** (حسابدار رسمی)
- **حسن طهرانی** (حسابدار رسمی)
- **فرشید سلطانی** (حسابدار رسمی)

خدمات: حسابرسی و بازرسی قانونی صورت‌های مالی، مشاوره مالی و حسابرسی عملیاتی، حسابرسی داخلی، حسابرسی‌های خاص (ویژه)، رسیدگی‌های بیمه‌ای شرکت‌های، تهیه صورت‌های مالی تلفیقی، خدمات حسابداری و سایر خدمات حرفه‌ای.

تلفن: ۹۰-۱۹۸۸
فاکس: ۸۸۶-۱۹۸۷

نشانی: تهران- ماصلدرا، خیابان شیرازی جنوبی، کوچه اتحاد پلاک ۱۰، طبقه ۱
کدپستی: ۱۳۳۵۳۳۸۱۱
ایمیل: info@dariaravesh.com

انجمن حسابداران خبره ایران شروع
راه حرفه‌ای شدن شما...

رایانامه:

info@iica.ir

وبگاه:

http://iica.ir

کانال آپارات:

apararat.com/iica_ir

صفحه اینستاگرام:

instagram.com/iica_ir

کانال تلگرام:

https://t.me/iica_ir

۳۲ مؤسسه حسابرسی و خدمات مدیریت سامان پندار
(حسابدار رسمی)

عضو انجمن حسابداران خبره ایران
عضو جامعه حسابداران رسمی ایران
معمد سازمان بورس و اوراق بهادار

- **احمد ظفر پرند** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
- **محمدعلی جلالی** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
- **غلامرضا شنجری** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
- **اکبر وقار کاشانی** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
- **مختار موسوی پور** (حسابدار رسمی)
- **محمد کاظمی** (حسابدار رسمی)
- **ناصر ایران نژاد** (حسابدار رسمی)
- **علی حیدری** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
- **سید مهدی میرحسینی** (حسابدار رسمی)
- **محسن آل آقا** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
- **مسعود آل آقا** (حسابدار رسمی)
- **علی موسی زاده** (حسابدار رسمی)
- **مهدی قنبری** (حسابدار رسمی)

خدمات: حسابرسی مالی و انجام وظایف بازرسی قانونی، حسابرسی داخلی، حسابرسی مالیاتی، حسابرسی عملیاتی، خدمات مشاوره مالی و خدمات مدیریت، طراحی و پیاده سازی سیستم‌های مالی، ارزیابی سهام و صورتهای مالی تلفیقی

دفتر مرکزی: بلوار آفریقا، نبش عاطفی غربی، پلاک ۱۵۲ (برج صبا) طبقه هفتم، واحد ۷۱
کدپستی: ۱۹۶۷۹-۳۵۹۷۶
تلفن: ۲۲۰۳۷۲۱۳-۵
نمابر: ۲۲۰۱۳۲۶۴

دفتر ۱: بلوار آفریقا، نبش خیابان عاطفی غربی، پلاک ۱۵۲ (برج صبا) طبقه دوازدهم، واحد ۱۲۳
کدپستی: ۱۹۶۷۹۳۶۱۱۱
تلفن: ۲۲۰۳۷۲۱۵
نمابر: ۲۲۰۳۷۲۱۴

دفتر ۲: خیابان دکتر علی شریعتی، بالاتر از پل سیدخندان، خیابان خواجه عبدالله انصاری، کوچه ۱۶، پلاک ۱ واحد ۲
کدپستی: ۱۶۶۱۶۸۴۴۳
تلفن: ۲۲۸۶۱۸۳۰
نمابر: ۲۲۸۹۹۶۹۰

دفتر ۳: خیابان سپهرودی شمالی، خیابان هویزه شرقی - پلاک ۱۵ - طبقه ۴- واحد ۸
کدپستی: ۱۵۵۸۶۱۷۵۴۱
تلفن: ۸۸۷۴۵۲۵-۱
نمابر: ۸۸۱۷۷۴۳۹

دفتر ۴: خیابان بخارست، کوچه مقدس ۴، پلاک ۲۲، طبقه سوم
کدپستی: ۹۳۷۶۱۵۶۱۸۵
تلفن: ۸۸۷۴۰۹۷۳-۵
نمابر: ۸۸۷۴۰۸۶

Website: (ww.samanicpa.com
mail: Info@samanicpa.org
samanicpa@yahoo.com

instagram.com/iica_ir

۳۰ مؤسسه حسابرسی
رایمند و همکاران

عضو انجمن حسابداران خبره ایران
عضو جامعه حسابداران رسمی ایران
معمد سازمان بورس و اوراق بهادار

- **عباسعلی دهدشتی نژاد** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
- **فریبرز امین** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
- **همایون مشیرزاده** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
- **کریم حسین ابادی** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
- **عباس سالک** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
- **محمد محمدی** (حسابدار رسمی)

خدمات: حسابرسی صورتهای مالی، خدمات بازرسی قانونی، حسابرسی مالیاتی، حسابرسی داخلی، خدمات حسابداری و اصلاح حساب، تهیه صورتهای مالی تلفیقی، ارزیابی سهام، مشاوره مالی و مالیاتی و سایر خدمات حرفه‌ای

تلفن: ۲۲۱۳۷۷۰۷ (۱۰ شماره)
فاکس: ۲۲۱۳۷۷۰۸

نشانی: تهران: سعادت آباد- بلوار پاک نژاد- بالاتر از چهارراه سرو- خیابان آسمان سوم شرقی- پلاک ۱۵
کدپستی: ۱۹۹۸۱۴۶۶۱۳
www.rymand.com

۳۱ مؤسسه حسابرسی و خدمات مدیریت
سخن حق

عضو انجمن حسابداران خبره ایران
عضو جامعه حسابداران رسمی ایران
معمد سازمان بورس و اوراق بهادار

- **شهره شهلائی** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
- **هوشنگ خستونی** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
- **اسداله نیلی اصفهانی** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)

خدمات: حسابرسی عملیاتی، حسابرسی مالیاتی، بازرسی قانونی، ارائه خدمات مشاوره مالی و مالیاتی، اصلاح حساب، ارزیابی سهام، طراحی سیستم‌های مالی، حسابرسی ویژه داخلی، دآوری مالی و ارزیابی سهام و سهم شرکت

تلفن: ۱-۰۱۰۴۸۴۶۶۰
فاکس: ۴۴۸۴۶۶۱۲

نشانی: تهران - بزرگراه نیایش - خیابان سردار جنگل شمالی - خیابان پنج تن غربی - خیابان نشاط - کوچه سوم غربی - پلاک ۲۴
صندوق پستی: ۱۴۱۸۵/۴۸۷

www.dashiacpa.com
info@dashiacpa.com

تلفن: ۸۸۷۹۴۶۴۶
تلفکس: ۸۸۷۹۴۹۲۸
صندوق پستی: ۴۱۷۵-۱۴۱۵۵

نشانی: میدان آرژانتین، اول بزرگراه آفریقا، روبروی پارکینگ بیهقی، پلاک ۱۲، بلوک ب، واحد شماره ۳
پست الکترونیک:
info@sokhanehagh.com
www.sokhanehagh.com

۲۹ مؤسسه حسابرسی
دش و همکاران

عضو انجمن حسابداران خبره ایران
عضو جامعه حسابداران رسمی ایران
معمد سازمان بورس و اوراق بهادار

- **بهرروز دارش** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
- **سیدحسین عربزاده** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
- **میلتن ایوان کریمیان** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
- **منوچهر انوری زاده نائینی** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)

خدمات: حسابرسی عملیاتی، حسابرسی مالیاتی، بازرسی قانونی، ارائه خدمات مشاوره مالی و مالیاتی، اصلاح حساب، ارزیابی سهام، طراحی سیستم‌های مالی، حسابرسی ویژه داخلی، دآوری مالی و ارزیابی سهام و سهم شرکت

تلفن: ۱-۰۱۰۴۸۴۶۶۰
فاکس: ۴۴۸۴۶۶۱۲

نشانی: تهران - بزرگراه نیایش - خیابان سردار جنگل شمالی - خیابان پنج تن غربی - خیابان نشاط - کوچه سوم غربی - پلاک ۲۴
صندوق پستی: ۱۴۱۸۵/۴۸۷

www.dashiacpa.com
info@dashiacpa.com

انجمن حسابداران خبره ایران
www.iica.ir

مؤسسه حسابرسی شراکت

۳۳

عضو انجمن حسابداران خبره ایران
عضو جامعه حسابداران رسمی ایران
معمتد سازمان بورس و اوراق بهادار

- **سیروس گوهری** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
- **مجید کشور پیژوه لنگرودی** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
- **محمد علی اکباتانی** (حسابدار رسمی)
- **مهسا فرخی** (حسابدار رسمی)
- **ام البنین خوش نام** (حسابدار رسمی)

خدمات: حسابرسی عملیاتی، حسابرسی مالیاتی، بازرس قانونی، ارائه خدمات مشاوره‌ای و طراحی سیستم‌های مالی و دیگر خدمات مالی و اصلاح حساب

تلفن: ۸۸۷۱۷۶۵۰-۸۸۷۱۷۶۵۱-۸۸۷۱۹۹۰۹

فاکس: ۸۸۷۲۰۱۸۸

نشانی: خیابان دکتر بهشتی، خیابان قائم مقام فراهانی، ساختمان ۲۱۶، پلاک ۱۸۶، طبقه چهارم

پست الکترونیکی: sherkat_co@yahoo.com

صندوق پستی: ۶۶۶۶-۱۵۸۷۵

مؤسسه حسابرسی و خدمات مدیریت سیاق نوین جهان

۳۴

عضو انجمن حسابداران خبره ایران
عضو جامعه حسابداران رسمی ایران
معمتد سازمان بورس و اوراق بهادار

- **محمد تقی منصوری راد** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
- **عبدالهادی بحرانی اصل** (حسابدار رسمی)
- **لیلا رضایی جهقی** (حسابدار رسمی)
- **فاطمه صالحی** (حسابدار رسمی)

خدمات: انواع حسابرسی و بازرسی قانونی، خدمات مشاوره مالی، حسابداری، مالیاتی و بیمه‌ای، خدمات حسابرسی داخلی، ارزیابی سهام، نظارت بر امور تصفیه، خدماتی که توسط شورای عالی جامعه حسابداران رسمی ایران اعلام و تایید می‌شود.

تلفنکس: ۴۴۴۶۴۸۱۲ و ۴۴۴۶۴۹۵۷ و ۴۴۲۱۸۰۴۹

کد پستی: ۱۴۶۴۶۵۴۹۱۶

نشانی: تهران: بلوار مرزداران - بلوار آریافر - نیش گلدیس هفت - پلاک ۲۱ - زنگ دوم

www.SiaghNovinJahan86@yahoo.com

انجمن حسابداران خبره ایران شروع راه حرفه‌ای شدن شما...

رایانامه:

info@iica.ir

وبگاه:

http://iica.ir

کانال آپارات:

apararat.com/iica_ir

صفحه اینستاگرام:

instagram.com/iica_ir

کانال تلگرام:

https://t.me/iica_ir

مؤسسه حسابرسی عامر مشاور تهران

۳۶

عضو انجمن حسابداران خبره ایران
عضو جامعه حسابداران رسمی ایران
معمتد سازمان بورس و اوراق بهادار

- **معصومه شعبان** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
- **نسرين پاشایی** (حسابدار رسمی)
- **مرتضی نوبخت** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
- **فروغ رشتچیان** (حسابدار رسمی)

خدمات: حسابرسی صورت‌های مالی، عملیاتی و مالیاتی، بازرس قانونی، ارائه خدمات مشاوره‌ای مدیریت، اصلاح حساب و حسابداری، ارزیابی سهام و سهم شرکت، داور مالی، طرح‌های عمرانی، طراحی سیستم‌های مالی و کارشناسی مالی

تلفنکس: ۸۸۹۰۵۶۴۷-۸۸۹۰۶۱۹-۸۸۹۰۶۱۹-۸۸۹۰۳۳۸۹

نشانی: تهران: فلسطین شمالی، بالاتر از بلوار کشاورز، پلاک ۴۶۳، ساختمان شماره ۴، طبقه ۴، واحد ۱۸

پست الکترونیکی: amermoshavertehran@iacpu.ir

مؤسسه حسابرسی شهود امین

۳۵

عضو انجمن حسابداران خبره ایران
عضو جامعه حسابداران رسمی ایران
معمتد سازمان بورس و اوراق بهادار

- **حسن حاجیان** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
- **محمد صفا دهقان** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
- **افسر عابدین** (حسابدار رسمی)
- **حسن روح‌افشاری** (حسابدار رسمی)
- **ابراهیم تیموری** (حسابدار رسمی)
- **حسین جعفری** (حسابدار رسمی)

خدمات: حسابرسی مستقل و بازرس قانونی، حسابرسی داخلی، سایر خدمات اطمینان بخشی (اجرای روش‌های توافقی، رسیدگی به اطلاعات مالی آتی)، نظارت بر امور تصفیه، خدمات راستی‌آزمایی (Due Diligence)، ارزیابی عملکرد مدیریت، خدمات گزارش‌گری مبتنی بر استانداردهای حسابداری ایران و IFRS، خدمات اصلاح حساب و تهیه صورت‌های مالی تلفیقی، خدمات حسابداری، مشاوره مالی و مالیاتی، طراحی و پیاده‌سازی سیستم‌های مالی و مشاوره در زمینه نظام کنترل داخلی

تلفن: ۴۴۰۰۸۱۷۷-۹ و ۴۴۰۰۲۲۶۶

فاکس: ۴۴۰۹۰۶۳

نشانی: تهران فلکه دوم صادقیه بلوار آیت الله کاشانی پلاک ۲۱۰ (ساختمان ماد) طبقه ۴ واحدهای ۱۴ و ۱۵
کد پستی: ۱۴۸۱۸۷۵۳۵۹

صندوق پستی: ۱۴۵۱۵-۱۳۵۹
پست الکترونیکی: F.audit@shohoodamin.ir

مؤسسه حسابرسی کاشفان

۳۶

عضو انجمن حسابداران خبره ایران
عضو جامعه حسابداران رسمی ایران
معمتد سازمان بورس و اوراق بهادار

- **جعفر عوض پور** (حسابدار رسمی)
 - **شهراد عوض پور** (حسابدار رسمی)
 - **قاسم ضرغامی** (حسابدار رسمی)
 - **اکبر منفرد** (حسابدار رسمی)
 - **سعید زندیه** (حسابدار رسمی)
- خدمات:** حسابرسی، مالیاتی، مشاوره، خدمات مالی (از جمله طراحی و پیاده‌سازی سیستم‌های مالی و صنعتی، صورت‌برداری دارایی‌های ثابت، ثبت و نگهداری حساب‌ها، امور تصفیه و ...)

تلفن: ۸۸۸۴۵۲۱۳-۸۸۸۴۱۱۳۱-۸۸۸۶۱۱۳۰

فاکس: ۸۸۲۷۵۵۶

نشانی: تهران، خیابان میرزای شیرازی، خیابان فریدون نژادکی، شماره ۶ ساختمان کاشفان
کد پستی: ۱۵۸۵۷۶۶۵۱۳

پست الکترونیکی: info@kashefan.com

www.kashefan.com

مؤسسه حسابرسی کاربرد ارقام

۳۹

عضو انجمن حسابداران خبره ایران
عضو جامعه حسابداران رسمی ایران
معمتد سازمان بورس و اوراق بهادار

- **محمد حسین بدخشانی** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
- **بیژن کریمی** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
- **احسان اسدی** (حسابدار رسمی)

خدمات: حسابرسی عملیاتی، حسابرسی مالیاتی، بازرس قانونی، ارائه خدمات مشاوره مالی و مدیریت، طراحی سیستم‌های مالی، اصلاح حساب و ارزیابی سهام

نشانی دفتر تهران: خیابان آفریقا (چردن) - خیابان عاطفی غربی - پلاک ۶۰ - طبقه اول - زنگ دوم

کد پستی: ۱۹۶۷۹۳۵۸۵۳

تلفن: ۲۲۰۲۳۵۴۴

فاکس: ۲۲۰۳۸۲۴۴

Email: karbord. argham@gmail.com

۴۰ مؤسسه حسابرسی مختار و همکاران

عضو انجمن حسابداران خبره ایران
عضو جامعه حسابداران رسمی ایران
معمد سازمان بورس و اوراق بهادار
عضو انجمن حسابداران خبره انگلستان و ویلز
عضو انجمن حسابداران خبره آمریکا
مؤسسه پذیرفته شده توسط انجمن حسابداران رسمی انگلستان-ACCA

• **محمد محقق ریاض** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
• **روح اله امینی مصلح آبادی** (حسابدار رسمی)
• **هادی امینی** (حسابدار رسمی)

خدمات: ارائه خدمات حرفه‌ای در زمینه حسابرسی مالی، مالیاتی، حسابرسی ویژه، مشاوره مدیریت، بررسی امکانات سرمایه‌گذاری و امور مالی پروژه‌ها و سهام و ارائه گزارشات مربوطه

تلفن: ۸۸۹۰۹۷۱۸، ۸۸۸۰۰۲۶۸-۹
فاکس: ۸۸۹۰۳۴۹۶

نشانی: خیابان ولی عصر، خیابان زرتشت غربی، شماره ۱۴ طبقه ششم

Email: B.ghiai@gmail.com

Mokhtarvahamcaran@iacpa.ir

۴۱ مؤسسه حسابرسی و بهبود سیستم‌های

مدیریت مفاهیم حساب جامع (حسابداران رسمی)

عضو انجمن حسابداران خبره ایران
عضو جامعه حسابداران رسمی ایران

• **حمیدرضا نیک‌خواه** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
• **محمدعلی دارابی** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)

خدمات: حسابرسی صورتهای مالی، حسابرسی مالیاتی، بازرسی قانونی، طراحی سیستم‌های حسابداری، ارزیابی سهام، حسابرسی داخلی، مشاوره مدیریت مالی و مالیاتی

تلفن: ۸۸۵۵۹۳۷۰-۸۸۵۵۹۳۱۶ فاکس: ۸۸۵۵۰۸۹۷
کدپستی: ۱۴۳۲۸۹۴۱۷۵

نشانی: تهران، خیابان ولیعصر، پارک ساعی، برج سپهر ساعی، طبقه چهارم، واحد ۴۰۶

Email: mafahim.h_iacpa@yahoo.com

۴۲ مؤسسه حسابرسی و خدمات مدیریت ممیز

عضو انجمن حسابداران خبره ایران
عضو جامعه حسابداران رسمی ایران

• **محمدنبی داهی** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
• **حسین سیادت‌خو** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
• **داریوش کیان آسا** (حسابدار رسمی)

خدمات: حسابرسی عملیاتی، حسابرسی مالیاتی، بازرسی قانونی، ارائه خدمات مشاوره‌ای و طراحی سیستم‌های مالی

تلفن: ۸۸۹۰۷۶۷۹-۸۸۸۰۲۹۰۱-۸۸۹۰۱۵۴۷-۸۸۸۹۵۳۷۷
فاکس: ۸۹۷۷۱۶۴۱

نشانی: خیابان کریم‌خان‌زند، خیابان آبان جنوبی، خیابان سپند، پلاک ۶۴ طبقه سوم، واحد ۶ کدپستی: ۱۵۹۸۶۸۵۵۱۷

Email: Momayez_co@yahoo.com

۴۳ مؤسسه حسابرسی و خدمات مدیریت

نیک‌روشان تهران

عضو انجمن حسابداران خبره ایران
عضو جامعه حسابداران رسمی ایران

• **بیژن عبداللهی** (نماینده حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
• **عبدالحسین تجلی** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
• **حسین حیدری** (حسابدار رسمی)

خدمات: حسابرسی صورتهای مالی، مالیاتی، عملیاتی، حسابرسی داخلی و ویژه بازرسی قانونی، خدمات مالی، مشاوره مالی و مالیاتی، ارزیابی سهام، اصلاح حساب و طراحی سیستم‌های مالی.

تلفن: ۷۷۸۷۳۵۱۹-۲۱

نشانی: تهران، تهران پارس، خیابان فرجام، خیابان باغدارنیا (شید شمالی) انتهای ۱۷۴/۱ غربی ساختمان پارس پلاک ۲۰، طبقه سوم

کدپستی: ۱۶۵۲۹۲۳۶۵

صندوق پستی: ۱۱۲۷-۱۶۷۶۵

پست الکترونیک: tehrannikraveshan@yahoo.com

۴۴ مؤسسه حسابرسی هادی حساب تهران

(حسابداران رسمی)

عضو جامعه حسابداران رسمی ایران
معمد سازمان بورس و اوراق بهادار

نماینده مؤسسه حسابرسی بین‌المللی UHY انگلستان

• **مجید مهرابی** (جیره‌نده حسابدار رسمی)
• **حمیدرضا کیهانی** (حسابدار رسمی)
• **علی کیهانی** (حسابدار رسمی)
• **محمدحسین (پهروز) سربی** (حسابدار رسمی)
• **عباس جبیری** (حسابدار رسمی)
• **اکبر دادگر نمینی** (حسابدار رسمی)

آدرس: تهران، خیابان مطهری، خیابان ترکمنستان، کوچه سرور، پلاک ۲، طبقه ۶، واحد ۱۵

تلفن: ۸۸۴۴۲۳۴۰-۲۱ فکس: ۸۸۴۲۲۶۶۰-۲۱

Office@hadihesab.com

www.hadihesab.ir www.uhy-ir.com

انجمن حسابداران خبره ایران

www.iica.ir

۴۵ همیار حساب

مؤسسه حسابرسی و خدمات مالی

عضو انجمن حسابداران خبره ایران
عضو جامعه حسابداران رسمی ایران

معمد سازمان بورس و اوراق بهادار
• **منصوره منصفی** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)

• **مسعود مبارک** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)

• **محمد تقی سلیمان‌نیا** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)

• **عبدالمهدی امینی** (حسابدار رسمی)

• **شهاب** (حسابدار رسمی)

• **مژگان علیپور** (حسابدار رسمی)

خدمات: حسابرسی عملیاتی، حسابرسی مالیاتی، بازرسی قانونی، ارائه خدمات مشاوره‌ای و طراحی سیستم‌های مالی

تلفن: ۱-۶۶۵۶۵۲۹۰ فاکس: ۰۹۴۰-۶۶۹۰۰۹۴۰

نشانی: تهران، خیابان کارگر شمالی، خیابان نصرت، پلاک ۵۴ جدید، طبقه دوم، واحد ۴

صندوق پستی: ۱۴۱۵۵/۱۶۴۳

Email: Hamyarhesab1371@Yahoo.com

instagram.com/iica_ir

۴۶ مؤسسه حسابرسی و خدمات مدیریت

هشت

عضو انجمن حسابداران خبره ایران
عضو جامعه حسابداران رسمی ایران

• **رامین معانی** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)

• **محسن محمودی** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)

• **غلامرضا جهانگیریان** (حسابدار رسمی)

• **صالح ضیائی** (حسابدار رسمی)

• **هادی تجاری** (حسابدار رسمی)

• **فرخ حیدری نوری** (حسابدار رسمی)

خدمات: حسابرسی عملیاتی، حسابرسی مالیاتی، بازرسی قانونی، ارائه خدمات مشاوره‌ای و طراحی سیستم‌های مالی

تلفن: ۴۴۰۲۲۵۷۷-۴۴۰۲۲۹۷۶

نشانی: تهران - آیت الله کاشانی، بلوار ابوذر نیش فیهمی - پلاک ۲/۲ - ساختمان پارت - طبقه اول - واحد ۴

کدپستی: ۱۴۷۱۶۳۴۱۸۵

انجمن حسابداران خبره ایران شروع

راه حرفه‌ای شدن شما...

رایانامه:

info@iica.ir

وبگاه:

http://iica.ir

کانال آپارات:

apararat.com/iica_ir

صفحه اینستاگرام:

instagram.com/iica_ir

کانال تلگرام:

https://t.me/iica_ir

حسابداران مستقل خبره / حسابداران مدیریت خبره / حسابداران مالی خبره

فهرست اعضای خبره‌ی موضوع ماده‌ی ۸ اساسنامه‌ی انجمن حسابداران خبره‌ی ایران (مصوب ۲۳ تیر ۱۳۹۳) به ترتیب حروف الفبا به شرح زیر اعلام می‌شود.

ردیف نام	نام خانوادگی	تلفن	ردیف نام	نام خانوادگی	تلفن	ردیف نام	نام خانوادگی	تلفن
۱*	سورن	۸۸۴۷۹۶۲۸	۶۶	داریوش	۴۴۶۱۱۷۲۲	۱	جوواهرنشان	۸۸۲۶۹۱۲
۲*	رضا	۸۸۳۰۵۳۹۱	۶۷	رسول	۸۸۷۰۲۴۴۰	۲	جهانبانی	۸۸۵۰۳۹۱۸
۳*	شهریار	۸۸۷۹۹۳۶۵	۶۸*	منوچهر	۴۴۸۴۶۶۰۵	۳	جهانگیری	۰۴۴۳۲۲۲۸۲۳۲
۴*	علی اکبر	۷۷۷۸۸۵۸	۶۹*	علی اکبر	۸۸۷۹۱۴۹۹	۴	حاجی ابوالحسنی	۸۸۴۱۹۱۵۲
۵*	محمدرضا	۸۸۴۶۵۰۴۳	۷۰*	نریمان	۸۸۸۹۲۰۳۶	۵	حاجیان	۴۴۰۰۱۱۷۷
۶*	محمدرضا	۸۸۳۰۵۳۹۱	۷۱*	میلین	۴۴۸۴۶۶۰۴	۶	حاج محمد علی	۶۶۵۹۷۶۴۴
۷*	مهدی	۲۳۲۷۰۹۸۱	۷۲*	احمد	۶۶۹۲۹۲۶۸	۷	حاجی آقا پور	۴۴۰۱۲۵۳۶
۸*	محمود	۸۸۹۰۹۱۴۴	۷۳*	مصطفی	۸۸۴۳۷۰۴	۸	حاجی زاده	۶۶۴۱۳۴۶۳
۹*	حسین	۸۸۶۹۰۸۳۰	۷۴*	جواد	۸۸۴۳۷۰۵	۹	حریری	۲۲۰۹۱۳۲۰
۱۰*	علیرضا	۸۸۹۳۴۳۵۲	۷۵*	حمید	۸۸۹۰۱۴۶۶	۱۰*	حسن زاده تازه قشلاقی	۸۸۹۰۵۸۵۷۵۱
۱۱*	مهرداد	۸۸۹۳۹۷۰۸	۷۶*	رضا	۸۸۷۸۸۱۱	۱۱*	حسینی	۸۸۹۰۹۷۱۸
۱۲*	غلامرضا	۲۲۰۲۳۵۴۴	۷۷*	همايون	۸۸۷۹۴۶۶۶	۱۲*	حسینی طالقانی	۴۴۲۴۶۹۵۷
۱۳*	آرارات	۸۸۳۲۳۳۳۰	۷۸*	علی	۸۸۰۶۱۹۹۰	۱۳*	حسینی طالقانی	۸۸۹۰۱۵۴۷
۱۴*	عباس	۸۸۴۸۰۹۶۶	۷۹*	محمدحسین	۸۸۷۸۸۱۱	۱۴*	حسینی طالقانی	۸۸۹۰۱۵۴۷
۱۵*	محمد رضا	۸۸۹۵۷۳۳۹	۸۰*	جلیل	۸۸۷۹۴۶۶۴	۱۵*	حسین آبادی	۲۲۱۳۷۷۰۷
۱۶*	علیرضا	۸۸۳۰۹۱۰۰	۸۱*	محمد	۸۸۹۰۵۳۱۶	۱۶*	حسین آبادی	۸۸۱۰۹۴۱۸
۱۷*	امیرحسین	۲۲۹۰۳۷۵۸	۸۲*	سعید	۸۸۳۴۴۶۰۹	۱۷*	حسینی	۸۸۷۰۵۵۰۸
۱۸*	بنفشه سادات	۲۲۹۰۳۷۵۸	۸۳*	سعید	۲۲۳۶۷۸۸۳	۱۸*	حسینیان	۸۸۱۰۲۶۸۷
۱۹*	مهدی	۰۴۱۱-۳۳۶۹۷۴۰	۸۴*	سیدمحمد	۸۸۷۵۷۲۶۰	۱۹*	حقیقی طلب	۰۵۱-۳۲۲۸۶۸۰۱
۲۰*	حمید	۰۵۱۱-۸۴۴۲۶۷۷	۸۵*	جواد	۸۸۰۸۷۷۹۶	۲۰*	حمیدیان	۸۸۹۰۱۵۴۷
۲۱*	احمدی	۰۵۱۱-۶۰۳۳۴۶۱	۸۶*	عبدالرضا	۸۸۲۴۰۲۸	۲۱*	حیات‌شاهی	۲۲۲۷۸۷۶۴
۲۲*	پیارک	۸۸۳۳۰۷۳۱	۸۷*	محمد علی	۶۶۵۹۷۷۵۳	۲۲*	حیدری کبری	۶۶۹۳۲۰۲۱
۲۳*	مرتضی	۸۸۷۴۵۱۴۱	۸۸*	قاسم	۵۵۵۳۳۵۷۰	۲۳*	خاک‌باز مقدم	۸۸۵۸۱۴۳۷
۲۴*	مصطفی	۶۶۹۳۳۰۲۱	۸۹*	جبرائیل	۸۸۷۹۱۴۲۷	۲۴*	خاک‌باز حسینی	۸۸۶۴۷۸۴۴
۲۵*	سویل	۲۲۹۱۲۱۵۹	۹۰*	محمد رضا	۸۸۱۰۲۹۲۳	۲۵*	خادمی	۲۲۲۷۰۹۶۴
۲۶*	دانیال	۸۸۹۰۱۵۴۷	۹۱*	راضیه	۲۲۱۳۷۰۷	۲۶*	خالقی بابگی	۲۲۲۷۱۵۷۱
۲۷*	عباس	۸۸۵۰۴۵۸۶	۹۲*	امیرحسین	۶۶۴۸۵۰۶۳	۲۷*	خالقی کرهرودی	۸۸۷۹۱۴۹۹
۲۸*	حمیدرضا	۸۸۸۹۰۱۲۰	۹۳*	کیانوش	۶۶۲۱۳۳۵	۲۸*	خلیلی قیداری	۸۸۷۹۹۸۰۴
۲۹*	علی	۴۴۲۶۹۴۸۵	۹۴*	اصغر	۸۸۵۰۴۵۸۶	۲۹*	خدائی	۸۸۷۹۴۶۶۶
۳۰*	مجتبی	۰۲۶۱-۳۳۵۴۵۱۷۰	۹۵*	منوچهر	۸۸۵۰۴۵۸۶	۳۰*	خستونی	۸۸۰۲۹۰۱۸
۳۱*	مسعود	۷۷۵۱۴۵۷۵	۹۶*	مهدی	۸۸۸۹۰۱۲۰	۳۱*	خستونی	۸۸۹۰۱۲۴۸
۳۲*	عباس	۸۸۸۳۵۲۰۷	۹۷*	حمزه	۴۴۲۶۹۴۸۵	۳۲*	خسروی	۰۵۱۳-۲۲۸۶۸۰۱
۳۳*	جمشید	۸۸۷۵۴۲۱۸	۹۸*	هادی	۰۲۶۱-۳۳۵۴۵۱۷۰	۳۳*	خسروی لراگانی	۸۸۶۹۰۸۳۰
۳۴*	علی	۴۴۲۱۰۱۰۵	۹۹*	اصغر	۸۸۷۰۵۵۰۸	۳۴*	خشنودنیا	۶۶۵۹۱۱۵۸
۳۵*	یدالله	۸۸۷۸۰۳۳۴	۱۰۰*	علی	۴۴۲۸۸۱۱۶	۳۵*	خلفی	۸۸۰۳۳۷۲۹
۳۶*	عبدالجواد	۶۶۳۸۱۱۵۱	۱۰۱*	ناصر	۸۸۴۹۳۱۷۱	۳۶*	خلیلی	۸۸۷۰۳۳۵۲
۳۷*	علی	۴۴۸۴۶۶۰۱	۱۰۲*	مهناز	۴۴۲۸۸۱۱۶	۳۷*	خطیبیان	۸۸۷۳۸۱۲۸
۳۸*	ارسلان	۸۸۴۸۰۹۶۶	۱۰۳*	مهریان	۸۸۴۹۳۱۷۱	۳۸*	خمسه	۸۸۳۰۹۱۰۰
۳۹*	حسن	۸۸۷۲۱۲۶۹	۱۰۴*	منوچهر	۶۶۳۸۱۱۵۱	۳۹*	خمجانی	۸۸۹۰۹۷۱۸
۴۰*	سیدعباس	۸۸۷۹۱۴۹۹	۱۰۵*	جمشید	۴۴۸۴۶۶۰۱	۴۰*	خشنودنیا	۸۸۵۴۵۹۰
۴۱*	عباس	۶۶۹۳۳۰۲۱	۱۰۶*	کبری	۸۸۴۸۰۹۶۶	۴۱*	دارابی	۸۸۵۹۳۱۶
۴۲*	نصرت اله	۸۸۴۳۷۰۴	۱۰۷*	عبدالحمید	۸۸۷۹۱۴۹۹	۴۲*	دارش	۴۴۴۴۶۶۰۱
۴۳*	حسن	۸۸۷۳۲۶۶	۱۰۸*	سیدهدایت	۶۶۹۳۳۰۲۱	۴۳*	دانی مژده‌ی	۸۸۹۳۳۳۱۸
۴۴*	سعید	۸۸۷۳۲۶۶	۱۰۹*	محمد	۸۸۵۹۳۱۶	۴۴*	دانی درگاه	۸۸۹۰۹۱۴۴
۴۵*	محمدسعید	۸۸۰۸۷۷۹۶	۱۱۰*	شاهین	۸۸۵۲۳۱۶	۴۵*	دانشور	۸۸۴۷۱۲۷۹
۴۶*	ارمیا	۰۱۱۴۴۲۲۷۶۳۵	۱۱۱*	محمد رضا	۸۸۵۲۳۱۶	۴۶*	داهی	۸۸۵۳۳۷۷
۴۷*	منصور	۸۸۵۳۸۳۴	۱۱۲*	اصغر	۸۸۰۸۷۷۹۶	۴۷*	دریاری	۴۴۲۸۹۰۱۶
۴۸*	محمدعلی	۸۸۵۲۰۵۰۵	۱۱۳*	محسن	۰۱۱۴۴۲۲۷۶۳۵	۴۸*	درویش	۸۸۷۰۳۳۵۱
۴۹*	اسماعیل	۸۸۴۴۶۸۵۶	۱۱۴*	حسن	۸۸۵۲۰۵۰۵	۴۹*	دل‌آرام	۸۸۹۰۱۴۹۶
۵۰*	حسن	۲۲۱۳۷۰۷	۱۱۵*	سید	۸۸۴۴۶۸۵۶	۵۰*	دل‌داده	۰۹۱۲۳۲۸۰۲۲
۵۱*	پهزاد	۸۸۱۰۷۲۶۴	۱۱۶*	سید علی اکبر	۲۲۱۳۷۰۷	۵۱*	دلیرانی	۸۸۷۵۳۲۱۸
۵۲*	امید	۸۸۵۴۴۵۶۶۳۸	۱۱۷*	سید مهدی	۲۲۱۳۷۰۷	۵۲*	دوازده امامی	۸۸۳۰۵۳۹۱
۵۳*	ابوالفضل	۶۶۵۷۳۵۰۶	۱۱۸*	سید جواد	۸۸۱۰۷۲۶۴	۵۳*	دورگلی	۸۸۴۴۶۶۶۸
۵۴*	علیرضا	۲۶۴۰۱۲۷۰	۱۱۹*	احمد	۸۸۱۰۷۲۶۴	۵۴*	دونانی	۸۲۱۳۴۰۰۰
۵۵*	نادیا	۴۴۸۴۶۶۰۱	۱۲۰*	محمد مهدی	۶۶۵۷۳۵۰۶	۵۵*	دهقان	۴۴۰۰۱۱۷۷
۵۶*	حمیدرضا	۰۸۱۳-۸۱۴۱۸۷۲	۱۲۱*	مجتبی	۶۶۴۰۱۲۷۰	۵۶*	دهقان طرزجانی	۸۸۹۹۸۱۲۶
۵۷*	مجید	۸۸۷۰۷۹۲۴	۱۲۲*	علی	۴۴۸۴۶۶۰۱	۵۷*	دهدشتی	۲۲۰۱۱۳۷۴
۵۸*	علی	۸۸۷۰۷۹۲۴	۱۲۳*	علی	۲۲۰۱۱۳۷۴	۵۸*	دهدشتی اخوان	۲۲۲۸۰۷۱
۵۹*	تورج	۸۸۷۵۴۰۸۸	۱۲۴*	احمد	۲۲۱۳۷۰۷	۵۹*	دهدشتی نژاد	۲۲۱۳۷۰۷
۶۰*	امیرجمال	۸۸۵۲۸۱۹۴	۱۲۵*	رضا	۲۲۰۴۶۹۶۱	۶۰*	دیلمی پور	۲۲۰۴۶۹۶۱
۶۱*	محمد مهدی	۸۸۵۸۱۳۳۷	۱۲۶*	کامیاب	۴۴۲۹۹۳۴۰	۶۱*	دیلیم صالحی	۴۴۲۹۹۳۴۰
۶۲*	میترا	۸۸۵۴۴۶۸۰	۱۲۷*	حبیب	۸۸۱۰۴۶۱۴	۶۲*	دیوان علی	۸۸۱۰۴۶۱۴
۶۳*	مهراون	۸۸۳۲۶۵۲۸	۱۲۸*	مصطفی	۸۸۹۳۳۳۱۷	۶۳*	ذوالفقاری	۸۸۹۹۸۱۲۶
۶۴*	فریبرز	۲۲۱۳۷۰۷	۱۲۹*	اسماعیل	۶۶۵۹۱۱۵۷	۶۴*	رانی	۸۸۹۳۳۳۱۷
۶۵*	سعید	۸۸۵۱۵۱۳۴	۱۳۰*	ابراهیم	۸۸۳۵۵۰۱۷	۶۵*	رادکیا	۳۳۵۱۳۰۲۹
			۱۳۱*	محمدعلی	۲۲۰۳۷۲۱۳	۶۵*	رادمان	۸۸۶۱۳۸۱۰
			۱۳۲*	محمد	۸۸۹۰۱۲۴۶		رافتی	۸۸۳۰۵۳۹۱
			۱۳۳*	فریدون	۴۴۰۲۲۹۷۵			

ردیف نام	نام خانوادگی	تلفن	ردیف نام	نام خانوادگی	تلفن	ردیف نام	نام خانوادگی	تلفن
۲۰۳*	محمد	۲۲۳۴۱۴۹۳	۲۷۷*	نریمان	۶۶۵۶۵۲۹۱	۲۲۳۴۱۴۹۳	رامین فر	۲۲۳۴۱۴۹۳
۲۰۴*	محمود	۸۸۱۹۹۹۶۲	۲۷۸*	عبداله	۸۸۰۰۴۹۴۲	۸۸۱۹۹۹۶۲	رجایی	۸۸۱۹۹۹۶۲
۲۰۵*	روح اله	۸۸۳۵۲۱۳	شمس	۸۸۳۷۳۱۷	۸۸۳۷۳۱۷	رجبی	۸۸۳۵۲۱۳	
۲۰۶*	مرتضی	۸۸۴۲۵۲۰۹	شمس احمدی	۸۸۳۰۹۱۰۰	۸۸۳۰۹۱۰۰	رحمانی یگانه	۸۸۴۲۵۲۰۹	
۲۰۷*	علی	۸۸۳۰۵۳۹۲	شمس زهرایی	۸۸۶۷۵۹۹۲	۸۸۶۷۵۹۹۲	رحمتی	۸۸۳۰۵۳۹۲	
۲۰۸*	محمدعلی	۶۶۷۰۲۷۱۱	شمشیرساز	۸۸۷۴۴۲۲۸	۸۸۷۴۴۲۲۸	رحیمی شهپرزادی	۶۶۷۰۲۷۱۱	
۲۰۹*	نظام الدین	۲۲۸۴۰۴۲۳	شوقیان	۸۸۰۰۴۹۴۱	۸۸۰۰۴۹۴۱	رحیمیان	۲۲۸۴۰۴۲۳	
۲۱۰*	نادر	۸۸۳۲۰۱۳۱	شهیدیان	۸۸۹۲۸۹۸۱	۸۸۹۲۸۹۸۱	رستگاری	۸۸۳۲۰۱۳۱	
۲۱۱*	محمدتقی	۸۸۵۴۹۹۱۰	شهیدافرد	۸۸۵۰۳۵۲۷	۸۸۵۰۳۵۲۷	رستمی	۸۸۵۴۹۹۱۰	
۲۱۲*	رامین	۸۸۱۰۶۸۷۶	شهشهانی پور	۸۸۹۰۹۷۱۸	۸۸۹۰۹۷۱۸	رضا زاده	۸۸۱۰۶۸۷۶	
۲۱۳*	حسین	۸۸۲۰۱۱۳۳	شهلانی	۸۸۷۹۶۶۴۶	۸۸۷۹۶۶۴۶	رضائی	۸۸۲۰۱۱۳۳	
۲۱۴*	محمد تقی	۶۶۹۳۲۰۲۱	شهلائی	۸۸۸۰۲۳۰	۸۸۸۰۲۳۰	رضائی	۶۶۹۳۲۰۲۱	
۲۱۵*	فرید	۴۴۰۱۲۵۳۶	شهلائی مقدم	۸۸۹۰۳۹۴۹	۸۸۹۰۳۹۴۹	رضائی	۴۴۰۱۲۵۳۶	
۲۱۶*	جهانگیر	۲۲۹۰۴۲۰۰	شهراسبی	۸۸۷۳۸۲۸	۸۸۷۳۸۲۸	رضایی	۲۲۹۰۴۲۰۰	
۲۱۷*	حسین	۸۸۳۰۹۱۰۰	شیخانی	۶۶۹۳۲۰۲۱	۶۶۹۳۲۰۲۱	رضایی نویس	۸۸۳۰۹۱۰۰	
۲۱۸*	حسن	۸۸۴۰۳۶۱۸	شیخی	۲۲۲۷۰۹۴۹	۲۲۲۷۰۹۴۹	رضوی	۸۸۴۰۳۶۱۸	
۲۱۹*	سید علیرضا	۸۸۶۷۱۳۴۹	شیرازی	۸۸۳۴۳۲۲۵	۸۸۳۴۳۲۲۵	رضی	۸۸۶۷۱۳۴۹	
۲۲۰*	حجت	۶۶۹۳۲۰۲۱	شیرازی باصری	۸۸۷۳۶۴۴۷	۸۸۷۳۶۴۴۷	رهبری	۶۶۹۳۲۰۲۱	
۲۲۱*	عبدالحسین	۸۸۵۰۴۵۸۶	شیروانی	۲۲۳۵۳۱۲۹	۲۲۳۵۳۱۲۹	رهبری	۸۸۵۰۴۵۸۶	
۲۲۲*	خشیار	۸۸۳۰۹۱۰۰	شیروانی هرنندی	۲۲۹۲۵۹۱۰	۲۲۹۲۵۹۱۰	رئیس دانا	۸۸۳۰۹۱۰۰	
۲۲۳*	علی	۴۴۰۱۳۹۵۵	شیرین	۸۸۷۲۸۶۰۰	۸۸۷۲۸۶۰۰	رمضان نژاد	۴۴۰۱۳۹۵۵	
۲۲۴*	محمد حسین	۰۷۶۳۳۳۵۴۳۰۴	صابونچی	۸۸۷۰۸۳۳۴	۸۸۷۰۸۳۳۴	رنجبر	۰۷۶۳۳۳۵۴۳۰۴	
۲۲۵*	مهران	۲۲۹۱۳۳۶۸	صادقی	۸۸۹۰۳۹۴۹	۸۸۹۰۳۹۴۹	رحمانی	۲۲۹۱۳۳۶۸	
۲۲۶*	عباس	۲۲۱۳۷۷۰۷	صادقی	۲۲۲۷۰۹۴۹	۲۲۲۷۰۹۴۹	روح نواز صلوات	۲۲۱۳۷۷۰۷	
۲۲۷*	حسن رضا	۳۳۳۲۹۸۸۶	صادقی	۷۷۴۹۸۴۰۳	۷۷۴۹۸۴۰۳	زارعی	۳۳۳۲۹۸۸۶	
۲۲۸*	محمد	۸۸۹۰۸۴۵۴	صادقی جزئی	۸۸۶۱۳۸۱۰	۸۸۶۱۳۸۱۰	زاهدی	۸۸۹۰۸۴۵۴	
۲۲۹*	فرانک	۸۸۲۶۷۹۱۲	صادقیان	۸۸۶۷۸۳۵۱	۸۸۶۷۸۳۵۱	زر قشاش	۸۸۲۶۷۹۱۲	
۲۳۰*	محسن	۶۶۵۹۱۱۵۵۷	صالح آبادی	۸۸۴۷۸۴۸۷	۸۸۴۷۸۴۸۷	زرعی	۶۶۵۹۱۱۵۵۷	
۲۳۱*	غلامرضا	۴۴۴۳۶۰۲۱	صداقت تفرشی	۸۸۳۰۵۹۱۸	۸۸۳۰۵۹۱۸	زرایی لنگرودی	۴۴۴۳۶۰۲۱	
۲۳۲*	محمد	۰۳۱۳۷۷۵۰۱۴۴	صدرائی نوری	۸۸۵۰۳۸۵۵	۸۸۵۰۳۸۵۵	زمانی	۰۳۱۳۷۷۵۰۱۴۴	
۲۳۳*	محمد رضا	۸۸۹۷۸۴۶۶	صفاتی	۸۸۵۰۳۹۱۷	۸۸۵۰۳۹۱۷	زمانی علویچه	۸۸۹۷۸۴۶۶	
۲۳۴*	محمد حسین	۸۸۹۳۷۳۹۶	صفار سفلائی	۸۸۷۳۶۶۵۶	۸۸۷۳۶۶۵۶	زواریان	۸۸۹۳۷۳۹۶	
۲۳۵*	علیرضا	۸۸۸۹۳۱۶	صفری	۲۲۸۲۰۴۸	۲۲۸۲۰۴۸	زنداباا رئیسی	۸۸۸۹۳۱۶	
۲۳۶*	منوچهر	۸۸۷۲۱۳۶۹	صمدی	۸۸۳۰۵۳۹۱	۸۸۳۰۵۳۹۱	زندى	۸۸۷۲۱۳۶۹	
۲۳۷*	محمد	۲۶۷۵۳۱۶۶	صولتی	۰۳۱۱-۶۲۸۳۹۶۲	۰۳۱۱-۶۲۸۳۹۶۲	زهیری	۲۶۷۵۳۱۶۶	
۲۳۸*	هانم	۲۲۸۶۳۰۱۱	ضربغی	۸۸۱۲۷۵۵۶	۸۸۱۲۷۵۵۶	سالار محمدی	۲۲۸۶۳۰۱۱	
۲۳۹*	مسبح	۸۸۷۰۵۵۰۸	طباطبائی	۰۳۱-۳۳۶۶۰۲۱۱	۰۳۱-۳۳۶۶۰۲۱۱	سالاریان	۸۸۷۰۵۵۰۸	
۲۴۰*	بابک	۸۸۹۰۱۵۴۸	طیباتی زاده فشارکی	۲۲۲۸۴۵۲	۲۲۲۸۴۵۲	سامی	۸۸۹۰۱۵۴۸	
۲۴۱*	حمیدرضا	۷۷۵۲۰۱۶۸	ظهربی	۸۸۵۰۴۵۸۶	۸۸۵۰۴۵۸۶	سبزی	۷۷۵۲۰۱۶۸	
۲۴۲*	عباس	۶۶۴۸۵۰۶۳	طله پوری	۸۸۹۰۳۹۰۰	۸۸۹۰۳۹۰۰	سالک	۶۶۴۸۵۰۶۳	
۲۴۳*	محمد	۸۸۴۳۷۰۴	ظفرپرنده	۲۲۰۱۱۳۲۴	۲۲۰۱۱۳۲۴	سختانی فر	۸۸۴۳۷۰۴	
۲۴۴*	محمد رضا	۸۸۳۲۶۵۲۷	طله جویی	۸۸۴۷۵۲۵	۸۸۴۷۵۲۵	سرافرازبیدی	۸۸۳۲۶۵۲۷	
۲۴۵*	سید محی الدین	۸۸۴۴۲۳۳	عباسی	۸۸۹۱۹۹۳	۸۸۹۱۹۹۳	سراج	۸۸۴۴۲۳۳	
۲۴۶*	عباس	۸۸۰۲۰۴۳۴	عبداللهی نمین	۷۷۸۷۳۵۱۹	۷۷۸۷۳۵۱۹	سرلک	۸۸۰۲۰۴۳۴	
۲۴۷*	علی	۲۲۹۰۹۵۵۷	عبدی	۸۸۳۳۶۵۲۷	۸۸۳۳۶۵۲۷	سعادت	۲۲۹۰۹۵۵۷	
۲۴۸*	نصراه	۸۸۷۰۵۵۰۸	عبدالملکی	۸۸۹۰۷۶۷۹	۸۸۹۰۷۶۷۹	سعادت	۸۸۷۰۵۵۰۸	
۲۴۹*	محمدحسین	۸۸۵۰۳۵۱۲	عسجدی	۲۲۹۰۴۱۹۹	۲۲۹۰۴۱۹۹	سعادتیان	۸۸۵۰۳۵۱۲	
۲۵۰*	فرشید	۴۴۲۹۷۱۸۵	عسگری نائینی	۸۸۱۰۹۴۱۸	۸۸۱۰۹۴۱۸	سلطانی لرگانی	۴۴۲۹۷۱۸۵	
۲۵۱*	کامران	۸۸۵۷۵۴۷۵	عسگری انارکی	۸۸۳۹۷۶۱	۸۸۳۹۷۶۱	سلیمی	۸۸۵۷۵۴۷۵	
۲۵۲*	سعید	۴۴۲۵۰۴۹۴	عرب احمدی	۶۶۴۲۰۳۱۱	۶۶۴۲۰۳۱۱	سلیمی	۴۴۲۵۰۴۹۴	
۲۵۳*	محمدتقی	۶۶۵۶۵۲۹۰	عرب زاده	۴۴۴۶۶۰۲	۴۴۴۶۶۰۲	سلیمان نیا	۶۶۵۶۵۲۹۰	
۲۵۴*	مهدی	۴۴۶۱۱۷۳۳	عربی مززعشاهی	۴۴۸۴۶۶۳۱	۴۴۸۴۶۶۳۱	سودالو	۴۴۶۱۱۷۳۳	
۲۵۵*	سیاوش	۸۸۹۰۳۳۱۶	عرفی	۸۸۹۵۲۲۸۹	۸۸۹۵۲۲۸۹	سپهلی	۸۸۹۰۳۳۱۶	
۲۵۶*	فتح اله	۲۲۹۱۳۳۶۸	عرفی	۴۴۹۷۵۵۱۳	۴۴۹۷۵۵۱۳	سپهری	۲۲۹۱۳۳۶۸	
۲۵۷*	حسین	۸۸۸۰۱۹۰۴	عزیزی	۸۸۹۰۱۳۴۶	۸۸۹۰۱۳۴۶	سیادت خو	۸۸۸۰۱۹۰۴	
۲۵۸*	مسعود	۲۲۹۲۵۹۱۰	عزیزی	۸۸۰۰۲۶۷	۸۸۰۰۲۶۷	سورانی	۲۲۹۲۵۹۱۰	
۲۵۹*	سیدمهدی	۶۶۷۰۴۴۲۵	عزیزی بزرگی	۸۸۹۹۹۶۲	۸۸۹۹۹۶۲	سیدمهدی	۶۶۷۰۴۴۲۵	
۲۶۰*	سید	۸۸۸۰۲۹۰۱	عطوفی	۸۸۷۸۵۷۶۵	۸۸۷۸۵۷۶۵	سینائی مهربانی	۸۸۸۰۲۹۰۱	
۲۶۱*	شهریار	۲۲۲۵۶۹۴۰	عظیم زاده آرائی	۸۸۳۰۵۳۹۱	۸۸۳۰۵۳۹۱	سپیی	۲۲۲۵۶۹۴۰	
۲۶۲*	واقناک	۸۸۴۷۹۶۲	علیاری	۸۸۱۰۹۴۱۸	۸۸۱۰۹۴۱۸	مسیحی شاه نظریان	۸۸۴۷۹۶۲	
۲۶۳*	نوشین	۴۴۲۸۸۱۶	علیاری اردی	۲۲۹۱۳۳۶۸	۲۲۹۱۳۳۶۸	شاپورزاده	۴۴۲۸۸۱۶	
۲۶۴*	علیرضا	۲۲۹۰۳۴۴۱	علانی ورکی	۴۴۹۷۵۵۱۳	۴۴۹۷۵۵۱۳	شایان	۲۲۹۰۳۴۴۱	
۲۶۵*	رضا	۷۷۵۱۶۶۳۴	علیخانی راد	۸۸۹۰۳۳۱۶	۸۸۹۰۳۳۱۶	شاهرخی	۷۷۵۱۶۶۳۴	
۲۶۶*	جمشید	۸۴۵۰۸۰۷	عطایی	۸۸۷۹۹۳۶۵	۸۸۷۹۹۳۶۵	شاهرخی چمن آبادی	۸۴۵۰۸۰۷	
۲۶۷*	سید مصطفی	۸۸۹۳۸۱۵۸	عوض پور	۸۸۷۳۵۵۶۶	۸۸۷۳۵۵۶۶	شاه صاحبی	۸۸۹۳۸۱۵۸	
۲۶۸*	تیرانداز	۷۷۸۷۳۵۱۲	عوض پور	۸۸۴۷۵۲۵	۸۸۴۷۵۲۵	شکیبا	۷۷۸۷۳۵۱۲	
۲۶۹*	احد	۲۲۹۰۴۲۰۰	غفاری	۸۸۹۳۳۱۷	۸۸۹۳۳۱۷	شله چی	۲۲۹۰۴۲۰۰	
۲۷۰*	سیدمجید	۸۸۷۹۱۴۲۷	غلامی	۸۸۱۴۳۶۳	۸۸۱۴۳۶۳	شجاعی	۸۸۷۹۱۴۲۷	
۲۷۱*	غلامرضا	۲۲۸۶۱۸۳	غیائی	۸۸۹۰۹۷۱۸	۸۸۹۰۹۷۱۸	شجری	۲۲۸۶۱۸۳	
۲۷۲*	معصومه	۸۸۹۰۵۶۳۷	غیائی	۸۸۰۲۸۲۷۹	۸۸۰۲۸۲۷۹	شعبان	۸۸۹۰۵۶۳۷	
۲۷۳*	سعید	۸۸۳۱۶۸۹۷	غیبی	۸۸۰۲۸۲۷۹	۸۸۰۲۸۲۷۹	شعبانی	۸۸۳۱۶۸۹۷	
۲۷۴*	محمدعلی	۶۶۷۰۴۴۲۵	فاضلی	۷۷۵۱۴۷۶	۷۷۵۱۴۷۶	شعبانی سبزه میدانی	۶۶۷۰۴۴۲۵	
۲۷۵*	احمدرضا	۸۸۳۰۵۳۹۲	فاطمی اردستانی	۸۸۹۳۹۵۱۳	۸۸۹۳۹۵۱۳	شریفی قزوینی	۸۸۳۰۵۳۹۲	
۲۷۶*	مهرداد	۰۳۱۱-۶۶۴۴۸۵۲				شریعت زاده	۰۳۱۱-۶۶۴۴۸۵۲	

ردیف نام	نام خانوادگی	تلفن
۴۲۵*	سید مجید	۶۶۵۶۸۵۵۳
۴۲۶*	بیژن	۸۸۴۳۷۰۴
۴۲۷*	سید محمد سعید	۸۱۳۲۸۳۱۳
۴۲۸*	ابوالقاسم	۸۸۵۰۴۵۸۷
۴۲۹*	حسن	۸۱۴۵۲۸۶۲
۴۳۰*	طاہر	۶۲۸۳۷۶۴
۴۳۱*	علیرضا	۸۵۳۸۲۳۴
۴۳۲*	عبدالکریم	۴۴۶۶۶۴۸۵
۴۳۳*	علی اصغر	۸۸۹۹۹۶۲
۴۳۴*	مهدی	۸۱۳۳۴۶۴۴
۴۳۵*	شهرام	۶۶۵۹۱۱۵۷
۴۳۶*	علی	۸۱۳۰۵۳۹۲
۴۳۷*	حمایون	۲۲۱۳۷۰۷
۴۳۸*	شیرین	۸۸۴۹۶۴۰
۴۳۹*	مرتضی	۸۸۹۰۲۹۹۹
۴۴۰*	رضا	۸۰۶۱۹۰۰
۴۴۱*	رامین	۴۴۰۲۲۹۷۵
۴۴۲*	رضا	۸۵۸۱۴۳۹
۴۴۳*	محمدجواد	۸۱۳۲۰۱۳۱
۴۴۴*	مسعود خورسندی	۲۲۲۲۴۴۵۰
۴۴۵*	متمدیان دھکری	۶۶۴۱۹۱۷
۴۴۶*	ملکی	۸۱۷۰۳۳۵۱
۴۴۷*	منصور راد	۴۴۲۹۸۶۲۲
۴۴۸*	مصفا	۰۴۴۳۳۳۸۳۳۳
۴۴۹*	مقیم اسفندیادی	۸۸۱۰۷۲۶۴
۴۵۰*	مقرب کلخوران	۲۲۹۲۵۹۱۰
۴۵۱*	اکبر	۸۵۷۲۰۲۴
۴۵۲*	هوشنگ	۸۱۴۷۸۴۸۹
۴۵۳*	ابراهیم	۸۸۴۵۲۹۶۳
۴۵۴*	سید مصطفی	۸۱۴۴۶۸۵۶
۴۵۵*	سید کامال	۸۵۸۱۴۳۷
۴۵۶*	سید یاسر	۸۸۱۰۳۰۱۸
۴۵۷*	علیرضا	۰۱۱۴۴۲۷۶۲۵
۴۵۸*	محبوب	۸۸۱۰۹۴۱۸
۴۵۹*	ابراهیم	۸۸۰۲۸۷۱۱
۴۶۰*	رویا	۸۸۴۳۷۰۴
۴۶۱*	سید علی	۴۴۵۴۲۴۵۹
۴۶۲*	پویا	۸۸۶۹۰۸۳۰
۴۶۳*	مسعود	۸۹۳۳۸۳۲۲
۴۶۴*	حسین	۲۲۸۴۰۴۲۳
۴۶۵*	عطاءالله	۸۱۳۳۹۱۲
۴۶۶*	منصوره	۶۶۵۶۵۲۹۰
۴۶۷*	میر آرمندی	۸۸۰۴۵۱۹
۴۶۸*	میراب	۸۱۳۱۲۳۴۸
۴۶۹*	رضا	۸۸۶۳۱۳۲۲
۴۷۰*	منصور	۶۶۳۱۳۹۰
۴۷۱*	سیدمهدی	۲۲۰۳۷۲۱۴
۴۷۲*	ابوالفضل	۰۳۱۱-۶۶۹۱۹۲۱
۴۷۳*	محمددرضا	۴۴۶۱۱۷۲۳
۴۷۴*	محمدعلی	۸۸۴۳۷۰۴
۴۷۵*	حمید	۸۸۹۰۱۳۲۶
۴۷۶*	ایرج	۸۸۰۱۵۰۴۲
۴۷۷*	محمدعلی	۸۸۰۱۳۱۷۵
۴۷۸*	بیژن	۸۱۳۳۶۵۲۲
۴۷۹*	علی اصغر	۲۲۰۳۵۱۶۰
۴۸۰*	افشین	۸۸۰۴۹۴۱
۴۸۱*	محمدرضا	۸۸۹۰۶۱۹
۴۸۲*	بیژن	۲۲۹۲۵۹۱۰
۴۸۳*	فرامرز	۴۴۲۹۹۳۴۰
۴۸۴*	محمددرضا	۲۲۰۲۸۷۷۴
۴۸۵*	علی	۸۱۳۷۴۷۶۶
۴۸۶*	جعفر	۸۹۳۳۸۵۲۸
۴۸۷*	عبدالرضا	۲۲۰۳۵۱۶۰
۴۸۸*	مرتضی	۸۸۹۰۵۶۴۷
۴۸۹*	سعید	۸۸۱۰۷۲۶۴
۴۹۰*	سیدشهریار	۶۶۹۹۹۴۹
۴۹۱*	ایمان	۸۸۹۰۹۷۱۸
۴۹۲*	محمددرضا	۲۲۰۵۶۸۵۵
۴۹۳*	شهرام	۸۸۵۵۹۳۱۶
۴۹۴*	فرهاد	۲۲۱۸۱۲۱۰۰
۴۹۵*	علیرضا	۸۸۳۰۵۳۹۲
۴۹۶*	اسدالله	۸۱۷۹۴۶۶۶
۴۹۷*	محمدحسین	۶۶۲۱۳۴۵
۴۹۸*	محمد	۸۸۹۶۱۰۴۲
۴۹۹*	محمد حسن	۶۶۱۱۲۷۶
۵۰۰*	کاظم	۲۲۱۳۶۹۰۵

ردیف نام	نام خانوادگی	تلفن
۵۰۱*	سجاد	۸۵۲۱۶۷۸
۵۰۲*	سعید	۸۵۲۸۱۹۴
۵۰۳*	پدرام	۲۲۰۱۶۴۹۴
۵۰۴*	اکبر	۴۴۲۸۹۴۵۶
۵۰۵*	مهدی	۲۳۳۶۶۱۱
۵۰۶*	عادل	۴۴۱۵۱۱۳۵
۵۰۷*	علی	۶۶۵۶۵۲۹۰
۵۰۸*	ایرج	۸۷۸۲۰۹۶
۵۰۹*	محمد صابر	۸۲۰۹۸۱۷
۵۱۰*	عباس	۸۸۴۳۷۰۴
۵۱۱*	هومن	۸۸۳۰۵۳۹۱
۵۱۲*	محمد رضا	۴۴۲۲۱۱۴۹
۵۱۳*	محمد	۸۸۸۰۶۰۶۵
۵۱۴*	بهرام	۶۵۰۱۰۴۹۶
۵۱۵*	کارو	۸۸۴۱۲۲۷
۵۱۶*	حسن	۸۸۹۴۴۶۸
۵۱۷*	قاسم	۸۸۵۰۴۱۵۹
۵۱۸*	محمدرضا	۸۱۷۹۹۳۶۵
۵۱۹*	رضا	۲۳۳۴۱۸۸۰
۵۲۰*	مهدی	۸۸۶۲۵۵۹۳
۵۲۱*	رسول	۸۸۹۸۰۴۴۸
۵۲۲*	حمید	۸۸۴۳۷۰۴
۵۲۳*	محمدسلیمان	۶۶۳۲۰۲۱
۵۲۴*	هادی	۸۵۲۸۱۹۴
۵۲۵*	ابوالفضل	۸۸۵۲۰۵۰۵
۵۲۶*	رضا	۸۸۴۹۳۱۷۲
۱*	هرمز	۲۲۲۰۰۵۹۲
۲*	امیر هوشنگ	۷۷۹۱۰۰۸۰۹
۳*	ابراهیم	۰۹۱۳۱۰۲۷۲۱۴
۴*	مجید	۰۹۱۲۱۱۱۲۷۸۷
۵*	امید	۰۹۱۲۱۵۹۸۵۵۷
۶*	پرهروز	۸۵۵۴۱۰۲
۷*	حمیدرضا	۰۹۱۲۵۷۷۹۷۶۶
۸*	محمد	۰۹۱۲۳۰۹۸۳۲۲
۹*	محمد	۸۷۸۱۷۰۸
۱۰*	علی	۰۹۱۲۳۰۲۶۸۳۴
۱۱*	فرزانه	۰۹۱۲۶۷۱۸۱۲۲
۱۲*	محمدحسین	۲۲۰۲۱۸۸۱
۱۳*	عزیز	۰۹۱۲۱۴۴۸۵۶۵
۱۴*	رحیم	۰۹۱۲۵۰۴۵۰۸۹
۱۵*	سعید	۲۲۲۵۱۹۲۰
۱۶*	سیدحسین	۲۲۰۴۴۰۰۵
۱۷*	مرتضی	۲۲۸۵۵۵۹۹
۱۸*	حسن	۰۹۱۲۳۸۶۹۶۷۷
۱۹*	علی	۰۹۱۸۸۶۶۰۳۴۰
۲۰*	سیدحسین	۰۹۱۲۳۸۶۴۰۵۷
۲۱*	ابراهیم	۰۹۱۵۱۱۱۴۳۷۰
۲۲*	مسعود	۴۴۶۰۷۹۱۴
۲۳*	فرهاد	۰۹۱۲۲۲۰۲۲۹۶
۲۴*	اسکندر	۰۹۱۲۱۰۵۹۲۸۳
۲۵*	ایوب	۰۹۱۳۱۴۱۸۶۶۰
۲۶*	قدرت اله	۲۲۰۰۲۶۰۵
۲۷*	محمد	۰۹۱۲۲۰۰۱۱۹۵
۲۸*	محمددرضا	۰۹۱۲۴۰۵۶۰۹۴
۲۹*	رامین	۸۸۶۰۷۰۲۰
۳۰*	فرهاد	۰۹۱۲۱۹۷۸۰۲۴
۳۱*	علی	۰۹۱۲۲۵۰۱۵۶۹
۳۲*	مهدی	۰۹۱۵۵۱۴۲۰۹۸
۳۳*	احسان	۰۹۱۸۸۴۱۴۶۴۳
۳۴*	ارسلان	۰۹۱۲۳۵۷۱۹۴
۳۵*	محمد	۶۶۴۹۹۲۹۹
۳۶*	محمد کاظم	۴۴۲۵۸۶۰
۳۷*	علیرضا	۰۹۱۲۱۲۵۲۸۷۱
۳۸*	بختیار	۰۹۱۲۳۹۱۶۱۱
۳۹*	مرتضی	۰۹۱۴۳۴۳۱۰۰۰
۴۰*	جمشید	۲۲۵۵۰۵۶۹
۴۱*	علی کامیار	۸۸۲۵۰۸۱۷
۴۲*	عباسعلی	۰۹۱۴۱۵۱۱۱۲۲
۴۳*	زهره	۰۹۱۲۱۱۷۶۱۲۴
۴۴*	حسین	۰۹۱۲۶۷۸۸۰۱۵
۴۵*	محمد علی	۰۹۱۲۸۴۰۸۶۶۰

حسابداران مستقل خبره شاغل در حرفه به صورت انفرادی

ردیف نام	نام خانوادگی	تلفن
۴۶	عیسی	۰۹۱۲۵۷۶۴۱۷۶
۴۷*	محمدعلی	۰۹۱۳۳۱۷۴۸۶۱
۴۸	امیر	۰۹۱۳۱۰۶۶۸۰۰
۴۹	زنگ	۰۹۱۴۱۴۵۰۶۶۳

حسابداران مستقل خبره شاغل در سازمان حسابرسی

۱*	مجید	۰۹۱۳۳۰۲۳۴۰
۲*	جعفر	۲۳۴۱۷۹۵
۳*	احسین	۸۲۱۸۲۳۳۴
۴*	اصغر	۷۷۶۸۹۱۴۴
۵*	پهزاد	۸۲۱۸۲۱۰۰
۶*	هادی	۲۳۹۱۲۴۱۸
۷*	نوبین	۸۲۱۸۲۵۲۰
۸*	محمود	۸۲۱۸۲۳۳۰
۹*	علیرضا	۰۹۱۳۳۰۶۱۵۹۲
۱۰*	غلامرضا	۸۸۷۱۳۸۱۱
۱۱*	احمد	۸۲۱۸۲۵۲۰
۱۲*	فهیمه	۸۲۱۸۲۳۱۳
۱۳*	غلامعباس	۸۲۱۸۲۵۲۵
۱۴*	قاسم	۰۹۱۳۶۱۳۳۳۰۳
۱۵*	مهرداد	۸۲۱۸۲۳۳۲
۱۶*	سیدصد	۰۹۱۳۳۰۱۱۳۶۱
۱۷*	حسین	۰۹۱۳۶۰۸۰۲۴۷
۱۸*	فرزانه	۸۸۷۶۱۰۶
۱۹*	میرمجید	۸۸۷۳۶۳۰۸
۲۰*	حمید	۰۹۱۲۶۰۱۶۴۷
۲۱*	مرتضی	۸۸۷۱۷۹۱۱

حسابداران مستقل خبره غیر شاغل در حرفه

۱*	امحمد	۰۹۱۲۲۸۹۳۱۴
۲*	پهروز	۸۸۶۷۴۲۱
۳*	علی	۰۹۱۳۳۹۶۲۶۰
۴*	محمدحسین	۰۹۱۲۱۱۸۵۷۸۹
۵*	جهانبخش	۰۹۱۲۱۹۶۶۶۸۹
۶*	سید محمد	۰۹۱۲۵۵۰۴۲۶۳
۷*	حمیدرضا	۰۹۱۲۴۴۵۴۷۱
۸*	ذبیح الله	۰۹۱۲۱۷۶۱۴۸۴
۹*	بابک	۰۹۱۳۳۱۰۵۱۰۰
۱۰*	ایرج	۸۸۹۰۳۱۹۰
۱۱*	خسرو	۸۸۰۳۰۶۴۴
۱۲*	سعید	۰۹۱۲۳۸۸۳۱۵
۱۳*	اهوشنگ	۰۹۱۲۱۵۹۱۸۴۱
۱۴*	جلالی کله سر	۰۹۱۳۳۰۱۵۰۴
۱۵*	جواد یوسجین	۸۸۷۹۸۰۲۳
۱۶*	چهارن	۰۹۱۲۳۹۱۹۸۴
۱۷*	حساس یگانه	۰۹۱۳۱۸۱۸۵۰
۱۸*	حقوقت	۸۸۷۶۹۰۳۱
۱۹*	خرازی زاده	۸۸۹۷۰۲۹
۲۰*	خالق ویرودی	۸۸۸۹۴۴۲
۲۱*	خانخلیلی	۸۸۷۹۸۰۲۳
۲۲*	خلعتیری	۶۶۴۷۵۳۹
۲۳*	دامغانیان	۶۰۹۹۲۰۱۵
۲۴*	دراستیانانس	۰۹۱۲۱۸۱۴۰۹۴
۲۵*	رحمانی	۸۸۷۸۳۳۲۳
۲۶*	رحیمی	۰۹۱۲۳۹۹۰۵۴۳
۲۷*	زاهدی	۰۹۱۳۱۰۱۹۳۳۲
۲۸*	زینلی یزدی	۰۹۱۲۱۷۷۲۳۶۴
۲۹*	ژاله آزاد زنجانی	۰۹۱۲۴۳۵۲۸۰۸
۳۰*	محمدی	۸۸۰۰۳۶۶۰
۳۱*	محمدی سالک	۲۲۵۴۸۵۴۹
۳۲*	سامی	۸۳۸۷۹۰۰۰
۳۳*	سلامی	۸۸۸۲۳۴۳
۳۴*	سالار	۸۸۹۰۴۲۲۶
۳۵*	شایگان	۶۶۴۳۶۳۹۱
۳۶*	شهریاری	۸۸۷۵۱۹۰۹
۳۷*	شوقانی	۰۹۱۳۴۱۱۵۱۱
۳۸*	شوندی	۲۳۹۰۶۷۵۱
۳۹*	شیوایی	۰۹۱۲۱۲۱۴۴۲۳
۴۰*	عبانی کویانی	۲۲۰۷۵۲۱۸
۴۱*	فتحیم هاشمی	۶۶۳۷۰۲۳۶
۴۲*	فیروزی	۶۶۸۰۱۰۶۲
۴۳*	قدس	۸۸۶۳۲۳۲
۴۴*	قوی پنجه	۰۸۶۳۳۷۵
۴۵*	قربانی فرید	۴۹۷۳۲(۱-۰۳)
۴۶*	کارگرمعمولی رفتار	۰۹۱۲۳۷۳۶۳۶۵۴
۴۷*	کریمی قره عمر	۰۹۱۲۳۷۳۶۳۶۵۴

ردیف نام	نام خانوادگی	تلفن
* ۴۹ بهرام	کلاترپور	۲۲۰۵۵۰۹۳
* ۵۰ جواد	گوهرزاد	۰۹۱۲۱۰۳۶۹۴۱
* ۵۱ محمود	گلرخی	۲۲۹۴۴۳۶۰
* ۵۲ پرویز	گلستانی	۸۱۷۹۰۱۸۲
* ۵۳ رضا	مستاجران	۸۸۴۵۴۶۶
* ۵۴ ابرج	مشرتی دوست	۰۹۱۲۵۸۱۶۷۸
* ۵۵ محمدرضا	مجدرضایی	۰۹۱۳۳۰۸۹۸۶۶
* ۵۶ امین	محبوبی	۶۰۴۶۷۶-۷۶۷۷
* ۵۷ سیدحسین	مروستی	۸۸۸۴۳۳۶۷
* ۵۸ محمود	ملکی پور غربی	۷۷۶۳۷۰۵۷
* ۵۹ محمد	میرآقازاده	۸۸۷۹۱۴۹۹
* ۶۰ مجید	میراسکندری	۰۲۸۲۲۲۲۲۳۳۷
* ۶۱ غلامعلی	نعیمی منفرد	۷۷۹۲۸۳۶۰
* ۶۲ زانت	نصیری	۶۶۴۱۴۸۶۱
* ۶۳ ابرج	نیک نژاد	۶۶۴۶۳۳۵
* ۶۴ فریدون	وحدی نیکزاد	۸۸۳۳۸۵۵
* ۶۵ بهروز	وقفی	۲۳۴۶۲۳۳
* ۶۶ ناصرعلی	یاوری	۰۹۱۲۱۷۱۱۶۳۳

* ردیف‌های ستاره دار، عضو جامعه حسابداران رسمی ایران نیز هستند.

حسابداران مدیریت خیره

۱ مهران	آقایی	۰۹۱۲۱۸۹۲۸۳۳
۲ امیر	ابراهیم زاده	۰۹۱۲۱۴۹۰۷۰۱
۳ ناصرالدین	ابراهیمی	۰۹۱۴۴۶۱۸۱۷۳
۴ اردشیر	احمدیان	۰۹۱۲۳۹۵۵۳۳۷
۵ اصغر	اطمینان	۰۹۱۲۳۱۳۳۶۸۱
۶ سعید	اکبری ارزانی	۰۹۱۳۹۰۳۸۲۹۱
۷ فریدون	احمدیان	۰۹۱۲۳۴۹۶۸۰۴
۸ محمد	امیرآشنایی	۰۹۱۲۵۸۴۶۰۴۰
۹ هادی	امیر آشنایی	۰۹۱۲۳۴۰۸۰۳۶
۱۰ بهمن	امیری	۰۹۱۳۹۹۸۳۳۵
۱۱ حامد	امینیان	۰۹۱۳۳۴۳۰۹۰
۱۲ هادی	اولاد	۰۹۱۲۵۵۴۱۷۱۸
۱۳ سهیلا	الهیاری	۰۹۱۳۳۲۱۷۱۸۴
۱۴ حجت اله	بابایی	۰۹۱۲۳۳۰۹۷۵۶
۱۵ جواد	باغبان	۰۹۱۳۹۸۷۴۳۵
۱۶ سنده	باقری	۰۹۱۲۹۴۵۱۹۱۶
۱۷ اسید محمد	باقرآبادی	۰۹۱۲۵۵۰۴۲۶۳
۱۸ هاجر	باطنی	۰۹۱۳۳۷۶۴۶۶۹
۱۹ داود	بهادر	۰۹۱۳۳۱۶۴۶۷۰
۲۰ علی	بیات	۰۹۱۲۱۳۰۴۳۵۷
۲۱ احمد	بیابانی	۰۹۱۲۱۵۴۴۵۰۷
۲۲ مهدی	بیرانوند	۰۹۱۲۵۷۳۴۱۲۰
۲۳ سید امیر	بهرادر علوی	۰۹۱۰۴۰۶۹۸۲۸
۲۴ فاطمه	پور یعقوبی	۰۹۱۲۷۰۵۹۹۰۹
۲۵ جمشید	پیک فلک	۰۹۱۳۳۸۲۹۰۹۸
۲۶ داود	پناهی	۰۹۱۴۴۵۲۹۳۳۹
۲۷ محمدرضا	توحیدنژاد	۰۹۱۱۶۲۳۳۳۸۶
۲۸ علی اصغر	ثامنی	۰۹۱۲۶۰۹۵۶۳۴
۲۹ رضا	چلانی ترکمانی	۰۹۱۳۳۱۸۸۳۵۵
۳۰ ساسان	حدادی	۰۹۱۲۳۰۳۷۷۲۷
۳۱ محمد	حسین پور	۰۹۱۵۳۱۵۹۳۱۱
۳۲ حمید	حق نویس	۰۹۱۲۱۳۶۴۸۲۷
۳۳ اسداله	حمیدی	۰۹۱۷۱۷۱۳۴۰۲
۳۴ داریوش علی	حیدری	۰۹۱۲۱۰۳۳۹۶۰
۳۵ محمدرضا	خادمی جلیلی	۰۹۱۳۳۲۵۲۳۶۹۵
۳۶ سعید	خان محمدی	۰۹۱۹۲۰۲۶۸۰۹
۳۷ رحمان	خانی گنبد	۰۹۱۳۳۷۳۳۷۵۸
۳۸ حسین	خلیل زاده	۰۹۱۳۳۰۸۱۰۲۱
۳۹ مهناز	خشنودنیا	۰۹۱۳۳۶۳۰۱۴۸
۴۰ محمدرضا	خمجانی	۰۹۱۳۳۰۱۹۶۵۶
۴۱ مسعود	خوروبین	۰۹۱۳۳۱۸۱۳۳۴۴
۴۲ نوشان	خوشبخت فشمی	۰۹۱۳۳۸۹۳۲۰۶
۴۳ روح اله	خلج	۰۹۱۲۴۱۹۵۴۰۱
۴۴ محمد	جعفر ناسوتی	۰۹۱۲۱۵۹۱۳۵۹
۴۵ فاطمه	دادبه	۰۹۱۲۶۰۵۱۹۲۷
۴۶ فریدون	داوودوندی	۰۹۱۲۱۹۴۴۹۱۲
۴۷ محمود	زاتری امیرانی	۰۹۱۳۳۰۰۱۱۹۵
۴۸ غلامحسین	دوانی	۸۸۶۶۰۳۵
۴۹ زهر	دشتی	۰۹۱۲۰۸۷۳۶۶۸
۵۰ هادی	رستگار	۰۹۱۲۰۶۲۰۴۲۲
۵۱ هاید	رحیمی علی آبادی	۰۹۱۳۲۸۷۷۳۳۵

ردیف نام	نام خانوادگی	تلفن
۵۲ عبدالرضا	رضانی	۰۹۱۲۳۴۴۸۹۴
۵۳ مهدی	زینالی	۰۹۱۴۴۵۵۵۵۴
۵۴ رحمت اله	صادقیان	۸۸۶۷۸۳۵۱
۵۵ نظری علی	صلاحی نژاد	۰۹۱۲۳۳۶۸۳۳
۵۶ محسن	ژاله آزاد زنجانی	۰۹۱۳۴۴۵۳۸۰۸
۵۷ لیلا	ستاره	۰۹۳۰۵۵۹۳۳۳۵
۵۸ مهدی	سلیمی	۰۹۱۲۶۱۴۳۷۰
۵۹ محمدعلی	سلیمانیان	۰۹۱۲۳۱۱۳۳۷۹
۶۰ عباس	سختاوت	۰۹۱۳۳۱۶۶۷۴۴
۶۱ آزاده	سوری	۰۹۱۲۸۳۴۰۹۷۸
۶۲ محمد مهدی	شاطرزاده	۰۹۱۷۱۷۱۵۰۴۶۷
۶۳ احسان	شریفی	۰۹۱۸۸۴۱۶۴۴۳
۶۴ ارسلان	شریفی	۰۹۱۹۱۰۶۰۵۶۰
۶۵ منصور	شمس احمدی	۸۸۳۰۹۱۰۰
۶۶ محمود	شه بخش	۰۹۰۳۳۰۳۰۰۳
۶۷ غلامعباس	عزتی شالقونی	۰۹۱۲۳۵۹۴۵۱۴
۶۸ غلامعباس	عالیشوندی	۰۹۱۷۱۶۱۳۵۵
۶۹ عبدالاحد	عاشی	۰۹۱۱۹۶۴۳۶۸
۷۰ محسن	عالیخانی	۰۹۱۲۵۴۳۶۷۳۳
۷۱ محرمعلی	عالیخانی	۰۹۱۲۵۴۵۹۷۸۴
۷۲ مرتضی	علیزاده	۰۹۱۳۳۲۳۲۵
۷۳ احمد	غفاری	۰۹۲۱۳۶۸۰۱۶۵
۷۴ محمدرضا	فامیلی	۰۹۱۵۵۰۳۳۰۶۷
۷۵ آزاد	فرح افزون	۰۹۳۷۶۳۰۱۸۰۰
۷۶ محسن	فلاخی	۰۹۱۲۳۳۶۵۷۳
۷۷ امیر	فلکی طراز کوهی	۰۹۱۲۱۹۵۹۴۱۵
۷۸ علیرضا	فلکی طراز کوهی	۰۹۱۲۳۸۵۸۷۲۵
۷۹ محمد	قبول	۰۹۱۲۸۶۳۰۰۳۵
۸۰ شهریار	قهرمانی زهرایی	۰۹۱۲۳۲۰۵۱۱۲
۸۱ سیدمحمد	طباطبایی	۰۹۱۲۳۰۲۸۰۷۱
۸۲ جواد	طهماسبی	۰۹۱۲۶۸۵۸۳۴۹
۸۳ مزدک	کاظم زاده	۰۹۱۳۳۹۵۳۶۰
۸۴ حیدر	کریمی	۰۹۱۳۳۳۳۱۱۸
۸۵ عطاء الله	کریمی	۰۹۱۲۴۴۱۱۹۳۳
۸۶ ادریس	کریمی قره عمر	۰۹۱۲۳۷۶۳۶۵۴
۸۷ اسفندیار	گرشاسبی	۰۹۱۲۳۳۸۰۱۴۴
۸۸ سوادبه	گودرزی	۰۹۱۲۳۳۸۰۲۱۴
۸۹ محمدرضا	گیتی نژاد	۰۹۱۲۱۳۹۶۰۹۷
۹۰ کورش	مروتی	۰۹۱۸۹۴۰۵۲۸
۹۱ روح اله	مردان واجاری	۰۹۱۳۳۲۸۵۵۶
۹۲ بهزاد	محمدی	۰۹۱۲۳۱۷۰۰۳۵
۹۳ مهدی	محمدرضا ملاحولویی	۰۹۱۲۳۹۲۹۶۳۷
۹۴ محمد	محمودی	۶۶۹۳۳۰۲۱۰۵
۹۵ جعفر	مدنی قراکلیک	۰۹۱۴۸۱۳۴۵۱۴
۹۶ حسین	مرجوی	۰۹۱۲۶۷۸۸۰۱۵
۹۷ علی	مصدر	۰۹۱۳۳۳۸۱۸۷۲
۹۸ هنگامه	مقدس پور	۰۹۱۳۳۴۴۹۱۷
۹۹ سید احمد	موسوی	۰۹۱۲۶۸۳۳۲۹
۱۰۰ سید مهدی	موسوی	۰۹۱۳۳۴۶۵۰۴۲
۱۰۱ محمد مهدی	مقامی	۰۹۱۲۰۷۶۶۲۸۴
۱۰۲ پویا	مهدوی فر	۰۹۱۳۳۳۷۰۷۸۶۳
۱۰۳ احسن	مهدیان	۰۹۱۳۳۹۱۴۵۳۳
۱۰۴ مجید	میراسکندری	۰۲۸۲۳۳۳۳۳۷
۱۰۵ محمدجعفر	ناسوتی	۰۹۱۲۱۵۹۱۳۵۹
۱۰۶ آرمان	نقشبندی	۰۹۱۸۴۷۴۶۱۷۴
۱۰۷ اشکاندخت	نمسه چی	۰۹۱۲۳۲۰۳۶۶۶
۱۰۸ ابازر	نیکخواه	۰۹۱۳۳۳۹۵۴۴
۱۰۹ مهدی	نیرومند	۰۹۱۳۳۱۱۶۰۹۶
۱۱۰ کاظم	وادی زاده	۰۹۱۲۳۸۲۳۶۹۹
۱۱۱ پیمان	ویسه	۰۹۱۲۵۳۳۱۷۰۴
۱۱۲ امیر	هداوند	۰۹۱۲۱۰۶۶۸۰۰
۱۱۳ علی	یساولی شرابی	۰۹۱۳۳۱۲۱۳۶۷
۱۱۴ فرشید	یزدانی	۰۹۱۲۵۰۵۱۰۸۸

حسابداران مالی خیره

۱ علی	ابوطالی کدرجی	۰۹۱۲۴۹۶۴۳۸۷
۲ سمانه	آدینه	۰۹۱۴۴۳۳۳۰۲۹
۳ احمدرضا	اسدیان	۰۹۱۵۳۰۵۰۶۲۰
۴ حسین	اسماعیل پور	۰۹۱۵۱۳۳۵۴۰۳
۵ حسین	اسمعیلی کمارعلیا	۰۹۱۳۳۲۸۴۸۸۲
۶ محمود	آل حبیب	۰۹۱۳۳۶۵۰۷۷۹
۷ بهمن	امیری	۰۹۱۳۳۹۹۸۳۳۵
۸ محمد	امیرآشنایی	۰۹۱۲۵۸۴۶۰۴۰
۹ جلیل	ابوانی	۰۹۱۸۸۱۷۷۵۳۳
۱۰ سید محمد	باقرآبادی	۰۹۱۲۵۵۰۴۲۶۳

ردیف نام	نام خانوادگی	تلفن
۱۱ جواد	باغبان	۰۹۱۳۳۷۹۷۳۳۵
۱۲ مجید	باقیات	۰۹۱۳۳۱۱۷۵۰۵
۱۳ مهدی	بیرانوند	۰۹۱۲۵۷۳۴۱۲۰
۱۴ سعید	پرتو	۰۹۱۲۵۳۳۰۲
۱۵ فاطمه	پور یعقوبی	۰۹۱۳۳۰۵۹۹۰۹
۱۶ علی	پیوندطلب	۰۹۱۵۱۳۳۷۲۶۳
۱۷ جمشید	پیک فلک	۰۹۱۳۳۷۶۴۹۰۷
۱۸ عبدالرضا	تالانه	۸۸۶۵۹۹۸۲
۱۹ علی اصغر	ثامنی	۰۹۱۲۶۰۹۵۶۷۴
۲۰ اسحاق	جانباژ	۰۹۱۵۱۱۵۳۴۵۸
۲۱ محمد	جان نثاری لادانی	۰۹۱۳۱۸۸۳۳۲۰
۲۲ خسرو	چهاردولی	۰۹۱۳۳۶۳۷۳۷۵
۲۳ میثم	حاتمی	۰۹۱۳۳۷۳۴۱۱۷
۲۴ احمد	حاتمی	۰۹۱۵۳۴۵۵۱۹۷
۲۵ خدیجه	حکیمان	۰۹۱۳۳۵۱۸۵۰۱
۲۶ محمدرضا	خادمی جلیلی	۰۹۱۳۳۲۵۲۶۹۵
۲۷ سعید	خان محمدی	۰۹۱۳۳۰۲۶۸۰۹
۲۸ امید	خسروی جاوید	۰۹۲۸۳۳۹۵۸۰۰
۲۹ همایون	خوبان غیران	۰۹۱۳۳۹۲۴۷۱۳
۳۰ فاطمه	دادبه	۰۹۱۲۶۰۵۱۹۲۶
۳۱ حمید	داراب	۰۹۱۳۳۷۵۸۴۵۵
۳۲ محمد حسین	دهقانی تقی	۰۹۱۲۱۹۵۸۱۵۹
۳۳ محسن	رحیمی	۰۹۱۲۰۲۸۱۰۱۴
۳۴ مریم	روستازاده شیخ یوسفی	۰۹۱۳۳۷۳۳۲۱۲
۳۵ بهرام	رستمی	۰۹۱۳۳۸۰۳۱۵۳
۳۶ محسن	ژاله آزاد زنجانی	۰۹۱۳۳۴۵۳۸۰۸
۳۷ سامان	ساعدی	۰۹۱۰۷۶۰۶۴۰۱
۳۸ محمدرضا	سلیمانیان	۰۹۱۳۳۱۱۳۳۷۹
۳۹ مهدی	سلیمی	۰۹۱۳۳۱۶۳۷۷۰
۴۰ میثم	سوری	۰۹۱۳۳۸۴۸۰۵
۴۱ مجید	شاهرخی چمن آبادی	۰۹۳۹۱۳۶۷۳۳۸
۴۲ ارسلان	شریفی	۰۹۱۳۳۵۷۱۹۸۴
۴۳ مهدی	شفاغت تکلدان	۰۹۱۳۳۹۹۲۹۶۰
۴۴ بهنام	شیری	۰۹۱۲۵۵۰۰۰۹۶
۴۵ سعید	صادقیان	۸۸۶۷۸۳۵۱
۴۶ سعید	صادقو	۰۹۱۰۹۲۱۰۹۴۷
۴۷ ندا	صادقی پور	۰۹۱۳۳۰۶۱۸۶۹
۴۸ حمیدرضا	صالحی	۰۹۱۳۱۵۳۱۰۱۰
۴۹ علی	فتوحی	۰۹۱۳۳۵۶۴۳۸۵
۵۰ محمد	قبول	۰۹۱۲۸۶۳۰۰۳۵
۵۱ ناصر	قربانی	۰۹۱۳۳۰۲۰۵۷
۵۲ شهریار	قهرمانی زهرایی	۰۹۱۲۳۲۰۵۱۱۲
۵۳ الهه	علائی ابوتر	۰۹۱۳۳۳۴۳۴۳۸
۵۴ عبدالاحد	عاشی	۰۹۱۱۹۶۴۳۶۷۸
۵۵ غلامعباس	عزتی شالقونی	۸۲۱۸۲۵۲۵
۵۶ مریم	علیشیری	۰۹۱۳۳۴۳۵۴۷۸
۵۷ مرتضی	علیزاده	۰۹۱۳۳۴۵۲۳۵۳
۵۸ مهدی	عیسوی	۰۹۱۲۱۳۳۷۳۴۸
۵۹ محسن	غلامرضایی	۰۹۱۳۳۸۷۸۹۳۳
۶۰ مزدک	کاظم زاده	۰۹۱۳۳۷۹۵۳۶۰
۶۱ ادریس	کریمی	۰۹۱۳۳۷۶۳۶۵۴
۶۲ زانبار	کریمی	۰۹۱۸۹۷۱۴۸۱۰
۶۳ عطاءالله	کریمی	۰۹۱۳۴۴۱۱۹۳۳
۶۴ جاوید	لشگری	۰۹۱۳۳۶۹۳۷۵۳
۶۵ عباس	مباشری	۰۹۱۳۳۹۵۸۳۲۱
۶۶ علی	محمدی فر	۰۹۱۲۶۱۹۳۹۵۶
۶۷ مهدی	مردزاده فرد	۰۹۱۳۳۴۸۵۵۶
۶۸ روح اله	مردان واجاری	۰۹۱۳۳۵۶۴۱۱
۶۹ فریبرز	موسی رضائی	۰۹۱۲۵۰۱۱۳۳۵۳
۷۰ ضیاءالدین	معصومی	۰۹۱۳۳۱۵۹۱۳۵۹
۷۱ محمدجعفر	ناسوتی	۰۹۱۲۵۰۰۱۷۵۷
۷۲ ابراهیم	نوروزبنیکی	۰۹۱۴۳۱۸۸۰۹۴
۷۳ فریبا	نوروزی	۰۹۱۳۳۳۷۵۹۷
۷۴ مهیار	نیازیان	۰۹۱۳۳۸۲۸۶۹۷
۷۵ کاظم	وادی زاده	۰۹۱۳۳۱۳۴۳۱۴
۷۶ بابک	وهایی	۰۹۱۳۳۸۸۴۳۸۰
۷۷ فاطمه	هادلوند	۰۹۱۳۳۰۶۶۸۰۰
۷۸ امیر	هداوند	۰۹۱۲۵۰۵۱۰۸۸
۷۹ فرشید	یزدانی	۰۹۱۲۵۰۵۱۰۸۸

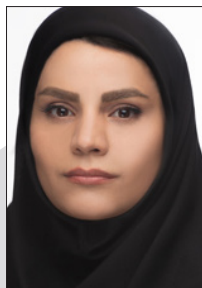
۱۴۵ عضو جدید به نامهای زیر به انجمن حسابداران خبره ایران پیوستند.

۱۳۳۳۱- سیده مانده حسینی

۱۳۳۳۰- شیما نقد علی

۱۳۳۲۹- زینب راستی امامیه

۱۳۳۲۸- سعید حیدری

۱۳۳۲۷- محمدامین مؤذنی

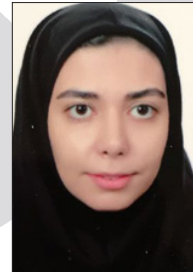
۱۳۳۲۶- آرش آرز

۱۳۳۲۵- نجمه رجبی

۱۳۳۲۴- سید علی سرحدی

۱۳۳۲۳- بهاره حسینی

۱۳۳۲۲- حدیثه کاشانی

۱۳۳۲۱- فریده رستگار

۱۳۳۲۰- بهنام نوروزی

۱۳۳۱۹- داوود عارفی

۱۳۳۱۸- محمدعلی فتاحی

۱۳۳۱۷- برهان عزیزی

۱۳۳۱۶- سیدعلی حسینی

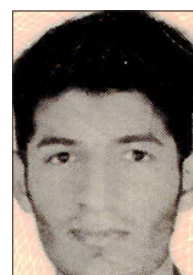
۱۳۳۱۵- مجید تاجیک جلایری

۱۳۳۱۴- مهسا ابری

۱۳۳۱۳- علی مشاکی

۱۳۳۱۲- مجتبی صبری حسینی

۱۳۲۵۱- مصطفی ولی پور

۱۳۲۵۰- وحید شهبازی

۱۳۲۴۹- رضا بهمنی

۱۳۲۴۸- پریسا خلجی علیایی

۱۳۲۴۷- مهدی شاهمرادی

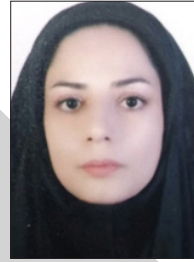
۱۳۲۵۶- محبوبه کربلارضا علی

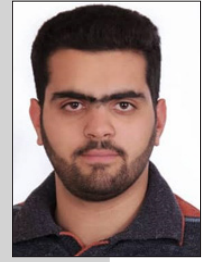
۱۳۲۵۵- مهرنوش دارابی

۱۳۲۵۴- سیدابودر پارسا

۱۳۲۵۳- مهناز آقایی

۱۳۲۵۲- مهدی اسماعیلی برزآبادی

۱۳۲۶۱- مهدی حیدریان

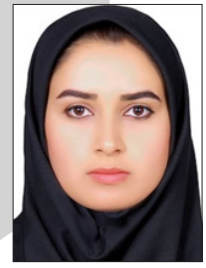
۱۳۲۶۰- فریبا شهرامیری

۱۳۲۵۹- ابوالفضل شفیعی دستگردی

۱۳۲۵۸- فرهاد بحیرانی

۱۳۲۵۷- منصوره خوش نیت

۱۳۲۶۶- احمد سلطان آبادی

۱۳۲۶۵- اعظم شاهوردی

۱۳۲۶۴- رحمان میری

۱۳۲۶۳- متین تواضعی

۱۳۲۶۲- فرشته مرادی

۱۳۲۷۱- مهسا قره داغلی

۱۳۲۷۰- محمد حسین رجبی

۱۳۲۶۹- بهمن جعفری نژاد

۱۳۲۶۸- روح اله امینی مصلح آبادی

۱۳۲۶۷- هادی امینی

۱۳۳۰۱ - علی وطن زاده

۱۳۳۰۰ - مهدی نجفی

۱۳۲۹۹ - آرام قوامی

۱۳۲۹۸ - صادق زاهدی

۱۳۲۹۷ - فروغ داورزنی

۱۳۳۰۶ - سعید حیات داودی

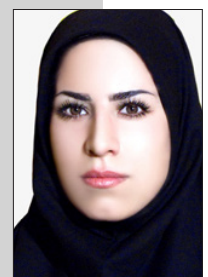
۱۳۳۰۵ - فاطمه تیموری

۱۳۳۰۴ - رسول شریفی مبارکه

۱۳۳۰۳ - رضا جودکی

۱۳۳۰۲ - رقیه ناصری

۱۳۳۱۱ - سلیمه بهروزی طلب

۱۳۳۱۰ - مریم رهنما

۱۳۳۰۹ - یاسمن نادى

۱۳۳۰۸ - محمدرضا هنرمندی

۱۳۳۰۷ - وجیه اله محمدنیا

۱۳۳۱۶ - سیدمحمدرضا حسینی

۱۳۳۱۵ - محمد جواد ابراهیمی

۱۳۳۱۴ - حسین خانجانی

۱۳۳۱۲ - علیرضا حیدری

۱۳۳۱۲ - ایمان گودرزی

۱۳۳۲۱ - جواد مرشدی دهقی

۱۳۳۲۰ - سیدمحمد هادی اسمعیلی آتشگاه

۱۳۳۱۹ - مهدی باقری

۱۳۳۱۸ - اسداله پیریانی

۱۳۳۱۷ - محمود قاسمی

۱۳۳۲۶- توحید عباسی

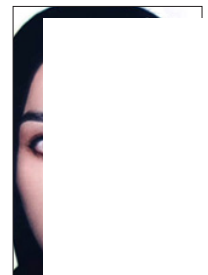
۱۳۳۲۵- هادی اولاد

۱۳۳۲۴- حسین وسمقی

۱۳۳۲۳- مرجان مختاری

نی

۱۳۳۲۱- مهرداد هزاری زاده

۱۳۳۲۰- سپیده نوروزی نوین

۱۳۳۲۹- مینا اسلامی

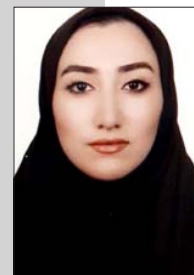
۱۳۳۲۸- رحمن رضائی

ه

۱۳۳۲۶- وحید پرهون

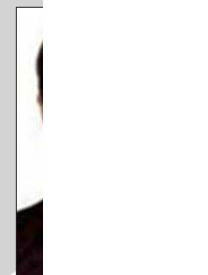
۱۳۳۳۵- ثمین ابراهیمی

۱۳۳۳۴- امیر دهقانی

۱۳۳۳۳- معصومه ناهیدی

ی

۱۳۳۴۱- ابوالفضل احمدی نژاد شلمانی

۱۳۳۴۰- کاظم رئیسیان

۱۳۳۳۹- طاهرزوری

۱۳۳۳۸- علی دوستی

ی

۱۳۳۴۶- امید سورجه

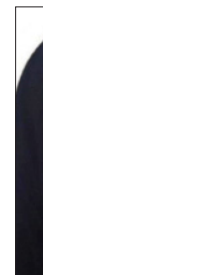
۱۳۳۴۵- مرتضی احمدی

۱۳۳۴۴- لیلا ملکی

۱۳۳۴۳- مرتضی بامداد

-

۱۳۳۵۱- محبوه پردل

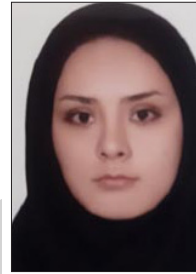
۱۳۳۵۰- محمد حسین جهانی

۱۳۳۴۹- پژمان عشقی

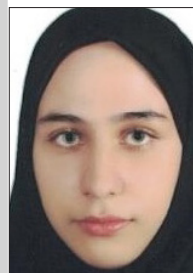
۱۳۳۴۸- حمید شعبانی

۱۳۳۴۷- معصومه کاویانی

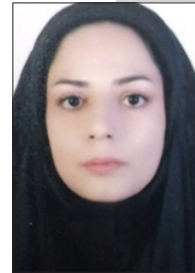
۱۳۳۵۶- علیرضا مناجاتی

۱۳۳۵۵- الهام کریمی

۱۳۳۵۴- یحیی انصاری

۱۳۳۵۳- حدیث ذوالفقاری

۱۳۳۵۲- سیده زهرا رضوی

۱۳۳۶۱- سید مجتبی مریدی

۱۳۳۶۰- سحر رستگاریان

۱۳۳۵۹- پریسا جانقریان

۱۳۳۵۸- سعید رجبی تورات

۱۳۳۵۷- حسن نقدی پری

۱۳۳۶۶- سعید اکبرزاده

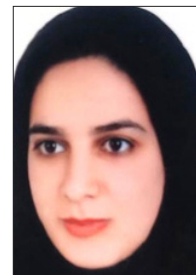
۱۳۳۶۵- مهدی عزیزی

۱۳۳۶۴- فریبا سلامت

۱۳۳۶۳- حمید نوروزی معین

۱۳۳۶۲- الهه نوا

۱۳۳۷۱- سعید انیس

۱۳۳۷۰- محمدرضا اسمعیلی

۱۳۳۶۹- امید صداقت پور

۱۳۳۶۸- علی قنبری

۱۳۳۶۷- رقیه زارع

دوره‌ی حضوری عالی مشاور مالیاتی خبره

درس دوره

- مروری جامع بر قوانین و مقررات مالیاتی و مالیات بر ارزش افزوده (مقدماتی)
- قوانین و مقررات مالیاتی، آیین‌نامه‌های اجرایی و بخشنامه‌های مرتبط (پیشرفته)
- تشریح فرایندهای دادخواهی و دادرسی مالیاتی
- بررسی کاربردی نرم‌افزارها و سامانه‌های هوشمند مالیاتی
- نحوه تهیه اظهارنامه مالیاتی اشخاص حقیقی و حقوقی
- آشنایی با حرفه مشاوره و فنون مذاکره
- آشنایی و تحلیل درس آزمون مشاوران رسمی مالیاتی
- مروری بر استانداردهای حسابداری با رویکرد مالیاتی

دانش کام
حسابداری

www.Hesabdary.Com
@HesabdaryCom

روزهای برگزاری: پنجشنبه صبح‌ها

شروع دوره: ۱۹ آبان ماه ۱۴۰۱

ساعت برگزاری: ۹ تا ۱۳

طول دوره: ۱۶۰ ساعت

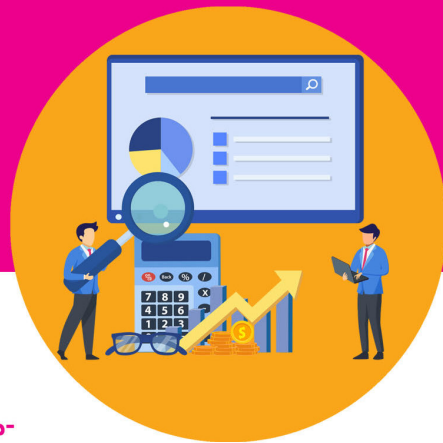
شهریه دوره: ۷۵,۰۰۰,۰۰۰ ریال

مدرك مورد تایید دانشگاه صنعت نفت و

انجمن حسابداران خبره ایران

دوره‌ی حضوری عالی مشاور مالیاتی خبره

دروس دوره

- مروری جامع بر قوانین و مقررات مالیاتی و مالیات بر ارزش افزوده (مقدماتی)
- قوانین و مقررات مالیاتی، آیین نامه های اجرایی و بخشنامه های مرتبط (پیشرفته)
- تشریح فرایندهای دادخواهی و دادرسی مالیاتی
- بررسی کاربردی نرم افزارها و سامانه های هوشمند مالیاتی
- نحوه تهیه اظهارنامه مالیاتی اشخاص حقیقی و حقوقی
- آشنایی با حرفه مشاوره و فنون مذاکره
- آشنایی و تحلیل دروس آزمون مشاوران رسمی مالیاتی
- مروری بر استانداردهای حسابداری با رویکرد مالیاتی

دانش کام
حسابداری

www.Hesabdary.Com
@HesabdaryCom

روزهای برگزاری: پنجشنبه صبح‌ها

شروع دوره: ۱۹ آبان ماه ۱۴۰۱

ساعت برگزاری: ۹ تا ۱۳

طول دوره: ۱۶۰ ساعت

شهریه دوره: ۷۵,۰۰۰,۰۰۰ ریال

مدرک مورد تایید دانشگاه صنعت نفت و

انجمن حسابداران خبره ایران

شصت و پنجمین همایش حضوری و آنلاین راهبری شرکتی (با تغییرات جدید) و کنترل‌های داخلی

دکتر هوشنگ نظامی وند چگینی
 مشاور سازمان‌ها در استراتژی و
 ارزیابی عملکرد

دکتر احمد پویانفر
 مدیر عامل شرکت مشاور سرمایه‌گذاری
 آیکو

دکتر سید مصطفی علوی
 مدیر نظارت بر حسابرسان و
 گزارشگری مالی بورس

دکتر علی رحمانی
 از مؤسسان و نخستین رئیس انجمن
 حسابرسان داخلی ایران

استاد سعید علیخانی
 حسابرس داخلی در استرالیا
 (CSA, FCCA)

دکتر حمیدرضا رحمانی
 مدرس مرکز آموزش حسابداران
 خبره

دکتر احمد عدالت
 مدرس و مدیر عامل در حوزه
 فناوری اطلاعات IT

محورهای مورد بحث:

۱. راهبری شرکتی، کنترل‌های داخلی و ارزیابی عملکرد

۲. ضرورت استقرار نظام راهبری شرکتی

۳. جایگاه مدیریت ریسک در راهبری شرکتی

۴. فناوری اطلاعات و ارزیابی عملکرد

۵. نقش فناوری اطلاعات در راهبری شرکتی

۶. نحوه انجام حسابرسی عملیاتی در واحدهای حسابرسی داخلی

۷. جایگاه حسابرسی داخلی در محصولات و خدمات قابل ارائه

با حضور اساتید
 برجسته حرفه

۲۵
 آبان ماه
 ۱۴۰۱

چهارشنبه
 ۱۵ الی ۲۰

شهریه
 ۳,۸۰۰,۰۰۰
 ریال

www.pact.ir/events

iica_ir

iica_ir

Edit Profile

1,187 posts

30.4k followers

3 following

انجمن حسابداران خبره ایران
 Nonprofit organization
 عضو فدراسیون بین المللی حسابداران
 IRANIAN INSTITUTE
 OF CERTIFIED
 ACCOUNTANTS (IICA);
 IRANIAN MEMBER
 OF IFAC
 www.iica.ir
 درخواست عضویت در انجمن
 iica.ir/membership

با اینستاگرام انجمن همراه شوید

...رینت ۲۶ آذر

مجله حسابدار

فرم عضویت

انجمن

PACT

...ار مدیریت خ

...ایدار مالی خ

- اجرای لایوهای جذاب در حوزه حسابداری، حسابرسی و قوانین

- هر روز انتشار اخبار جدید حرفه حسابداری و حسابرسی در سطح ایران و بین المللی

دانش کام حسابداری

www.Hesabdary.Com
 @HesabdaryCom

- هر روز انتشار حداقل یک محتوای آموزشی حرفه ای
 - انتشار فیلم‌های آموزشی

